

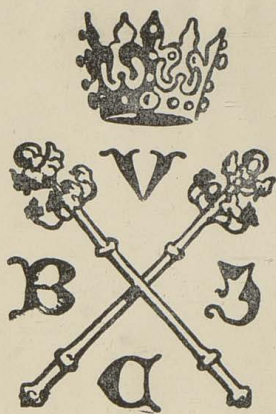

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
GÖTTINGENSIS

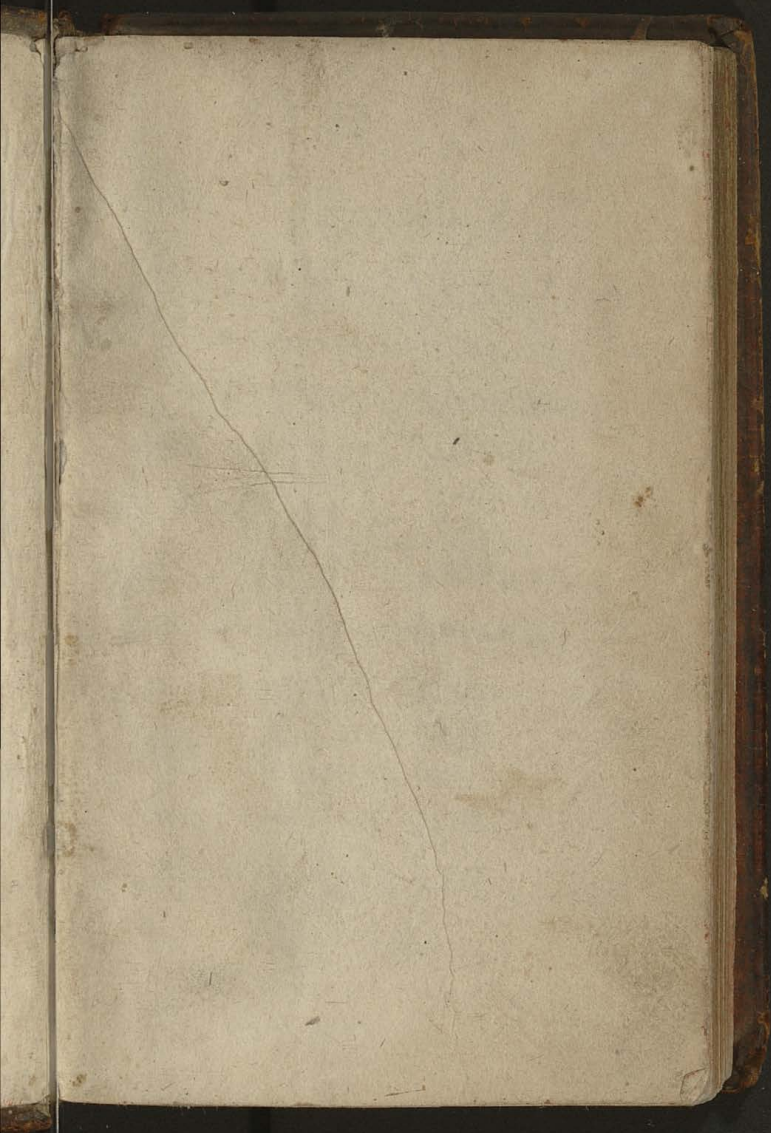
54

Augustianie

nat.komp.

Aug. 54

De Libris Fidei Patris
Iusti Wojciechowski
Augustiniani Sacri Theo.
Lectoris Concionatoris Pa-
wienensis pro Bibliotheca
ca Pawieniensi Sancti Pa-
tharini S. P. Augustini
anorum cum Licentia
superiorum.

DECRETA

SACRÆ SEDIS
APOSTOLICÆ,

Quotannis à Regularibus temporibus
certis legenda,

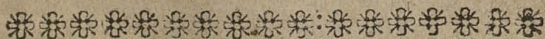
*Cum dubitationibus & Resolutionibus
suis, ex DD. varijs collectis,
& digestis.*

P E R

REVERENDISSIMUM PATREM FRATREM
I O A N N E M K E R Y

Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitæ
Priorem Generalem, AA. LL.
& Philosophiæ,

nec non Sacræ Theologiæ Doctorem,

Anno Domini M. DC. XC. IV.

Typis Clari Montis Czestochoviensis

✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽

Imprimatur.

Balthasar à Nolaren p. t.
Un: Vien: Rector.

judico dignum impressione.

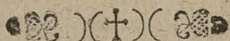
MICHAEL SICUTEN,
Decanus Theologiæ,

✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽

AD MO-

AD
REV
BI
in
S

Q
pe Pon
porib
plicat
Dubit
lustra
nostr
ctioni
dedam
res no
norm
nem h
Coelit
nibus
tam f

AD MODUM REVERENDIS,
REVERENDIS, VENERA-
BILIBUS RELIGIOSIS
*in Christo Patribus, Fratribus, Ordinis
S. Pauli Primi Eremitæ Professis.*

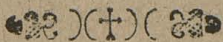
Quod multis votis omnibus ex-
petistis, in unum colligo, lu-
cemq; profero, Sanctiones nē-
pe Pontificia præceptione statutis tē-
poribus legi præscriptas. Has, ut ex-
plicatiùs proponerem, per brevibus
Dubitationibus, & Resolutionibus il-
lustravi. Utinam earum lectioni sic
nostræ incumbant mentes, ut perfe-
ctioni consequendæ manus, animosq;
dedamus, ut Decretis tam sanctis, mo-
res nostros conformemus, ut ad horū
normam, vitam effingamus. In hūc fi-
nem hic labor susceptus est. Precor ego
Coelites interim ut Divinam nobis om-
nibus gratiā concilient, & Sanctionum
tam salutariū observātiā imprimant.

Vestrum omnium

in Christo Servus

Fr. Ioannes Kery,

A D

AD LECTOREM.

DUM Opusculum hoc evulgo, non existima-
me à Sacrosanctis Apostolicæ Sedis legibus,
vel latum unguem recedere velle. Ita enim asse-
ctus animo sum, ut malim opera mea univer-
sa, hæcenus edita, & fortasse in futurum eden-
da, manu propria in ignem abicere, quam ut
ijs insti quidpiam, quod Sedis illius honori, vel
voluntati repugnet, pro cuius dignitate tuenda,
vitam ipsam profunderere non vereor.

Nolim igitur Decreta hæc Sanctæ Sedis au-
thoritate edita, declarare, interpretative juri-
dice, quod prohiberi me non latet, nec Resolu-
tiones has majus pondus obtinere, aut plus fidei,
quam Libri obtineant, à quibus eæ depromptæ
sunt. Quæcunque hic afferuntur, purè doctri-
nalia sunt qualiter Constitutiones etiam Ponti-
ficias exornare, nulla sententia vetitum legi.

Sed, aliùs id explicandum est, & scrupulus
omnis, qui quorundam animos stimulare posset,
ac pungere, penitus evellendus.

Ergo Declaratio, interpretatio, &c. duplex
est. Iuridica una, necessaria, & obligans
ad sui observantiam, quæ non minorem vim
habet, quam Constitutio ipsa. Et hæc in du-
bieratibus circa leges Pontificias ortis, ad Pon-
tificem pertinet. Cap: Cùm venissent d.
judic:

judic: 2. Cap: Venerabilem, qui filij sint legitimi. Altera interpretatio, declaratio, &c. est non necessaria, nec juridica, aut publica, sed privata, non obligans doctrinalis tantum, & cui plus aut minus defertur, juxta declarantis, ac interpretantis auctoritatem. Et hoc modo posse DD. omnes leges interpretari, & declarare, &c. docent. Sà in aphorismis verbo Interpretatio n. 5. Barbosa in prologo suarum Remissionum in Concilium alios adducens. Salas de Legibus Disp: 21. sect: 2. Reginal; Lib: 20. praxis n. 53. ve. su Adverte verò. Rodriq; Tom: 1. quæst: Regul: quæst, 11. a. 5. Panormit: in cap. Inter alia de sent: excom: n. 2. Miranda Tom: 2. Manual: Prælat: q. 7. a. 8. Quo pacto licet prohibitum sit Decreta Concilij Tridentini interpretari, interpretantur tamen, & declarant quotidie DD.

Quam doctrinam extendunt præacti DD. etiam ad casum, in quo Princeps dicat: Nemini liceat hanc paginam nostram aliter interpretari. Nam tunc solum prohibentur interpretationes frivola, & quæ sunt contra mentem planè ipsius, neque juri, neque rationi innixæ, ut docent præcitati DD. & suffragantur Probus in cap: Exijt de verb: signif: in 6. n. 1. Penna L. unica, C. de Profes: qui in Urbe Const: Lib: 12. C. 4. & 6.

Sunt mihi deinde præ manibus Lezana Sacræ
Congregationis Iudicis quondam Consultor, &
in sapientia Romæ typis data sunt. Bordonus
sancti Officij Consultor, Peyrinis Ord: San-
cti Francisci de Paula. in Provincia Genuensi
Vicarius Generalis. & Sanctissimæ Inquisitionis
contra hæreticam pravitatem Vicarius, Franci-
scus Pellizarius, qui in suo manuali Regula-
rium, difficultates in Religionibus occurrentes,
sapientissimè discutit. Ascanius Tamburini-
us de Iure Abbatum. qui omnes, (ut cæteros
præteream) Decreta Pontificia Commentarijs,
Annotationibus, &c. explicuerunt.

Imò Lezana teste Tom: 1. cap: 6. n. 97.
doctrinalem interpretationem, seu declaratio-
nem, &c. Constitutionibus Pontificijs adhiberi
posse, communis DD. est opinio.

Quanquam si hoc etiam in genere inscius
hallucinor. si quid hic scriptum, non satis Apo-
stolicæ sedis definitionibus consentaneum, Testifi-
cor, id me ipsum repudiare, ac damnare, ut-
pote qui mori millies malim, quam in sacræ
sedis illius auctoritatem vel levissime peccare.

I N D E X

Decretorum Sacrae Sedis Apostolicae, à Regularibus quot annis certis temporibus legendorum.

Constitutio Clementis VIII. De largitione munerum, una cum ejus confirmatione facta ab Urbano VIII. sub poena privationis officij, vocisq; activæ & passivæ, ipso jure incurrendis, mense I. nuario legenda.

Decreta S. Congregationis Concilij S. D. N. Urbani Divinâ Providentiâ Papæ VIII. auctoritate edita De Celebratione Missarum sub poena privationis officij ac vocis activæ & passivæ, ipso facto incurrendis, legenda sexto quoque mense id est feria 2. post primâ Dominicam Adventûs, & Feria 6. post Octavam Corporis Christi Cum Declarationibus aliquor Sac. Concilij S. D. N. Urbani Papæ VIII. auctoritate editis super Decretis ejusdem Congregationis de celebratione Missarum.

Decretum S. D. N. Papæ Urbani VIII. Feria 5. die 14. Aprilis 1633. editum de observantia Constitutionum Apostolicarum, ac Decretorum pertinentium ad S. Officium, sub poena privationis officij, & vocis activæ, ac passivæ, ipso facto, alijsq; poenis arbitrio suæ Sanctitatis, legendum Feria 6. post Octavam Assumptionis B. Mariæ.

Decre-

Decreta Sacræ Congregationis Concilij
S. D. N. Urbani VIII. jussu edita, de Re-
gularibus Apostatis & Ejectis sub pœna pri-
vationis omnium officiorum, vocisque acti-
væ ac passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad il-
la imposterum obtinenda, bis in anno legen-
da, die à Superiore præscribenda.

Decreta Clementis VIII. de Reformati-
one Regularium, sub pœna privationis om-
nium officiorum, vocisque activæ & pas-
sivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa im-
posterum obtinenda, bis in anno legenda,
diebus à Superiore designandis.

Decreta Clementis VIII. de Receptione
Professione, ac Institutione Novitiorum sub
pœnis ut supra, bis in anno legenda, die-
bus à Superiore designandis.

*Ex Libris P[ro]v[isor]is J[ur]is Justi
Wojciechowski Augusti
niani Sacræ Theologus
Lectoris Philosophi, Pro-
fessoris pro Pat[ri]a
Cracoviensi*

CON-

*C
L A
Una
ab U
offic
in
R
Ecclesi
attuler
instaur
decess
dilige
cum e
tio, &
fundat*

✿✿:✿:✿✿✿:✿:✿:✿✿:✿✿
 ✿✿✿:✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿
 ✿✿✿:✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

CONSTITUTIO
 CLEMENTIS VIII.

DE
 LARGITIONE
 MUNERUM,

*Unā cum ejus confirmatione facta
 ab Urbano VIII. sub pœna privationis
 officij, vocisq; activæ & passivæ, ipso jure
 incurrendis, Mense Ianuario legenda.*

Religiosæ Congregationes, ab
 insigni sanctitate viris Spiritus
 Sancti afflatu institutæ, tantas
 Ecclesiæ Dei utilitates omni tempore
 attulerunt, ut ad eas conservandas, &
 instaurandas Romani Pontifices præ-
 decessores nostri, magnam jure optimo
 diligentiam semper adhibuerint: nam
 cum ea sit rerum humanarum condi-
 tio, & natura, ut etiam, quæ optime
 fundata, & constituta sunt, partim ho-
 minum

A. minum

minum imbecillitate, & ad malū proclivitate, partim dæmonis astutia, paulatim deficiant, ac nisi cura pervigili sustententur, in deterius prolabantur; idcirco Summorum Pontificum vigilantia, magnopere laboravit, ut Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata in pristinum restitueretur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra atque incolumis permaneret. Quorum Nos vestigijs pro eodem Officij munere insistere, & Pastoralē illorum sollicitudinem (quantum possumus) Divinā adiutrice gratia, cupimus imitari. Quare ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus, ex Christi patrimonio, quibusvis hominibus quavis ex causâ sæpe tribuuntur, grāvia incommoda, & mala, etiam boni specie existant, præcavere studentes, hac nostra perpetuò valitura Constitutione universis, & singulis cuiuscunq̃ue Ordinis mendicantium, vel non mendicantium;

um;

um bo
tos ex
um, ve
vis Cor
stituti
laribus
mnm,
& missi
dicim
prehe
Capit
ones,
Mona
siturar
& loco
Gener
univers
tuti:
rios, C
ficial
etiam
cietat
cunqu
Gener

um bona immobilia, & reditus certos ex indulto Apostolico possidentium, vel non possidentium, seu cuiusvis Congregationis, Societatis, & instituti (non tamen Militiæ) Regularibus personis utriuslibet sexus omnem, & quamcunq̃ue largitionem, & missionem munerum penitus interdiciamus. Sub qua prohibitionem comprehendimus omnia, & singula Capitula, Conventus, & Congregationes, tam singulorum Conventuum, Monasteriorum, Prioratum, præpositurarum, Præceptoriarum, domorum, & locorum, quàm Provincialia, aut Generalia cuiuslibet Provinciæ, sive universi Ordinis, Societatis, aut instituti: eorumq̃ue vel earum Cameraarios, Commissarios, & quoscunq̃ue Officiales, & singulares Personas: ipsos etiam Ordinũ, Congregationũ, & Societatum huiusmodi Superiores quascunq̃ue dignitates obtinentes, etiam Generales, & Provinciales, Magistros,

Ministros, & quocunq̄ue nomine Præfectos nec non Conventuum, Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, Præceptoriarum, domorum, & locorum quoruncunq̄; Abbates, Priores, Præpositos, Præceptores, etiam maiores, Guardianos, Ministros, Rectores, atq̄ue Abbatissas, Priorissas, & alio quovis titulo Præsidentes, tam ipsis Regularibus, quam locorum Ordinarijs, seu quibusvis Superioribus subiectas utriuslibet sexus ad vitam, vel ad tempus deputatos: adeò, ut nemò unquam eorum, vel earum directe, vel indirecte, palam, vel occulte, tam communi, quam particulari, & proprio nomine, etiam sub quovis Statuti, vel consuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacunq̄ue causa nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregat: remature discussa unanimi consensu omnium, Superiorumq̄; permissu causa approbata fuerit, quicquam tale attemptare valeat.

Id au-

Id a
tim ve
mnino
ex fruct
bus, co
aut obl
aut sub
narijs,
massa
ca, &
munit
seu qu
noxia,
à singu
cõmun
Nec si p
tionis i
fi forfar
libet R
à prop
liaribu
à pijs
mosyna
priæ p

Id autem ita absolute, & generatim vetitum intelligatur, ut neq; omnino fas sit quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, & proventibus, collectis, vel contributionibus, aut oblationibus, five eleemosynis, aut subsidijs certis, vel incertis, ordinarijs, seu extraordinarijs, mensæ, seu massæ communis, vel cuiusvis Fabricæ, & Sacristiæ, quorum bona communiter, ut præfertur, administrantur, seu quæ rationibus reddendis sunt obnoxia, quàm ex pecunijs etiam, quæ à singulis quovis modo acquisitæ in cõmune conferendæ omnino sunt. Nec si per viam voluntariæ contributionis in commune congerantur. Nec si forsan privatim, & nominatim cui libet Religioso à suis Superioribus, vel à proprijs affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut benevolis, vel à pijs Christi fidelibus, etiam eleemosynæ, aut charitatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu

quoquomodo per quemlibet Religio-
sum suo Monasterio, Domui, aut lo-
co acquisitæ, eiq̃ue ut ad libitum de
eis disponant per Superiores conces-
sæ fuerint: præterquàm leuiora escu-
lenta, aut poculenta, seu ad devoti-
onem, vel Religionem pertinentia mu-
nuscula communi tantum, nunquam
verò particulari nomine (ubi Superi-
ori de consensu Cõuentus videbitur)
tradenda.

Sed & huiusmodi missiones mune-
rum ipsis Religiosis utriuslibet sexûs
non solùm per se, verùm etiam per ali-
os, tam directe, quam indirecte, pro-
hibitæ declaramus.

Neque verò quispiam ab hac gene-
rali prohibitione se excusare valeat,
etiãsi munera miserit, cuius perso-
næ Laicæ, vel Ecclesiasticæ cuiuscun-
que status, gradus, dignitatis, ordi-
nis, vel conditionis, & quavis non so-
lùm mundana, & Ducali, Regia, Im-
periali, verùm etiam Ecclesiastica, &

Ponti-

Pontifi
R. Eccl
genti,
etiam
ctionis,
laris, to
nialium
non sul
prio O
tector
Provi
Prior
terius
alio q
dignit
am sim
Ita ut
(ne pr
sequen
& dig
aut be
cunqu
rum
centia
orum)

Pontificali, aut alia maiori, etiam S. R. Ecclesiæ Cardinalatus dignitate fulgenti, etiam proprio Loci ordinario, etiam ex causa, & occasione benedictionis, vel susceptionis habitus Regularis, tonsionis, aut Professionis Monialium, tam sibi subditarum, quam non subditarum, aut ipsi etiam proprio Ordinis, vel Congregationis Protectori, Vice-Protectori, Generali, vel Provinciali, aut cuiusvis Monasterij, Prioratus, domus, aut cuiuslibet alterius loci Regularis Superiori, aut alio quocunq̄ue officio, munere, aut dignitate fulgenti, vel cuicunq̄ue etiam simplici, & particulari Religioso. Ita ut inter ipsos quoq̄ue Religiosos (ne prava ambitione impulsī pro consequendis in sua Religione gradibus, & dignitatibus alter alterius gratiam, aut benevolentiam aucupetur) quæcunq̄ue largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minutarum, de licentia expressa, & in scriptis Superiorum) sit penitus interdicta. In

Insuper prohibemus, ne unquam
 eisdem Regularibus liceat ullas pecu-
 nias quoquomodo erogare in alicui-
 us etiam Benefactoris, aut Protecto-
 ris, vel Ordinarij honorem, etiam oc-
 casione transitus, vel primi ingressus,
 aut ad beneficiorum acceptorum me-
 moriam, gratiſque animi testificatio-
 nem, seu pro praedictis personis qua-
 vis auctoritate, vel dignitate fulgen-
 tibus honorifice laute, & oppipare
 excipiendis, seu pro quibusvis convi-
 vijs eisdem, aut cuiusvis alteri quacun-
 que occasione, vel causa exhibendis,
 vel pro commestationibus, aut com-
 potationibus, quibusvis personis, tam
 eiusdem Ordinis, Congregationis,
 Monasterij, domus aut loci, quam ex-
 traneis largiendis, aut pro exhibendis
 spectaculis, etiam pijs, intra Ecclesias,
 Monasteria, & domos sacras, seu pi-
 as, vel extra eas, in quibusvis publi-
 cis, aut privatis, sacris, aut profanis
 locis, etiam ubi Sanctorum, & San-
 ctarum

ctarum
 in mer
 pulis sp
 as in p
 bus sup
 stentat
 vel pau
 moda
 nisi re
 ris Ch
 vato
 ta ne
 conse
 alias i
 Gener
 bitis,
 non e
 modi
 De
 bitem
 que C
 talita
 peregr
 prohi

ctarum vita, aut res pie gestæ, etiam in memoriam Passionis Dominicæ populis spectandæ proponuntur, aut alias in prædictis, sive in quibusvis rebus supervacaneis, ad pompam, & ostentationem, aut ad oblectationem, vel paucorum lucrum, & privata comoda quomodolibet pertinentibus, nisi re ipsa pro Divino cultu, & veris Christi pauperum indigentijs, servato in hoc charitatis ordine, & habita necessitatis ratione de consilio, & consensu Superiorum sublevandis, aut alias in rebus licitis, & per Capitulum Generale, aut Provinciale non prohibitis, vel taxam ibi forsan præscriptam non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant.

Declarantes tamen per hæc laudabilem & Apostolica doctrina, sacrifiquæ Canonibus commendatam hospitalitatem præfertim erga pauperes & peregrinos, nequaquam imminui, aut prohiberi. Quinimo si qui redditus ad

id, vel ex fundatione, vel ex institutis, statutis, aut consuetudinibus aliorum Monasteriorum, ordinum, aut regularium huiusmodi locorum, aut ex testatorum, vel donantium voluntatibus, sive alias applicati, aut donati sunt, eos omnino (ut decet) integre in usus pios hospitalitatis huiusmodi erogandos esse; & præsertim in Monasterijs, seu locis desertis, & ab Laicorum ædibus longius remotis, ubi tamen pauperum, & vere egenorum ratio imprimis habeatur.

Si quos verò ditiores occasione transitus, sive alias ex devotionis aut necessitatis causâ eò divertere contigerit, eos sane deceret Refectorio cõmuni cum Religiosis; mensaque & ferculis communibus, nequaquam à cæteris distinctis contentos esse. Verùm omnino ipsi Regulares in hospitibus huiusmodi potentioribus excipiendis ita se gerant, ut in eis frugalitas, & paupertas religiosa prorsus eluceat.

Pari,

Pa
mus,
cus ali
vel Cl
quocun
nobilit
R. E. C
tus eti
loci O
Provi
vel lo
affine
nistri
tra ha
tionem
Quo
Religi
Gener
cunqu
ventu
sive a
quicq
perint
facto

Pari etiam ratione districtè inhi-
 bemus, ne quispiam ex prædictis, Lai-
 cus alias, quàm ut superius dictum est,
 vel Clericus sæcularis, vel regularis
 quocunq̃ honore, præeminentia,
 nobilitate, aut excellentia etiam S.
 R. E. Cardinalatus dignitate prædi-
 tus etiam Protector, Viceprotector,
 loci Ordinarius, Prælatus Generalis,
 Provincialis, aut Monasterij, Domus,
 vel loci cuiuslibet superior, eorumve
 affines, propinqui, familiares, aut Mi-
 nistri utriuslibet sexus, quicquam con-
 tra hanc superius expressam prohibi-
 tionem recipiant.

Quod si, uel ab aliquo particulari
 Religioso, vel à superiore quopiam,
 Generali, Provinciale, aut alio quo-
 cunq̃ officio fungente, aut a Con-
 ventu, Capitulo vel Congregatione;
 sive ab universo ordine & Religione
 quicquam receperint; id quod acce-
 perint, suum non faciant. Verùm ipso
 facto absque aliqua monitione, Iu-
 dicis

dicis decreto, sententia, aut declaratione ad illius restitutionem omnino in utroque foro teneantur: adeo ut restitutione ipsa realiter non facta, neque etiam in foro conscientiae absolvi possint.

Hanc autem restitutionem fieri volumus non privatim ei Religioso, qui donavit, sed ei Monasterio, Domui, vel alteri loco, de cuius bonis facta est largitio, vel si non de eius bonis donatum est, in quo idem Religiosus donans professionem emisit, vel si nomine totius Capituli, aut Congreg: vel univrsi Ordinis, seu Religionis donatio facta extiterit; pariter communi mensæ, aut massæ, cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur, ita ut necqui donavit, nec Conventus, Capitulum, Congreg: Ordo, aut Religio, cui restitutio facienda est, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatione restituendi eximere, vel ut in

paupe-

paupe
modo

Quo

laribus

que g

ubilibet

iunctis

strarum

statuto

decre

for fu

singu

bus,

eo ipso

lia, ve

da, in

perpet

tus ex

vocis

Super

ipso t

iufmo

tra fu

tam p

paupeꝛes eꝛoget concedere, quoquo-
modo possit.

Quod si quis ex supradictis Regu-
laribus utriuslibet sexûs, cuiuscun-
que gradus, ordinis, dignitatis, ac
ubilibet locorum existentibus, con-
iunctim cum cæteris, seu divisim, no-
strarum huiusmodi prohibitionum,
statutorum, ordinationum, iussionum,
decretorum, mandatorum transgres-
sor fuerit, statuimus, ut omnibus, &
singulis per eum obtentis dignitati-
bus, gradibus, muneribus, & officijs
eo ipso privatus, ac ad illa & alia simi-
lia, vel dissimilia in futurum obtinen-
da, inhabilis perpetuò, & incapax, ac
perpetua infamia, & ignominia nota-
tus existat. Et præterea privationem
vocis activæ, & passivæ absq; ullo
Superioris decreto, aut ministerio,
ipso facto incurrat, nec non ultra hu-
iusmodi pœnas, etiam tanquam con-
tra furti, & simoniæ criminum reum,
tam per viam denunciationis, accu-
satio-

sationis, aut querelæ quàm etiam ex officio procedi, & inquiri, condignif- que supplicijs affici debeat.

Pœnis alijs à jure statutis ac per alias Constitutiones Apostolicas, aut propria cuiusvis Ordinis, Congregationis, Monasterij, aut loci, statuta, vel consuetudines contra personas aliquid præmissorum committentes forsitan decretis, & inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Quocirca universis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus locorum ordinarijs, eorumq; Vicarijs & Officialibus, nec non quorumcunque Ordinum, Prioratum, Monasteriorum, & domorum Superioribus etiam Generalibus, seu Provincialibus, cæterisque ad quos spectat, per Apostolica scripta mandamus; quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate, & vigilantia præsentem Constitutionem firmiter
& invi-

& invi
obedien
gnis po
obedien
quoslib
juris, &
postposi
am ad l
brachij
Nor
Ordin
rumqu
Domo
nium, C
juramen
ca, vel d
statutis
gij qu
stolicis
stant,
pressa,
fectus
impedi
differri

& inviolate observari, & contra inobedientes, vel transgressores condignis pœnis animadverti. Eisdem inobedientes, nec non contradictores quoslibet, & rebelles per opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis.

Non obstantibus Cōstitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictorumque Monasteriorum, Prioratuum, Domorum, Locorum nec non Ordinum, Congregationum, Collegiorū, juramento, cōfirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus: privilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel ad verbum non inserta effectus præsentis nostræ Constitutionis impediri quomodolibet valeat, vel differri, & de quibus quorumque totis te-

tis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quæ omnia quatenus præmissis in aliquo adversetur, prorsus tollimus, & abrogamus; cæterisque contrarijs quibuscunq̃ue.

Volumus autem, ut præsentis literæ in valuis S. Io: Lateranen: & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ publicentur affixis inibi earum exemplis & dimissis. Quodque earum exempla, seu illorum compendia in librorum quorumcunq̃ue Statutorum prædictorum Monasteriorū, Prioratum, Collegiorum, Domorum, Ordinum & Congregationum (quoad Moniales in vernaculum, & vulgarem cuiusque Regionis sermonem versa) & à locum ordinario, qui id quamprimùm fieri curet, subscripta inferantur; & saltem quotannis in Capitulis, sive Cōgregationibus cuiusque earum alta, & intelligibili voce legantur. Et nihilominus post sexaginta dies à die publicationis.

blicatio
Curia-
montes
tuor ma
cian, &
matæ, &
Quo
impressi
scriptis
te Ecc
eadem
tra ill
hibere
exhibi
minio
nam no
onis, de
tuti, m
onis, &
ausu t
autem
dignat
Beator
eius se

tristic
ania
erfē-
mus;
ue.
lite-
Prin-
alli-
ubli-
pplis
kem
libris
lieto
Col
m
iales
usqu
à loc
n fier
n fier
alter
reg
& ind
ihilo
ie pue
cati-

blicationis (ut præfertur) in Rom:
Curia facienda unumquemque citra
montes: ultra montes verò post qua-
tuor menses, perinde arctent, & affi-
ciant, ac si cuique personaliter inti-
mata, & per eos jurata fuissent.

Quodque earum transumptis etiam
impressis manu Notarij publici sub-
scriptis, & sigillo personæ in dignita-
te Ecclesiastica constitutæ obsignatis,
eadem prorsus fides in iudicio, & ex-
tra illud ubique adhibeatur, quæ ad-
hiberetur eisdem præsentibus, si essent
exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò o-
mnino hominum liceat hanc pagi-
nam nostrorum interdicti, prohibiti-
onis, declarationis, inhibitionis, ita-
que locuti, mandati, sublationis, abrogati-
onis, & voluntatis infringere, vel ei
saltem ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare præsumperit, in-
& indignationem Omnipotentis DEI, ac
Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
eius pœnitens se noverit incursum. Dat: Ro-
mæ in

mae in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Tertio decimo Kalend: Iulij, Pontificatus nostri anno tertio.

*S. D. N. D. Urbani divina providentia
Papae VIII. Confirmatio declarationis
Constitutionis Clementis Papae VIII.*

D E

LARGITIONE MUNERUM
REGULARIBUS UTRIVSQUE SEXUS
INTERDICTA.

Nuper à Congregatione nonnullorum Romanae Curiae Praelatorum, coram dilecto filio nostro Antonio tituli S. Petri ad Vincula, Presbytero Cardinali S. Onuphrij nuncupato, maiori Pœnitentiario ac nostro in alma Urbe Provicario in spiritalibus generali, & nostro secundum carnem fratre germano, à Nobis deputata emanuit declaratio tenori subse-

subsequ
interpre
rec: Cle
Iulij, Po
gitione
usque se
cultates
ta; Co
tissimo
dentia
mo Ca
tiario,
auctor
declara
sexus tr
nis con
que con
onem,
ex sui
riti con
discret
de Sup
etiam
Conve

subsequentis, videlicet: Cum circa interpretationem Constitutionis fel: rec: Clementis VIII. sub dat: 13. kal: Iulij, Pontificatûs sui anni III. de Largitione munerum, Regularibus utriusque sexûs interdicta, nonnullæ difficultates, & ambiguitates, sint exortæ; Congregatio specialiter à Sanctissimo D. N. Urbano Divina Providentia Papa VIII. coram Eminentissimo Card: S. Onuphrij maiori Pœnitentiario, ac Urbis Provicario deputata, auctoritate sibi attributa declaravit, & declarat, munera à Religiosis utriusque sexûs tribui posse, ex causis gratitudinis conciliationis benevolentia, eiusque conservationis erga ipsam Religionem, vel Conventum, alijsve causis ex sui natura actum virtutis, & meriti continentibus, modeste tamen, ac discrete & dummodo id non fiat, nisi de Superiorum localium licentia, ac etiam cum consensu maioris partis Conventûs, si talis consensus de jure,

vel ex constitutionibus, seu consuetudinibus cuiusque Religionis respecti-
 ve, in huiusmodi casibus requiratur.
 Consensum verò Conventus in §. 3.
 eiusdem Constitutionis ad leviora e-
 sculenta aut poculenta, seu ad de-
 votionem, & religiositatem pertinen-
 tia, munuscula largienda &c. requi-
 situm intelligi debere de consensu al-
 lias de jure requisito, & ubi concur-
 rit ambitionis suspicio, qua cessante,
 nec in his requiri licentiam Superi-
 orum in scriptis in §. 4. eiusdem
 bullæ requisitam, sed sufficere licen-
 tiam, etiam oretenus eisdem conces-
 sam, declarat. Comestationes au-
 tem, computationes, & convivia ir-
 excipiendis præsertim Benefactoribus
 Protectoribus, vel Ordinarijs hono-
 rifice, & laute, de quibus in §. 5. &
 6. eiusdem Cõstitutionis, censi tan-
 tummodo prohibita, si decentiæ sta-
 tus Regularis adversentur. Restitu-
 tionem verò receptorum Conventi-
 bus fa-

bus fa-
 dem ca-
 Conver-
 seu mi-
 mode fi-
 dem R-
 petita f-
 super e-
 omnes
 pradi-
 moder-
 ceper-
 eadem
 cursis
 fessarijs
 etiam
 rum do-
 tione.
 modur-
 onis d-
 piend-
 am re-
 ctitas
 vel de

bus faciendam, de qua in §. 7. ibidem cautum est, intelligi debere de Conventibus, ad quos data, donata, seu missa de jure pertinent, si id commodè fieri potest, aliis Cōventui eiusdem Religionis viciniore loco, ubi petita fuit absolutio, restituantur. Insuper eadem facultate sibi tributa, omnes, qui hucusque adversus supradictas Constitutiones, Capitula hinc moderata largiti fuerunt, vel receperunt, à pœnis quibuscunque in eadem constitutione inflictis, & incurfis posse, & debere à proprijs Confessarijs absolvi in foro conscientia, etiam non facta prius huiusmodi rerum donatarum, seu datarum restitutione. Quoad eos verò, qui præter modum prædictum graviore Religione detrimento largiendo, vel recipiendo transgressi sunt, sed ob inopiam restituere nequeunt, eadem Sanctitas concedit maiori Pœnitentiario, vel de præteritis usque ad diem da-

tæ præsentium, in foro conscientie absolvat, dispenset, & condonet, seu absolvi, dispensari, & condonari mandet, prout in Domino magis expedire iudicaverit. Et ne prædictæ Clementis VIII. Constitutionis memoria dilabatur, Superiores locales cuiuscunque Monasterij, Conventus, Domus, ac Collegij Regularis, sub pœna privationis officij, vocisque activæ, & passivæ ipso jure incurrendæ, efficere teneantur, ut in perpetuum singulis annis mense Ianuario, non solum prædicta Constitutio (quam in reliquis eius partibus eadem Sanctitas omninò observare jubet, & quantum opus sit, innovat, quemcunque prætentum non usum, aut prætentum usum, seu prætentam consuetudinem damnando, & irritando) verùm etiam hoc Decretum in aliqua publica Congregatione, vel saltem in publica mensa perlegantur. Omnibus, tam Ecclesiasticis personis etiam Regularibus,

ribus,
Ordinis
tatis, et
sub gene
hendere
Constitu
tenore
di, facu
quibus
diri B
Septem
præmi
labilita
Domin
tes: M
tia, ac
deque
dine, de
omnibu
tenore
mamus
violabi
ad jicim
juris, q

ribus, quàm Laicis cuiuscunque sint
 Ordinis, cōditionis gradus, ac digni-
 tatis, etiā speciali nota dignis, & qui
 sub generali dispositione non compre-
 henderentur, prædictam Clementis
 Constitutionē cōtra præsentis Decreti
 tenorem declarandi, vel interpretan-
 di, facultate penitùs interdicta, super
 quibus Sanctissimus mandavit expe-
 diri Breve. Datum Romæ die 25.
 Septembris, 1640. Quapropter, ut
 præmissa firmiùs subsistant, & invio-
 labiliter observentur, quantùm cum
 Domino possumus, providere volen-
 tes: Motu proprio, & ex certa scien-
 tia, ac matura deliberatione nostris,
 dequæ Apostolicæ potestatis plenitu-
 dine, declarationem præinsertam cum
 omnibus, & singulis in ea contentis,
 tenore præsentium perpetuò confir-
 mamus, & approbamus, illisque in-
 violabilis Apostolicæ firmitatis robur
 adjicimus, ac omnes, & singulos, tam
 iuris, quàm facti defectus, si qui de-

super quomodolibet intervenerint, supplementum, aliaque inviolabiliter ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit in futurum, observari, sicque & non aliter in præmissis per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & quosvis alios quacunq; auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debet: ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus quoad ea, quæ declarationi prædictæ, & præsentibus sunt contraria, vel diversa, Constitutione fel: rec. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri prædicti, ac omnibus illis, quæ idem Clemens in Constitutione huiusmodi voluit non obstare cæteri-

cæteris
Datum
Maiore
16. Oct
stri An

D U
A

Q

specta
locale
cit co
autem
accidit
in suo
rali ac
dò ad
Et hoc
tis de
illis d
les pr
blica n

cæterisque contrarijs quibuscunque.
Datum Romæ apud Sanctam Mariam
Maiorem sub Annulo Piscatoris, die,
16. Octobris, 1640. Pontificatûs no-
stri Anno decimo octavo.

DUBITATIONES

AD HOC DECRETUM.

QUÆRES I. Ad quosnam Superi-
ores spectet hanc constitutio-
nem legi facere? Respondeo,
spectare in conventibus ad Superiores
locales. Probatur: Quia lex respi-
cit communiter contingentia, omissio
autem lectionis præfatæ communiter
accidit ex defectu Prælati localis, qui
in suo Conventu semper degit, Gene-
rali ac Provinciali modò ad hoc, mo-
dò ad illud monasterium abeuntibus.
Et hoc clariùs exprimitur in Decre-
tis de celebratione missarum, dum in
illis dicitur, quòd Superiores loca-
les procurare debeant, ut ea in pu-
blica mensa perlegantur.

Et hoc procedit in casu, quo Prior eo tempore, quo fieri debet ea lectio, sit alibi, & Superior dictam lectionem intermittat. Cum enim hic tunc temporis succedat in Iurisdictionem Prioris, fiatque immediatam habens gubernationem Conventus, ad eum spectat talem lectionem facere, & si omittat, præfatas pœnas incurret.

Quæres 2. An præsens prohibitio obliget sub peccato mortali? Respondeo obligare, nisi parvitas materiæ excuset. Et probatur tum ex gravitate pœnarum, quæ apponuntur huic prohibitioni, tum ex qualitate verborum, quibus ipsa prohibitio proponitur; tum ex materia prohibitionis, quæ cum concernat votum paupertatis, utique est gravis.

Sufficit autem ad peccandum mortaliter contra præsentem prohibitionem, ea quantitas, quæ requiritur ad mortaliter peccandum contra votum paupertatis. Quia conditiones

aggra-

aggrav
ti paup
am in v
nec est
quantit
olatione
requira
tatis.

Qui
dissim
portio
pro q
tione
facta,
giosus
valoris
furto a
violan
tatis, a
ius Bu
aureos
met C
facta F
Genera

aggravantes malitiam violationis voti paupertatis, omnes concurrunt etiam in violatione istius prohibitionis, nec est ulla ratio suadens, maiorem quantitatem requirendam esse in violatione huius prohibitionis, quam requiratur in violatione voti paupertatis.

Quia autem prædictæ pœnæ rigidissimæ sunt, & pœna debet esse proportionata culpæ, ideò sine dubio non pro quacunque largitione, seu donatione munerum, etiam contra Bullam facta, illæ incurruntur. Quare Religiosus donans sine licentia rem eius valoris, quæ est sufficiens materia in furto ad peccandum mortaliter, & violandum graviter votum paupertatis, adhuc non incurreret pœnas huius Bullæ, nisi donatio excedat duos aureos, idque ex declaratione ipsiusmet Clem: VIII. vivæ vocis oraculo facta P. Claudio Aquavivæ Soc: IESU Generali, cuius declarationis ea forte fuit

fuit ratio, quòd communiter summa duorum aureorum in iure dicatur summa *modica*, ut patet ex *L. siolum 15. fin: juncta L. seq: ubi Glossa, ff. de dolo cum Felin: in c. Interfecisti, de Homicid.* Cui taxæ videtur omninò standum, nisi legitimus Superior aliud determinaverit.

Quæres 3. Cùm recipientes à Regulari munera iuxta dispositiones Clem: VIII. teneantur ad restitutionem rei acceptæ, an præfata restitutio fieri debeat etiam ante sententiam Iudicis? Et ratio dubitandi est quòd talis restitutio videatur habere rationem pœnæ, pœna autem non debetur nisi post sententiam. Respõdeo, debere fieri etiam ante sententiam Iudicis. Patet, quia ita recipiens, suum non facit quod recipit, ut expressè habet Pontifex; quod si autem suum non facit, quo quæso titulo id retinere potest? si autem iustus non habet titulum retinendi, patet eum

eum te
omnem
restituti
quæ ad f
tentiam
nis, sed
jure nat
ante iud
tamen
incom
dem l
plican
Qua
dicatur
Cõstitut
gulares
tamen N
ex conte
emittun
gionis,
gios.
tionem,
qui tra
perag er

eum teneri restituere, & quidem ante omnem iudicij sententiam, cum ista restitutio proprie non sit pœna, quæ ad sui executionem requirat sententiam saltem declaratoriam criminis, sed debitum procedens e ipso jure naturali, quod utique obligat ante iudicij sententiam. Modò quis tamen absque suo gravi damno, ac incommodo restituere possit, siquidem leges Ecclesiasticæ benigne explicandæ sunt.

Quæres 4. Quibus personis interdicatur hæc largitio? Respondeo. Constitutio hæc cõprehendit omnes Regulares personas utriusq; sexûs. Non tamen Milites Regulares, ut patet ex contextu. Nec etiam eos, qui non emittunt tria vota substantialia Religionis, cum hi revera non sint Religiosi. Nec novitios, ob eandem rationem, (excipe Novitium professum, qui translatus ad alium Ordinem ibi erageret Novitiatum, hic enim, cum
vere

vere fit Religiosus ratione prioris Professionis, subiacet ipsi prohibitioni nec Episcopos Religiosos, quia ipsi habent tam liberam administrationem bonorum sui Episcopatus, quam alii Episcopi non Regulares, vide *Lezana* tom: 1. cap: 17. num: 5. & 6 & alios. Nec eiectos, quamdiu manent extra Religionem, cum præfata constitutio solum prohibeat donationem eorum, quæ subsunt dispositioni Prælatorum Regularium, sicque a eam requirente ipsorum licentiam, & consensum.

Qui verò prohibeantur recipere dona à Regularibus, ab ipso Pontifice exprimentur, & quidem ij omnes merito, cum per eiusmodi donationes multi Regulares alias indigni sibi ostium aperiant ad gradus, honores dignitates & officia Religionis, sic foveatur ambitio, & hinc multa alia & gravissima mala procedant in Religionibus ut quotidiana docet experientia.

Quæ

Quæ
hibeant
ingenij,
ones, &
non pro
stimentu
sint. P
hibetur
nasterij
genij n
ter bo
Religio
niter
tia sec
& quia
Religio
ctū fuis
transfer
sum;
Casi
ipseme
fos fin
stitutio
prædic

Quæres 5. An vi huius Bullæ prohibeantur Regulares donare partus ingenij, nimirum Lectiones, Conciones, & alia id genus? Respondeo, non prohiberi, licet alias plurimi æstimentur, & magno pretio vendi possint. Patet, tum quia hic solum prohibetur largitio facta ex bonis Monasterij, eiusmodi autem partus ingenij non videantur cõnumerandi inter bona Monasterij, utpote qui sunt Religiosi particularis, ita ut communiter possit absque Superioris licentia secum deferre, quocunq̃ue ierit, & quidem etiamsi transeat ad aliam Religionem, quod *Valerus* testatur factũ fuisse à quodam viro doctissimo se transferente ad Ordinem Carthusiensem; tum quia teste *Corialano de Cas. reserv. p. 2. casu 16. num 19.* ipsemet Clemens declaravit Religiosos sine contraventione huius Constitutionis posse inter se donare supradictos partus ingenij, cum tamen
attinet

fit eadem ratio, & quoad alios, quod attinet ad præfatam prohibitionem

Quæres 6. An stante præfente prohibitionem possint Regulares donare magnum numerum Missarum ad aucupandam benevolentiam Magnatum viam dignitatibus, honoribus, & gradibus sibi aperiendam? Respondeo posse, si solas missas donent, non autem lucrum, quod inde ipsis proveniat. Ratio est, quia hic solum prohibetur donatio facta ex bonis Monasterij, Missæ autem ut sic (si alias non sint obligatæ Monasterio) non sunt Monasterij, sed ipsorum Religiosorum, a proinde de ijs libere possunt disponere. Dixi: *si solum Missas donent*, enim donent stipendium debitum pro illis Missis scientes stipendium dandum esse illi, cui donant Missas, tunc violarent præsentem prohibitionem, cum sic donent bonum temporale, quod est Monasterij iuxta Regulam: *Id, quod Monachus acquirit, Monasterium acquirit.*

Quæres

Quæ
quirens
fit id, c
trahit, p
det Beja
test in u
to magi
fert, qu
cedunt
thedra
gunt,
& rel
confar
Qua
stante,
natione
larum
nis, ne
Respon
nado,
set fin
fuit te
ac dila
rij, ut

Quæres 7. Utrum Religiosus acquirens aliquid ad propriū usum, possit id, quod parce vivendo sibi detrahit, pio fine alijs donare? Respondet Beja affirmative, nam si illud potest in usus proprios convertere, multo magis in usus animæ. Unde infert, quòd quando Prælati redditus cōcedunt Magistris sui Ordinis, qui Cathedras in publicis Universitatibus legunt, posse illos de ijs, quæ parcius, & religiosius vivendo supersunt sibi, consanguineis pauperibus subvenire.

Quæres 8. An prohibitione hac stante, possint Regulares facere donationes, si detur casus, quòd vi illarum non dissipentur bona Religionis, neque detur occasio ambitionis? Respondet Diana Resol: 33. cum Granada, & Megala, posse, cum sic cesset finis præsentis prohibitionis, qui fuit tollere occasionem ambitionis, ac dilapidationis bonorum Monasterij, ut constat ex tenore Constituti-

onis; cessante autem fine legis etiam in particulari, cessat lex, ut tradunt multi Doctores apud eundem Dianam loco citato. Sed hæc Regula ampla satis est, & multis periculis exposita, & ex alia parte quæcunq̃ue donatio à Religioso facta, fit cum aliquali dilapidatione bonorum Religionis, cum quæcunq̃ue Monachus acquirit, sint bona Religionis, fieri tamen potest eâ largitio inter Religiosos invicem, si nullum subsit periculum ambitionis, cum Pontificia prohibitio fundetur in præsumptione ambitionis ut colligitur ex illis verbis: *Ne prava ambitione impulsus*, hoc ipso autē quòd præsumptio deficit, prohibitio amplius non obligat, aliunde in eo casu: quicquid acquiritur, Religionis acquiritur.

Quæres 9. An vi istius prohibitionis tollatur quo minus Religiosi possint facere donationes remuneratorias? Respondeo non tolli. Et ratio est,

est, qui
largitio
simplicit
liberalit
sam, &
Confirm
Religion
sine dub
ens, ne
Cleme
in alle
tem P
Conti
triusqu
gratitu
lentia

Cave
hæc ni
quæ p
propri
cadere
quo p
verba

est, quia hic vetita est donatio, seu largitio munerum, donatio autem ea simpliciter dicitur, quæ fit pure, ac liberaliter, non item quæ fit ob causam, & dicitur donatio *antidoralis*. Confirmatur, nam aliàs tolleretur ex Religionib9 virtus gratitudinis, quod sine dubio esset magnum inconveniens, nec ullo modo fuit intentum à Clemente; unde sacra Congregatio in allegato decreto, declarans mentem Pontificis, ait, non obstante ea Constitutione, munera à Religiosis utriusque sexûs tribui posse ex causis gratitudinis, conciliationis, benevolentix &c.

Cavendum tamen est, ne donatio hæc nimis excedat merita, siquidem quâ parte excederet, esset donatio proprie ac stricte, & consequenter caderet sub ipsam prohibitionem. Ex quo patet, quid respondendum sit ad verba Pontificis excludentia donati-

onem etiam, quæ fiat *ad beneficiorum acceptorum memoriam.*

Quæres 10. An Regulares vi istius constitutionis prohibeantur facere donationes ad redimendam vexationem, ut, cum quis dat aliquid Advocato, ut lites habeant bonum finem &c. Respondeo non prohiberetur quia etiam in materia Simoniaci titulus redimendæ vexationis iniustæ excusat à labe Simoniacæ, ut colligitur *ex c. Dilecti, de Simonia.* Ratio est, quia in tali casu temporale traditur pro temporali, non pro spirituali, ipsa enim vexatio est temporale impedimentum, Simonia autem non committitur, dum temporale traditur pro temporali, ergò magis excusabit à transgressione in præfenti casu, tum quia, qui dat aliquid pro redimenda tali vexatione in jure sibi iam acquisito, vel in re quam possidebat, dat illud pro conservatione rei, quæ conservatio jure naturali

natura
ri non
Qua
tibus v
Regula
primar
secular
cepturi
lariter
solet
mensa
comp
vitan
tatis
gregari
messati
via ce
si dece
tur.
Clem
ait:
casion
tione,
Monaf

naturali est licita, ac proinde negari non potest per ius positivum.

Quæres II. Qualia convivia stantibus verbis adductis apparare possint Regulares casu, quo personam aliquam primariam, sive Ecclesiasticam, sive sæcularem ad ipsos divertentem excepturi sint? Respondeo, posse regulariter, qualia ipsa persona excepta solet communiter habere in propria mensa, sic enim servatur frugalitas comparatione personarum, quæ invitantur, & exhibetur debita charitatis ostensio, ut proinde sacra Congregatio in eo decreto dicat: Commestiones, computationes & convivia censeantur tantummodo prohibita, si decentiæ statûs Regularis adversentur. Quod videtur indicasse etiam Clemens in sua Constitutione, dum ait: Quod sicut, si quos ditiores occasione transitûs, sive aliàs ex devotione, aut necessitatis causâ eò (ad Monasteria Regularium) divertere

contigerit, deceret eos Refectorii
 communi cum Religiosis, menſaſque
 & ſerculis communibus nequaquam
 à cæteris diſtinctis contentos eſſe, ita
 ipſi Regulares in huiuſmodi hoſpiti-
 bus potentioribus excipiendis ſe ge-
 rere debeant, ut in eis frugalitas &
 paupertas Religioſa ſemper eluceat.
 Utrum verò attentis iuribus citatis
 licitum ſit Regularibus conſultò invi-
 tare ad convivium eiufmodi perſo-
 nas? Reſpondet Bonacina de Largiti-
 one Munerum, p. 5. n. 6. negative.
 Et movetur ex ijs verbis, quæ ha-
 bentur in Bulla Clementis: *Si Quo-
 verò ditiores occasione tranſitùs, ſive
 aliàs ex devotione, aut neceſſitate eo-
 divertirere contigerit, ubi vides de-
 ſignari caſus, in quibus dictæ perſo-
 næ convivio excipi poſſunt à Regula-
 ribus.*

Quæres 12. An Regulares violent
 hanc prohibitionem, ſi donationem
 aliquam inſignem faciant Principi,
 ad au-

ad au-
 largien-
 præciſe
 deo non
 ſus in h
 ſed ille
 dit, iux
 per ſe
 Religio-
 tor.
 quitu
 tem
 Mona
 dit.
 rium n
 finis h
 Qua
 hanc p
 nas in
 ciat ne
 quide
 ſed in
 lentiar
 ad obt

ad aucupandum eius favorem, sed ei largiendo rem ab amico ipsis datam præcise ad hunc effectum? Respondeo non violare, tum quia Religiosus in hoc casu non facit donationem, sed ille alius, qui rem donandam dedit, iuxta illud *qui per alium facit, per se ipsum fecisse videtur*, sicque Religiosus se habet ut merus executor. Tum quia Bulla hæc solum loquitur de bonis Monasterij, in isto autem casu donatio non fit ex bonis Monasterij, sed amici, qui eam tradit. Tum quia in isto casu Monasterium non damnificatur, sicque cessat finis huius prohibitionis.

Quæres 13. An Regularis violet hanc prohibitionem, & incurrat pœnas in ea latas, si in casu vetito faciat notabilem donationem, externe quidem sub prætextu eleemosynæ, sed interne ad conciliandam benevolentiam donatarij, sicque eius auxilio ad obtinendum id, quod intendit,

verbi gratia Prælaturam? Respondeo violare quo ad forum conscientia cum vere faciat id, quod interdicitur in hac prohibitione, nempe donationem ex ambitione de bonis Monasterij, non tamen incurrit pœnas. Nam ad incurrendam censuram, peccatur actus, qui in ipso opere externo sit sufficiens ad peccatum mortale, in casu autem allato non habetur extrinsece malitia donationis indebitæ, sed ratio eleemosynæ.

Quæres 14. An violet hanc prohibitionem Religiosus, qui facit Amico donationem, sciens, se ab eo tantundem, imò plus accepturum esse? Respondeo non violare. Quia amico reddente tantundem, imò plus, Monasterium non fit minùs habens, cessat ergò finis prohibitionis. Modò tamen non fiat donatio ex ambitione, tunc enim finis huius prohibitionis cessaret solùm inadæquate, adeoque non cessaret prohibitio.

Quæres

Quæ
tatores
re debe
gem ab
mana, §
6. ubi c
ipse, ve
munus a
que offe
non qu
sed qu
contra
impor
presum
incurra
restitu
eos pec
incurri
catum
24. de
nus qu
offerat
quacu
morab

Quæres 15. An & quomodo Vifi-
 catores à munerum receptione cave-
 re debeant? Respondeo præscribi le-
 gem ab Innocentio Papa IV. in c. Ro-
 mana, §. Procuratores de Censibus in
 6. ubi dicitur: *Caveat Visitator, ne
 ipse, vel quisquam suorum aliquod
 munus quodcumque sit, & qualitercun-
 que offeratur, præsumat recipere, ut
 non que sua sunt, videatur querere,
 sed que IESU Christi.* Tandem
 contra illius Transgressores pœnam
 imponens ait: *Quodsi fuerit contra
 præsumptum, recipiens maledictionem
 incurrat, à qua nunquam nisi duplum
 restituat, liberetur.* Unde constat
 eos peccare mortaliter, nullus enim
 incurrit maledictionem, nisi per pec-
 catum mortale. Et in Trident: sess:
 24. de refor: cap: 3. habetur *Nec mu-
 nus quodcumque sit, & qualitercun-
 que offeratur, suscipiant.* Non obstante
 quacumque consuetudine etiam imme-
 morabili exceptis victualibus. Simi-

lem legem statuit *Gregor: X. in Conc
Lugdunensi*, ut habetur *in cap: Exi
git de censibus in 6.* ubi plures statu
untur pœnæ, quas omnes *Concil: Trid*
ubi supra, renovat & confirmat.

Cavendum quoque visitatoribus
est, ne nimis gravent Visitatos in ci
bo & potu, petendo ab eis cibos de
licatos, & pretiosa vina, sed debent
esse mediocritate contenti, ut adver
tit *Glossa in cap: Cum Apostolus, Ver
bo sumptuosè decens.* Videatur *Azor*
p. 2. lib: 3. c. 42.

Verum tamen est, quòd quando
Prælatus Provinciam, vel Monasteri
um visitat, teneri visitatos facere exp
ensas ad tales visitationes consuetas,
& Visitatori necessarias. Ita enim ha
betur *in c. Romana de Cens: & in cap:
si Episcopus de Offic: Ordin: in 6.*

Quod si tamen Prælatus Ordinari
us, Generalis verbi gratia, aut Pro
vincialis, haberet aliquos redditus
ad hunc effectum visitationis, tunc
visitati

visitati
fratori
& potu
lia, equi
saria. u
itinere,
ciji, ter
vel Pro
habet
cto ca
Qu
ti illi
fidera
legi f
cretur
foro e
cit La
ad Reg
prafat
pœna
& dif
de Ap
die 3
gatio

Conc. visitati non tenerentur providere Vi-
 Exi- sitatori nisi de victualibus, id est, esu
 natu- & potu pro Visitatore, eiusque fami-
 Trid- lia, equis, &c. Cætera autem neces-
 saria, ut equos, vestes, expensas pro
 itinere, pro dicto Visitatore & So-
 cijs, teneretur tribuere Generalis ipse,
 vel Provincialis, qui ad hunc effectū
 habet dictos redditus. Habetur di-
 cto cap: *Si Episcopus.*

Quæres 16. An excusentur Præla-
 ti illi, qui ex negligentia, vel incon-
 sideratione prætermittunt legere, vel
 legi facere præfixo tempore hoc de-
 cretum & sequentia? Respondeo in
 foro externo non excusari, unde di-
 cit *Lezana, Tom: 2. Verbo lectio que-
 ad Regulares, n. 10.* sepius se vidisse
 præfatos fuisse coactos ad subeundas
 pœnas in dictis Decretis designatas,
 & dispensationem in ipsis Romæ à Se-
 de Apostolica postulasse. Specialiter
 die 3. Augusti eadem sacra Congre-
 gatio absolutionem dedit cuidam Pri-
 ori, qui

ori qui neglexit facere legi Decretum
de celebratione Missarum. Existima-
 bat ergò Prælatum incurrisse in pœ-
 nas illius. Sunt tamen Prælati eti-
 am quoad forum externum excusabi-
 les, quoties propter aliquam ratio-
 nabilem causam, aut impedimentum
 alicuius momenti id faciunt, quia
 cum pœnæ impositæ in dictis Decre-
 tis valde graves sint, non debent cen-
 seri incurrisse, nisi propter malitiam
 dolum, negligentiam notabilem, aut
 dilationem, sine causa factam, & ita
 præsumendum de benignitate sac-
 Congregationum eas imponentium

Illud certum, si omissatur ipsorum
 Decretorum lectio die præfixa, non
 propterea cessare ipsius obligationem
 sed adimpleri debere, quamprimum
 fieri potest. Non enim ponitur ter-
 minus talium dierum ad finiendam
 obligationem, sed ne differatur. Ne-
 que enim pœnæ ibi statutæ sunt ad

canoni-

anonizandum diem illic præfixam,
 sed solum ad obligationem inducen-
 am lectionis dictarum Constitutio-
 num, ne ullo unquam tempore in o-
 livionem, aut desuetudinem abeant,
 quod est finale motivum dictæ lecti-
 nis, unde si dicta statuta non legan-
 tur determinato die, legi debent die
 sequenti, & sic deinceps.

Quæres 17. An subditi teneantur
 nonere Superiorem de dictis statutis
 legendis, & quo iure? Respondeo af-
 firmative, ratione iustitiæ, ex eo quòd
 Prælati, & Subditi debent eodem
 iure censerì. Prælati autem ratio-
 ne iustitiæ tenetur adiuvere subditum
 quantum potest, ut egregie pro-
 bat *Laurentius Peyrinis Tom: 2. quest:*

Unde subditus scienter omittens
 nonere Prælato suum, ut die sta-
 tuto legi faciat legenda Decreta, mor-
 taliter peccat, propter grave damnũ,
 quod ex sua omissione malitiosa in-
 fert Prælato suo.

Quæres

Quæres 18. Quid sentiendum de prohibitione Regularibus, cæterisque facta quoad munerum largitionem causâ obtinendi iustitiam, aut gratiam apud Sedem Apostolicam! Respondeo emanasse hanc Constitutionem à *Bonifacio VII. in Extravagan- ti*, quæ incipit *Excommunicamus*, & postea, cum (ut aliqui volunt) revocata esset à *Clemente V.* confirmata, & aucta fuit à *Gregorio XIII. Constitutione 24.* & demum à *Clemente VIII.* extensa in Bulla, quæ incipit *Pro Commissa nobis*, per quam Constitutionem Pontificiam excommunicantur quodquod pactum, vel promissionem faciunt de dando aliqui, vel qui dant quid ex pacto, vel promissione, vel acceptum pactum, vel promissum de dando aliquid, vel acceptam habent occulte, & manifeste donationem factam, ex pacto, vel promissione pro iustitia, vel gratia obtinenda sive pro se sive pro alio, causis

m de causis, vel judicijs, vel alijs per litem
 isque Apostolicas, & quibuslibet alijs
 onem modis apud Sedem Apostolicam. Un-
 gratie actiones prohibita in ea constitu-
 Reione, sunt pactio, vel promissio de
 utio dando aliquid, donatio ex pacto, vel
 gan promissione facta post iustitiam, vel
 s, & gratiam obtentam: donatio facta ad
) re obtinendam iustitiam, vel gratiam e-
 rma lam ex pacto, vel promissione: ac-
 Con ceptatio pacti, vel promissionis, vel
 ente onationis pro iustitia, vel gratia ob-
 cipit inenda apud Sedem Apostolicam,
 Con promissio, vel pactio facta tertio in-
 nuni venturo, vel mediaturato in favore
 pro ius, qui iustitiam, vel gratiam est im-
 ique etraturus, denique acceptatio præ-
 el pro dictæ pactionis, vel promissionis, vel
 a, v onationis.

vel ac Hæ actiones vetitæ erant in Extra-
 ifest agante Bonifacij, quibus addidit
 el pro Gregorius alias sex actiones, quarum
 ia ob tres sunt Principales, & aliæ tres sunt
 io, accessoriæ. Prima actio Principalis,
 aufis est

est Nundinariorum, qui cupiditate
 lucri negotiorum expeditiones con-
 quirunt nixi suffragationibus poter-
 tiorum. Secunda est actio eorum
 qui ambiunt pollicitationibus, au-
 donis, ut pro se, vel pro alio gratiam
 aut justitiam obtineant apud Sedem
 Apostolicam. Tertia est eorum, qui
 mentiendo confingunt se dedisse pre-
 tium, aut munera pro opera præsti-
 ta, vel præstita ab ijs, qui gratia ve-
 lent apud eum, qui est concessurum
 gratiam, vel justitiam. Denique ac-
 ctiones accessoriæ additæ à Gregorio
 XIII sunt; prima, auxiliari; secundum
 consulere; tertia, favere in aliquo
 ex præcedentibus actionibus conten-
 tis in Bulla Bonifacij, & Bulla Gregorij.

Imponuntur autem in eiusmodi
 Cõstitutionibus plures pœnæ. 1. Ex-
 communicatio ipso facto. 2. Iusti-
 tia, vel gratia contra constitutionem
 impetrata est irrita & nulla. 3. Qui
 quid accipitur, restituendum est Pa-
 peribus.

peribus.
 si restitu-
 stitia sic
 nicarus.
 Ecclesiast-
 frastici Sa-
 6. In fan-
 vis offic-
 licitum
 commi-
 duum.
 tus.
 Non
 hibitio
 sunt per-
 non cen-
 ofis, nisi
 Pontific-
 nibus ex-
 addere
 que dig-
 tia, qu-
 cy, &
 potest

peribus, nec absolvi quis potest, nisi restituat. 4. Utens gratia, vel iustitia sic obtenta est ipso facto excommunicatus. 5. Privatio omnis beneficii Ecclesiastici, & omnis officij sive Ecclesiastici Sæcularis, perpetui, & tēporalis. 6. Infamia. 7. Inhabilitas ad quævis officia obtinenda. 8. Sciens delictum contra hanc Constitutionem commissum, nec denuntians intra triduum, ipso facto est excommunicatus.

Non comprehenduntur sub hac prohibitionē Cardinales, cum enim hi sunt personæ spectatissimæ notæ dignæ non censentur comprehendendi in odiosis, nisi exprimantur, præsertim quia Pontifices, dum in suis Constitutionibus eos comprehendere intendunt, addere solent, illa verba: *Cuiuscunque dignitatis, gradus, aut præeminentiæ, quæ in Constitutionibus Bonifacij, & Gregorij non sunt.* Idem dici potest de Episcopis fere rationem, &

D

quia

quia ipsi *cap: periculosum, de sentent*
Excommunicat in 6. excluduntur
 generalibus sententijs suspensionis
 & interdicti, nisi exprimantur. Hoc
 tamen intellige de Constitutionibus
Bonifacij, & Gregorij, non de illa
Clementis VIII, ubi pœnas dictarum
 Constitutionum extendit, ad *personas*
etiã speciali nota dignas, quibus haud
 dubie Cardinales, & Episcopi de-
 signantur. Adde opinionem dictæ
 prohibitioni Cardinales, & Episcopos
 subjicientē probabiliorem esse, & *Bo-*
nacinã teste *de Censur: in partic: di-*
sput: 2. q. 3. n. 1: usu pœnitentiariæ
 comprobãtam. Cuius ratio fortassis
 est quod & ipsi sint Clerici, & quia
 lex generalis omnes ligat, *cap: i. de*
Constitut:

Neque subiacet dictis pœnis qui
 ad DEUM, qui ad obtinendam gra-
 tiam, aut justitiam fìcte promittit ha-
 bens animum non implendi promif-
 sionem, cùm promissio fìcta vere non
 fit pro-

fit promi
 ad incur
 actus con
 sumus in
 pliar no
 Caietano,
 centibus
 qui pro b
 temporal
 vendi
 peccat
 mum ac
 quoad
 no non
 de illius
 ctione: &
 quod hab
 Excus
 ad obtin
 iniuste
 non fit
 aut iust
 redimer
 quod eff

t promissio, & alias iuxta Doctores
 d incurrendam censuram requiratur
 ctus completus, præterquam quòd
 imus in materia pœnali, quæ am-
 liari non debet. Confirmatur ex
 aietano, Soto, Toletò, Lessio, &c. do-
 entibus non esse Simoniacum illum,
 ui pro beneficio Ecclesiastico aliquid
 temporale promittit animo non sol-
 endi. Sic tamen fictè promittens
 eccat graviter, nam eatenus prox-
 imum ad peccandum inducit. Dixi,
 uoad DEUM, quia in foro exter-
 o non excusatur, cùm in eo constet
 e illius promissione, non item de fi-
 tione: & quilibet præsumatur loqui,
 uod habet in corde.

Excusatur etiam ab his pœnis, qui
 d obtinendam gratiam, vel iustitiam
 niuste denegatam, dat. Cùm hoc
 non sit dare simpliciter pro gratia,
 ut iustitia obtinenda, sed potius ad
 edimendam iniustam vexationem,
 quod esse licitum dixi q. 1.

Excusatur etiam qui ad obtinen-
dam gratiam, vel iustitiam dat Mini-
stris Papæ moraliter certus id ipsum
esse gratum Papæ ; nam in tali caso
consuetur Papa dispensare in hac pro-
hibitione, aut illam abrogare quo ad
eam partem.

Non etiam contrahit has pœnas
qui ad obtinendam iustitiam, aut gra-
tiam dat promittenti se maiori dili-
gentia, ac industria procuraturum ex-
peditionem gratiæ, dummodò non
detur plus quàm illa mereatur ma-
ior diligentia ac industria, quæ adhi-
betur. Ratio est, quòd hæc donatio
non fit pro obtinenda gratia, sed pro
maiore diligentia & industria, quæ ad-
hibetur. Unde nec illas incurrit pro-
pter eandem rationem, qui ob mer-
cedem liberalitatem, & benevolentiam sine
ullo respectu ad gratiam, vel iustiti-
am obtinendam quidpiam dederit.
Nec qui dat ad recompensandum ali-
quod damnum, quod Procurator, au-

Solli-

Sollicitat
tenebatur
Existim
ci eum, c
tiam, qua
turus. E
casu cessa
qui est, u
ut non o
commit
tem ca
Cum cep
Sed
dat bon
&c. ign
beri. P
sti, L. fa
quin bon
de & exc
gravissim
quibus h
in Extra
supponi
ut const

incollicitator passus est ultra id, quod
 Minienebatur.

Existimo etiam his pœnis non affi-
 i eum, qui dat ad obtinendam gra-
 iam, quam alias omninò erat obten-
 urus. Et suadetur. Quia in tali
 casu cessat finis huius prohibitionis,
 cui est, ut tollatur habendi cupiditas
 ut non corrumpatur Princeps, ut non
 committatur iniustitia; cessante au-
 tem causa finali cessat dispositio *cap:*
tum cessante de appellat.

Sed nec ijs pœnis subijcitur qui
 adhiat bona fide ad obtinendam gratiam
 exc. ignorans talem dationem prohi-
 d. eri. Pœna enim est mensura deli-
 æ ad ti, *L. sancinus, ff. de pœnis, & alio-*
 t pro quin bona fides excusat à delicto: un-
 mer de & excusari debet à pœna maxime si
 n fin gravissima sit, cuiusmodi sunt eæ, de
 iustiti quibus hîc agitur. Præterquam quòd
 derit in *Extravagante Gregorij XIII. præ-*
 n ali apponitur audacia, seu præsumptio,
 r, aut t constat ex ijs verbis *Ad audentes*

colli-

quocunque horum facinorum ; bon
autem fides tollit audaciam, seu pra
sumptionem, sicut & ignorantia.

Nec praefatas poenas incurrit dar
ad gratiam obtinendam quid mod
cum. Et probatur, tum quia ad in
currendas istas poenas requiritur pec
catum mortale, quod nequit stat
cum parvitate materiae, tum qu
de modicis non est curandum, *c. r.*
verà de consec. dist. 2. tum quia quo
dicitur in Bulla hac Gregorij XII
seu quid magnum, aut parvum pr
mitterent, explicari debet de re ma
gna, vel parva, quae etiam ante d
ctam Bullam sufficeret ad peccatum
mortale. Dijudicanda est autem in
hoc parvitas materiae, arbitrio viri
prudentis, ut pensatis circumstanti
dantis & accipientis, videat an pro
missa res sufficiens sit ad movendum
vel iustitiam animum collatoris gratia
ad ipsam conferendam.

Non afficitur etiam his poenis, qu
dat

dat pol
poenae in
dam gra
hic agim
tentam.
andem m
tat in pr
dat ad c
item da
dit ad
nem.

Incu
tens, e
fit; Po
bis Con
guit pro
missionis
stincte p
Idem
mittat a
gratitud
natura
tia, seu
dam int
dat

bonat post gratiam obtentam. Quia hæ
 a præcœnæ imponuntur danti ad obtenen-
 tia. lam gratiam, aut iustitiam, & nos
 t daric agimus de dante post illam ob-
 modentam. Accedit in hoc casu non e-
 ad inndem militare rationem, quæ mili-
 r pecat in primo, cùm dare antea, ten-
 ftarlat ad corrumpendum iudicem, non
 quitem dare postea, quod potius ten-
 c. r. dit ad insinuandum animi gratitudi-
 quonem.

XII Incurrit autem has pœnas promit-
 n proens, etiamsi promissio acceptata non
 e ma it; Pontifex enim, ut patet ex ver-
 te d. bis Constitutionis *Bonifacij*, distin-
 catu. guit promissionem à receptione pro-
 tem. missionis, & utramque actionem di-
 o vi. stincte prohibet.

tanri Idem sentio in casu, quo quis pro-
 n pro mittat animo se obligandi solum ex
 ndur. ratitudine. Quia talis promissio ex
 ratia. atura sua inflectit collatorem gra-
 is, quæ, seu iustitiæ ad eam conceden-
 dat. am intuitu illius, quod est contra

intentionem Pontificum in dictis Constitutionibus.

Credo id ipsum de dante pro auferenda, aut differenda justitia, qui non est vero simile, Papam voluisse minus punire eos, qui dant pro sententia iniusta, qualis est ea, per quam aufertur, vel differtur vera justitia, quam eos qui dant pro sententia iusta obtinenda, & alias ut iura dicunt *Mens legis est potius attendenda, quam verba.*

Incurruntur autem præfatæ pœnæ toties, quoties datur, aut accipitur aliquid antequam obtineatur gratia. Et probatur, quia semel ligatus una censurâ, est subiectum capax alterius censuræ, non solum diversæ rationis sed etiam eiusdem. Quomodo affectus excommunicatione ob percussio- nem Clerici, si iterum percutiat eundem, aut alium Clericum, iterum incurret excommunicationem.

Nota etiam pœnas harum Constitutionum.

tutionu
actionib
to effect
stitia.
riter loc
quam ce
pletus,
conatus
enim e
quæst:
non in
vel la
non t
ipse,
& prin
per illa
Hoc au
nam fa
dare, v
cipalite
textu B
unt, ad
narrus,
Porr

Constitutionum incurri per quamlibet ex actionibus prædictis, etiam non secuto effectu obtentionis gratiæ, seu iustitiæ. Ratio est, quia licet regulariter loquendo ad incurrendam aliquam censuram requiratur actus completus, & consummatus, nec sufficiat conatus, aut actus imperfectus, hinc enim excommunicatio *cap: si quis 18. quest: 4. contra percussores Clericorū* non incurritur ab eo, qui sagittam, vel lapidem in Clericum jecit, si illū non tetigit, quando tamen conatus ipse, seu actiones imperfectæ, per se & principaliter prohibentur, tunc per illas præcise incurretur censura. Hoc autem contingit in proposito, nam facere pactum, vel promissionem, dare, vel recipere, prohibentur principaliter & separatim, ut patet ex cōtextu *Bonifacij*, ideò illæ solæ sufficiunt, ad incurrendas pœnas. Ita *Narrus, Molina, Azor, &c.*

Porrò verbis illis: *Apud Sedem,*

D 5

Aposto-

Apostolicam : intelligitur Summus Pō-
tifex, non ut Princeps temporalis in
Urbe, alijsq; Civitatibus, sed solū
ut habet jurisdictionem spirituales
à Christo acceptam, & consequente
intelligūtur Ministri ipsius secundum
hanc considerationem. Ita enim di-
cendo magis conformamur proprie-
tati verborum; Sedes enim Apo-
stolica proprie, & formaliter sumpta, so-
lū importat potestatem spirituales,
qualis fuit in Apostolis, non tempo-
ralem; Verba autem proprie & for-
maliter accipienda sunt *L. in dilectis,*
§. extraneus, ff. ad legem.

Nomine etiam *Sedis Apostolicæ* in-
telligi debet curia & domus ipsius Pa-
pæ, sive ipse ibi sit, sive non, hoc e-
nim denotat *Gregorius* in Constituti-
one relata, dum in ipsius initio dixit.
Ab ipso Pontificatū nostri principio,
quā maxime possumus enitimus, at-
que contendimus, ut domus, & curia
nostra à sordibus expurgetur. Non
tamen

tamen in
nomine
sunt Leg
illa enim
Papa.

Adver
n. 139.
de Censu
gram p
re sub
pro ca
pediti
Prince
que su

Dict
tionibu
do enim
VII. qu
ad delin
bitis in
bona co
Ecclesia
Apostoli
libus, &

tamen intelliguntur Sedis Apostolicæ nomine quoad præsens spectat, ubi sunt Legati Papæ, Nuntij, Episcopi, illa enim non sunt curia, aut domus Papæ.

Advertit tamen *Filliucius tract: 15. n. 139.* & cum ipso *Bonacin: disp: 2. de Censur: in partic: q. 3. n. 4.* Sacram pœnitentiariam comprehendere sub hac prohibitione etiam dantes pro causis temporalibus, siquidem expeditiones à Papa procedentes, ut est Princeps tēporalis, expediuntur quoque sub nomine *Sedis Apostolicæ.*

Dicta intellige de relatis Constitutionibus *Bonifacij & Gregorij*, loquendo enim de Constitutione *Clementis VII.* quam supra citavi, ea extenditur ad delinquentes in actionibus prohibitis in dictis Constitutionibus circa bona communitatum ditionis statūs Ecclesiastici, *Non solum apud Sedem Apostolicam sed in quibusvis tribunali- bus, & eorum quibuscunq; iudicibus, etiam*

etiam Laicis Almae Urbis ac tam in Romana curia, quàm extra eam in quibuslibet temporalit ditioni nostrae medietate vel immediatè subiectis Provincijs, Civitatibus, oppidis, terris & locis, u
ait Pontifex.

Ubi nota editam esse hanc Bullam pro bono regimine, ad quod utique confert, ut pro gratia, aut justitia obtinenda non detur quidquam.

Addunt præterea Pontifices, scientes culpabilem in prædictis, nec intra triduum denuntiantes, excommunicationem incurrere, quod puto verum etiã de existente extra Curiam, cum obligatio sit generalis, & lex generaliter loquens, generaliter] debet intelligi.

Illa verò tridui præscriptio ad denuntiandum, non est ad finiendam, sed ad sollicitandam actionem. Vide dicta q. 16. modò tamen id commode fieri possit, nec enim credibile est Papam velle pauperes ab extremis terræ finibus accedere ad Apostolicam

Sedem

Sedem a
quentes,
modata f

Monec
nuntiatio
admoner

nam, cur
thxi 19.

cunq

D

S. Cong
bani L

C E I

Sub præ
activa,
dis, legi
ria 2.
tus, &

Cum
Eccl

Sedem ad denuntiandos tales delinquentes, lex enim debet esse accommodata fragilitati humanæ.

Moneo tamen antequam talis denuntiatio fiat debere delinquentem admoneri per correctionem fraternam, cum id præcipiat Christus Matthæi 19. & præcepto Christi, quodcunque præceptum humanum cedat oportet.

D E C R E T A

S. Congregationis Concilij S. D. N. Urbani Divinâ Providentiâ Papæ VIII. auctoritate edita.

D E

C E L E B R A T I O N E

M I S S A R U M.

Sub pœna privationis officij, ac vocis activæ, & passivæ, ipso facto incurrendis, legēda sexto quoq; Mense, id est Feria 2. post primâ Dominicâ Adventûs, & Feria 6. post octavâ Corporis Christi.

Cum sæpe cōtingat, in quibusdam, Ecclesijs tam magnum Missarum celebrans

celebrandarum numerum ex varij defunctorum relictis; aut piorum eleemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus præscriptis nequea satisfieri; & tamen nova onera Missarum in dies suscipiantur; indeque fiat, ut depereant piæ testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animæ fragilis priventur, Ecclesijs debitus subtrahatur cultus, ac Christi fideles gravi scandalo affecti, plerumque in similibus charitatis operibus retrahantur: cumque his malis maximum inter cætera fomentum præbeat, aut quod ipsi, qui Missas supra vires celebrandas suscipiunt, sperent illas brevi ad pauciores numerum à Superioribus reductum iri; aut quòd Ecclesijs, sorte pecuniarum absumptâ, plerumque nuda remaneant onera Missarum absque ullo emolumento, aut quòd eleemosyna pro illis celebrandis sit adeò tenuis, ut non facile in-

le inven
neri sub
aut Mona
dotes pr
nimis fe
tantur: S
TIO CA
INTER
facturam
charitati
sentaneâ
determin
publica
Sanctiss
videntiâ
specialite
creta ed
Ac pri
interdici
Synodo,
General
reducant
brandan
imposita

le inveniatur, qui velint huic se muni-
 neri subijcere, & redditus Ecclesiæ;
 aut Monasterij adeo exigui, ut Sacer-
 dotes pro necessaria sua sustentatione
 nimis se oneribus obstringere cōpel-
 lantur: SACRA CONGREGA-
 TIO CARD: CONCIL: TRID:
 INTERPRETUM animadvertēs,
 acturam se rem DEO gratissimam,
 charitatisque, ac iustitiæ maxime cō-
 entaneā, si pro viribus fatagat, hunc
 leterrimum abusum e Christianā Re-
 publica convellere, atque eradicare
 sanctiss: D. N. Urbani Divinā pro-
 videntia Papā VIII. autoritate sibi
 specialiter attributa, infrascripta de-
 creta edidit.

Ac primò directe prohibet, atque
 interdicit, ne Episcopi in Diocesana
 Synodo, aut Generales in Capitulis
 Generalibus, vel alias quoquomodo
 reducant onera ulla Missarum cele-
 brandarum, aut post idem Concilium
 imposita, aut in limine foundationis;
 sed pro

sed pro his omnibus reducendis, at
 moderandis, vel commutandis ad A
 postolicam Sedem recurratur, quæ
 re diligenter perspecta, id statuet
 quod magis in Domino expedire ar
 bitrabitur; alioquin reductiones, mo
 derationes, & commutationes hu
 iusmodi, si quas contra huius prohi
 bitionis formam fieri contigerit, o
 mninò nullas, atque inanes decerni

Deinde, ubi pro pluribus Missis
 etiam eiusdem qualitatis celebrandi
 plura stipendia, quantumcunq̃ue in
 congrua, & exigua, sive ab una, sive
 à pluribus personis collata fuerunt
 aut conferentur in futurum Sacerdo
 tibus Ecclesijs, Capitulis, Collegijs
 Hospitalibus, Societatibus, Monaste
 rijs, Conventibus, Cõgregationibus
 Domibus, ab locis pijs quibuscunq̃ue
 tam Secularibus, quàm Regularibus
SAC: CONGREGATIO sub ob
 testatione Divini Iudicij mandat, a
 præcipit, ut absolute tot Missæ cele
 brentur,

brentur,
 eleemosy
 ut alioqu
 obligatio
 graviter
 teneantur
 Id ven
 exactius,
 dem aut
 & indu
 Ecclesijs
 bus, q
 Ordini
 quanc
 bus indu
 vel Ann
 aliquibu
 plurium
 suscipien
 Ac f
 crum a
 prohib
 pit cele
 syna, ne

is, au
ad A
qua
atuet
re ar
s, mo
s hu
rohi
it, o
ernit
Missis
randi
ue in
a, si
runt
terdo
legijs
naste
nibus
unque
ribus
ob ob
at, ac
cele
ntur,

rentur, quot ad rationem attributæ
eleemosynæ præscriptæ fuerint ; ita
ut alioquin ij, ad quos pertinet, suæ
obligationi non satisfaciant, quinimò
graviter peccent, & ad restitutionem
teneantur.

Id verò, ut deinceps observetur
exactius, SAC: CONGREG: ea-
dem autoritate revocat privilegia,
& indulta omnia quibusvis personis
Ecclesijs, ac locis pijs, tam Sæculari-
bus, quàm Regularibus cuiuscunq̃ue
Ordinis, Congregationis, & Instituti,
quamcunq̃ue ob causam concessa, qui-
bus indulgetur, ut certarum Missarum,
vel Anniversariorū celebratione, aut
aliquibus collectis, seu orationibus,
plurium Missarum oneribus in futurū
suscipiendis satisfiat.

Ac similiter omne damnabile lu-
bricum ab Ecclesia remove volens,
prohibet Sacerdoti, qui Missam susce-
pit celebrandam cum certa eleemo-
syna, ne eandem Missam alteri, parte
E
eiusdem

eiusdem eleemosynæ sibi retentâ, celebrandam committat.

Præterea, ne in Ecclesijs, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis eò tepidiores, ac segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum nulla, aut parva sint utilitate coniuncta: statuit, atque decernit, ut pecuniæ, ac bona mobilia Ecclesijs, Capitulis, Collegijs, Hospitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monasterijs, Conventibus, ac locis omnibus, tam Sæcularibus, quam Regularibus, atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda cum onere perpetuo missarum celebrandarum, ab ijs, ad quos pertinet, sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda à die realis acquisitionis, statim deponi debeant penes ædem Sacram, vel personam, fidei, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, seu illorum pretium quamprimum

inve-

investiet
ctiferis,
mention
reperit
bilia auc
alienari
um sub e
poni, at
itidem f
ris rep
verti d
Ad
quibus
etatibu
non on
ac pior
quam R
alijs ad
hibet, n
suscipia
Sæcula
eius G
rò sine
sensu,

investiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expressa, & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur: ac, si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium sub eadem pœna, ut supra, deponi, atque in alijs bonis stabilibus eisdem fructiferis, cum eiusdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

Ad hæc SAC: CONGREGATIO quibusvis Capitulis, Collegijs, Societatibus, & Congregationibus, nec non omnibus & singulis Ecclesiarum, ac piorum locorum, tam Sæcularium, quam Regularium Superioribus, vel alijs ad quos pertinet, districte prohibet, ne impostero onera perpetua suscipiant missarum celebrandarum: Sæculares quidem sine Episcopi, vel eius Generalis Vicarij, Regulares vero sine Generalis, vel Provincialis consensu, & licentia in scriptis, & gratis

concedenda: alioquin Sæcularis, qui huius prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso: Regularis verò pœnam privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia obrinenda vocisquæ activæ & passivæ absq; alia declaratione incurrat. Eleemosynas verò manuales, & quotidianas pro missis celebrandis, ita dum eisdem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis in futurum recipiendis, & capsulas auferant ab Ecclesijs cum inscriptione illa, Eleemosyna pro Missis, vel alia simili, sub iisdem pœnis ipso facto incurrendis, ne fideles hac ratione frustrentur. Episcopus verò, seu eius Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis;

gulis cal
singulis
bligatio
sterio, a
nec ante
centiam
constiter
vo oner
jam sus
cipuam
ditus,
linqu
neribu
cuiusq
intellig
ti desid
in novi
si mune
Postre
TRES
re inte
quæ re
ac præ
fovent

is, quibus casibus diligenter inquirent de
 or ex singulis Missarum celebrandarum o-
 dictu obligationibus cuique Ecclesiæ, Mona-
 n pri terio, aut loco pio incumbentibus:
 e tunec antea assensum huiusmodi aut li-
 tis ac centiam præbeant, quam eis legitime
 passu confiterit, illius Sacerdotes tam no-
 urra quo oneri suscipiendo, quam antiquis
 quojam susceptis satisfacere posse: præ-
 ita dicipuamque rationem habeant, ut re-
 tribu ditus, qui Ecclesijs, & locis pijs re-
 nt no linquuntur, omninò respondeant o-
 eant neribus adiunctis, secundum morem
 o hu cuiusque Civitatis, vel Provinciæ:
 pont intelligantque si in re tanti momen-
 & ca ti desides, aut negligentes fuerint,
 nscri in novissimo die se huius prætermis-
 is, ve si muneris rationem esse reddituros.
 o fa Postremò ILLUSTRIS: PA-
 rati TRES, non sine gravi animi dolo-
 o, seu re intelligentes, mala fere omnia,
 Pro quæ regularem disciplinam evertunt,
 erpe ac præcipue nimiam hanc facilitatem
 n fin fovent in oneribus Missarum supra vi-
 ulis

res suscipiendis, velut ex infecta ra-
 dice, pullulare ex maiori Regularium
 numero, quam ferant redditus, & ele-
 mosynæ cuiusque Monasterij: In hæ-
 rentes summorum Pontificum, ac Sac-
 Trid: Concil: decretis hac de re edi-
 tis, Sanctiss: D. N. autoritate præ-
 cipiunt, ac mandant omnibus & sin-
 gulis Generalibus, Provincialibus
 Commissarijs, Ministris, Præsidenti-
 bus, Abbatibus, Prioribus, Præpositis
 Guardianis, Vicarijs, & quibuscun-
 que alijs Superioribus Monasteriorū
 Conventuum, ac Domorum Regula-
 rium bona immobilia possidentium
 vel non possidentium, cuiuscūque Or-
 dinis, Congregationis, & Instituti e-
 xistentium intra fines Italiæ, & In-
 sularum adiacentium, ut singuli, ad
 quos pertinet, in qualibet Provincia,
 adhibitis duobus, aut tribus Regula-
 ribus sui Ordinis, vel Congregatio-
 nis probatoribus, & rerum usu periti-
 oribus, bona immobilia, census, re-
 ditus,

litus & proventus omnes, consuetas
 tem elemosynas, & obventiones,
 am communes Monasteriorum, Con-
 ventuum, & Domorum eiusdem Pro-
 vincia, quam etiam singularibus per-
 sonis Religiosis assignatas seu permis-
 sas, in communem usum deinceps,
 conferendas, decem annorum imme-
 diate praecedentium habita ratione,
 diligenter, & mature recognoscant,
 ijs omnibus detractis, quae reparati-
 ones, praestationes, grandines, sterili-
 tates, alijve cuiuslibet generis onera
 consueverunt absorbere; eaque om-
 nia scripto fideliter exarata, idem
 Superior, cuius interest, in proximo
 Capitulo, seu Congregatione Gene-
 rali, vel Provinciali coram tribus Iu-
 dicibus ab ipsomet Capitulo, seu Cō-
 gregatione deligendis proponat, qui
 computatis huiusmodi redivibus, ele-
 mosynis, & obventionibus univer-
 sis, & oneribus, ut supra detractis,
 sedulo examinent, quot religiosi ho-
 mines,

mines, connumeratis etiam Laicis, alijsque necessarijs fervientibus, in unoquoque Monasterio, Conventu, & Domo regulari, juxta religionis, & proprii instituti morem, victum, & vestitum, & medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari. Tum eorundem bonorum, reddituum, eleemosynarum, & onerum præcisam notam ipsimet Capitulo, seu Congregationi exhibeant: ut in illo diligenter omnibus discussis cuiusque familiæ Monasterij, Conventus, ac Domus regularis, in singula quaque Provincia certus earum tantum personarum numerus, Patrum capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemosynis, & obventionibus, ut superius, sufficienter ali possint. Ne verò Superiores, qui id præstare debent, serius aut remissius, quam par est, suo muneri satisfaciant, mandat SAC: CONGREGATIO, ut infra annum, post proximum Capitulum

lum generale, vel Provinciale computandum, omnia hoc de genere particulariter gesta, in authenticam formam redacta ad sacram ipsam Congregationem Concilij singuli mittant: Numerumque familiæ, singulorumque Conventuum, Monasteriorum, & Domorum huiusmodi regularium, Capituli, seu Congregationis Generalis, vel Provincialis sententia, & auctoritate præfinitum, iisdem Superiores, tam Generales & Provinciales omnes, quam Locales perpetuò servare omnino teneantur, nec possint illum quomodo augere, etiam prætextu augmenti redituum absque Sacræ ipsius Congregationis licentia. Superiores autem huiusmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præstiterint, vel numerum ut supra præscriptum quovis modo augere præsumpserint, privationis omnium officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, vocisque activæ, ac passivæ, &

ad omnia suæ Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipso incurrere, atque alijs etiam gravioribus à Sede Apostolica infligendis pœnis Sac: Congregatio subiace-re voluit, & declaravit.

Deinceps verò Monasterium, Con-ventus, domus, Congregatio, vel So-cietas Religiosorum, seu Regularium nullibi, recipiatur, nisi præter alia ad id requisita, in singulis eiusmodi lo-cis, duodecim saltem Fratres, aut Mo-nachi, seu Religiosi degere, & ex re-ditibus, & consuetis eleemosynis, de-tractis omnibus, ut supra, detrahen-dis, competenter sustentari valeant, ad præscriptum decreti fel: recordi Greg: XV. hac de re editi. Alio-quin Monasteria, & loca huiusmodi post hac recipienda, in quibus duo-decim Religiosi, ut supra, sustentari, atque inhabitare non poterunt, & ac-tu non inhabitaverint, Ordinarij lo-ci visitationi, correctioni atque omni-
modæ

modæ
telliga
Porr
hac in
abeant,
Monast
gularis
antur
vocifq
incun
quoq
post p
& feri
Christ
blica r
ram Ec
que fin
dus, q
re, ad
Decre
facult
No
pta or
Decre

modæ jurisdictioni subiecta esse intelligantur.

Porro, ne ullo unquam tempore hæc in oblivionem, seu desuetudinem abeant, Superiores locales cuiusque Monasterij, Conventus ac Domûs Regularis, curare, atque efficere teneantur sub pœna privationis Officij, vocisque activæ & passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum, sexto quoque mense, id est feria secunda post primam Dominicam Adventûs, & feria sexta post Octavam Corporis Christi, præsentès ordinationes in publica mensa perlegantur. Omnibus tam Ecclesiasticis personis, cuiuscunque sint Ordinis, conditionis, & gradûs, quam Laicis quocunque honore, ac potestate præditis, præsentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

Non obstantibus, quoad suprascripta omnia, & singula in præsentibus Decretis contenta, constitutionibus,
& Or-

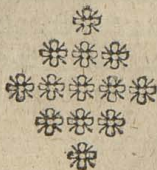
& Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcunque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Ioan: Hierosolymitani, Congregationū, Societatum, ac cuiuslibet alterius Instituti, etiam necessariò, & individuo exprimendi, Ecclesiarū, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcunque, tam Sæcularium, quam Regularium locorum, nec non illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegij quoque indultis, & literis Apostolicis, etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus De-

bus De
ex cert
potesta
modoll
cationis
iteratis
vatis; et
derogat
tenorib
dividu
autem
tio, se
da; a
servan
fi de v
omisso,
vata, i
expressi
quæ pr
lias in
Cong
ritate,
gat,
cunqu

bus Decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis; etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausuras generales, mentio, seu quævis alia expressio habenda; aut aliqua alia exquisita forma servanda esset tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, & forma in illis tradita observata, inserti forent; præsentibus pro expressis habens, quibus, quoad ea, quæ præsentibus adversantur, illis alias in suo robore permanens, sacra Congregatio, Sanctitatis suæ auctoritate, & specialiter, & expresse derogat, cæterisque contrariis quibuscunque.

Et ne

Et ne præmissorum ignorantia
 quoquam prætendi possit, voluit ea
 dem SACRA CONGREG: u
 præsentis Ordinationes in valuis Ba
 siliarum S. Ioannis Lateranensis, &
 Principis Apostolorum de Urbe, ac
 in acie Campi Floræ, ut moris est
 affixæ, omnes ad quos pertinent, ita
 arctent & afficiant, ac si unicuique
 personaliter intimatæ fuissent. Utq;
 earundem præsentium transumptis,
 etiam impressis manu alicuius Nota
 rij publici subscriptis, & sigillo per
 sonæ in dignitate Ecclesiastica consti
 tutæ munitis, eadem prorsus fides ad
 hibetur, quæ præsentibus adhi
 beretur, si forent exhibitæ, vel
 ostensæ. Datum Romæ
 die 12. Iunij 1625.

D
 Aliquot
 Papa
 Decr
 CE
 Super
 nis
 farum,
 in Dico
 in Cap
 quomo
 Missaru
 idem Co
 mine fu
 Quar
 hue, ut
 junctum
 ad Seda
 tione c
 infume
 necessar

DECLARATIONES

*Aliquot Sac. Concilij S. D. N. Urbani
Pape VIII. auctoritate edita super
Decretis ejusdem Congregat.*

DE

CELEBRATIONE

MISSARUM,

Super primo Sacræ Congregatio-
nis Decreto, de celebratione Mis-
sarum, quo prohibetur, ne Episcopi
in Diocesana Synodo, aut Generales
in Capitulis Generalibus, vel alias
quomodolibet, reducant onera ulla
Missarum celebrandarum, aut post
idem Concilium imposita, aut in li-
mine foundationis.

Quæritur, quid si legatum sit ita te-
nue, ut non sit, qui velit onus illi in-
junctum subire, & si recurrendum sit
ad Sedem Apostolicam pro modera-
tione oneris, totum, aut fere totum
insumendum sit pro expensis ad id
necessarijs.

Et

Et quid, si permittatur Episcopo in
 fundatione, ut possit huiusmodi one-
 ra moderari?

Secundò, super secundo eiusdem
 Congregationis Decreto, quo cave-
 tur, ut celebrentur tot Missæ, quot
 ad rationem tributæ eleemosynæ præ-
 scriptæ fuerint.

Quæritur, an verba illa (præscri-
 ptæ fuerint) intelligenda sint de præ-
 scriptione facta ab offerente, vel ab
 Ordinario?

Tertiò, an cum Ordinarius præ-
 scripserit eleemosynam congruam jux-
 ta qualitatem loci personarum, ac
 temporum Sacerdotes accipientes sti-
 pendium minus congruū, teneantur
 Missas illas ab offerente præscriptas
 celebrare?

Quartò, an Sacerdotes, qui tenen-
 tur Missas celebrare ratione Beneficij,
 seu Capellæ, legati, aut salarij, pos-
 sint etiam manualementem eleemosynam,
 pro Missis votivis, aut defunctorum,
 recipere,

recipere
 trique o
 Quint
 linquat,
 ma centu
 scription
 an liberu
 nam sibi
 an præse
 Sextò
 nis De
 gatio r
 dulgetu
 anniver
 aliquibu
 plurium
 rum susc
 Quær
 suscipien
 ribus tu
 Sep
 Congre
 betur S
 celebra

recipere, & unico Missæ sacrificio utriusque oneri satisfacere?

Quintò, posito, quòd Testator relinquat, ut celebrentur pro eius anima centum Missæ, absque ulla præscriptione eleemosynæ. Quæritur, an liberum sit hæredibus eleemosynam sibi bene visam determinare vel an præscribenda sit ab Ordinario?

Sextò, super tertio Congregationis Decreto, in quo eadem Congregatio revocat privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis, seu orationibus plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

Quæritur, an verba (in futurum suscipiendis) intelligenda sint de oneribus suscipiendis post privilegium?

Septimò, super quarto eiusdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna,

ne eandem Missam alteri, parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta, celebrandam committat.

Quæritur, an permittendum sit administratoribus Ecclesiarum, ut retineant aliquam eleemosynarum portionem pro expensis mantutionis Ecclesiæ, Altarium inservientium paramentorum, luminum, vini hostiæ, & similibus?

Octavo, an hoc Decretum habeat locum in beneficijs, quæ conferuntur in titulum, id est, an Rector Beneficij, qui potest per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum Beneficij?

Nonò, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemosyna maior solita pro celebratione Missæ, debeant dare eandem integram eleemosynam ijs, quibus Missas celebrandas committunt. An verò satis sit, ut dent, celebrantibus eleemosynam consuetam?

Deci-

Decretum
gregatio
tera stat
synas ve
pro Missi
dem acc
tea impo
quoq; c
omnino
emosyn
turum
ferant
Qu
hibeat
novas
non sat
tempo
Und
mosyn
sentia
cum p
Du
& alia
ficiant

Decimò, super quinto eiusdē Congregationis Decreto, quo inter cætera statuitur in hæc verba: Eleemosynas verò manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis, ita demum ijdem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoq; onera obire valeant; Alioquin omninò abstineant ab huiusmodi elemosynis, etiam sponte oblati in futurum recipiendis, & capsulas auferant, &c.

Quæritur an hoc Decretum prohibeat absolute, quo minus accipiant novas elemosynas ij, qui acceptis non satisfecerunt: & quid si congruo tempore possint omnibus satisfacere?

Undecimò, quid, si offerens elemosynas, audito impedimento consentiat, ut Sacerdos Missam celebret cum primum poterit?

Duodecimò, an pœna interdicti, & aliæ appositæ in eodem Decreto afficiant tam eos, qui accipiunt ele-

mosynas contra formam ibi præscriptam, quàm eos, qui non auferunt capsulas ab Ecclesijs ut ibidem præcipitur?

Decimotertiò, an in hoc decreto comprehendantur illæ capsulæ, quæ apponi solent in Ecclesijs in die Commemorationis Omnium Sanctorum, & vulgò dicuntur (*casse de Morti.*)

Decimoquartò. an Administratores Ecclesiæ magnæ devotionis, & concursus, possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, ne aliàs cultus Ecclesiæ, & devotio, ac concursus. fidelium, ut aiunt, minuantur?

Decimoquintò, quia prohibitio dicti Decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegijs, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiarum, & piorum locorum, tam Sæcularium, quàm Regularium Superioribus, de quibus

quibus
tem pri
compre
General
supplica
tione.
Decimo
Sacra C
cavetur
ligioso
ex con
nis co
Qu
cta jan
mem
tatione
fit den
Dec
bitum
mitti
in qu
ne nu
De
cavet

quibus fit expressa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur sub clausula Generali (& alijs, ad quos pertinet) supplicatur pro opportuna declaratione.

Decimosextò, super septimo eiusdem Sacrae Congregationis Decreto, quo cavetur, ut in singulis Monasterijs Religiosorum præfigatur numerus, qui ex consuetis redditibus, aut eleemosynis commode possit sustentari.

Quæritur, an ubi hæc præfixio facta jam fuit in vim similis Decreti sancti Pauli V. absque tamen computatione reddituum cuiusque Religiosi, sit denuò facienda, nec ne?

Decimosseptimò, an Novitij ad habitum Regularem admissi, possint admitti ad professionem in Monasterijs, in quibus habita ut supra, præfixione numeri, commode ali non possunt?

Decimooctavò, super ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Con-

ventus Regularium, nisi præter alia ad id requisita, duodecim saltem fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, ita ut alioquin subsint jurisdictioni Ordinarij.

Quæritur, an hoc Decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrat. Missarum, comprehendat eas Religiones, quæ non consueverunt onera Missarum recipere, ut sunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis IESU?

Ultimò an idem Decretum, ubi disponit, ut nullibi recipiantur Monasteria, nisi &c. habeat locum in Italia duntaxat ad quam est restrictum Decretum proxime antecedens, an verò etiam extra Italiam?

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, autoritate sibi à Sanctiss. D. N. attributa, ad singula dubia superius proposita ad hunc modum respondit videlicet.

Ad pri-

Ad
tenue,
oneris,
quos p
esse ade
pena i
mino e
men fi
presse
scopo
moder
quam
fustul
vanda
Ad
præscri
mosyna
dinario
synam
darum
Missas
scrips
rem f
Ad

Ad primum, etfi legatum fit adeo
 tenue, nihilominus, pro reductione
 oneris, ut supra, impositi ab ijs, ad
 quos pertinet, Sedem Apostolicam
 esse adeundam, quæ absque ulla im-
 pensa id statuet, quod magis in Do-
 mino e re esse judicaverit; verumta-
 men si in ipsa Beneficij erectione ex-
 presse cautum fuerit, ut liceat Epi-
 scopo iniunctum onus reducere, ac
 moderari, legem hanc foundationis,
 quam Decreta hac de re edita non
 sustulerunt, esse validam, & obser-
 vandam.

Ad secundum, esse intelligenda de
 præscriptione facta ab eo, qui eleemo-
 synam tribuit, non autem ab Or-
 dinario. Quod si tribuens eleemo-
 synam numerum Missarum celebran-
 darum non præscripserit, tunc tot
 Missas celebrari debere, quod præ-
 scripserit Ordinarius secundum mo-
 rem suæ Civitatis, vel Provinciæ.

Ad tertium teneri.

Ad quartum, Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro alijs etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere.

Ad quintum, censuit, ubi nullam certam eleemosynam testator reliquit, esse ab Episcopo præscribendam eleemosynam congruam, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundum morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad sextum, ita esse intelligenda.

Ad septimum respondit, permittendum non esse, ut Ecclesiæ, ac loca pia seu illorum administratores, ex eleemosynis Missarum celebrandarum ullam, utcunque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, & loca ipsa alios non habent redditus, quos in usum earundem.

dem e
sint, &
nebunt,
valorem
met tan
rio sunt
etiam c
cunijs,
supra d
lebrant
offeret
Ad
sed sa
potest
buat S
nam co
vitatib
one ip
erit.
Ad
tegra
doti
tem f
Ad

dem expensarum, erogare licite possint, & tunc, quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, quæ pro ipso met tantum Missæ sacrificio necessario sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, ut ex pecunijs, quæ supersunt, expensis, ut supra deductis, absolute tot Missæ celebrentur, quod præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad octavum, non habere locum, sed satis esse ut Rector beneficij, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam, secundum morem Civitatis, vel Provinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere absolute integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad undecimum, respondit, non pro-

hibere absolute: Ac propterea, et
 oneribus jam susceptis non satisfecerint
 posse tamen nova etiam onera susci-
 pere Missarum celebrandarum dum-
 modò infra modicum tempus possint
 omnibus satisfacere.

Ad duodecesimum, quamvis onera
 suscepta infra modicum tempus ad-
 impleri nequeant, si tamen tribuens
 elemosyam pro aliarum Missarum
 celebratione, id sciat, & consentiat,
 ut illæ tunc demum celebrentur, cum
 susceptis oneribus satisfactum fuerit,
 Decretum non prohibere, quo minùs
 eo casu elemosyna accipiatur pro
 iisdem Missis juxta Benefactoris con-
 sensum celebrandis.

Ad decimumtertium, has pœnas
 non habere locum, nisi in suscipien-
 tibus onera perpetua Missarum cele-
 brandarum sine licentia Episcopi, vel
 eius Generalis Vicarij, aut Generalis,
 vel Provincialis.

Ad decimumquartum, compre-
 hendi. Ad de-

✻✻)(91)(✻✻

Ad decimumquintum, non posse nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad duodecimum.

Ad decimum sextum, comprehendendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad decimumseptimum, numeri præfixionem esse iterum faciendam, servata forma ultimi Decreti, hac de re editi.

Ad decimumoctavum, esse admitte-ndos ad professionem si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio eiusdem Religionis esse collocandos, ubi commode ali possint.

Ad decimumnonum, censuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum etiam extra Italiam.

DUBITATIONES AD HOC DECRETUM.

Q Uæres I. an Prælati Locales, die præscripta teneantur curare, ut hæc Decreta legantur? Respond:

Respond: ex declaratione Sacræ Congregationis facta 21. Mart: 1638. ac instantiâ Procuratoris Generalis *Eremitarum S. August:* lectionem præsentium decretorū posse fieri sive ipsa die præscripta in illis, sive infra terminū decem dierū immediate sequentium, sive etiam infra terminū unius Mensis immediate sequētis, prout declaravit eadem Sacra Congregatio 16. Aprilis 1628. ad petitionem Canonicoꝝ Regularium Lateranensiuꝝ S. Augustini.

Ad eorundem petitionem declaravit Sacra Congregatio 11. Februarij 1648. tempus faciendi commonitionem circa decreta iussū Urbani VIII. edita die 7. Iunij 1633. & infra mox afferenda, extendi per totum mensem Augustum, & hanc extensionem suffragarij omnibus Religiosis. Occurrente tamen iustā causā, potest anticipari præfata commonitio cum præfixio temporis non sit in cultum ipsius temporis, & plus solvat, qui solvit ante tempus.

Quares.

Quares
cipiendi
una, ac e
gulares u
ex Ital
re. Et p
Decreta
eraliter
genti;
generalit
S. Cōg
obligare
ntra Ita
sicut inf
vit eosd
dam sum
nuorum
in auth
ipsam S
numero
ventu
nem n
Insulas
verbis,

Con. Quæres II. an prohibitio non re-
 8. ad cipiendi multiplex stipendium pro
 s Ere. ina, ac eadem Missa, adstringat Re-
 sen- gulares ubicunque existentes, etiam
 sa die extra Italiam? Respondeo, adstringe-
 mini re. Et prob: tum ex eò, quòd hæc
 ium, Decreta, quoad hoc, loquuntur ge-
 enfis neraliter, ut patet eorum tenorem
 ravit egenti; lex autè generaliter loquens,
 prilis generaliter debet intelligi: tum quia,
 i Re- S. Cõgregatio voluisset, quoad hoc
 stini. obligare solùm Regulares degentes
 ara- ntra Italiam, hoc ipsum expressisset,
 uarij sicut inferiùs expressit, dùm obliga-
 ticio- vit eosdem Regulares ad computan-
 VIII. lam summam omnium reddituum an-
 mox nuorum, aut eleemosynarum, eamq;
 nen- n authentica forma mittendam ad
 nem psam Sacram Congregationem cum
 cur- numero familiæ, & singulorum Con-
 anti- ventuum: siquidem talem obligatio-
 præ- nem non extendit ultra Italiam, &
 pfi- Insulas adiacentes: ut constat ex ijs
 sol- verbis, *existentium intra fines Italiæ,*
 tes & Insu-

& *Insularum adjacentium* : ex quo infero, quòd, Sacra Congregatio, loquens de prohibitione non recipiendi multiplex stipendium, nullam talem limitationem apponat, signum est, eam velle, quoad hoc obligare Regulares, sive existentes intra Italiam, sive extra.

Quæres III. an quando capitale deperijt sine culpa Conventus, teneatur Superior facere celebrare? Respond: negative, tum quia nullus Sacerdos obligatur sine stipendio; tum quia intentio testatoris præsumitur velle obligare Sacerdotem seu Monasterium, in quantum recipit stipendiũ, & non aliter. Tum quia datur beneficiũ, propter officium ergo quando beneficium hoc est, capitale, seu salariũ perijt officium quoq; celebrandi debet perire.

Neque declaratio S. Congregationis, quia statutum est, etiam in casu, quo legatum sit adeò tenue, ut non sit, qui velit onus illi iniunctum subire,

ire, recu
stolicam p
inquam t
tendi ad
supponim
gul; ut
dem Ap
operis, fi
eration
et ad a
sacram
diffe illa
entem
de hoc,
sa ratio.
juris dif
subsister
Religio
debet p
Quæ
cedatur
nera M
datur,
Regula

ire,

que, recurrendum esse ad Sedem Apo-
 stolicam pro moderatione oneris: non
 inquam talis declaratio videtur ex-
 tendi ad casum præsentem, in quo
 supponimus, legatum omninò extin-
 gui; ut quid enim recurrere ad Se-
 dem Apostolicam pro moderatione
 oneris, si nullus relinquitur locus mo-
 derationi? cum ergò lex non obli-
 get ad actum otiosum, dicendum est,
 Sacram Congregationem non exten-
 disse illam suam declarationem ad præ-
 sentem casum, cum sit diversa ratio
 de hoc, ac de illo: & ubi est diver-
 sa ratio, diversa quoque debeat esse
 juris dispositio. Dixi *sine culpa*, quia,
 subsistente culpa, adhuc Sacerdos, se u-
 Religio remanet obligata, quia nemo
 debet pati damnum ex culpa aliena.
 Quæres IV. an privilegium si cõ-
 cedatur Episcopo alicui reducendi o-
 nera Missarum suæ Diocesis, exten-
 datur, vel intelligatur etiam respectu
 Regularium, ita quòd Episcopus pos-
 sit re-

fit reducere onera Missarum Regularium?

Respond: Potest Episcopus virtute illius privilegij reducere etiam onera Missarum Regularium, modò verba non restringant privilegium ad onera solùm Clericorum sæcularium. Probat, quia etiam onera huiusmodi spiritualia commissà Religiosis, ex propria vocabuli significatione dicuntur onera Diæcesis Episcopi habentis privilegium, ergo illud extenditur etiam ad Religiosos. Quod confirmatur, quia Episcopus ex debito sui Officij, de jure communi potest exequi, & disponere de ultimis voluntatibus testatorum tam Civili *Cod: de Episcop: & Cler: tam Canonico cap: Nos quidem 3. cap: Tua nobis 17.* ubi sermo est etiam de Religiosis, *de testam: Clem: de testam:* ubi Ordinarius loci rationem exigit à Religiosis etiam exemptis de executionibus testamentorum, ergò cùm Religiosi in hoc,

hoc, quod
po subij
re, ut p
ctionem
Quare
les Ord
neralibu
Anniver
norem
Id illo
tino se
tenus
propt
sunt ta
neralib
ta præc
dent: t
(idem
ficijs
dictur
in lim
causa
volun
dum l

hoc, quod odiosum reputatur Episcopo subijciant, eò magis in hoc favore, ut possint ab eo procurare reductionem Missarum.

Quæres V. an Abbates & Generales Ordinum possint in Capitulis Generalibus Missas Capellaniarum, & Anniversariorum justa de causa ad minorem numerum reducere? Respond: Id illos potuisse ex Concilio Tridentino *sess: 25. de reform: c. 4.* Nullatenus tamen jam id possunt facere propter Decretum adductum. Possunt tamen Generales in Capitulis Generalibus re diligenter perspectâ juxta prædictum Decretum Concilij Trident: facere reductiones Missarum (idem militat de Anniversarijs, & Officijs defunctorum) quæ ante prædictum Concilium relictae erant, non in limine foundationis, sed pro alia causa (qualia sunt relicta in ultimis voluntatibus, ac testamentis per modum legati. Ratio est, quia in De-

creto præfenti ſolùm prohibetur red-
 ctio onerum Miſſarum, *quæ aut poſt i-*
Concilium impoſita, aut in limine fun-
dationis, ergo illa, quæ ante Concilium
 & non in limine fundationis impoſit-
 onis erant, non prohibentur reduci.

Quando autem id fiet, curandum
 eſt, ut piæ fidelium voluntates quan-
 minimum defraudentur, & hoc faci-
 endo aliquam compensationem, v. g.
 vel celebrando Miſſam Generalem pro
 ijs in unaquaque hebdomada, vel ſin-
 gulis ferijs ſecundis recitando pro
 ijsdem aliquem Nocturnum defuncto-
 rum, vel in una ac eadem Miſſa di-
 cendo pro illis varias collectas.

Difficultas eſſe poteſt, an Generales
 Ordinũ huiusmodi facultatem redu-
 cendi Miſſas poſſint delegare etiã alijs.

Reſpondeo, poſſe, dummodò iſti
 alij reductionem faciant in Capitulo
 Generali: quod ſemper eſt ſervan-
 dum, ut pote in forma concessionis
 expreſſe præſcriptum, (quamquam
 ſi ea

ſi ea red
 Generale
 cùm in fi
 tet clauſu
 tam extr
 tet) Rat
 quoties
 præſentil
 non pot
 ſtria pe
 tæ dele
 lib: 2.
 17. Q
 duſtria
 poteſt
 caſu, cu
 conceda
 & futu
 lam de
 nario
 tione
 rum ſp
 Qua
 prohib

ea reductio fieret extra Capitulum
 Generale, adhuc posset cenferi valida
 um in forma concessionis nulla ex-
 et claufula irritans reductionem fa-
 tam extra Capitulum Generale, ut pa-
 et) Ratio refponfionis eft. Quod
 quoties aliquid conceditur Prælati
 præfentibus, & futuris in perpetuum,
 non potefl dici, quòd eligatur indu-
 ftria perfonæ; cum perfonæ incogni-
 tæ delegetur, ut bene notat *Sanch:*
lib: 2. de matrim: difput: 40. num:
 27. Quando autem non eligitur in-
 duftria perfonæ, facultas conceffa
 potefl delegari: unde in præfenti
 cafu, cum facultas reducendi Miffas
 concedatur Generalibus præfentibus,
 & futuris, dicendum eft, eos poffe il-
 lam delegare, utpote ipsis jure ordi-
 nario competentem, & conceffam ra-
 tione officij, non verò induftriæ ipfo-
 rum fpecialiter electæ.

Quæres VI. an non obftante hac
 prohibitione poffit duplex ftipendi-

um recipere, qui in Ecclesia aliquatenetur celebrare, sine applicatione sacrificij. Respond: affirmative, quia tunc datur stipendium non pro applicatione sacrificij, sed pro commo- ditate populi, & cultu Ecclesiæ, & ideo potest eleemosynam alienam Sa- cerdos recipere pro Sacrificij appli- catione, absque eo, quod contrahat peccatum, & restitutionem illius ele- mosynæ. Sed advertete, quod in du- bio non præsumitur datum, pro cul- tu Ecclesiæ, sed pro applicatione sa- crificij. Dantes enim stipendia pro Missa, omnem fructum ipsius petunt sibi applicari, appellatione enim rei simpliciter venit res tota, & non pars tantum, ut habetur in *cap: fin: de verborum significatione*, & nemo præsumitur juri suo renuntiare, nisi hoc exprimat. Nisi aliud constet ex manifestis verbis testatoris, vel cir- cumstantijs personarum, ideo cum Regulares faciunt celebrare in sua Ec-
clesia

clesia festi-
tatem pe-
alia expr-
velle app-
oblatione
ne, vel a-
plus stipe-
re, quia
Hinc &
emosyn
Missa p-
tur Mi-
Quæ
dianæ M-
mortalit-
Resp: Le-
Missa qu-
cum, ve-
ad locu-
bretur
rio, sive
cerdos
per ali-
non est

lesia festis diebus, vel ob commodi-
 atem personarum vicinarum absque
 lia expressione, non intelliguntur
 elle applicationem sacrificij. Pro
 blatione dicendi Missam summo ma-
 te, vel ad locum distantem, etiam
 us stipendij potest Sacerdos accipe-
 e, quia maiori labore tunc afficitur.
 Hinc & pro Missa solenni maior ele-
 mosyna debet assignari, quam pro
 Missa privata, item quando imponi-
 tur Missa cum Officio Defunctorum.

Quæres VII. an Sacerdos quoti-
 dianæ Missæ onus suscipiens, peccet
 mortaliter, si quotidie non celebret?
 Resp: Legatum factum à testatore pro
 Missa quotidiana, vel refertur ad lo-
 cum, vel ad personam Sacerdotis. Si
 ad locum, ut scilicet, quotidie cele-
 bretur Missa in tali Ecclesia, Orato-
 rio, sive Capella, aut Altari, tunc Sa-
 cerdos potest celebrare per se, sive
 per alium, quia ubi verba clara sunt,
 non est recedendum ab eis, at clara
 est in-

est institutio Missæ quotidianæ in tal
 loco celebrandæ : ergo huiusmodi
 Missa debet quotidie celebrari, & hoc
 quoad primam partem, scilicet cele-
 brationem quotidianam. Quo verò
 ad personam Sacerdotis, dico, quòd
 duobus modis institutio circa talem
 personam contingere potest; primò,
 si in institutione ponatur, quòd per
 se, vel per alium; secundò absolute,
 & simpliciter, his verbis, vel simili-
 bus, scilicet eligatur Capellanus, qui
 quotidie celebret, & tunc non tene-
 tur Sacerdos quotidie celebrare, sed
 quantò frequentius poterit, salva pro-
 pria honestate, & debita veneratione
 tanti Sacrificij. Ratio est, nam Sacer-
 dos non est quotidie apte dispositus
 ad offerendum tantum Sacrificium,
 ergo institutio Missæ quotidianæ sine
 ulla vacantia illicita esset, si peccandi
 materiam præstaret. Vacantia autem
 huiusmodi à Missæ celebratione semel
 in hebdomada originem habet à cap:

signi-

significat
 ad peccat
 tandum,
 & honesta-
 bus, cessa-
 dicta in
 omnia fin-
 diem fin-
 cerdos
 stipendi-
 vacat. C
 quis pe-
 ctus on-
 Conco-
 tem pra-
 tidiana
 do in ar-
 forte fa-
 quibus
 special-
 rentur
 ctorum
 institut-
 tali re-
 tus fuisse

significatum de præb: ubi ea conceditur
 id peccatum ex mala dispositione evi-
 andum, & causa maioris devotionis,
 & honestatis, quare his causis cessanti-
 bus, cessat etiam juris concessio. Præ-
 dicta intellige, si stipendia dentur
 omnia simul, secus si dentur de die in
 diem singulis diebus, tunc enim Sa-
 cerdos abstinere debet à recipiendo
 stipendio, eo die, quo à celebratione
 vacat. Quod si autè explicetur, quòd
 quis per se, vel alium celebret, defe-
 ctus oneris suppleri debebit per aliù.

Concedendum etiam est Sacerdo-
 tem prædictum obligatum pro quo-
 tidiana celebratione, posse aliquan-
 do in anno, quater, vel sexies, vel
 forte sæpiùs pro seipso, vel pro ali-
 quibus suis coniunctis ad obtinendâ
 specialem gratiam, vel pro anima pa-
 rentum, vel amicorum, vel benefa-
 ctorum celebrare, quia credibile est
 institutorem quotidianæ Missæ, si de
 tali re tam æqua, & iusta interroga-
 tus fuisset, illam non denegasset, aliàs

nimis intollerabile esset onus quotidianæ celebrationis, si obligationem naturalem, & charitatem in propriam personam, & in parentes, aut amicos, vel benefactores ei præcluderet, & semper pro institutore quotidianæ Missæ celebrare deberet.

Si verò obligetur Sacerdos ad Missam celebrandam peculiarem nempe votivam, aut de mortuis, licet tale fuerit legatum testatoris, poterit adhuc celebrare de festo, aut de feria currente, maxime si festum sit duplex, unde in *cap: significatum de præbend:* summus Pontifex noluit approbare institutionem Missæ quotidianæ de S. Maria, sed declaravit, quòd Sacerdos ad huiusmodi præbendam electus, tenetur celebrare Missarum solennia.

Sed particularis adhuc scrupulus est circa Missas de Requiem, nam aliqui tenent; quòd si obligatio ex institutione, sive ex largitione elemosynæ proveniat, tunc Sacerdotem
 teneri

teneri a
 brandam
 tia nimi
 quando
 falsis, in
 officio c
 xime loc
 tum q
 betur
 valore
 sunt o
 ctu a
 est ex
 ba, a
 qui est
 test eff
 de Sar
 Ver
 ration
 ordin
 sectu
 gator
 de R
 seriam

teneri ad Missam de Requiem celebrandam. Verum huiusmodi sententia nimis rigorosa videtur, imò aliquando derogare posset rubricis Missalis, in quibus habetur, Missam cum officio concordare debere, quod maxime locum habet in festis duplicibus; tum quia respectu fructus, qui habetur ex ipsa Missa, si loquamur de valore operis operati, omnes Missæ sunt omnino eiusdem valoris; respectu autem valoris accidentalis, qui est ex Sacerdote celebrante, & verba, ac orationes in Missa recitante, qui est valor ex opere operantis, potest esse æqualis, imò maior in Missa de Sancto.

Verum quidem est, quòd quia orationes, quas Ecclesia pro defunctis ordinavit, magis directe petunt effectum liberationis animarum e Purgatorio, & alia etiam, quæ in Missa de Requiem dicuntur expressius miseriam animarum in Purgatorio exi-

stentium demonstrant, possunt de facili circumstantes excitare ad orandum pro ipsis, hinc est quod in die obitus, vel præsentis defuncti corpore, aut in die tertio, vel septimo, vel in Anniversario solemnè, utilior esse poterit Missa de Requiem, atque ita à Sacerdote illa potius celebranda erit quàm alia: dummodo tamen non sit festum duplex, aut dies Dominicus, in quibus ex Rubricis Missalis non conceditur Missa de Requiem, nisi præsentis funere.

In hac tamen re admonendus est petens Missam pro defunctis, & juxta prædicta instruendus, ne scandalo afficiatur, dum petens Missam de Requiem, aliam audit; tum quia facile ei hoc persuaderi potest, tum quia Sacerdos tutius agit, præmissa hac admonitione.

Quod si Sacerdos stipendio accepto, vel aliàs expresse Missam de Requiem promiserit, eandem omnino dicere

dicere d
promissi
ret, vic
præcipu
to obfir
gationib
lationis

Quæ
præfati
stipendi
dia rec
grua,
time
gravio
accepta
Negati
cræ C
enim
contex
proem
cessari
ribus
antur,
hanc ef

dicere debet, quia tenetur implere promissum, & alias gravissime peccaret, violando virtutum fidelitatis, præcipue si promissum esset juramento obfirmatum, ut sæpe evenit in obligationibus Missarum in forma stipulationis acceptis.

Quæres VIII. an non obstantibus præfatis Decretis recipi possit duplex stipendium pro eadem Missa, si stipendia recepta sine valde exigua, incongrua, & minora stipe ordinaria legitime taxata, Sacerdotesque ratione gravioris mendicitatis cogantur illa acceptare, aliàs non acceptaturi. Res: Negative, Prob. tum ex Decretis Sacræ Congregationis adductis. Si enim verba relata expendantur, & contextus ipsorum, maxime verba illa proemij scilicet: *Vt Sacerdos pro necessaria sua sustentatione novis se oneribus obstringere compellatur*, inspiciantur, facile cognoscetur non solum hanc esse mentem ejusdem Congregationis

tionis, sed hunc fuisse finem edendi dicta Decreta. Tūm quia Christus, aut Ecclesia non instituit Missas ad alendos pauperes Sacerdotes, imò Ecclesia sanxit, ut nullus pauper ordinaretur. *cap. non liceat, cap. Episcopus. c. tuis & c. cum secundum de prebend. & in Concil. Trident. sess. 21. c. 2.* ubi pro Sacerdotum Ordinatione, Beneficium, aut Patrimonium petitur. Imò etiam *cap. Clericus victū distinct. 61.* decernitur quòd Sacerdos in paupertatem incidens aliqua arte, sive agriculturā sibi victum quærat. Tūm quia esto, quòd Sacerdotes possint pro Ministerio Altaris subsidium corporalis alimenti accipere, ut colligitur ex *Paulo 1. Corinth. 9.* irrationabile tamen prorsus est, ut pro semihoræ labore, qualis est ille, qui in Missis dicendis exhibetur, totum diei alimentum exigant. Tūm denique, quia paupertas Sacerdotis non dat illi jus ad recipiendum, ultra justum stipendium

dium ta
paupert
rei, qua
Quær
aliquis p
que Miss
charta in
rit Sacer
perit p
ficiens
Resp
entia
se tunc
ad rati
moneat
facto, a
& de ali
quātū
cipient
cerdos
favit,
tale or
invitu
proinc

diu taxatum, sicut nec in alijs rebus
paupertas vendentis, auget pretium
rei, quæ venditur.

Quæres IX. Quid dicendum sit, si
aliquis petens à Sacerdote v. g. quin-
que Missas, porrigendo ei pecuniam
chartâ involutam, quam cum acceperit
Sacerdos, & Missas promiserit, re-
perit postea, stipendium esse insuf-
ficiens?

Respondeo, sine præjudicio obedi-
entiæ Decreti S. Congregationis, pos-
se tunc Sacerdotem reducere Missas
ad rationem iusti stipendij, dummodo
moneat eum, qui petijt Missas, de-
facto, ad hoc, ut sibi consulere possit,
& de alijs Missis providere. Ratio est,
quâ tunc justitia inter dantem, & ac-
cipientem non est æqualis, ideò Sa-
cerdos, qui justitiam stipendij igno-
ravit, & si novisset, non acceptasset
tale onus, est læsus, & rationabiliter
invitus hoc passus est gravamen, ac
proinde se indemnem servare potest
absque

absque præjudicio justitiæ. Neque hic Sacerdos damnum infert animabus, pro quibus Missæ petebantur, consulit enim juri suo, quia ut dixi, admonere poterit Sacerdos eum, qui stipendia insufficientia tribuit à quo detrimentum infertur animabus, qui occultato stipendio, plures Missas habere præsumpsit; atque ita asserit *Azorius tom. 3. lib. 12 cap. 6. quest. 3.* qui addit Sacerdotem posse tunc officium judicis implorare.

Quæres X. an possit dici transgressor eorum Decretorum Regularis, qui habens Missam ex stipendio obligatam, ab alio recipit alterum stipendium, cum onere orandi pro eo in eadem Missa, aut etiam recitandi aliquam Collectam, seu orationem pro defuncto.

Respondeo Regularem in hoc casu vere non posse dici transgressorem eorum Decretorum: patetque ex eo, quòd quando eiusmodi Decreta præcipiunt,

cipiunt,
tur, quot
mosynæ
dantes sti
sibi applic
men in ca
pendium
plication
Sacerdo
eo in M
Colled
applica
tamen
suo. Ita
confesio
lis posse
in casu,
obligati
nihilom
one dat
cèsetur
lenti, e
præfun
pro eo
da, seu

eque
 ma-
 tur,
 dixi,
 qui
 quo
 qui
 s ha-
 ferit
 l. 3.
 of-
 gref-
 qui
 liga-
 pen-
 o in
 li a-
 a pro
 e ca-
 orem
 x eo,
 præ-
 ant,

icipiunt, ut absolute tot Missæ celebrē-
 ur, quot ad rationem attributæ Ele-
 nosynæ præscriptæ fuerint: supponūt
 lantes stipendium intendere, ac velle
 sibi applicari totum Sacrificium; ta-
 men in casu nostro alter ex dantibus sti-
 pendium non petat, nec intendat ap-
 plicationem Sacrificij, sed solum ut
 Sacerdos, qui recipit stipendium, pro
 eo in Missa oret, aut dicat aliquam
 Collectam, alias habens jus exigendi
 applicationem totius Sacrificij: quod
 tamen non facit defacto, cedens juri
 suo. Ita *Fraxin.* monens, ad id sufficere
 consensum petentis, etiam tacitū; qua-
 lis posset etiam rationabiliter præsumi
 in casu, quo quis sciens Sacerdotē esse
 obligatum ad celebrandum pro alijs,
 nihilominus ei eadē, aut simili occasi-
 one daret stipendiū pro Missa Sic enim
 cēsetur cedere juri suo, iuxta illud: *Vo-*
lenti, & consentienti non fit injuria, &
 præsumitur esse contentus ut in Missa
 pro eo solū oretur, aut dicatur Colle-
 cta, seu Oratio modo supradictō. Ad-

Addit *Fraxin: ex Suar: Azor: Bonac:* & alijs, quod sicut Sacerdos recipere potest pro Missa stipendium maius, quàm lege, aut consuetudine taxatum fuerit, si gratis, & sponte offeratur; ita & poterit Sacerdos, si voluerit, recipere pro Missis stipendium minus, quàm fuerit taxatum: alioqui leges Prælatorum excluderent pietatem: & ipsa virtus iustitiæ impediret opera Christianæ liberalitatis, ac misericordiæ: quod sine dubio esset maximum inconueniens.

Quæres XI. An Regulares casu quo augeatur res legata Ecclesiæ pro Missis celebrandis, teneantur etiam ipsi augere numerum Missarum;

Respondeo: non teneri, si tale augmentum proveniat non ex ipsa re simpliciter, sed ex industria, labore, ac expensis ipsorum Regularium: sic quippe augmentum est præmium laboris, ac fructus industriæ, adeoquæ non debet inducere obligationem
maioris

maioris
gmentum
tuito, (Missis sit
recedente
liter aug
nim aug
ut patet
gnific: v
præben
gmentu
clesiæ,
pías ca
quòd at
frigeriu
contrari
idemq;
quod pr
rerū §
quemad
pendijs
per leg
fra exp
ta æqu

maioris oneris. Secûs, si dictum au-
 gmentum procedat ex casu aliquo for-
 uito, (ut si fundus assignatus pro
 Missis sit vicinus flumini, & flumine
 ecedente à suis terminis, ille notabi-
 iter augeatur ex alluvione) tunc e-
 nim augeri debet numerus Missarum,
 ut patet, tum ex *c. fin: de verb: si-
 gnific:* ubi dicitur, quòd si fructus
 præbendarum creverint, debet au-
 gmentum converti in utilitatem Ec-
 clesix, id est, ut *Glossa* exponit, in
 opias causas, qualis in nostro casu est,
 quòd augeatur numerus Missarû in re-
 frigerium animæ testatoris: tum quia
 contrariorum eadem est disciplina;
 idemq; operatur oppositû in opposito
 quod propositû in proposito *l. quod in
 rerû §. Si quis potest de legat: 1.* & sic
 quemadmodû par est, ut diminutis sti-
 pendijs, minuatur numerus Missarum
 per legitimum Superiorem modo in-
 fra explicando: ita & aucta re lega-
 ta æquum est, ut augeatur numerus

H

Missâ-

Missarum : cū commodum ab incommodo reguletur. *l. secundum naturam ff. de regula jur:*

Quæres XII. an sit obligatio celebrandi Missas eo numero, quo relictæ sunt, si contingat stipendium illarum minui, & annui redditus legati ad illum effectum relictæ non respondeant justo stipendio tunc currenti?

Respondeo non teneri, nisi hæredes, ex bonis hæreditatis suppleant stipendium: non posse tamen propria autoritate numerum Missarum diminuerè, sed eo modo, quo dicemus infra. Ratio responsionis est, quòd sicut re legata pro Missis notabiliter aucta, augeri debet Missarum numerus, juxta dicta *q. præc:* ita & re legata diminuta, minui debet Missarum numerus; cū non minùs regulandum sit incommodum à commodo, quàm commodum ab incommodo.

Utrum verò hæredes in casu proposito teneantur supplere stipendium?

Respon-

Resp
dem, q
gerent
Regular
gatorum
inquiet
na effe
25. de
contin
sijis el
sis oli
set, ut
let ei
perire
sanctifi
vel à G
rus Mi
set: n
major
tio, c
rant g
nimu
certur
tem il

Respondeo negative, & primò quidem, quia alioqui sæpe sæpiùs insurgerent odiosæ, & perpetuæ lites inter Regulares, ac hæredes antiquorum legatorum cum non mediocri animorù inquietudine: secundò, quia aliàs vana esset provisio Concilij Trid: *sess: 25. de refor: c. 4.* ubi cum sæpiùs contingeret, ut in quibusdam Ecclesijs eleemosyna pro celebrandis Missis olim imposita adeò tenuis evasisset, ut non facile inveniretur, qui vellet ei se muneri subijcere, & ideo desperirent piæ testantium voluntates, sanctissime statuit, quòd ab Episcopis, vel à Generalibus Regularium numerus Missarum restringi, ac minui posset: non autem, quòd ab hæredibus majora stipendia exquirentur: tertio, quia testatores communiter curant gravare suos hæredes, quàm minimum possunt, adeoque non est ita certum, quòd possit præsumi, mentem illorum fuisse, ut aucto decursu

temporis Missæ stipendio, hæredes tenerentur ad auctiora stipendia. Ita *Fraxin: sup: § 24. n. 2. 3. 4. & 5.*

Quæres XIII. Casu quo, Presbyteri sine notabili expensâ, ac incommodo nequiverint recuperare stipendium Missarum jam celebratarum si postea ab illo eodem petantur Missæ magno numero, & quidem numeratâ pecuniâ, possint quasi titulo compensationis diminuerè Missas recens petitas animo refarciendi damnû expensarum, quas facere coacti sunt in recuperando stipendio Missarum alias celebrandarum?

Respondeo, affirmative, quia ex una parte, non minus ex justitia tenetur petens Missas solvere iustum stipendium Sacerdoti eas dicenti, quam tenetur Sacerdos, qui recipit stipendium, eas dicere: ex alia parte, in obligationibus datur compensatio (ut tradunt communiter DD. cum P. Nav:

lib: 3.

*lib: 3.
cum e
su ini
unde
suppon
sibi co
onis,
rum M
mni c
modo
terti
& or
tet.*

*Ne
tum S
ens, u
sæ, qu
emosy
dem
Missis
men
do d
justan
dici d*

lib: 3. de restit: c. 1. à num: 392.)
 cùm ergo Presbyteri in præsentì casu iniuste passi sint damnum, & aliunde non possint illud reparare, ut suppono, non video, cur non possint sibi consulere beneficio compensationis, minuendo modo dicto numerum Missarum post illationem talis damni cõmendatarum; intellige, dummodo id non cedat in præjudiciũ tertij innocentis, quod hic suppono, & omninò supponendum est, ut patet.

Nec obstat huic responsioni Decretum Sacræ Congregationis, præcipiens, ut absolute celebrentur tot Missæ, quot ad rationem attributæ elemosynæ præscriptæ fuerint: siquidem Sacra Congregatio loquitur de Missis debitis ex stipendio; cùm tamen in præsentì casu Missæ, quæ modo dicto omittuntur ad faciendam justam compensationem, non possint dici debitæ ex stipendio, quantumvis

solutum fuerit stipendium ipsis respectiue correspondens, quippe quod dato jure compensationis, fictione, ut ita dicam, juris, non censetur solutum pro Missis; sed in compensationem damni alias iniuste illati, & consequenter, quoad inducendam obligationem celebrandi dictas Missas, perinde se habet, ac si revera non fuisset solutum.

Quæres XIV. An Regulares faciant contra præsentem prohibitionem, si recipiant onus celebrandi Missam quotidianam per 100. annos absque implicatione pecuniæ ad talem effectum solutæ.

Respondeo, non facere; cum sub præsentem prohibitionem cadunt solum onera Missarum perpetua, quale non est onus celebrandi per 100. annos, quamvis alias in favorabilibus perpetuum dicatur tempus infra 100. annos, & multò magis spatium 100. annorum, quod item procedit in odio-

odio
prie
certum
ff: de
n. 36.
liter.
Quæ
tes inc
le fru
gatio
confi
eos in
lem
possin
quot a
Missis,
neantu
antea
Re
sensu
batur
dam
lus in
presse

odiosis, in quibus *perpetuum* proprie significat tempus non habens certum finem, juxta *l. Juris peritos: ff: de excusat: tut:* Ita Bordon: *sup: n. 36.* & meo judicio satis probabiliter.

Quæres XV. An Regulares habentes incorporatum Monasterio capitale fructuum 60. aureorum pro obligatione Missæ quotidianæ perpetuæ, consistens in molendino; si eveniat, eos in reficiendo molendino notabilem summam pecuniæ expendere, possint in compensationem per aliquot annos cessare à celebrandis illis Missis, saltem ex parte; vel certe teneantur eas omnes celebrare, sicut antea.

Respondeo, non posse absque consensu Sacræ Congregationis. Et probatur: tùm quia talis cessatio est quædam reductio Missarum, quam nullus inferior Papâ facere potest, ut expresse statuitur in allegatis Decretis.

de celebrat: Miss: §. ca 1. tùm, quia ac-
ceptans capellaniam obligantem ad
Missam quotidianam, tenetur quoti-
die celebrare, nec potest propria au-
thoritate Missas diminuere, quantum-
vis Capellania sit tenuis; ergo à for-
tiori non poterit diminui numerus
Missarum in nostro casu, quo rece-
ptum est competens stipendium; tùm
quia expensæ factæ in refectione mo-
lendini augebunt redditus provenien-
tes ex ipso molendino, sicque fiet ju-
sta compensatio, absque eo, quod di-
minuantur Missæ iniunctæ. Ita in ter-
minis Bordon: sup: n. 30. & bene.

Quæres XVI. An Regularis, qui
 modo bona fide unicâ Missâ satisfacit
 obligationi plurium Missarum, ubi
 devenit in malam fidem, teneatur ad
 aliquam restitutionem. v. g. postquam
 cognovit non amplius posse practi-
 cari doctrinam illam aliàs probabi-
 lem, quòd unicâ Missâ satisfieri pos-
 sit plurimum Missarum obligationi.

Resp:

Resp: L
 teneat
 nis, o
 culpa i
 tione r
 cunque
 putat s
 sto titu
 non fu
 sitam
 agnita
 aliam
 dium
 Qu
 lares
 Missar
 quo an
 sis leg
 ctus,
 non p
 Fraxi
 Rodr
 quia
 tur e

Resp: Licet in isto casu Sacerdos non teneatur id ratione iniustæ acceptio- nis, cum hîc ob fidem bonam nulla culpa interveniat, tamen tenetur ra- tione rei acceptæ, (ut tenetur qui- cunque bonâ fide recepit rem, quam putat suam, aut censet acquirere ju- sto titulo, si postea deprehendat rem non fuisse suam, aut non fuisse acqui- sitam justo titulo) sicque Sacerdos agnita veritate debet vel applicare aliam Missam, vel restituere stipen- dium.

Quæres XVII. An Prælati Regu- lares possint diminuere numerum Missarum saltem ad tempus, ut si ali- quo anno contingat fundum pro Mis- sis legatum aut nullos producere fru- ctus, aut valde tenues? Respondeo- non posse, si id rarò contingat. Ita, *Fraxin sub sect: 7. § 5. num: 9. cum Rodriguez: & Perez: Patetque. Tùm quia fructus unius anni, compensa- tur excessu alterius: Tùm quia eti-*

am in contractibus civilibus, contra-
hentes debent esse expositi tum lu-
cro, tum damno: alias non fervaretur
æqualitas: Tum quia quibus an-
nis excrescunt fructus fundi legati
pro Missis, non ideo magis multipli-
cantur Missæ: ergo neque debent
diminui, [ut sic incommodum regu-
letur à comodo, juxta dicta superi-
ùs. Dixi, *si id raro contingat*: ut in-
nuerem, quòd si sæpiùs contingeret
fundum relictum pro Missis, nullos,
aut tenues fructus reddere, tunc pu-
to locum habere declarationem Sac:
Congregationis *quest: 3.* relata.

Quæres XVIII. An præsens pro-
hibitio admittat levitatem materiæ,
ut si quis semel tantum unicam Mis-
sam applicet duobus diversum stipen-
dium offerentibus?

Respondeo. Potuisse olim sustineri
sententiam affirmantem, tum quia par-
vitas materiæ locum habet etiam in
debitis ex justitia: tum quia D.D.

oppo-

oppo
liberal
mortal
tens ex
ex acce
uno ca
spiritua
mnum
niat se
ceden
pendi
non f
alijs r
pecca
materi
bitioni
Con
gravit
confes
porali
nem A
ter pe
ex om
ale, an

oppositi docent, omittentem Missam liberaliter promissam, non peccare mortaliter, ergo nec peccabit omit- tens ex contractu oneroso, nimirum ex accepto stipendio, neque enim in uno casu infertur gravius damnum spirituale, quam in altero, supra da- mnnum ergo spirituale cum interve- niat solum damnum temporale pro- cedens ex de fraudatione unius sti- pendij, & hoc sine dubio de se grave non fit, patet, quod sicut in multis alijs materijs transgressio excusatur a peccato mortali ratione parvitatıs materiæ. ita & violatio huius prohi- bitionis.

Confirmatur, quia in iudicanda gravitate damni Spiritualis non debet conferri damnum spirituale, cum cor- porali (alias promittens semel oratio- nem Angelicam, & omittens, mortali- ter peccaret, cum [damnum] proveniens ex omissione talis orationis, ut spiritu- ale, anteferri debeat cuicunque bono
tempo-

temporali) sed conferri debet da-
 mnum temporale cum temporali, spi-
 rituale cum spirituali, quod damnum
 non esse grave in præfenti, jam di-
 ctum est. Quia tamen Sententia hæc
 contrait nunc decisioni fel: rec: Ale-
 xandri Papæ VII. ideo huic stan-
 dum.

Quæres XIX. An sine præiudicio,
 Decretorum Sacræ Congregationis li-
 cite possint Sacerdotes plura stipen-
 dia pro una Missa accipere, quando
 id fiat de petentium consensu, vel
 interpretativo, vel expresso.

Respondeo affirmative, tum quia
 scienti, & volenti, non fit injuria:
 tum qui cessant omnes illi fines, qui-
 bus Sacra Congregatio mota fuit ad
 condendum dicta Decreta, ut ea in-
 tuenti constabit. Nota tamen, hunc
 consensum dare non posse hæredes
 legatarios, aut alienæ voluntatis e-
 xecutores, cum isti non sint Domini,
 sed Ministri.

Quæres

Quæ
 gregatio
 bona m
 immobi
 Respo
 gregatio
 um bono
 possint S
 braturi
 est nov
 ficet,
 cerdot
 portat
 utitur
 sequens
 autem r
 proprie
 g. eam
 ex eius
 nui fru
 etiam
 census
 bonum
 vij, tun

Quæres XX. Quomodo Sacra Congregatio præcipiat, ut pecunia, aut bona mobilia investiantur in bonis immobilibus?

Respondeo. Intentum Sacræ Congregationis esse, ut ex fructibus talium bonorum investorum sustentari possint Sacerdotes in futurum celebraturi tales Missas: Emenda ergo est nova proprietas, quæ actu fructificet, ut ex fructibus ali possint Sacerdotes celebraturi. Hoc enim importat proprie verbum *investire*, quo utitur Sacra Congregatio, & per consequens hæc est mens ipsius: sufficit autem reficere, seu renovare aliquam proprietatem Monasterij, domum v. g. eam reddendo fructiferam, ita ut ex eius locatione actu percipiatur annui fructus, vel vineam, ita ut ex ipsa etiam fructus percipiantur. Item si census impositus esset super aliquod bonum stabile fructiferum Monasterij, tunc extinctio illius esset quædam virtus

virtualis investitio talis pecuniæ in bono stabili fructifero, novos fructus fructificante, cum per illam accrescerent Monasterio illi fructus, qui in solutione reddituum censûs expendebantur, & per consequens salvaretur intentio Sacræ Congregationis.

Onus porrò celebrandarum Missarum non incipit à die acceptatæ, aut depositatæ pecuniæ pro ipsis celebrandis, sed à die implicationis, seu investituræ. Ratio est quia solum ab hoc tempore incipit data pecunia esse fructuosa; aut asserre utilitatem Ecclesiæ. Nec obstat, interim privari animas defunctorum legantium, Missarum suffragijs: quia hoc provenit ex difficultate inveniendi bona fructifera, in quibus implicari possit ea pecunia. Unde potius id imputari debet Hæredibus testatoris, qui si prædium, vel aliquam rem immobilem Ecclesiæ pro onere Missæ legatæ tradidissent, utiq; Ecclesiæ suæ obligationi satisfacisset. Quæ-

Quæ
Missas, i
fixum te
tutore?

Respon
um expro
generalit
lutio nu
prodest
obligatu
g, singu
se dicer
ti: secu
tio tem
est à test
nabilem
sam Fer
Domini
gine, a
Capella
tem pop

Anti
plicand
sunt El

Quæres XXI. An licet anticipare Missas, id est, dicere illas ante præfixum tempus à testatore, vel institutore?

Respondeo: Licere, nisi contrarium expresse declaretur ab illo. Quia generaliter loquendo, anticipata solutio nullo modo præiudicat, sed prodest creditori. Unde Sacerdos obligatus ad dicendum 15. Missas v. g. singulis Mensibus, potest hoc Mense dicere 30. pro præsentis, & sequenti: secus dicendum, quando designatio temporis pro Missis dicendis facta est à testatore propter aliquam rationabilem causam, ut si instituit Missam Feria 6. in honorem Passionis Domini, & Sabbatho pro Beata Virgine, aut propter aliquem decorem Capellæ, vel Altaris, commoditatem populi accedentis illas, &c.

Anticipare autem Missas, ipsas applicando pro illis, qui postea daturæ sunt Eleemosynas, prohibitum est à

Sacræ

Sacra Congregatione Concilij, ut videre est apud *Tamburinum tom. 2. de jure Abbatum, Disp. 5. q. 9. Lezanam tom. 5. Voc. Missa.* Quam declarationem, & sententiam emanasse à fel. rec. *Paul. V.* refert *Franciscus Sosa in libello de non fundandis novis Conventibus in Regno Castellæ p. 2. Barbosa* verò loco citato vult emanasse à *Clemente VIII.* cùm tamen huiusmodi declaratio die 15. Novembris 1605 fit data, quo tempore erat Summus Pontifex *Paulus V. & Clemens VIII* die 3. Martij eiusdem anni decesserat; unde causa huius diversitatis ori-ri potest ex hoc, quòd opinio de Missis anticipatis fuit delata ex Hispania & *Clementi VIII.* exhibita, & ab eodem *Sacra Congregationi* prædicta commissa, in eaque decidenda contigerit mors supradicti Pontificis, & promulgata fuerit tempore *Pauli V.* Sed hoc parum ad nos: sufficiat, hoc declaratum fuisse à *Sacra Congregatione.*

Quæres

Quæ
etiam v
rum, &
brari fac
Respon
um id fa
des, ut f
& neglig
suffragij
animaru
Primò,
tutum
& ab E
rum, un
plicantu
& occasi
pax effe
non man
servatus
modo,
ta mor
in DEI
homo
non app

Quæres XXII. An possit quilibet
etiam vivens sibi Officium defuncto-
rum, & Missam pro defunctis cele-
brari facere?

Respondeo: Optimum esse consili-
um id facere, ne forte postea hære-
des, ut frequenter fit, & pigri sint,
& negligenter se gerant in huiusmodi
suffragijs faciendis cum detrimento
animarum ipsorum defunctorum.
Primò, quia credi par est, ita insti-
tutum esse à Christo hoc sacrificium,
& ab Ecclesia tale officium, mortuo-
rum, ut prodesse possent ei, cui ap-
plicatur pro quacunque necessitate
& occasione, in qua futurus sit ca-
pax effectus illorum, ita ut interim
non maneat suspensus, sed veluti re-
servatus in acceptatione Divina, eo
modo, quo docent Theologi, meri-
ta mortificata per peccatum, manere
in DEI acceptatione retribuenda, dum
homo capax illorum fuerit. Unde
non applicantur simpliciter pro vivis,

I

sed

sed mortuis, quia applicantur vivis, pro tempore, quo mortui fuerint. Secundò, quia ita gessisse insignes viros pietate & doctrinâ, constat ex historijs nam de *Alberto magno* id refert *Ferdinandus de Castello in Histor. gener. S. Dominici p. 2. lib. 3. cap. 46. & de Henrico Comite de Rateneç. Episcopo Ratisbonensi Viguleus Hundus in Hist.* Quod etiam imitati sunt, teste *Lezana* loco citato plures alij pietate & devotione conspicui. Tertio, quia id favet non modò devotioni, sed etiam humilitati, & memoriæ mortis, quæ admodum utilia sunt hominibus.

Limitant tamen aliqui, dummodò non dicantur ex orationes, quæ supponunt aliquem obiisse v. g. *Oratio Inclina Domine, in qua dicitur, quam de hoc seculo migrare jussisti, ne mendacium committatur.* Sed contra, in Missis defunctorum dicimus in offertorio, *ne cadant in obscurum, ne absorbeat eas tartarus,* hoc est: ne animæ ad

mæ ad
tur, cū
erint, &
committ
presenta
tunc esse
considera
sic in ca
persistat
dos or
eum Cl
cum m
Quæ
Missæ p
sit cuili
caretur
Respo
ptum p
&c. ap
profit
plicare
us isto
finitum
nis pa

næ ad purgatorij pœnas detrudantur, cum tamen ibi iam sint, vel fuerint, & tamen nullum mendacium committitur, quia tunc Ecclesia repræsentat illas animas Christo, ac si tunc essent e vita discessuræ, easque considerat quasi adhuc agonizantes, sic in casu præsentis, ut veritas salva persistat, sufficit si Ecclesia & Sacerdos oret pro vivo, & repræsentet eum Christo Domino, ac si jam vitam cum morte commutaverit.

Quæres XXIII. Utrum Sacrificium Missæ pluribus applicatum æque proficit cuilibet, ac si pro ipso solo applicaretur?

Respondeo, quod licet illud sumptum pro Orationibus, cœremoniis &c. applicatum pluribus non æque proficit cuilibet, ac si pro ipso solo applicaretur, cum valor & effectus ipsius isto modo finitus sit, omne autem finitum si dividatur inter plures, minus participatur à quolibet, quam si

foli ipsi communicaretur. Nihilominus sumptum secundo modo, scilicet pro eo, in quo consistit essentialiter ratio Sacrificij, dicendum est contrarium; scilicet quòd pluribus applicatum à Sacerdote, tantum prodest cuilibet, quantum singulis, ita ut nihil detrimenti accipiat ille, pro quo Missa celebratur, si pro alijs etiam applicetur. Colligitur primò ex *Canone 23. non mediocriter de consecr. dist: 5.* ubi ex *Divo Hieronymo* (esto ea saltem omnia in ipso non reperiantur) sic habetur. *Cum igitur pro cunctis animabus Psalmus, vel Missa dicitur, nihil minùs, quàm si pro uno quolibet ipsorum diceretur, accipitur.* Colligitur secundò ex infinitate valoris Missæ, quemadmodum enim si in mari esset aqua infinita, quantumvis infiniti homines ex eo aquam haurirent, possent omnes quantum vellent aquæ haurire sine detrimento aliorum, & absque eo quòd
mare

mare e
inexha
Ita simi
mandum
plo Passi
eo enim
tus est, p
detrimen
cata, &
illo solo

S
U
Feria V
de Obser
carù, ac
Officiù,
vocis ad
panis
gena

S And
lò in

mare evacuaretur: infinitum enim
 inexhaustibile est, & finiri non potest.
 Ita similiter de Sacrificio Missæ affir-
 mandum est. Colligitur tertio, exem-
 plo Passionis, & meritorum Christi ex
 eo enim quòd valor illorum infini-
 tus est, possunt pluribus applicari sine
 detrimento alicuius, & pluribus appli-
 cata, & que profunt unicuiq; ac si pro
 illo solo applicarentur, ergo à pari, &c.

DECRETUM

S. D. N. P A P Æ

U R B A N I VIII.

*Feria V. die 14. April: 1633. editum,
 de Observantia Constitutionū Apostoli-
 carū, ac Decretorum pertinentiū ad S.
 Officiū, sub pœna privationis Officij, &
 vocis activæ ac passivæ ipso facto, alijsq;
 pœnis arbitrio Suae Sanctitatis, legen-
 gendū Feria 6. post octavam Assū-
 ptionis B. V. MARIÆ.*

Sanctissimus Dominus noster sedu-
 lò incumbens, ut ea, quæ salubri-

ter Apostolicis decretis, & constitu-
tionibus statuta, & ordinata sunt, præ-
fertim quæ ad sanctum Officium In-
quisitionis contra hæreticam pravi-
tatem pertinent, inviolabiliter obser-
ventur, & omnimodam sortiantur e-
xecutionem, districtè mandat, & præ-
cipit, ut omnes Superiores cuiusvis
Ordinis, Congregationis, Societatis,
etiam de necessitate exprimendæ Re-
gularis, sive cuiusvis alterius institu-
ti, etiam quantumvis exempti, & pri-
vilegiati, teneantur sub pœna priva-
tionis Officij, ac vocis activæ, & pas-
sivæ ipso facto incurrenda, alijsque
arbitrio Sanctitatis suæ infligendis,
in perpetuum semel saltem in anno,
id est, feria sexta post Octavam As-
sumptionis Beatæ MARIÆ Virginis
in publica mensa, vel in Capitulo ad
hoc specialiter convocato, & insuper
in quocumque Generali, ac Provin-
ciali Capitulo, Conventu, Dieta, vel
alio quovis nomine nuncupato Capi-
tulari.

tulari co-
ligiosos
mnibus
runden
num, &
Inquisiti
vitatem
IULI
à diver
fitores
Officio
ingeren
fautore
admitt
fis cogn
s2. inci
occiden
aut per
nistris S
scopor
vel Pro
denunt
fidei q
evocat

ftitu
præ
m In
pravi
obser
ur e
præ
ufvi
tatis
æ Re
ftitu
x pri
iva
t pas
is que
ndis,
nno,
n Af
ginis
lo ad
uper
vin-
vel
api-
ari

culari congressu, suos subditos, ac Re-
ligiosos commonere de iniuncta o-
mnibus observantiâ, & executione ea-
rundem Apostolicarum constitutio-
num, & decretorum ad S. Officium
Inquisitionis adversus hæreticam pra-
vitatem pertinentium ac præsertim.

IULII III. Constit: incipit, *Licet
à diversis*, contra impediētes Inqui-
sitores hæreticæ pravitatis in eorum
Officio aut in causis Inquisitionis se
ingerentes, eorumque complices, &
fautores; & contra ipsos Inquisitores
admittentes Laicos ad criminis hære-
sis cognitionem. Et Pij V. constitut:
sz. incipit: *Si de protegendis*, contra
occidentes, verberantes, deijcientes,
aut perterrefacientes quemvis ex mi-
nistris S. Officij Inquisitionis, vel Epi-
scoporum id munus in sua diæcesi,
vel Provincia, obeuntium accusatorē,
denuntiato rem aut testem, in causâ seu
fidei quomodocūque productum, vel
evocatum: nec non contra diripien-

tes, expugnantes, invadentes, incendentes, expilantes, aliòve exportantes alicuius prædictorum bona, libros, literas, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliàve instrumenta, sive publica, sive privata, ubicumque posita, eorūque complices, & fautores: & contra effringentes carcerem, vel custodiam publicam, vel privatam, extrahentes, vel emittentes vincitum, prohibentes capiendum, captumve eripientes, recipientes, occultantes, seu facultatem effugiendi dantes, seu id fieri jubentes, eorumque complices, & fautores etiam effectu non secuto, nullatenus excusandos, nisi claras tantummodo probationes cōtrarium adducentes; & contra intercedentes pro præfatis delinquentibus; inflitis contra quemlibet prædictorum pœnis, quæ damnatis ex primo capite legis Iuliæ Maiestatis, eorumque filijs irrogantur: & oblata revelantibus impunitate.

P I I
 Cum sic
 qui per
 crament
 stos actu
 tant, & t
 constitut
 ci gregis
 minis p
 tra Con
 cumq;
 ter se,
 perpet
 fessioni
 te, sive c
 fionis, v
 in conf
 audiend
 re, vel p
 eis illid
 sive tra
 Confess
 sciunt a
 esse, ut

PIJ IV. constituit: 23. incipit, *Cum sicut nuper*, contra Sacerdotes, qui pœnitentes mulieres in actu Sacramentalis confessionis ad inhonestos actus provocare, & allicere tentant, & sollicitant. Et Gregorij XV. constituit: 4. incipit, *Universi Domini-cii gregis*, ampliatiuæ circa hujus criminis probationes, & extensivæ contra Confessarios, qui personas (quæcumq; illæ sint, ad inhonestas, sive inter se, sive cum alijs quomodolibet perpetranda in actu sacramentalis confessionis, sive ante, sive post immediate, sive occasione, vel prætextu confessionis, vel extra occasionem confessionis in confessionario, aut alio in loco ad audiendam confessionem electo, sollicitare, vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, sive tractatus habuerint. Et contra Confessarios non monentes eos, quos sciunt ab alijs Confessarijs sollicitatos esse, ut Inquisitoribus, vel Ordinarijs

follicitantes denuntient, vel docentes eos ad ita denuntiandum non teneri.

Gregorij XIII. *constit: 22.* incipit, *Officij nostri partes*, de jurisdictione Inquisitorum hæreticæ pravitatis in eos, qui ad ordinem Presbyteratus non promoti, Missas celebrant, & sacramentaliter confessiones audiunt. *Clement: VII. constit: 81.* incipit, *Et si alias*, declaratorix pœnæ contra eos infligendæ per Iudices Laicos, prævia eorum degradatione. Et Sanctitatis suæ *constit: 79.* incipit, *Apostolatus officium*, extensive ad minores 25. annis, dummodo vigesimum ætatis annum compleverint.

Sixti V. *constit: 17.* incipit *Cæli, & terra Creator*, contra exercentes artem Astrologiæ judicariæ, & alia quæcunque divinationum genera, librosve harum artium legentes, vel tenentes. Et Sanctitatis suæ *constit:*

tut: 113.
rum D
graviori
Clem
pit, C
tra Italia
quibus l
lica Rel
in eis
XV. co
Pontifi
cis Ita
quovis
contra
tores.
Pauli
manus
tatum
Ordin
modo
fas suc
S. Inq
nentes.
Ejus

tut: 113. incipit, *inscrutabilis iudicio-
rum DEI*, extensive ad alia, & cum
gravioris pœnis.

Clementis VIII. constit: 42. inci-
pit, *Cùm sicut*, contra Italos, ne ex-
tra Italiam proficiscantur ad loca, in
quibus liber cultus, sive usus Catho-
licæ Religionis non existat, minusque
in eis locis habitent. Et Gregor:
XV. constitut: 28. incipit, *Romani
Pontificis*, contra hæreticos, ne in lo-
cis Italiæ, & Insularum adjacentium
quovis prætextu commorentur, &
contra eorum fautores, & recepta-
tores.

Pauli V. constit: 26. incipit, *Rø-
manus Pontifex*, revocatoriæ facul-
tatum Superioribus quorumcunque
Ordinum, & Religiosorum quoquo-
modo concessarum, cognoscendi cau-
sas suorum subditorum ad Officium
S. Inquisitionis quomodolibet perti-
nentes.

Ejusdem constit: 97. incipit, *Regis
pacifici*

pacifici, innovatorix constitutionum a Sixto IV. & Pio V. de Conceptio-
ne Beatae MARIÆ Virginis edita-
rum: impositionis majorum pœna-
rum intransgressores, a locorum Or-
dinarijs, & hæreticæ pravitatis In-
quisitoribus puniendos. Et Gregor.
XV. constit: 29. incipit *Sanctissimus
Dominus noster auditis* ampliativæ, &
declaratorix prohibitionis asserendi,
Beatam MARIAM Virginem concep-
tam esse in peccato originali.

Gregorij XV. constit: 27. inci-
pit, *Romanus Pontifex in specula*, re-
vocatorix quarumcunq̃ concessio-
num vivæ vocis oraculo factarum.
Et Sanctitatis suæ constit: extensivæ
adquoscunq̃ quantumvis privile-
giatos, & exemptos, incipit, *Alias fel:
recor: Gregor: Papæ XV. sub dat: Romæ
20. Decembr: 1631.*

Ejusdem constit: 40. incipit *Apo-
stolatus officium*, & Sanctitatis suæ
constit: 114. incipit *eo modo*, revo-
catorix

catorix
gendi, &
Sancti
cipit, *San-
licite ani-
nondum
torum, v
dijs, splen
proponer
bus ad
nendis
revelati
trationi
primen
Parite
50. inci
ster pro
de libris
quacunc
his, qu
altico,
imprim
ftri sac
eam fir*

atoria licentiarum quarumcūque le-
gendi, & habendi libros prohibitos.

Sanctitatis suæ constitut: 37. in-
cipit, *Sanctissimus Dominus noster so-*
licitè animadvertens de imaginibus
condum à Sede Apostolica canoniza-
torum, vel beatificatorum cum ra-
ijs, splendoribus, aut laureolis, non
proponendis: tabellis, aut luminari-
bus ad eorum sepulchra non appo-
nendis; eorumve gestis, miraculis,
revelationibus, beneficiorum impe-
rationibus, non publicandis, aut im-
primendis.

Pariter Sanctitatis suæ constitut:
no. incipit *Sanctissimus Dominus no-*
ter pro debito sui Pastoralis Officij,
de libris ubicunq̃e compositis, de
quacunque materia tractantibus, ab
his, qui leguntur in statu Ecclesi-
astico, non transmittendis aliò, ut
imprimantur, sine Vicarij, & Magi-
stri sacri Palatij in Urbe, vel extra
eam sine Ordinarij, & Inquisito-
ris, aut

ris , aut ab eis Deputatorum licentia.

Et ejusdem Sanctitatis suæ constit: sub dat: Romæ die 5. Novembris, 1631. incipit, *Cum sicut accepimus*, quod constitutiones Apostolicæ in concernentibus Fidem Catholicam, & S. Inquisitionis Officium hactenus editæ, & imposterum etiam super quacunq̃ue alia re edendæ, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi in edendis illis specialiter excipiantur.

Et insuper iisdem Superiores teneantur curare, & efficere, ut huius decreti exempla aliquo in loco apud eos publico affigantur, & affixa conserventur, ita, ut ab iisdem subditis Religiosis omnibus videri, ac legi commode queant. Deque huiusmodi commonitione publico documento statim certiolem facere Congregationem Sanctissimæ Inquisitionis inquisitionis in Urbe. Et ita mandat & præcipit Sanctitas sua. D U-

D U B
A D

Ua
De
Re

Q
quia est c
n Bullis
mediate

Ordine a
nutentio
ctionem

quia ha
indicant

dat ac p
gravem
do simul

. 4. n.
Quare
General

bus com
ius deci
Respond
annullar

DUBITATIONES

AD HOC DECRETUM.

Quæres I. An non legentes hoc Decretum peccent mortaliter? Respondeo, affirmative. Tùm quia est omissio in re gravissima, cùm in Bullis huius Decreti directe & immediate disponatur de materia, in Ordine ad Conservationem, & maintenancem sanctæ Fidei, & destructionem hæreticæ pravitatis. Tùm quia hanc obligationem sub mortali indicant illa verba *Districtè mandat ac precipit*, quæ de se insinuant gravem obligationem, maxime quando simul junguntur *Sanchez: lib: 6. c. 4. n. 35.*

Quæres II. An acta Capitulorum Generalium, & Provincialium, in quibus commonitio de observatione huius decreti neglecta fuit, sint nulla? Respondeo negative, quia ex eo non annullantur, neque vocales per illius omissi-

omissionem sunt privati facultate & jure peragendi acta sui Capituli, cùm pœna privationis afficiat tantùm superiorem Capituli negligentem commonere vocales de observantia illarum Bullarum.

Quæres III. An puniendi sint superiores sub dominijs quorundam Principum, non audentes hoc Decretum legere ex prohibitione sibi facta à Ministris illorum? Respondeo, negative: Quia sicut metus gravis, qui solet timeri ex imperio horum magnatum, excusat à culpa, ita & à fortiori à pœna, quæ necessariò supponit culpam.

Quæres IV. An superiores suo muneri satisfaciânt per commonitionem, sine formali lectione huiusmodi Decreti?

Respondeo, Licet in Decreto dicatur, *suos subditos, ac Religiosos commonere de injuncta omnibus observantia &c.* Nihilominus *li commonere,* impor-

importat
Decreto
harum B
publicam
Summi P
tionem e
in cognit
tionum
simplice
eam ve
hoc De
substan
hujus n
tifice &
neantur
formali
&c.
Quæ
gantur
specti d
Hæretic
deo, qu
les rem
quæ spe

importare lectionem. Tum quia in Decreto fit mentio de publicatione Bullarum, quæ non fit nisi per publicam lectionem. Tum quia finis Summi Pontificis per hanc commonitionem est, ut Religiosi deveniant in cognitionem huiusmodi constitutionum ministerio sui Superioris, per simplicem autem commonitionem in eam venire non possunt. Demum in hoc Decreto compendiose registratur substantia singularum Cõstitutionum hujus materiæ, ad effectum ut scientificè & doctrinaliter subditi commoneantur, quod fieri non potest sine formali lectione hujus Decreti, ergo &c.

Quæres V. An impediens ne legantur huiusmodi Decreta, sint suspecti de hæresi, & pro fautoribus Hæreticorum sint habendi? Respondeo, quòd sic, quia efficiunt ut Fideles remaneant immemores eorum, quæ spectant ad tuendam fidem, &

hæretici liberiùs errores suos seminare valeant, dum sciant pœnis Bullarum huiusmodi puniri non posse, cum illæ publicatæ, neque receptæ fuerint in illorum sententia.

Quæres VI. Quomodo deferenda sit scheda fidem faciens lectionis habitæ de huiusmodi Decreto?

Respondeo. Quod cum Pater quidam Societatis Generalis, visis & consideratis dictis declarationibus supplicasset Sacræ Congregat: ut dignaretur declarare infra scripta dubia pro Societate nimirum, primum, ubi non sunt *Inquisitores* (prout in *Germania &c.* vel si sunt non sunt deputati à *Sede Apostolicà*, cui præsentari debeat præfata fides: secundum, an sufficiat, quòd dictæ fides subscribantur à superiore locorum, & à suis Consultoribus, non autem ab omnibus Religiosis ei subjectis, ad evitandam confusionem in illis locis, in quibus cõmorantur quinquaginta, centum, & ducenti

ducenti
Respond
mum.
blication
aut mitte
præsentet
cundum.
terioris
Quæ du
se suffra
Ordin
tamen,
subscrib
aut Sen
Acce
explicat
tificum
ad maio
serviunt
Prim
agit de
sitionis
versant
Quæ

Inucenti Religiosi, die 21. Maij. 1638.
Respondit Sacra Congregatio ad pri-
mum. Quòd præsentent fidem pu-
blicationis Decreti *Nuntio Apostolico*,
aut mittant Patri *Generali*, qui eam
præsentet Sancto Officio Urbis. Ad se-
cundum. Sufficere inscriptionem Su-
perioris, & duorum Consultorum.
Quæ duæ declarationes videntur pos-
se suffragari etiam Religiosis aliorum
Ordinum (& præsertim prior) ita
tamen, ut loco duorum Consultorum,
subscribant duo Discreti, aut Vocales,
aut Seniores, juxta usum Ordinis.

Accedamus nunc ad Materiarum
explicationem, quæ in allegatis Pon-
tificum Bullis comprehenduntur, &
ad maiorem earum intelligentiam de-
serviunt.

Primò *Iulij III.* & *Pij V.* Bulla
agit de *Inquisitoribus* in sacro Inqui-
sitionis hæreticæ pravitatis officio
versantibus. Circa quam.

Quæres I. Quid requiratur ut pœ-
næ hu-

næ huius Bullæ incurrantur? Respō-
 deo: Ex parte offendentium, necesse
 est, ut offendant in odium & contem-
 ptum *Sancti Officij*, non ex privato
 odio alia ex causâ concepto. Ex
 parte offensi autem, quòd actu sit
 Minister Sancti Officij, aut si jam non
 est, ut offensus fuerit ex aliqua cau-
 sa eiusdem Officij. Prima pars pro-
 batur. Tum quia id expresse dicitur
 in Bulla illis verbis: *Qui tantum*
nefas in contemptum & odium
hujus Officij admiseric, tum quia Pa-
 pa per suam Bullâ intendit protegere
Officium sanctæ Fidei, & respectu il-
 lius Personam eius Ministrum, sed
 Persona offensa non spectatur ut Mi-
 nister Sancti Officij, quando offensio
 aliunde causata fuit, quàm intuitu
 servitij præstiti sancto Officio, er-
 gò &c.

Secunda pars, quòd offensus de-
 beat esse Minister actu. Probat. Tum
 quia verba formaliter accipien-
 da sunt,

da sunt,
 quia hoc
 pis ibi i
 testibus i
Fidei.
 Tertia
 at hac p
 officio off
 batur, c
 sancti C
 stito il
 offensar
 Quæ
 est, qua
 lata fuer
 an ex ali
 do offen
 querelat
 offensi s
 sumitur
 non ve
 cessit,
 suadet
 sicut in

la sunt, & non per accidens, tum
quia hoc idem specificatur de Episco-
bis ibi *id munus in sua Diocesi*, & de
testibus ibidem, *aut testem in causa*
Fidei.

Tertia pars, quòd Minister gaude-
at hac protectione, quando functo
officio offendatur intuitu officij. Pro-
bat, quia hæc offensio est in odiũ
sancti Officij, cùm ex beneficio præ-
stito illi, offendens moveatur ad
offensam.

Quæres II. Pro quo præsumendũ
est, quando dubitatur, an offensio il-
lata fuerit ex contemptu sancti Officij,
an ex alia causa? Respondeo. Quan-
do offendens, vel ei consanguineus
querelatus fuit, vel punitus ex causa
offensio sancti Officij tunc offensio præ-
sumitur facta intuitu sancti Officij,
non verò quando nihil horum præ-
cessit, quia in hoc casu nulla ratio
suadet huiusmodi præsumptionem,
sicut in primo casu.

Quæres III. Qualis debet esse affectus, ex quo sequantur actiones in Bulla prohibitæ? Respondeo. Debet esse aliquis actus exterior & proximus delicto, neque enim leges puniunt voluntatem male agendi, sed actum exteriorem pravæ voluntatis effectum. Confirmatur. Quia agitur de re odiosa ac proinde restringenda. Actiones porro prohibitas vide in Bulla.

Quæres IV. An non obvians ijs actionibus prohibitis, cum possit, fiat reus Bullæ? Respondeo. Non obvians se habendo mere negative, id est, non influendo physice, neque moraliter, huius Bullæ reus non est, quia in ea prohibentur actus mere positivi, *ut occidere, verberare, prestare auxilium*: Non obvians verò per actum positivum, v. g. abscondendo arma Ministro Ecclesiæ, qui non possit se defendere, incurrit pœnas, quia actione positivâ hîc prohibitâ offendit Mi-

dit Min-
tit: 15.

Quar
approba
prohibit
non.
de hac a
ria odio
cienda
nam, d
cet in
manda
nisi qu

Quar
re, aut
ctum sa
locis sol
hensus?
in Bulla
bus, d
bus res
Inquisi
non an
fitoris.

dit Ministrum. *Ita Carena Parte 2.*

tit: 15.

Quæres V. An ratum habens, seu approbans aliquid ex actionibus illis prohibitis, sit reus? Respondeo, quòd non. Quia ne verbum quidem est de hac actione in Bulla, & in materia odiosa utpote stricta, non est facienda extensio de persona ad personam, de delicto ad delictum. Et licet in iure rati habitio comparetur mandato, non tamen est mandatum, nisi quoad fictionem juris.

Quæres VI. An lacerare, remove-
re, aut deputare, seu comburere Edi-
ctum sanctæ inquisitionis, affixum in
locis solitis sit casus in Bulla compre-
hensus? Respondeo negative. Quia
in Bulla fit mentio de intervertenti-
bus, diripientibus, seu comburenti-
bus res, quæ actu sunt sub potestate
Inquisitoris, folia autem Edicti affixa
non amplius sunt sub manibus Inqui-
sitoris.

Quæres VII. An iniurians Mini-
strum Sancti Officij, sit reus Bullæ?
Respondeo negative. Quia actiones
in ea prohibita habent pro objecto
res corporales & materiales, non opus
linguæ, nec fit mentio de injurijs,
quare Bulla cum sit odiosa, extendē-
da non est, nisi ad expressa.

Quæres VIII. Quibus pœnis hæc
Bulla afficiat offendentes sanctum Of-
ficium? Respondeo. Prima est, Ex-
communicatio latae sententiæ. Se-
cunda est, incurso pœnarum crimi-
nis læsæ Maieſtatis. Tertia est, con-
fiscatio omnium bonorum. Quarta:
filij horum sunt infames, sicut eorum
Patres. Quinta, ijdem filij sunt in-
capaces cuiuscunque hæreditatis, suc-
cessionis, donationis, aut legati, à quo-
cunque sibi factorum. Sexta, perpetuò
inhabiles ad dignitatem, tam Pa-
tres, quam filij. Huismodi autem
gravioribus pœnis non puniuntur pro
qualibet ex dictis actionibus prohi-
bitis.

bitis de
do læditi
us Minist
sibus sole
premiu
te 4. tra
desnam.
tur etiam
culares,
dati, si
licti e
seculari
Secu
Consti
qui Pa
one aud
vocat,
Quæ
res in h
causis
cedere
Respon
res era
in cau

Minibitis delinquentes sed tantum quan-
 ullæ lo læditur Inquisitor, vel quivis ali-
 ione us Minister occiditur. Et in his ca-
 jecti bus solent Inquisitores consulere su-
 opu- premum tribunal. Vide *Dian: par-*
 trijs *de 4. tract: 7. resolut: 13. §. non*
 endē *desinam.* supradictæ poenæ incurrun-
 tur etiam per Ecclesiasticos, tam Sæ-
 s hæ- culares, quam Regulares, qui degra-
 n Of- dati, si id gravitas, seu enormitas de-
 , Ex- licti exegerit, traduntur curiæ sæ-
 Se- culari.

Secundo. *Pij IV. & Gregorij XV.*
 Constitutio de Confessarijs tractat,
 qui Pœnitentes dum eos in confessi-
 one audiunt, ad actus venereos pro-
 vocant, & sollicitant.

Quæres I. An superiores Regula-
 res in hac causa (idem est de reliquis
 causis sanctæ Inquisitionis) nunc pro-
 cedere possint contra suos subditos?
 Respondeo. Olim superiores Regula-
 res erant iudices suorum subditorum
 in causis fidei, & delictis hæresis ex

Bullis diversorum Pontificum, d
 quibus *Casarubius, Sorbus, ver. In*
quisitor hereticæ pravitatis, Rodr. tom
2. quest. 81. & antiquiora privilegi
 erant amplissima, excludendo Inqui
 sitores à cognitione harum causarum
 respectu Religiosorum, postea *Clem*
VII. & Pius IV. ea restrinxerunt, de
 cernendo, quòd Inquisitores possent
 procedere contra Religiosos, modo
 à suis Superioribus non essent præ
 venti. Demùm *Paulus V. & Vrba*
nus VIII. edocti, quod negotia con
 tra hæreticam pravitatem non tra
 ctabantur ea diligentia, quæ in re
 tanti momenti necessaria erat, ob di
 versitatem judicum, revocaverunt
 quæcunque privilegia, & facultates,
 alias à Summis Pontificibus prædeces
 soribus suis concessas, quibuscunque
 superioribus Regularibus cognoscen
 di causas suorum subditorum quomo
 dolibet spectantes ad sanctum Offici
 um. Et hoc sub pœnis ipso jure pri
 vatio-

vationis
 & Officio
 privation
 pœnis infi
 ticorum,
 mùm ex
 Quare
 sollicitan
 spondeo
 tant Ma
 la Greg
 sunt. N
 utrumq
 Quar
 lis. Ad
 nire actu
 clare pat
 de mulie
 ti & pro
 nerea,
 Bulla G
 tur ad e
 L. nam a
 cessarij p

ationis Prælaturarum, dignitatum,
 & Officiorum cum inhabilitate, &
 rivationis vocis utriusque, atque
 œnis inflictis contra fautores Hære-
 icorum, & impeditores Officij, de-
 nùm excommunicatione reservata.

Quæres II. An hac lege ligentur
 sollicitantes tantùm fœminas? Re-
 spondeo. Ligari etiam, qui sollici-
 tant Masculos. Dicitur enim in Bul-
 la *Gregorij Personas, quæcunque ille*
unt. Nomen autem *Personæ* includit
 utrumque sexum. *cap. Mulieres.*

Quæres III. Quid veniat verbis il-
 lis. *Ad inbonesta?* Respondeo. Ve-
 nire actus tantùm venereos. Et hoc
 patet ex Bulla *Pij IV.* loquente
 de mulieribus, quæ ordinarie tenta-
 ri & provocari non solent nisi ad ve-
 neream, & in hoc nihil plus continet
 Bulla *Gregorij,* leges enim adaptan-
 tur ad ea, quæ ut plurimum accidunt.
nam ad ea, ff: de Legib. Quare Con-
 fessarij provocantes ad alia peccata,
 homici-

homicidij, furti, &c. non sunt denun-
tianti virtute huius Constitutionis

Quæres IV. An Confessarius solli-
citans fœminam in actu Confessionis
ut tradat ei suam Filiam, seu aliam
personam, vel si sollicitet mulierem,
ut consentiat tali amico suo, incur-
rat pœnas huius Constitutionis? Re-
spondeo affirmativè Patet ex Bullæ
Gregorij verbis illis, *sive inter se, sive*
cum alijs, mandans tamen, vel rogans
Confessarium ut Lenonem agat, non
subditur prædictis Bullis, quia in his
fit mentio tantùm de Confessarijs sol-
licitantibus, mandans autem, vel ro-
gans, non ideò est Confessarius.

Quæres V. Utrum Sacerdos has
pœnas incurrat, si sollicitet fœminam
ministrando ei alia Sacramenta? v.
g. Baptismi, Eucharistia &c. Respon-
deo negative. Quia cùm constat de
Legislatoris mente, legis extensio fi-
eri non debet, nec coniecturis locus
relinquitur, & constat ex Bullis, Pon-
tificem.

ificem solum voluisse obviare abu-
 bus, qui in Sacramento Pœnitentiæ
 facilius & commodius fieri possunt,
 ergo &c. Nec his obstat, quod ini-
 tio Bullæ fiat mentio de Sacramentis
 indistincte, quibus fit injuria, ac pro-
 inde suspicio hæresis non magis ori-
 tur ex abusu huius Sacramenti pœ-
 nitentiæ, quam aliorum. Quia illa
 verba non sunt dispositiva sed tantum
 narrativa, quæ licet moveant legisla-
 torem ad disponendum, non tamen
 cogunt illum ad ferendam legem,
 iuxta rationem expressam in narra-
 tiva, unde quando verba dispositi-
 onis sunt clara, ut in casu nostro, il-
 lis standum est, & pro ratione stat
 voluntas, quod pro lege sua voluerit
 comprehendere particularem casum,
 & non alios, præter quam quod ideò
 præfati summi Pontifices legem su-
 am de sollicitatione restrinxerint ad
 Sacramentum pœnitentiæ, quia ré-
 spectu

spectu aliorum, aut non acciderant
 casus, aut illis narrati non fuerunt
 nisi super Sacramentum pœnitentiæ
 quod sicut frequentius ministratur
 & modo secretiori ex sua conditio
 ne, quam alia, ita circa ipsum sæpius
 contingere potest abusus sollicitatio
 nis, unde iure merito summi Ponti
 fices circa illud disposuerunt, & non
 super alijs, in quibus non solet con
 tingere abusus sollicitationis, nam le
 gislatores non disponunt circa illa
 quæ raro accidunt. *L. nam ad ea
 ff. de legib.*

Quæres VI. Quid sibi velint verba
 illa, *sive ante, sive post immediate*
 Respondeo. A parte *ante* illud spati
 um incipere, cum pœnitens primo
 petit pro tunc Confessarium, vel ac
 eum jam expositum in Confessio
 nali accedit, & inchoat genufle
 xus confessionem, in cuius narratio
 ne desinit illud spatium *ante confes
 sionem.* Confessarius igitur, qui in
 tra id

tra id tempus sollicitat pœnitentem,
 violat Bullam *Gregorianam*, quia sol-
 licitat pœnitentem immediate ante
 confessionem. Quare Confessarius
 non dicitur sollicitasse ad mentem Bul-
 læ, qui videns mulierem in stallo ge-
 nuflexam, ad eam accedit, & provo-
 cat ad libidinem, quia huiusmodi ten-
 tatio non dicitur facta immediate an-
 te confessionem, cum non acciderit
 intra illud spatium. A parte post il-
 lud spatium incipit à data absoluti-
 one, & desinit postquam pœnitens
 recessit à conspectu confessarij, genu-
 flectendo, ut fieri solet, extra locum
 confessionis in stallo, vel alibi in Ec-
 clesia. Quare confessarius postea re-
 cedendo à suo loco, & accedendo ad
 stallum mulieris, & eam provocando,
 non incurrit hanc Bullam, quia solli-
 citatio non dicitur facta immediate
 post confessionem, cum illud spatium
 confessione dependens, iam desi-
 rit per ipsum recessum mulieris, à
 conspe-

conspectu, & praesentia confessarij;
 fortiori hoc verum est, si statim pro
 sequatur mulierem ad domum suam
 Ita *Sousa, Scortia, & Trimarchus diff.*
3. num: 59. Carena part: 2. tit: 6
num: 29. Confirmatur. Tum quia
 aliquid fieri immediate, & in conti
 nenti coincidunt, ex *Glos: ver: in con*
tinenti cap: 1. de mutuis petit: id est
 nullo actu medio interposito, sed hi
 intermediat ille recessus à conspectu
 confessarij, ergo non dicitur imme
 diate sollicitare post confessionem
 Tum quia, testis dicitur legitime su
 um dictum emendare, quando in cō
 tinenti, & immediate se corrigit, hoc
 est, antequam recedat à conspectu Iu
 dicis, *Gloss: verb. in continenti, cap*
Praterea. 7. de testib: cog. Ergo
 confessarius sollicitans mulierem, qua
 jam recessit à suo conspectu & tribu
 nali, non dicitur in continenti, & im
 mediate post confessionem sollicitare
 ac proinde neque Bullam hanc vio

lare.

lare. Qu
 do audi
 nitentem
 alium a
 Quere
 tus a pos
 fessionem
 mane, v
 statim a
 in aliud
 fessione
 rem, v
 tur vio
 affirma
sive occa
 nim solli
 sione pe
 teri, da
 poris.
 Qua
 vitatus
 onem p
 est, ut
 provoc

arij; lare. Quod maxime erit verum, quan-
 do audivit in confessione alium pœ-
 nitentem, nam tunc sine dubio ad
 suam alium actum divertit diversum.

Quæres VII. An confessarius voca-
 tit: 6
 quia tus a pœnitente, ut audiat eius con-
 conti fessionem, vel post vesperam, si petit
 n con mane, vel sequenti die, vel si petijt
 id est statim audiri. Confessarius differat
 ed hi in aliud tempus, & hac occasione con-
 spect fessione postposita, provocet mulie-
 mme rem, vel puerum ad inhonesta, dica-
 onem tur violare hanc Bullam? Respondeo
 ne su affirmative. Probatur ex verbis illis,
 n cõ *sive occasione confessionis.* Occasio e-
 t, ho nim sollicitandi accepta est à confes-
 tu Iu sione petita à persona volente confi-
 , cap teri, data opportunitate illius tem-
 Ergo poris.

Quæres VIII. Confessarius non in-
 vitatus, sed ipse invitans ad confessi-
 onem personam, cujus amore captus
 est, ut sub prætextu confessionis eam
 provocet ad libidinem potiùs, quàm

L

ut au-

ut audiat eius confessionem, transgrediture Bullam ex vi illorum verborum, *vel pretextu Confessionis*. Respondeo quod sic. Nam facere aliquid *ex pretextu*, importat facere aliquid sub velamine rei, quæ non est, nec principaliter intenditur, *ex L. sub pretextu C. de transact.*

Quæres IX. An locum habeat Bulla Gregorij in eocasu in quo Confessarius dicat pœnitenti. *Peccata tua carnalia me fecerunt in pollutionem incidere contra meam voluntatem?* Respondeo affirmative. Colligitur ex illis verbis. *Illicitos, aut inhonestos sermones*. Adde, quod sic valde conturbetur mens pœnitentis, & non levis iniuria fiat Sacramento, quod sancte & immaculate tractandum est.

Quæres X. An Confessarius, qui in confessione pœnitenti dedit literas amatorias sigillatas, ut postmodum eas extra legeret, nihil dicendo, dicatur

catur sol
Respond
rem. Et
chartæ e
stigatio a
legitur
Bulla.
gitur, ve
fessionis
tionem
rij pen
pœnite
antea f
diat in
ex illis
fessionem,
traditio
inter u
Qui
retur,
Confes
quia is
tineatu
Quæ

catur sollicitator contra Bullam hanc? Respondeo. Dicitur omnino sollicitatorem. Et probatur: Quia à traditione chartæ ex parte confessarij incipit infirmitas ad venerea, & perficitur dum legitur à pœnitente, ergo violatur Bulla. Confirmatur, nam hoc colligitur, vel ex verbis illis *occasione confessionis*, nemo enim negabit traditionem scripturæ ex parte Confessarij pendere à confessione, & ex parte pœnitentis legi occasione confessionis antea factæ, & intuitu illius, ut obediat in ea legenda confessario. Vel ex illis verbis, *immediatè post confessionem*, immediatio enim fundatur in traditione scripturæ inhonestæ, cum inter utrumque nihil mediet.

Quid si autem epistola non legeretur, sed combureretur? Dico tunc Confessarius non esset denunciandus, quia ignoratur, quid in scriptura continetur.

Quæres XI. An laudans mulie-

rem in confessione à pulchritudine, venustate, &c. violet Bullam? Respondeo. Violat. Ratio est, tum quia huiusmodi laudatio cum sit impertinens in confessione, peccaminosa est graviter, cum sit incitativa ad libidinem. Tum quia huiusmodi verbis solent amantes trahere ad se mulieres, quarum amore tenentur, sunt enim verba amatoria, ac ideo parum honesta, consequenter mulier prudentem suspicionem habet de sollicitatione. Adverte autem, si Confessarius occasionem ita laudandi sumat ex fine honesto, ut quia mulier conquesta est de mala conversatione sui mariti, qui est adulter, & Confessarius subiungat, *tibi facit injuriam, quia pulchra es &c.* per hæc verba nullam apparere sollicitationem, cum specificentur ab alio fine, quam turpi.

Quæres XII. An Confessarius dans donum insolitum, ut anulum &c. nullam

lam

Jam expli
donavit,
tam ad f
tus sollic
Tum qui
ordinatu
signum f
citatione
vere eti
honestat
ud ping
fuisse tr
nis.

Quæ
ministra
nitentem
currat p
non inc
mo est
cto, &
bus loc
non Sa
genda
iniuria

lam explicando causam, propter quam donavit, vel aliquam, sed non relatam ad sollicitationem, dicatur tacitus sollicitator? Respondeo negative. Tum quia donum ex sua natura non ordinatur ad venerea, ergo non est signum sufficiens ad arguendam sollicitationem. Tum quia donum movere etiam potest ad benevolentiam honestam, gratitudinem, donum aliud pinguius, ergo colligi non potest, fuisse traditum ex affectu turpitudinis.

Quæres XIII. An non Sacerdos ministrans hoc Sacramentum, & pœnitentem ad luxuriam provocans, incurrat pœnas Bullarum? Respondeo, non incurrit; tum quia in illis sermo est de vero Sacerdote, & non ficto, & leges pœnales de Sacerdotibus loquentes, non comprehendunt non Sacerdotes, odiosa enim restringenda sunt. Tum quia hic nulla fit iniuria Sacramento, cum nullum sit,

neque confessio illa Sacramentalis est, cum non pendeat à jurisdictione, & potestate Sacerdotali, esto alias dictus Sacerdos fictus peccet sacrilege usurpando potestatem spiritualem, quâ caret. Idem dic de Sacerdote jurisdictione carente. Sicut & interprete confessionis, qui nultatenus fingit, neque fungitur Officio Sacerdotis.

Quæres XIV. An sollicitans Confessarium in actu confessionis, reus sit harum Bullarum: Respondeo negative. Tum quia ibi fit mentio solum de Confessarijs sollicitantibus: Tum quia obligatio denunciandi præcipitur solis pœnitentibus sollicitatis in confessione, ex Bulla *Gregoriana*, Confessarius autem licet sollicitatus, adhuc retinet qualitatem Confessarij, ergo &c.

Quæres XV. An sollicitator, sive confessarius, sive foemina, sint suspecti de hæresi? Respondeo. Esse Confessari-

fessarium
probatu
Nos in a
quod qu
runt Sac
tus ab
tiant.
Sacrame
muntur
præsum
proind
fi. C
ita age
citur
honest
remitter
ducit in
positum
simul st
torum,
quod e
quod i
cludat
Secu

feffarium, non fœminam. Prima pars
 probatur, & constat ex Bullæ verbis.
Nos in animum inducere nequeuntēs,
quòd qui de fide Catholica rectè sen-
tiant Sacramentis in Ecclesia Dei insti-
tutis abutantur, aut illis injuriam fa-
ciant. Si ergo bene sentientes de
 Sacramentis, illis abuti non præsu-
 muntur, ergo qui illis abutuntur,
 præsumuntur male de illis sentire, ac
 proinde censentur suspecti de hære-
 si. Confirmatur, quia Confessarius
 ita agens præsumitur credere, aut li-
 citum esse uti hoc Sacramento ad in-
 honesta, aut hoc Sacramentum non
 remittere peccata, hoc ipso quòd in-
 ducit in ipso actu pœnitentem ad op-
 positum, nimirum ad peccandum aut
 simul stare posse remissionem pecca-
 torum, & eorundem perpetrationem,
 quod est destruere hoc Sacramentum,
 quòd ita delet peccatum, ut simul ex-
 cludat illorum perpetrationem.

Secunda pars, quòd mulier sollici-

tans Confessarium, non sit suspecta, de hæresi. Probatum. Tum quia mulier non accedit ad inhonestam, ergo cum nullum adsit initium Sacramenti, neque proinde illius abusus, suspicio hæresis locum habere non potest.

Quæres XVI. An pœnitens sollicitatus, sub mortali teneatur denunciare Confessarium sui sollicitatorem? Respondeo. Tenetur, ut aperte exprimitur in Bulla Gregorij illis verbis *mandantes omnibus Confessarijs, ut suos pœnitentes quos noverint, fuisset ab alijs, ut supra, sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes, seu, ut præfertur, tractantes, Inquisitoribus seu locorum Ordinarijs prædictis. Quòd si hoc officium, prætermiserint, vel pœnitentes docuerint, non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, ut supra, ijdem locorum Ordinarij, & Inquisitores pro modo culpæ punire non negli-*

negligan
gatio su
pectu u
gravi, ut
inde eiu
erit, pr
pitur in
torum si
non inc
mortale
est, ab
Pontifi
solum
Quæ
diens p
atur sub
nuntiati
licitant
tis verb
stione,
tur de
tes im
li, ut
tis ter

negligant. Huiusmodi autem obligatio sine dubio est sub mortali respectu utriusque cū agatur de re gravi, uti de abusu Sacramenti, ac proinde eius ommissio mortale peccatum erit, præterquam quod id præcipitur in omnibus edictis Inquisitorum sub excommunicatione, quæ non incurritur nisi propter peccatum mortale, & hoc necessariò asserendum est, aliter frustratorix essent Bullæ Pontificiæ, & pauci denuntiarent, si solum tenerentur sub veniali.

Quæres XVII. An Confessarius audiens pœnitentem sollicitatum, teneatur sub mortali monere illum de denuntiatione facienda Confessarij sollicitantis? Respondeo. Sic ex allatis verbis *Gregorij* in præcedenti quæstione, & hoc sub mortali, cū agatur de re gravi, & verbum *mandantes* importat præceptum sub mortali, ut cum pluribus Doctoribus citatis tenet *Sanch: l. 6. c. 4. n. 35.*

Quòd si pœnitens nolit obedire, nullatenus absolvi potest, cum existens in peccato mortali inobedienciæ, indignum se reddat absolute.

Sed quid agendum, quando pœnitens redit ad Confessarium sollicitatorem, ut illi confiteatur? Respondet *Trimarchus disp: 14. n. 59.* quòd Confessarius non tenetur admonere pœnitentem de denuntiatione facienda contra se, quia verisimile est, Papam illi non imponere tam grave præceptum contra seipsum. Confirmat hoc ex verbis ipsis Bullæ. *Ut suos pœnitentes, quos noverint fuisse ab alijs sollicitatos &c.* nam particula *ab alijs* distinguit Confessarios sollicitantes à non sollicitantibus, ad quos spectat monere. Optime tamen faciet Confessarius, qui in tantum scelus proruperit, si sponte coram Inquisitoribus compareat, & peccatum suum fateatur: mos enim est Sanctissimi illius tribunalis, quòd so-

lùm

lùm pu
mendari
te comp
at. Et
compari
inde den
etur den
atus disc
bunali e
fes: 1. p
45. &
etiamfi
in uno
iffet an
ma. N
prioris
tus enir
lestand
Leg: Se
Qua
sollicit
sponde
loquun
toribus

um puritatem fidei, & fidelium emendationem intendit, ut cum sponte comparentibus mitissime se habeat. Et prodest etiam ista spontanea comparitio, quod, si Confessarius deinde denunciatus fuerit, non recipietur denuntiatio, cum jam denunciatus discesserit ab illo Sanctissimo tribunali emendatus. Ita monet *Molles: 1. p. sum: tract: 7. cap: 24. num: 45. & 46.* qui addit id procedere, etiam si sollicitans fuisset denunciatus in uno loco, & ipse sponte comparuisset ante dictam denuntiationem Romæ. Nam non posset ab Inquisitore prioris loci amplius puniri, emendatus enim in uno iudicio, non est molestandus in alio pro eodem delicto.

Leg: Senatus, ff: de accusat.

Quæres XVIII. An persona semel sollicitata teneatur denunciare? Respondeo. Sic, quia Bullæ simpliciter loquuntur de denunciandis sollicitatoribus, tam autem est sollicitator, qui

qui semel provocat, quam qui pluries.

Quæres XIX. An mulier sollicitata, quæ consentit, teneatur denunciare cum expressione consensus. Respondeo. Persona sollicitata, quæ consensum præstitit, tenetur adhuc denunciare sollicitatorem, de consensu autem præstito nulla mentio habenda est à persona sollicitata, neque super hoc à iudice interroganda est, imò neque in actis redigendum id est, quamvis à pœnitente sponte denuntiaretur. Ratio prædictorum est, quia Bullæ Pontificiæ considerant præcise actum sollicitationis ex parte Confessarij, de quo solo mentionem faciunt, de consensu vero, & copula sequuta non curant, quia ad illorum officium non spectat. Satis enim Confessarius iniuria afficit Sacramentum, & redditur suspectus de hæresi per solam provocationem, cum totus abusus pendeat ex parte Confessarij.

Confessarij
Supremi
1624.

Quæres
nitentem
fessione,
farium so
id scit e
sollicitat
sollicita
Primam
nitentem
quisfiro
nis non
licitatis
riana,
auditu
per sup
Mense
Vet
cipalis
sciens
cto Off
del perj

Confessarij. Et ita responsum fuit per
 supremum Tribunal, 27. Septembris.

624.

Quæres XX. An sciens aliquem pœ-
 nitentem fuisse sollicitatum in con-
 fessione, teneatur denuntiare Confes-
 sarium sollicitantem? Respon: Qui
 d scit ex ore vel ipsius Confessarij
 sollicitatoris, vel ipsius pœnitentis
 sollicitati, modò tenetur denuntiare.
 Primâ pars, *ex ore Confessarij, vel pœ-
 nitentis*, probatur, quia in Edictis In-
 quisitorum denuntiatio huius crimi-
 nis non solum præcipitur personis sol-
 licitatis, ut etiam statuitur in *Grego-
 riana*, sed etiam alijs scientibus ex
auditū prædictorum, ut responsum est
 per supremum Tribunal, Anno &
 Mense, ut supra.

Verum quidem est, quòd si prin-
 cipalis denuntiat, ad nihil tenetur
 sciens, quia jam satisfactum est san-
 cto Officio. Dixi *ex ore Confessarij,*
vel personæ sollicitatæ, quia qui ab alijs
 audi-

audivit, non tenetur denuntiare
 eò quòd non dicitur in hoc casu scire
 & habere notitiam de crimine *l. 2. §*
Item habeo, ff. de aqua plu. arc. ubi
 dicitur *Quod audis, nescire diceris*
 supple, si perveniat ex auditu media
 to, eò quòd ille, qui tibi crimen nar
 rat, id ab alio audivit, nam bene sci
 re dicitur ille, qui crimen immedia
 te audivit ab eo, qui illud perpetra
 vit, vel ab alio, contra quem factum
 fuit delictum, nam tunc audiens ha
 bet pro auctore sui dicti ipsum perpe
 tratorem, vel personam, contra quam
 factum fuit, ac proinde sui auditu
 certum habet auctorem, cui pruden
 ter creditur. Dixi præterea, quando
 narrans sollicitationem, est bonæ fa
 mæ, & fide dignus, nam malevolis
 & maledicis credendum non est, se
 tantum providis, & honestis perso
 nis, *c. qualiter 24. de accus.*

Denuntiandum insuper hoc cri
 men est, licet probari non possit. Qui
 de ra-

de ration
 nuntians
 ctum dep
 parum re
 fit proban
 accidere
 larus aliã
 quod im
 aliquo,
 quirend
 iudiciu
 Quæ
 tentia
 ipso co
 emenda
 errore c
 cuset a
 negative
 pliciter
 & non
 denunt
 quia or
 rent in
 factum

e ratione denuntiationis est, ut denuntians non teneatur probare delictum depositum coram Iudice, ergò parum refert, quòd possit vel non possit probare delictum. Deinde potest occidere, quòd Confessarius quereatus alias fuerit de tali crimine, aut quòd imposterum denuntiabitur ab aliquo, ex quo Iudex habebit jus inquirendi contra illum, & vocandi ad iudicium.

Quæres XXI. An subitanea poenitentia Confessarij sollicitantis, qui in ipso contextu confessionis signa dat emendationis, & dolet de commisso errore coram persona sollicitata, excuset à denuntiatione? Respondeo negative. Quia Bulla & Edicta simpliciter obligant ad denuntiandum, & non excipiunt hunc casum, alias denuntiatio nunquam locum haberet quia omnes Confessarij, sive obtineant intentum, sive non, statim post factum, signum darent emendationis ad poe-

ad pœnas evitandas. Et verò in pra-
xi multùm est difficile notitiam habe-
re de eiusmodi emendatione, cùm
sub ementitis verbis lateat cor per-
versum, ideò emendatio potiùs ma-
net ambigua, ac proinde non rele-
vat ab obligatione denuntiationis.
Licet enim non ampliùs tentet mu-
lierem primam, quæ illi restitit in fa-
ciem, illi tamen non constat de emen-
datione huius vitij respectu aliarum,
valde enim ad libidinem inclinatus,
non est contentus sollicitatione unius,
maxime cùm repellitur, sed alias eti-
am provocare sollicitus est. *Ego in-
quit Franciscus Bordonus presens fu-
iti Consultor, dùm quidam Sacerdos
abjuraret sollicitationem plus quinde-
cim mulierum.*

Quæres XXII. An in dubio, solli-
citanus Confessarius sit denuntiandus:
quandoque enim per verba dubia &
ambigua aliqui putant induci solli-
citationem; interdum videtur Con-
fessari-

Confessarius
mulieris
talis tac
vel alio
tem & ta
test esse
andus. I
denuntia
ex parte
nemo te
suam p
parte
favend
bus. D
tem sur
Quæ
sollicita
convict
tatione
Respon
tiare h
ante p
possit
punitio

Confessarius tangere manum, aut faciem mulieris, vel pueri sine alio actu, & alis tactus interpretari potest casu, vel alio sine evenisse. De osculis autem & tactibus impudicis, nulla potest esse difficultas, quin sit denunciandus. Respondeo. In dubio non est denunciandus. Quod probatur, tam ex parte pœnitentis. Quia in dubio nemo tenetur, cum in tali casu quisq; suam possideat libertatem; tam ex parte Confessarij. Quia in dubijs favendum est reo ex vulgaribus juri- bus. Demum dubia in meliorem par- tem sunt interpretanda.

Quæres XXIII. An Confessarius sollicitans, denunciandus sit, quando convictus fuit & punitus pro sollici- tatione respectu aliarum personarum? Respondeo. Fœmina tenetur denun- tiare hunc Confessarium non solum ante punitionem, ut juridice formari possit processus, verum etiam post punitionem intimatam, quia aliter

M

non

non dicitur sufficienter punitus, cum plus puniantur duæ sollicitationes, quam una, & quatuor, quam duæ.

Quæres XXIV. Quando nam Inquisitor possit procedere ad capturam Confessarij sollicitantis? Respondeo. Vel persona denuntians Confessarium est malæ famæ, & Confessarius bonæ, & tunc non creditur personæ denuntianti, (infamis enim nihil probat) vel persona denuntians est bonæ famæ, & Confessarius malæ & tunc proceditur ad capturam Confessarij, & si examinatus factum neget, torquetur. Nota tamen hîc diligenter. Quando denuntiatu aliquis pro hoc delicto in illo sancto tribunali, priusquam ad capturam deveniatur, sumuntur secreta, & verbo tenus informationes de denuntiante, & denuntiato, quibus habitis & non aliter, proceditur. Nec unquam capitur Confessarius si ve bonæ, si ve malæ famæ, ab una tantum muliere si ve honesta, si ve in-

honest
rio Gene
crum tr
responfu
ne distin
aut fam
distingue
ribus.

Quæ
singular
rem? I
tio est.
inter so
aliter p
essent a
tutiones
in Bulla

Quæ
quando
gando
petrâsse
permar
quia p
indicia,

honestâ

cum honesta denunciatus, prouti Vicario Generali Genuensi respondit sacrum tribunal 17. Julij 1627. quod responsum quia absolute datum est sine distinctione qualitatis Confessarij, aut fœminæ denuntiantis, neque nos distinguere debemus ex vulgatis juribus.

Quæres XXV An sufficiant testes singulares ad puniendum sollicitatorem? Respondeo affirmative. Et ratio est, quia hoc delictum cum fiat inter solam fœminam & Confessarium, aliter probari non potest, & frustra essent aliàs horum Pontificum constitutiones. Idem diserte continetur in Bulla *Gregoriana*.

Quæres XXVI. Quid agendum, quando reus persistit in tortura negando se delictum sollicitationis perpetrâsse. Respondeo. Si in tortura, permanfit rigorosa, absolvendus est quia per eam sufficienter evacuavit indicia, si verò fuit levis, ex quo illa

non destruxit, poterit puniri levioribus pœnis. Ita *Carena par: 2. tit: 6. n. 72.* Quid si Confessarius, ut liber omninò maneat cum sua fama & honore, petat rigorosam torturam: Illi danda est, ut se eximat ab infamia illa, & opinione mala apud homines.

Quæres XXVII. Quibusnam pœnis afficiantur sollicitantes in confessione? Respondeo ex Bulla *Gregorij*. Affici pro criminum qualitate, & circumstantijs, suspensione ab executione Ordinis, privatione beneficiorum, & Officiorum, cum perpetua inhabilitate ad alia, nec non vocis activæ & passivæ, si Regulares fuerint, exilio, damnatione ad triremes, carceres etiam perpetuos, absque ulla spe gratiæ, alijsque pœnis, & si graviores meruerint, debita præcedente degradatione, Curix sæculari puniendi traduntur.

Quæres XXVIII. An huiusmodi solli-

sollicita
mes &
infames
si sit leg
autem in
licto, cū
sed solu

Quar
per rep
randus
non.
reprob
des te
um, n
ctum c
cet abs
dicio n
cū in
nisi pro
tio, v
nuntia

Qu
res du
fessariu
ciant a

sollicitatores condemnati, sint infames & irregulares? Respondeo. Sunt infames, quia etiam sola carceratio, si sit legitima, infamat. Non sunt autem irregulares præcise ex hoc delicto, cum id non inveniatur in jure, sed solum propter infamiam.

Quæres XXIX. An se defendens per reprobationem testium, sit declarandus innocens? Respondeo quod non. Et probatur. Quia per testes reprobatorios præcise debilitatur fides testium deponentium contra reum, non verò probatur, quod delictum commissum non fuerit, ideò licet absolvatur denuntiatus in eo judicio non tamen declaratur innocens, cum innocentia probata non fuerit, nisi probata fuerit falsa fuisse accusatio, vel denuntiatio, tunc enim denuntiatus declaratur innocens:

Quæres XXX. An mulieres sorores duæ, an tres denuntiantes Confessarium de sollicitatione, fidem faciant ad carcerandum & torturandum

sollicitatorem prætentum? Respon-
 deo negative. Quia testes inhabiles
 non probant in causis fidei, quando
 patiuntur alias exceptiones *Farin; q.*
62. de testib: n. 383. Soufa l. 2. c.
13. n. 5. consanguinitas autem est
 exceptio opponenda testibus, ratio-
 ne cuius unus præsumitur subornare
 alium consanguineum contra Confes-
 sarium, unde isti non sunt integri tes-
 tes, nec faciunt semiplenam proba-
 tionem contra tertium *Mascard: concl:*
408. n. 15. Unde sicut unus est su-
 spectus de falsitate pro alio consan-
 guineo, ita duo contra tertium ex-
 traneum. *C. Accusatores.*

Quæres XXXI. An adminicula
 corroborent depositiones mulierum,
 quæ alios patiuntur defectus. v. g.
 Testis adminiculator probat, quod
 Confessarius habuit rem cum tali, ha-
 bet amicitiam, fuit sæpius in eius do-
 mo, vocavit illam ad domum suam,
 ubi choreas duxit, quod non ampli-

us mu-

us mul-
 fessario
 docunc
 ptiones
 rij, in
 alia de
 admini
 lam hab
 citatio
 spicion
 corrob
 quia
 gere n
 nullas
 xus, &
 minicu
 re dep
 befact
 earum
 consti
 minic
 mnin
 quia t
 forij, c

ūs mulier fateatur ūa peccata Con-
 feſſario eidem &c. Reſpondeo. Quan-
 docunq̄ue mulier patitur alias exce-
 ptiones, meretricij, adulterij, periurij,
 inimicitia, confanguinitatis cum
 alia deponente &c. adhuc cum illis
 adminiculis reſellitur, quia hęc nul-
 lam habent connexionem cum ſolli-
 citatione, licet inferant aliqualem ſu-
 ſpicionem, inſufficientem tamen ad
 corroborandum fidem mulieris. Tūm
 quia adminicula fidem mulieris au-
 gere non poſſunt, niſi in caſu, quo
 nullas patitur exceptiones, præter ſe-
 xūs, & ſingularitatis. Tūm quia ad-
 minicula ſupponunt fidem in mulie-
 re deponente, quæ tamen apparet la-
 beſactata per teſtes probantes alios
 earum defectus pro defenſione rei
 conſtituti, ergo non poteſt per ad-
 minicula corroborari & augeri, ſi o-
 mninò abeſt fides à muliere. Tum
 quia teſtes adminiculativi ſunt acces-
 ſorij, conſequenter, deſtructo princi-

pali, destruitur accessorium, & sic pro nihilo habentur.

Quæres XXXII. Quid concludendum, quando mulieres deponentes de sollicitatione, probantur in processu esse honestæ, bonæ famæ, & conditionis. Et pariter Confessarius, sollicitator assertus, probatur esse honestus, bonæ famæ, & conditionis, maxime quando id probatur per testes pares & æquales. Respondeo, si nihil aliud obstat, standum esse pro Confessario ratione sui statûs, & officij, semper enim status Ecclesiasticus præfertur muliebri, & cuilibet alteri.

Quæres XXXIII. Per quæ Regna hæc Bulla extendatur? Respondeo. Extendi per universum Orbem Terrarum. Ita enim habet Constitutio *Gregorij XV.*

Quæres XXXIV. An persona sollicitata priusquam sollicitantem denuntiet, teneatur eum sub mortali fraterne corrigere, si spem emendationis,

tionis pr
noverit e
sione, af
veniam,
lo post co
Teneri o
correctio
tali, qua
crandi f
Thomas
firmatu
correct
illo Ap
reticum
cundam
pari & c
correct
lis, a D
non vi
adeft s
omitti
fumen
tissima
taverit

ionis probabilem habeat, quam spem
 noverit ex rubore peccantis, submis-
 sione, affectu, quo nititur impetrare
 veniam, ex longo temporis interval-
 lo post commissum delictum. Respon-
 dens: Teneri omninò. Quia præceptum
 correctionis fraternæ obligat sub mor-
 tali, quando adest probabilis spes lu-
 crandi fratrem. Quod docet *Divus*
Thomas quotlibet O. 1. a 16. &c. Con-
 firmatur. Peccatum hæresis fraternam
 correctionem admittit, ut eruitur ex
 illo Apostoli textu ad *Titum 3. Hæ-*
reticum hominem post unam, aut se-
cundam correctionem de vita. ergo à
 pari &c. Et certe cùm præceptum
 correctionis fraternæ sit juris natura-
 lis, à Domino renovatum *Matth. 18.*
 non video, quare in hoc peccato, cùm
 adest spes probabilis lucrandi fratrem,
 omitti debeat? Cùm præsertim præ-
 sumendum sit Confessarium vehemē-
 tissima tentatione, quæ illum demen-
 taverit, ad tale scelus perpetrandum.

fuisse impulsus. Facit etiam *cap 2. ad id est, c*
heret. ubi dicitur, *Qui alios, cum pe* ut bené
test, ab errore non revocat, seipsum est, quia
errare demonstrat. Ita *Peyerinis Tom* remedium
2. ad Constitutionem quartam Gregor coram qu
XV. Neque contra hoc facit. Inqui dalizati i
 fitores præcipere, sub anathemati rint subse
 censurâ. ut statim hoc delictum a na non
 ipsos deferatur. Nam huiusmodi præ tionem
 cepta intelligenda semper sunt cum Nota
 modificatione, servatâ formâ Evange bené po
 lica in admonitione facienda. Non ta blicam
 men quis ideò putet, in Sacramen alio mo
 tali Confessione non licere statum sua dus, ex
 conscientia aperire discreto Confessa. Nota
 rio, qui tenebitur, si res dubia est est occu
 mittere pœnitentem, ut consulat ali- cularis p
 quem ex Patribus Sancti Officij. Vi- tum, ad
 de Authorem supra citatum. tatis, C

Quando tamen peccatum, hoc est Election
 publicum (idem est de alijs) statim possit d
 nulla præcedente fraterna correctione, secretari
 denunciari debet. Dicitur enim tan- currend
 um *Matth. 18. si peccaverit in te,* cum po
 id est

id est, *coram te*, non vero publicè,
 ut benè advertit *D. Thomas*. Et ratio
 est, quia non solùm adhibendum est
 remedium ei, qui peccavit, sed & illis,
 coram quibus fuit peccatum, ut scan-
 dalizati non remaneant, si non vide-
 rint subsequenter pœnam, quæ pœ-
 na non infligitur nisi per denuncia-
 tionem delinquentis.

Notandum nihilominus est, si æquè
 benè posset satisfieri scandalo per pu-
 blicam correctionem Confratris, vel
 alio modo, tunc non esset denuntian-
 dus, ex ratione opposita.

Notandum etiam est, si peccatum
 est occultum, sed in damnum parti-
 cularis personæ (ut homicidium, fur-
 tum, adulterium &c.) vel communi-
 tatis, (ut traditiones, subornationes,
 Electionum &c.) ac æquè provideri
 possit damno publico, vel privato per
 secretam admonitionem, non esse re-
 currendum ad denuntiationem. Quia
 cum possum consulere communitati,
 vel tex

vel tertio absque detrimento honoris proximi, debeo facere. In dubio tamen denuntiandum est, quia in dubijs magis providendum est bono communi, quam particulari.

Quæres XXXV. An sint casus aliqui assignabiles, in quibus persona sollicitata non tenetur denuntiare sollicitantem? Respondeo. Esse. Et primus esse potest, v. g. metus probabilis mortis, vel gravis vulneris, si cadat in virum constantem. Nam secundum communem sententiam metus cadens in virum constantem excusat à legis observantia. Vide *Divum Thomam* 2. 2. q. 147. d. 3. ad 2. Quando autem dico *in constantem virum*, limita, attentâ conditione personæ, nam metus, qui terrebit virum quietum, pacificum, inermem, non terrebit militem, rixosum, assuetum armis, & sic de foemina, in qua minor metus desideratur, quam in viro. Idem censeo de metu honoris amissionis, & infamix.

famix
timori
missis
honor
hoc ca
more,
dum r
compa
Cathol
tandu
Ide
stet
Quia
tum
tere, f
catum
fratern
cur a
Qu
cerdo
Sæcu
ones
batio
Const

famiæ. Nam hic timor æquiparatur timori mortis. *L. justa, ff. de manumissis vind.* Et viro bono gravior est honoris jactura, morte ipsa. Sed in hoc cavendum est, ne trepidetur à timore, ubi timor non est, & suadendum mulieri, non esse inhonestum comparere coram Inquisitoribus pro Catholicæ fidei defensione ad denuntiandum taliter delinquentes.

Idem dic, si personæ sollicitatæ cōfiteatur de emendatione sollicitantis. Quia cum probatum sit, hoc peccatum fraternam correctionem admittere, si hæc profuit, vel sine hac, peccatum est emendatum, quod solum fraterna correctio requirit, non est, cur ad denuntiationem procedatur.

Quæres XXXVI. An omnibus Sacerdotibus tam Regularibus, quam Sæcularibus approbandis ad Confessiones audiendas, in actu ipso approbationis legenda, & intimanda sit hæc Constitutio *Gregorij XV.*? Respondeo

deo affirmative. Ita enim in dicta Bulla mandavit Pontifex, & hoc ut sciant Confessarij pœnas tanto excessui propositas, & quòd non hortantes, ut debent, pœnitentes sollicitatos ad denuntiandum, vel docentes eos non teneri denuntiare, punientur ab Ordinarijs, vel Inquisitoribus.

Tertiò. *Gregorij XIII. Clementis VIII. & Urbani VIII.* Constitutio, in exercètes ordinem Presbyteratús non susceptum, & sacramentaliter confessiones audientes, invehitur.

Quæres I. An eiusmodi subijciatur Inquisitori, & sit de hæresi suspectus? Respondeo affirmative. Ita enim habes in Bulla *Gregorij XIII.*

Quæres II. Qua pœnà puniendi sint celebrantes, aut pœnitentiæ Sacramentum ministrantes, cùm non sint Sacerdotes? Respondeo. Licet hi prætendant ignorantiam, tamen degradantur suis Ordinibus, si quos habent, & traduntur Curix sæculari condignis

dignis
tur in
cipit.

Quæ
Confess
incept
tradend
prædict
perficie
pta, li
tamen
culari.

Prin
diens
& cele
secratio
cramen
uti con
stola &
licet r
tur, li
secutio
licuius
illius,

dignis pœnis plectendi, ut exprimitur in Bulla *Clementis VIII.* quæ incipit. *Et si aliàs.*

Quæres III. An ille, qui audivit Confessionem, sed non absolvit, & qui incepit Missam, sed non consecravit, tradendus sit Curix sæculari juxta prædictam Bullam? Respondeo. Non perficiens illa duo Sacramenta incepta, licet subdatur inquisitioni, non tamen videtur tradendus Curix sæculari.

Primum suadetur. Tum quia, audiens Confessionem sine absolutione, & celebrans partem Missæ ante consecrationem abutitur his duobus Sacramentis, siquidem initium Missæ, uti confessio, introitus, Oratio, Epistola &c. sunt partes integrales Missæ, licet non essentielles, & tales spectantur, licet fictus Sacerdos cesset à prosecutione Missæ, neque enim pars alicuius futuri totius, desinit esse pars illius, si agens illud in esse perfectum non

non deducat. Sacramentum pariter
 pœnitentiæ constat ex actibus pœni-
 tentis, & verbis absolutionis, ex qui-
 bus tanquam ex materia, & forma es-
 sentialibus totum perficitur Sacra-
 mentum. Inter actus autem pœni-
 tentis numeratur confessio Sacramen-
 talis quæ talis est etiam secundum
 se spectata, cum adhuc sit pars ma-
 terialis Sacramenti, adeò quod Sacer-
 dos pœnitentem non absolvens defe-
 ctu potestatis, aut dispositionis pœ-
 nitentis, tenetur sub sigillo Sacramen-
 tali occultare peccata audita in con-
 fessione, ita omnes cum *Bonac: p. 2.*
de sigillo, num: 6. imò & fictus Sa-
 cerdos, ut in casu nostro, de commu-
 ni idem *Bonac: num: 2. §. Verum.*
 Tum quia delictum spectatum secun-
 dum magis & minus, seu secundum
 perfectum & imperfectum, sicut non
 dicitur variare speciem, ita neque ju-
 dicem, quare sub eodem iudice erit
 utrumque delictum.

Idem

Idem
 Missam
 Confes-
 Minist-
 dos, c
 Sacerd
 Missam
 ficio Sa-
 sam no-
 stibus
 incepti-
 bus, c
 per d
 etiam
 incepti-
 Secu-
 non ab-
 ciens,
 pta, n
 dition
 Quia
 na g
 morti
 correff

Idem dicendum est de incipiente Missam, quamvis non perveniat ad Consecrationem, nam iste se exhibet Ministrum Sacrificij, ac si esset Sacerdos, cum more Sacerdotum vestibus Sacerdotalibus accedat ad altare, & Missam incipiat. Subditur ergo Officio Sanctæ inquisitionis, licet Missam non perficiat. Indutus etiam vestibus Sacerdotalibus, qui Missam non incepit corrigi potest ab Inquisitoribus, quia, qui habet potestatem super delictum consummatum, habet etiam super attentatum, sicut super inceptum.

Secundum, quod fictus Sacerdos non absolvens, & Missam non perficiens, seu non consecrans in Missa cæpta, non sit rigorosè puniendus traditione Curix sæculari, probatur. Quia tradere Curix sæculari, est pœna gravissima, cum id sit tradere morti in consequentiam, cui debet correspondere delictum gravissimum

N

quia

quã debet esse proportio inter poenã & delictum, sed Sacerdos fictus non probatur perfecisse delictum, cum tantum illud inchoaverit, ergò puniendus non est eadem poenã quã plectitur ille, qui delictum inchoatum complevit & perfecit.

Quæres IV an Sacerdos carens jurisdictione audiendi Sacras Confessiones, seu suspensus, depositus, aut degradatus, ministrando Sacramentum poenitentiæ, aut celebrando Missã sit de hæresi suspectus, & subdatur prædictis Bullis? Respondeo negativè. Quia quoad suspicionem, nullum est motivum præsumendi hæresim, quia non obstante carentia jurisdictionis, aut alia ex dictis poenis, adhuc manet Sacerdos cum potestate celebrandi, & Confessiones audiendi quoad potestatem ordinis, licet impeditam, ex quo celebrans. illicite, sed valide conficit Sacramentum Eucharistiæ, non verò poenitentiae de-

fectu

fectu ju
celebra
possit,
non o
hæresi
fundam
lo usu
usus, q
cendus
dictis
ris Sa
licite
fictis,
ordin
Qu
simula
Officio
suprad
Respo
ligitu
habet
men.
Qu
cusari

fectu jurisdictionis. Nec obstat, quod celebrans, aut absolvens, cum non possit, abutatur Sacramentis, quia non omnis abusus arguit suspensionem hæresis, sed ille tantum, qui habet fundamentum in hæresi, & non in solo usu illicito, unde potius illicitus usus, quam abusus in hac materia, dicendus est. Demum clarum est, in dictis Bullis sermonem non esse de veris Sacerdotibus quomodocunque illicite Sacramenta tractantibus, sed de fictis, & non insignitis Sacerdotali ordine.

Quæres V. An Laici Sacerdotium simulantes, denuntiandi sint in sancto Officio? Ratio dubitandi est, quia in supradictis Bullis id non præcipitur. Respondeo. Denuntiandi sunt, ut colligitur ex Edictis Inquisitorum, & ita habetur in Edictis *Mediolon: & Parmen.*

Quæres VI. An in aliquo casu excusari possit Laicus, qui celebravit,

vel absolvit, ut non tradatur Curiaē
 ſæculari morte plectendus? Respon-
 deo. Excufatur primò, ſi actum non
 perfecit juxta dicta. Secundò, ſi La-
 icus probatur lenis, & mente læſus,
 mitiori pœnâ eſt puniendus, quia non
 ex temeritate, ut exigat Bulla ibi *U-*
ſurpare præſumentes. ſed ex quadam
 fatuitate, & vana gloria tales cele-
 brant, unde extraordinariâ pœnâ car-
 ceris puniuntur, ut ſtultus in culpa,
 fiat ſapiens in pœnâ. *cap: quia eo.*
 Tertio, ſi conſtet joco celebraſſe, aut
 abſolvifſe, quia joco facta pœnam non
 merentur ordinariam, *cap: i. deſent:*
Excom. Probatur ex joco factum à
 puero, nam levitas præſumitur in re
 facta in puerili ætate, cum deſit ple-
 na rationis diſcretio. Quarto, minor
 ætas infra annum vigefimum primum
 excuſat ab hac pœna, ut dicitur ex-
 preſſe in Bulla *Urbani VIII.* incipit,
Apoſtolatus Officium. Unde qui in-
 choato etiâ, & non perfecto anno
 vigefi-

vigefi-
 Religi-
 dum S-
 miniſt-
 Qua-
 cui tra-
 beat h-
 cogi p-
 ſcopi-
 ſpode-
 ligitu-
 bis:
 ad qu-
 modol-
 obedien-
 damus
 & Con-
 labilit-
 ciant.
 læ in
 ſtaſtic-
 Sacer-
 exequ-
 cogatu-

vigesimo primo suæ ætatis, etiam, Religiosus cuiuscunque Ordinis, nondum Sacerdos illa duo Sacramenta ministrat, tradendus est Curix sæculari.

Quæres VII. An Laica potestas, cui traditus fuit fictus Sacerdos, debeat hunc morte punire, & si nolit, cogi possit per Inquisitorem, seu Episcopum, aut Iudicem huius delicti? Responsio ad utrumq; affirmative. Et colligitur ex citata Bulla Urbani illis verbis: *Quocirca omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo, mandamus, quatenus statutum Decretum, & Constitutionem hanc nostram inviolabiliter observent, & observari faciant.* Observatio autem huius Bullæ in eo consistit, ut Iudices Ecclesiasticæ Inquisitionis tradant fictum Sacerdotem Curix sæculari, & hæc exequatur mandatum, quod si nolit, cogatur per illos, ut insinuatur illis

verbis *Observari faciant*. Ita *Diana, & Pegna, Carena par: 2. tit: 11. n. 31.*

Quæres VIII. An non Sacerdos celebrans, aut absolvens, incurrat aliquam censuram, seu irregularitatem? Respondeo. Exercens ordinem, quem non habet, fit irregularis, ut habetur in *cap: 1. & 2. de Clericis non ordin: Minist: ubi ultra pœnam excommunicationis ferendæ contentam illis verbis, abijciatur de Ecclesia, fertur & irregularitas ijs verbis. Nunquam ordinentur.* Quæ irregularitas respectu Clerici solùm impedit receptionem ordinum, quos non habet, impositâ, quoad usum susceptorum, suspensione temporali biennij aut triennij, arbitrio Episcopi, ut colligitur ex ipsomet textu, siquidem in textu citato dicitur. *Diaconum, qui ministravit in Sacrificio, & Sacerdotio, quod non habet, manere suspensum à Diaconatu.* Respectu verò Laici ministrantis in Ordine, quem non habet,

habet,
tas, qu
tato te
locutio
nita, &
Mon
sponso
ordinu
arbitri
est lat
præsu
Episco
mitti
staret
niret,
ipso fa
Qua
teras
ctus
Censu
pœni
ras, a
sua p
cat m

habet, incurritur præfens irregularitas, quoad omnes ordines, unde in citato textu dicitur, *non ordinetur*, quæ locutio cum fit negativa, ac indefinita, æquivalet universali.

Moneo hîc tamen, quòd cum suspensio biennij, aut triennij ab usu ordinum susceptorum committatur arbitrio Episcopi, consequenter ea non est lata sententiæ, sed ferendæ, ideò præsupponit sententiam Iudicis, id est Episcopi, alias quomodo posset committi arbitrio illius, si de ea nec constaret quòd tamen plerumque eveniret, si illa esset lata sententiæ, & ipso facto incurreretur.

Quæres IX. An absolvens per literas pœnitentem absentem sit suspectus de hæresi, & incurrat aliquam Censuram? Respondeo. Absolvens pœnitentem absentem, qui per literas, aut Internuntium confessus fuit sua peccata Sacerdoti absenti, peccat mortaliter, & incurrit excommu-

nicationem Papæ reservatam, non
 ideò tamen suspectus est de hæresi,
 quia licet facto suo contraveniat pro-
 hibitioni, non tamen id de fide fuit
 definitum, ut colligitur aperte ex De-
 creto *Clementis VIII.* emanato die 20.
 Junij 1602.

Quæres X. An, qui bis eodem die
 celebravit, præter diem Natalis Do-
 mini, sit suspectus de hæresi? Respõ-
 deo negative. Etsi enim summi Pon-
 tifices prohibuerunt pluralitatem Mis-
 sarum celebrandarum eodem die ab
 uno Sacerdote *cap: sufficiat 52. d.*
1. de Consecr: nihilominus hinc nul-
 lum desumi potest argumentum su-
 spicionis hæresis contra illum, qui
 plures celebraret etiam sine causa, sed
 tantum voluntarie, aut ex inopia, seu
 etiam ex avaritia, vel simonia, quia
 isti fines, quamvis illiciti, non argu-
 unt suspicionem hæresis, siquidem Si-
 moniaci, neque avari subduntur in-
 quisitionibus. Demùm, si pluralitas
 celebra-

celebr
 refis,
 re, ne
 hilom
 plures
 plures
 gelum
 12. qu
 cap: 6
 ni off
 pam
 septie
 Missa
 non e
 dem c
 aliter
 juris E
 Qu
 ille S
 lebra
 Episc
 quia
 à suo
 autem

celebrationis argueret suspicione hæ-
 refis, non liceret aliquando celebra-
 re, ne incurreretur, hæc suspicio, ni-
 hilominus Summistæ omnes referunt
 plures casus, in quibus licitum est
 plures celebrare, vide illos apud *An-
 gelum verb: Missa: Palud: in 4. dist:*
12. quest: 1. Anton: part: 3. tit: 13.
*cap: 6. ff. 5. Durand: in ration: divi-
 ni officij lib: 4. c. 1.* referentem Pa-
 pam *Leonem* eodem die aliquando
 septies, interdum novies celebrasse
 Missam. Nostris temporibus in usu
 non est, quòd idem Sacerdos bis eo-
 dem die celebret posito quovis casu,
 aliter punitur tanquam transgressor
 juris Ecclesiastici.

Quæres XI. A quo fit puniendus
 ille Sacerdos, qui eodem die bis ce-
 lebravit? Respondeo. Sæcularis ab
 Episcopo, Regularis à suo Prælato,
 quia unusquisque delinquens punitur
 à suo Superiore, & Iudice; in casu
 autem præsentis Iudex Religiosi bis eo-

dem die celebrantis est proprius Superior Regularis. Confirmatur, quia nullo jure exprimitur Religiosū quoad hoc delictum subijci Episcopo, quod suadetur ex *Trident: ss. 22. in Decreto de observand: & evitand: in celebr: Miss:* ubi Episcopus pro data sibi potestate à sacra Synodo, ac etiam ut delegatus Sedis Apostolicæ, prohibere, mandare, corrigere, statuere, atque ad ea inviolabiliter observanda censuris Ecclesiasticis, & alijs pœnis, quæ enumeratæ sunt in dicto Decreto, transgressores compellere; potest sed in dicto Decreto nulla fit mentio de hoc excessu, ergò Religiosi transgressores huius non subduntur Episcopis.

Solent autem puniri in duobus, nam mittuntur ad triremes per triennium, & à celebratione Missarum suspenduntur. Ita praxis *Neapolit. 64.* ubi in Annotatione excusantur à tam rigorosa pœna triremium, quando
ultra

ultra c
lebrare
nesta,
grinan
Religio
cum, q
vere de

Quæ
Sacerd
brare
fectu
do om
fit de
est, h
taliter
rite ce
te, ma
causa
idolol
adora
quaru
non e
talis S
tenetur

ultra casus expressos per Doctores celebrarent, adductâ aliquâ causâ honestâ, & paupertate Sacerdotis peregrinantis, &c. Causæ huiusmodi apud Religiosum non possunt habere locum, quia ubique domum habet, vivere debet ex mendicatione, &c.

Quæres XII. Quid sentiendum de Sacerdote, qui pluries finxit se celebrare, sed revera non consecravit defectu aliquando intentionis, aliquando omissione formæ, consecrationis, sit de hæresi suspectus? Resp. certum est, hunc Sacerdotem peccare mortaliter, quia Missæ Sacrificio, quod rite celebrandum est, & non simulate, maximam infert injuriam, & in causâ est, quòd populus circumstans idololatriam materialiter committit, adorando hostiam, & calicem, sub quarum speciebus revera Christus non est Sacramentaliter. Præterea talis Sacerdos immemor suæ salutis tenetur ad restitutionem illius eleemosynæ,

synæ, quæ respondet Missis revera non dictis nisi simulate similes enim Missæ sine consecratione dictæ, nullius sunt momenti nullius valoris, sed abominationes apud Deum, cum sint sacrilegia, non Sacrificia.

Quæres XIII. An Laicus absolvens ab excommunicatione existentem in articulo mortis fiat suspectus de hæresi? Respondeo. Non est suspectus. Tum quia, super hoc nihil de fide definitum est, ita quòd factò absolutio- nis datæ per Laicum dicatur impug- nari. Tum quia hîc nullus est abu- sus Sacramenti. Tum quia multi graves Doctores docent, Laicum posse moribundum absolvere ab excom- municatione, ut valeat sepeliri in lo- co sacro, & pro illo orari, quia eo casu Ecclesia illi confert jurisdic- tionem, ut alijs allegatis docet *Sanch. Secularis disp: 44. num. 7.* Multos citat *Diana resôl. 7. de excom.* Sed quoad hoc speciale, puto hanc opi- nionem

nionem
Tum c
tem no
Confes
catis;
test esse
munica
ratus e
ro exte
modi
suffrag
catus l
qua te
rum n
risdict
commu
supplet
Ecclesi
non a
cap: 2
Unde
possit
nionem
mitur;

tionem non esse multum probabilem
 Tum quia hæc absolutio quoad salu-
 tem non est necessaria, cum defectu
 Confessarij sufficiat contritio pro pec-
 catis, & quis nondum absolutus, po-
 test esse gratus Deo existens in excom-
 municatione, cuius absolutionem pa-
 ratus erat recipere. Tum quia in fo-
 ro externo non admitteretur huius-
 modi absolutio quoad sepulturam, &
 suffragia publica, cum excommuni-
 catus Ecclesiæ nondum satisfecerit, à
 qua tenetur ligatus, Tum quia, ve-
 rum non est Ecclesiam supplere ju-
 risdictionem in eo casu, quasi illam
 communicando Laico, quia Ecclesia
 supplet jurisdictionem spiritualem in
 Ecclesiasticis, quia illius sunt capaces,
 non autem Laicis, qui incapaces sunt.
cap: 2, de jud: cap: Tua 25. de decim.
 Unde esto Papa id Laico concedere
 possit secundum probabiliorem opi-
 nionem, id autem facere non præsu-
 mitur, sed specialis delegatio neces-
 saria

faria est, propter inhabilitatem Laici, quare cum nihil proficit absolutio data à Laico defectu jurisdictionis, hæc opinio uti de re inutili rejicienda est, præterquam quod magis obest jurisdictioni Ecclesiasticæ, quatenus eam extendit ad Laicos, quàm, proficit Laico, cui non est proficua, sed frustratoria, cum per Ecclesiam absolvendus sit ab excommunicatione, ut fiat capax sepulturæ, & Ecclesiæ suffragiorum, ut ex *Rituali Pauli V. colligitur in tit. de sepulturis.*

Quæres XIV. An frangens sigillum confessionis sit suspectus de hæresi? Respondeo negative, quia Sacerdos revelans, quod in confessione audivit, nullum fidei articulum nec verbo, nec facto impugnat, ex quo redatur suspectus de hæresi. Confirmatur, quia ex hoc præcise non dicit licitam esse revelationem confessionis, nec male sentit de Sacramento, licet huic Sacramento iniuriam inferat.

Quæ-

Quæ
non vu
sibi re
Inquisi
quia co
ditione
inducen
ex hoc
re prox
cum e
plicem
se pro
am cir
fione,
Qua
tione r
quoslib
Altrole
nali E
vere p
hibet,
narum
rum.
piens,

Quæres XV. An Confessarius, qui non vult absolvere pœnitentem, nisi sibi revelet complicem, subijciatur Inquisitoribus? Respondeo negative, quia cogere pœnitentem sub ea conditione, non est actus hæreticus, aut inducens suspicionem hæresis, quasi ex hoc intendat licitum esse infamare proximum, quod dicere hæreticum est, siquidem manifestare complicem in Confessione, non est præcise proximum infamare, sed necessariam circumstantiam aperire in confessione, ut integra sit.

Quartò, *Sixtus V.* in sua Constitutione 17. quæ incipit *Cæli & terræ*, quoslibet supersticiosos, Sortilegos & Astrologos, Iudiciarios subdit tribunali Episcoporum, & Inquisitorum severe puniendos, & eorum libros prohibet, & damnat cum incurfione pœnarum in *Iudice Librorum* contentarum. Bulla verò *Urbani VIII.* incipiens, *Inscrutabilis iudiciorum* fertur contra

contra Astrologos judicarios, qui de
 ftatu Republicæ Christianæ, vel Se-
 dis Apostolicæ, seu vita Romani Pon-
 tificis, aut eius consanguineorum, ju-
 dicia facere, nec non eos, qui illos
 desuper consulere præsumserint.

Quæres I. An omnis species su-
 perstitionis & sortilegij sit casus In-
 quisionis secundum hanc Bullam Six-
 ti V. Ratio dubitandi est, quia hæc
 Bulla intitatur contra exercentes
 artem Astrologiæ, quæ est species su-
 perstitionis, consequenter non com-
 prehendit omnes superstitionis spe-
 cies. Respondeo. Per hanc Bullam
 omnis superstitionis species est casus
 Inquisitionis, ut aperte habetur ex
 supradictis, ibi: *Quivè huiusmodi il-
 licitas divinationes, sortilegia, super-
 stitiones veneficia, incantationes, &c.*
 Nec obstat tituli inscriptio limitata
 ad divinationes, quando in textu ma-
 teriæ ampliatur, & exprimitur quo-
 ad omnes species.

Quæres

Quæ
 tantum
 tiam,
 licui a
 cerunt
 ex illis
 artem
 ratione
 refert
 te sod
 V. nor
 rum se
 sum In
 mico
 Etiam
 ditur I
 lis verb
 ra, & d
 aut in
 tunt.
 clausu
 tio co
 id est,
 actibus

Quæres II. An comprehendantur tantum exercentes hanc artem, an etiam, qui semel divinaverunt, vel alicui amico nativitatem, ut aiunt, fecerunt? Ratio dubitandi desumitur ex illis verbis: *Judiciaria Astrologiæ artem exercentes*, nam significant iterationem actus, ex ijs, quæ in simili refert Nav: c. 27. n. 250. de exercente sodomiam, qui pœnas in Bulla Pij V. non incurrit per unum, vel alterum sodomix actum, ergò neque casum Inquisitionis incurrit ille, qui amico nativitatem facit. Respondeo. Etiam unicus superstitionis actus subditur Inquisitioni, ut colligitur ex illis verbis. *Premissa detestanda scelera, & delicta (ut præfertur) faciunt aut in eis se quomodolibet intromittunt.* Ex quibus verbis prædictæ clausulæ rationis dubitandi explicatio colligitur, nimirum *exercentes*, id est, *facientes*, seu se ingerentes in actibus superstitionis.

O

Quæres

Quæres III. Quot actiones subdantur officio sanctæ Inquisitionis? Respondeo, sequentes exercitium, & professio Astrologiæ, instructio, quâ Astrologi alios imbuunt, disciplina, hoc est, illam addiscere, facere actum superstitiosum. Demùm se in prædictis intromittere, auxiliando, consulendo, mandando, consentiendo &c. In his omnibus casibus Bulla Astrologos, & superstitiosos subjicit sanctæ Inquisitioni.

Quæres IV. An in hac Bulla prohibeantur non solum judicia assertiva de futuris contingentibus, verùm etiam conjecturæ de eisdem cum protestatione nihil certò asserendi? ratio dubitandi est, quia hîc prohibetur Astrologia non quæcunq; sed tantùm judiciaria, quæ consistit in judicio affirmativo rei eventuræ, qualis non est cognitio coniecturalis, quæ potius dubitatio est, quàm judicium de futuris. Respondeo. Non solum
prohi-

prohibe
jectura
hil cert
tò affir
tur ex
& nat
turis co
tuitisq;
mana
eventu
id se
protes
que fo
docen
quia P
cultura
utroqu
js Alt
omner
per h
super
bet A
cturan
mana

prohibetur iudicium, sed etiam con-
 iecturatio etiam sub protestatione ni-
 hil certò affirmandi, & id expresse cer-
 tò affirmandi, & id expresse colligi-
 tur ex illis verbis: *Facientes iudicia*
& natiuitates hominum, quibus de fu-
turis contingentibus, successibus, for-
tuitisq; casibus, aut actionibus ex hu-
mana voluntate pendentibus aliquid
eventurum affirmare audent, etiamsi
id se non certò affirmare asserant, aut
protestentur. Et id procedit in utro-
 que foro, ut bene, *Salas, & Sanch:*
docent lib: 2. cap: 38. n. 34. tum
 quia Papa permisit iudicium de agri-
 cultura, navigatione, medicatione in
 utroque foro, ergo damnauit in ali-
 js Astrologiam in utroque foro ad
 omnem cognitionem. Tum, quia
 per hunc modum occultatur malitia
 superstitionis, consequenter quili-
 bet Astrologus sub his modis conie-
 cturandi futura contingentia ab hu-
 mana voluntate pendentia, excusare-

tur à violatione huius Bullæ, ex quo nullus puniri posset, & sic frustraretur mens legis, cuius finis est, extirpare hoc vitium superstitiosum divinationis, castigando delinquentes. Colligitur hinc, non esse permittendos, ut aiunt, *Lunarios* quosdam, qui prædicunt revolutionem regnorum, mortem alicuius Principis, desolationem alicuius Provinciæ, victoriam in bello, pacem, &c.

Quæres V. Quam pœnam incurrant legentes, aut retinentes libros, opera, & tractatus de Astrologia judiciaria, aut alijs superstitionibus? Respondeo. Incurrere excommunicationem, quarum prima refertur in *Bulla Cœna Domini*, altera in *Bulla Pij IV* initio *Indicis*. Cedulam tamen habens, in qua de scripta est propria vel alterius nativitas, hanc pœnam non incurrit. Quia ille non est liber, neque opus, neque tractatus, de quibus est sermo locis citatis. Cedulæ

tamen

tamen
ulla ill
Qu
pter c
person
Respon
novem
divina
te Ast
parte
filium
tiò, re
natio
Christi
Papæ
que ad
five.
feu d
que,
gnost
tenti
tia, c
osten
ctatio

tamen illa lacerari debet, nec fides
ulla illi haberi.

Quæres VI. Quæ pœnæ, & pro-
pter quas actiones, & contra quas
personas ferantur in Bulla *Urbani VIII.*
Respondeo. Actiones hîc prohibitæ sunt
novem, quatuor ex parte quærentium
divinationem, quinque verò ex par-
te Astrologorum, & divinantium. Ex
parte quærentium sunt primò con-
siliium petere, secundò, recipere, ter-
tiò, retinere, quartò, ostendere divi-
nationem factam de statu Reipublicæ
Christianæ, vel de vita, aut morte
Papæ, aut eius consanguineorum us-
que ad tertiam generationem inclu-
sive. Ex parte verò Astrologorum
seu divinatorum actiones sunt quin-
que, prima, factio & constructio pro-
gnostici de prædictis; secunda; re-
tentio prognostici, etiam alieni; ter-
tia, datio eius alteri; quarta eiusdem
ostensio: quinta demum, eiusdem tra-
ctatio, sive verbo, sive scripto etiam

per modum improbationis. Proce-
dunt, quamvis divinatio non conti-
neat iudicium, imò Astrologus, five
divinator, se non certo affirmare,
quod prædicit protestetur, ut di-
ctum est.

Reus unius etiam harum actionum,
incurrit excommunicationem. Ec-
clesiastici quoque cuiuslibet ordinis,
tam Sæculares, quàm Regulares præ-
ter excommunicationem, & privati-
onem Officiorum, beneficiorum, & di-
gnitatum, cum perpetua inhabilita-
te, traduntur Curiaæ sæculari punien-
di, prævia degradatione, si rei fuerint
etiam unius illarum actionum.

Episcopi pariter, & alij maioris
excellentiæ, & constituti in sublimi,
& speciali nota, dignitate, etiam
mundana, aut suprema, eandem in-
currunt excommunicationem, & pri-
vationem regiminis, & administratio-
nis Ecclesiarum, & aliorum quorum-
cunque beneficiorum, & dignitatum

quan-

quant
archa
rum,
bilitat
fimis
nales,
que al
ex La
rò Im
mo
patet
Pra
& Ep
buscu
quare
strolo
impos
super
omne
Pra
vatio
pra,
contr
pron

quantumvis ampliffimarum, & Patriarchali maiorum, ac officiorum suorum, ipso facto, cum perpetua inhabilitate. Sub his clausulis efficaciffimis comprehenduntur etiam Cardinales, Electores Imperij, & quicunque alij habentes mixtam dignitatem ex Laicali, & Ecclesiastica. Non verò Imperator, nec Reges, quia sermo est de Ecclesiasticis tantum, ut patet legenti partem Bullæ sub *num. 2.*

Prædicta autem de Ecclesiasticis, & Episcopis intelligenda sunt de quibuscunque actionibus tam respectu quærentium divinationem, quam Astrologorum, & divinatorum, cum impositio pœnarum respiciat personas superius expressas, quoad actiones omnes & quaslibet.

Præter excommunicationem, & privationem Officiorum, de quibus supra, imponuntur etiam aliæ pœnæ contra requirentes divinationem, aut pronosticantes de statu Reipublicæ

Christianæ, &c. Nempe, uti rei læsæ Majestatis ultimo supplicio & bonorum confiscatione puniendi sunt, cum devolutione etiam quaruncumque Civitatum & locorum etiam jurisdictionalium, & feudalium, ut habetur in Bulla. Sed hæc pœnæ afficiunt tantum modo Laicos, cum de illis tantum sermo sit unde per eandem Bullam Ecclesiastici omnes infra dignitatem Episcopalem degradati traduntur Curie sæculari pro ultimo supplicio. Episcopi verò, & alij maiores Prælati etiam dignitate mundanâ præditi, etiam supremâ ipso jure præter excommunicationem sunt privati suis beneficijs, officijs, regiminibus, & administrationibus. Ex quo in his confiscatio bonorum locum non habet, sed tantum respectu Laicorum.

Sed ad quem spectent bona confiscata, & devolutio Civitatum, & jurisdictionalium? Respondeo. Ad eum
Supre-

Supre
unde
redit
Come
cungu
conces
ipsum,
res re
num,
extra
quas
tæ fe
rumo
inhab
re, n
causis
config
script
mum
crimi
dit in
nibus
cit ex
excor

Supremum Principem, cuius erant ; unde feudum concessum ab Ecclesia, redit ad Ecclesiam, siue delinquens sit Comes, siue Marchio, siue Dux cuiuscunque conditionis, & notæ, si verò concessum fuit à Laico, revertitur ad ipsum, quia æquum est, ut unaquæq; res redeat ad suum directum dominum, qui illam concessit, & non ad extraneum? Sunt & actiones aliæ, ob quas incurritur excommunicatio latæ sententiæ, & beneficiorum, ac quorumcumque Officiorum privatio, cum inhabilitate ad illa, videlicet impedire, molestare, perturbare Iudices in causis huiusmodi procedentes, aut non consignare reum huius criminis cum scripturis ijsdem Iudicibus. Et demùm quælibet actio, quâ reus huius criminis effugit iudicium, aut non cadit in manus Iudicis, aut ex illius manibus & potestate subtrahitur, inducit excommunicationem. Hæc autem excommunicatio non comprehendit

seculares perpetrantes actiones supra prohibitas, quia de illis fit nulla mentio, sed solum de Personis Ecclesiasticis. Vide Bullam antecitatam.

Quæres VII. An prohibita sit Astrologia iudicans de temperamento bono, seu malo hominis ex observatione influxus constellationum tempore Nativitatis? Respondeo. Non, quia certum est directe influere in corpus humanum. De quibus autem alijs iudicare possit Astrologus, dixi *Philosophia mea Tomo 3. in disp: de Cælo.* Ibi me vide.

Quinto. *Clemens VIII.* statuit ne Itali habitare possint in terris hæreticorum, quam Bullam confirmat *Bulla Gregorij XV.* & addidit, ut nec hæretici apud Italos morari possint, & Catholici eos receptantes, aut favorem & auxilium præstantes, puniantur uti fautores & receptatores hæreticorum, sive sint Ecclesiastici, sive Laici.

Quæres

Quæres I. Quid requiratur, ut Catholicus possit habitare in terris hæreticorum juxta Bullam *Clementis VIII.* Respondeo. Tria requiruntur. Primò, licentia Ordinarij, vel Inquisitoris loci, à quo disceditur, quia in Bulla exprimitur, quòd discedere volentes, debent id significare uni ex prædictis, à quo admonendi sunt de vita religiose ducenda in terris hæreticorum. Secundò, in illis locis, ad quæ transit Catholicus, debet publice & palam vigere cultus divinus quoad Missam, Sacramenta, & huiusmodi. Tertiò, singulis annis scheda de Confessione, & Sacra Communionem transmittenda est ad Ordinarium, seu Inquisitorem, à quibus recessit.

Quæres II. Quibus prohibeantur, dum in terris Hæreticorū habitant? Respondeo. A quatuor prohibentur. Primò, non possunt contrahere matrimonium cum hæreticis, propter periculum subversionis, est etiam
jure

jure communi prohibitum *Cap. Cave.*
 Idem dic de Sponsalibus, licet de
 illis non fiat mentio, quia quando-
 cunque prohibetur unum, censentur
 etiam vetita reliqua omnia, per quæ
 pervenitur ad illud, *l. oratio ff. de*
sponsal. c. 4. de constit. Per sponsalia
 autem pervenitur ad matrimonium,
 ut patet ergo prohibito matrimonio
 intelliguntur interdicta sponsalia.
 Secundò, debent abstinere à sepul-
 turis hæreticorum, quod intelligitur
 non solum passivè, ut non sepeliantur
 in eorum Ecclesijs, seu sepulchris,
 verùm etiam activè, ne concurrant
 ad sepeliendos hæreticos: quod po-
 stremum, sub excommunicatione la-
 tæ sententiæ erat iam prohibitum
cap. 2. de heret. in 6. Tertiò. In
 baptizandis suis filijs non possunt as-
 sumere in compadres, aut commatres
 hæreticos; neque Catholici id mu-
 nus præstare possunt respectu hære-
 ticorum, nisi in casu, quo filij hæ-
 retico-

retico-
 Cathol-
 autem
 fit bap-
 in for-
 hoc cr-
 videan-
 tiorum
 Luther-
 quidem
 esse n-
 pecca-
 gi, &
 tuis, c-
 stat ex-
 demur
 possun-
 dici
 dicus
 nullus
 infirm-
 Si ur-
 & gr-
 hibet

reticorum baptizarentur á Sacerdote
 Catholico, more item Catholico. Id
 autem prohibetur, non quia irritus
 sit baptismus ab hæretico collatus
 in forma Ecclesiæ tenet enim de fide
 hoc credendum, sed ne Catholici
 videantur approbare errorem hære-
 ticorum, & sic subvertantur, nam
Lutherani & Calvinistæ admittunt
 quidem Baptismum Sacramentum
 esse necessarium, non tamen delere
 peccatum Originale, sed tantum te-
 gi, & non imputari extinctione rea-
 tûs, quod est error in fide, ut con-
 stat ex *Trident. Sessio. V.* Quartò,
 demùm Medicis hæreticis uti non
 possunt, quando habent copiam me-
 dici Catholici idonei; si igitur Me-
 dicus Catholicus insufficiens est, vel
 nullus est, uti possunt hæretico, ut
 infirmitatibus suis consulere possint.
 Si unicus est Medicus Catholicorum,
 & gravis urget infirmitas, non pro-
 hibetur usus Medici hæretici periti,
 ut re-

ut refert ex *Riccio*, vol. 4. *decif.* 208. *Carena part.* 2. *tit.* 17. *n.* 19. §. *Tertio.* Id etiam ante prohibitum fuit à *Gregorio XIII.* in Bulla incip. *Alias pie memorie.* Ut neque in terris fideiū vocarentur Medici Iudæorum, aut aliorum infidelium ad medendos fideles, & contra facientes mandat puniri ab Ordinarijs locorum. Vide *Naldum verb: Medicus*, Bullam hanc extēdentem, ubi ait, tempore pestis admitti ob carentiam fidelium medicorum.

Quæres III. An accedentes ad terras hæreticorum pro aliquo negotio, sed ibi non commorantes, infra paucos dies ad domum propriam redeunt, teneantur petere licentiam, & observare supradicta in Bulla *Clementis*? Respondeo negative, quia in Bulla fit mentio de habitatione, & domicilio, ibi *Audeat habitare, vel domicilium tenere in Civitate.* Nam habitatores, vel domicilium habentes,
 .non

non dicuntur advenæ, peregrini, ne-
 que viatores, de quibus hic non fit
 mentio. Confirmatur ex actibus ibi-
 dem prohibitis, & de schedulis pro
 Sacramentis receptis singulis annis
 transmittendis ad unum ex prædictis
 Superioribus suis, quæ omnia indi-
 cant diurnam habitationem.

Quæres IV. An Bulla *Gregorij XV.*
 quod hæretici non habitent in *Italia,*
 & *Insulis adjacentibus*, comprehen-
 dat hæreticos milites, quorum multi
 his nostris temporibus militant in di-
 versis exercitibus hic in Italia? Re-
 spondeo. Non comprehendit, quia
 Bulla loquitur tantum de hæreticis
 domicilium, seu habitationem in Ita-
 lia habentibus, milites autem de e-
 exercitu proprie domicilium, neque
 habitationem dicuntur habere, cum
 sequantur exercitum, vagando huc,
 vel illuc, juxta exigentiam belli, &
 imperium ducis exercitus; domici-
 lium autem tunc acquiritur ab aliquo,
 quando

quando animum habet perpetuò manendi in loco electo, *Glof: ver: Larem: C. ne incolis.*

Quæres V. An hospitio receptans hæreticum transeuntē subdatur huic Bullæ *Gregorij XV.* & puniendus sit tanquam fautor & receptor hæretici? Respondeo negativè, quia receptor hæretici dicitur ille, qui recipit occultè in domo sua eum, quem scit esse hæreticum, illum occultando, ne incidat in manùs justitiæ. *L. fin. cap. de eo, qui lat.* Fautor verò dicitur ille, qui hæretici cogniti commodum & utilitatem ex animo tuetur in causa hæresis. *arg. lib. 1. parag. 1 ff. de justit. nihil autem horum in casu nostro intervenit.*

Sextò *Paulus V. Constit. sua 26.* quæ incipit *Romanus Pontifex*, revocavit facultates Superioribus quorumcunque Ordinum & Religiosorū, quoquo modo concessas, cognoscendi causas suorum subditorum ad officium

ficiu
dollbe
atione
di. pro
modo f
De que
Confess
tibus a
Sep
97. R
ones
one B
ponit
res, ec
& hær
puniéd
29. in
noster
hibiti
giner
ginal
Qu
læ con
in sua

ma-
em:
tans
uic
fit
fici?
tor
oc-
scit
do,
fin.
di-
om-
etur
g. 1
in
26.
re-
uo-
prū,
cen-
of-
um

ficiū sanctæ Inquisitionis quomo-
dolibet pertinentes, neque denunti-
ationes recipiendi, testes examinan-
di, processus conficiendi, aut quoquo
modo se in eas causas intromittendi.
De quo vide *dicta quest. 1.* dum de
Confessarijs pœnitentes suos sollicitan-
tibus ageremus.

Septimò Idem *Paulus V. Constit.*
97. *Regis pacifici* innovat Constituti-
ones *Sixti IV. & Pij V.* de Concepti-
one Beatæ Mariæ Virginis editas, im-
ponit maiores pœnas in transgresso-
res, eosque tradit locorum Ordinarijs,
& hæreticæ pravitatis Inquisitoribus
puniēdos. *Gregorius verò XV. Constit.*
29. incipiente, *Sanctissimus Dominus*
noster auditis, ampliat & declarat pro-
hibitiones asserendi B. Mariam Vir-
ginem conceptam esse in peccato ori-
ginali.

Quæres I. Quid præactorum Bul-
læ contineant? Respondeo. *Sixtus V.*
in sua *Grave nimis* excommunicatione

reservata affligit quoscunque asserentes sequentes propositiones. Prima. *Credentes, aut tenentes, Mariam esse preservatam à peccato Originali, sunt heretici, aut peccant mortaliter.* Secunda, *Officium Conceptionis celebrans, peccat mortaliter.* Tertia, *audientes sermones de Conceptione, alicuius peccati sunt rei.* Papa prædictas propositiones uti falsas & erroneas damnat cum libris de illis agentibus, & contrarium sentientes excommunicat, ut supra. Quarta, *Credentes, aut tenentes Mariam fuisse conceptam in peccato Originali, sunt heretici, aut peccant mortaliter.* Hanc igitur, & prædictas asserentes, sunt ipso jure excommunicati.

Pius V. in sua 114. incipiente *super specula* §. 2. ponit pœnam suspensionis à divinis absque nova declaratione ipso facto incurrendam, & privationem cuiuscunque gradus, dignitatis, aut administrationis cum inhabilita-

bilitat
servat
ribus
miscua
tudo c
contro
re ratio
tate, al
& con
gnant
cuius
textu
dicta
ceat
nibus
caso d
gumer
vel i
Sixt
vant
Pa
me c
is po
terea

bilitate ad quæcunque, omnibus re-
servatis, quicumque, qui in popula-
ribus concionibus vel ubicunque pro-
miscua virorum, & mulierum multi-
tudo convenire solet, de huiusmodi
controversiæ alterutra parte disputa-
re rationibus, vel doctorum auctori-
tate, asserendo propriam sententiam,
& contrariam refellendo, aut impu-
gnando, vel de hac ipsa quæstione,
cuiusvis pietatis, aut necessitatis præ-
textu vulgari sermone scribere, vel
dictare præsumit, subditur §. 3. *Li-
ceat viris doctis in publicis disputatio-
nibus, ubi nulla scandali habetur oc-
casio de illa quæstionem facere, & ar-
gumentis utramque partem asserere,
vel impugnare, servatis supradictis à
Sixto V. cuius pœnæ in hac inno-
vantur.*

Paulus deinde *V.* in Bulla proxi-
me citata supradictas Bullas cum su-
is pœnis in omnibus innovat, & præ-
terea alias addit, nempe privationem

vocis activæ & passivæ, atque facultatis interpretandi cum inhabilitate ad prædicta, omnibus reservatis, contra Concionatores, aut publice legentes, seu docentes contra præscriptum Bullarum suorum Prædecessorum, & transgressores subijcit Ordinarijs, & Inquisitoribus.

Gregorius tandem *XV.* in sua 29. præcitata, Constitutionem *Pij V.* in qua prohibuit, ne de huiusmodi controversia vulgariter disputaretur in concionibus, & publice; extendit etiam ad colloquia privata quoad partem affirmativam, ne quis scilicet imposterum audeat in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & alijs quibuscunq̃ue actibus publicis asserere, quòd B. Virgo Maria fuerit concepta cum peccato Originali, ac etiam in privatis colloquijs. De hac ergo parte affirmativa non est amplius loquendum, sed illi silentium omnino imponendum.

Quæ-

Qu
Concep
macul
nem
non c
de Con
tificat
divers
ptione
tificat
tus V
maior
bur,
Papæ
O
27. in
specula
fiones
Urban
Alias
eam
cunq̃
exem
Q

Quæres II. Quid veniat nomine *Conceptionis*? Respondeo venire *immaculatam*. Colit enim Conceptionem Ecclesia, quæ rem maculatam non colit. Nec id potest intelligi de Conceptione *sanctificata*, quia sanctificatio, & Conceptio sunt omninò diversa, adeò quòd qui colit Conceptionem, non dicitur venerari sanctificationem, ut expresse docuit *Sixtus V.* in Bulla prædicta. Sed ad maiorem horum lucem, firmissimè robur, vide Constitutionem Alexandri Papæ VII.

Octavò *Gregorius XV.* Constit: sua 27. incipiente. *Romanus Pontifex in specula*, revocat quascunque concessionem vivæ vocis oraculo factas. Et *Urbanus VIII.* in sua, quæ incipit. *Aliàs felicitatis recordationis Gregorius*, eam revocationem extendit ad quoscunque quantumvis privilegiatos & exemptos.

Quæres I. Quid sit vivæ vocis,
 P 3 oracu-

raculum? Respondeo. Est concessio, seu gratia oretenus facta, sine scriptura à summo Pontifice. Unde non solum concessiones factæ per Bullam, non dicuntur oracula vivæ vocis, sed etiam illæ, quæ fiunt per signaturam Papæ, quando scilicet ipse alicui petitioni propria manu subscribit, vel solum scribendo *Fiat*, quia tales concessiones non fiunt oretenus, sed etiam manu.

Quæres II. Quænam vivæ vocis oracula revocata sint? Respondeo, non esse revocata ea vivæ vocis oracula, quæ concessa sunt generaliter omnibus Fidelibus, aut omnibus Ecclesiasticis, ut enim patet ex Constitutionibus relatis, solum revocantur eæ concessiones, & gratiæ vivæ vocis oraculo factæ quæ fuerunt concessæ Superioribus & Personis cuiuscunque Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, vel ipsis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus & Institutis,

tutis
rum
Oracu
ibi c
leg: A
Ne
Privil
legior
postc
statu
final
facie
quia
in d
næ,
Privi
tiva,
fiasti
duct
rum
ubi
riun
donn
P

tutis, ut patet ex verbis ipsis dicto-
rum Pontificum. Ita *Lerana* Voc:
Oracula viva vocis num: 5. cum alijs
ibi citatis, *Peyrinis Tomo 3. Privi-
leg: Minim.*

Nec sub hac revocatione veniunt
Privilegia declarativa aliorum Privi-
legiorum, Sacrorum Canonum, & A-
postolicarum Constitutionum, aut
statutorum Religionis. Quia causa
finalis, quæ movit hos Pontifices ad
faciendam hanc revocationem, erat,
quia usus illorum erat ut plurimum
in detrimentum Ecclesiasticæ discipli-
næ, ut patet ex Bulla *Urbani VIII.*
Privilegia autem huiusmodi declara-
tiva, non sunt in detrimentum Eccle-
siasticæ disciplinæ, sed multum con-
ducunt ad conservationem Religioso-
rum in Regulari observantia. *Lerana*
ubi sup: *Navarrus in Lucerna Regula-
rium Ver: Privilegia num: 5. Bor-
donus Resolut: 31. num: 5. &c.*

Præterea non censentur revocatæ

concessionem factam per vivam vocis oracula, quae sunt sortita suum effectum, licet effectus habeat tractum successivum pro futuro tempore. Unde si aliquis Religiosus habuit gratiam ante has Constitutiones à Pontifice, solo vivae vocis oraculo, quod esset Magister, &c. non censeatur revocata. Ita enim ad instantiam *Fratri Dominici de Molin: Ordinis Praedicatorum, & Procuratoris omnium Religionum. Medicantium, & non Medicantium, Provinciae Bethicae* respondit sacra Congregatio Regularium die 2. Aprilis 1625.

Nota tamen, si aliquis Religiosus haberet per aliquod vivae vocis oraculum sibi concessam facultatem, v. g. dispensandi, vel absolvendi quemlibet ad se venientem in casibus reservatis, & talem facultatem non exercuit, revocata censeatur per dictas Constitutiones, quia illa non est sortita suum effectum, neque habet tractum successivum,

firmum,
ut illu
clarati
Infu
non re
quae li
conces
lam, v
Ratio
cis or
unt v
& Br
De
uni l
orac
bile s
lum p
tutio
citer
legi
Q
la v
grat
pra

fivum, per unicum solum actum, pro-
ut illum habent gratiæ relatæ in de-
claratione sacrae Congregationis.

Insuper per dictas Constitutiones
non revocantur vivæ vocis oracula,
quæ licet primotenus, verbotenus
concessa sunt, postea tamen per Bul-
lam, vel Breve fuerunt confirmata.
Ratio est, quia iam prædicta vivæ vo-
cis oracula, desinunt esse talia, & fi-
unt veluti concessa per dictas Bullas,
& Brevia.

Deinde, si privilegium per Bullam
uni Religioni concessum, vivæ vocis
oraculo alteri communicetur, proba-
bile satis est, tale vivæ vocis oracu-
lum non revocari per dictas Consti-
tutiones. Nam vere non est simpli-
citer vivæ vocis oraculum sed privi-
legium Bullarum.

Quæres III. An revocata sint il-
la vivæ vocis oracula, quæ continent
gratiam omninò favorabilem, & nulli
præjudiciale? Respondeo affirma-

tive. Nam Constitutiones citatæ universalissime loquuntur, & alias sequi videretur inutilem ferme esse revocationem per illas factam, cum ferre omnia vivæ vocis oracula Religiosis, aut Religiosis concessa, concernant, saltem regulariter loquendo, forum conscientia, nec alijs præiudicium afferant.

Sub eandem revocationem cadunt vivæ vocis oracula concedentia Indulgentias. Quia Pontifex *Gregorius* revocat omnes gratias, & concessiones quascunque spirituales, & Ecclesiasticas, tam ad forum interius, quam exterius spectantes. Similiter *Urbanus* revocat omnes & quascunque gratias, & nomine *gratia* jure intelligendæ veniunt etiam *Indulgentiæ*.

Nonò, Ijdem Pontifices, *Gregorius* quidem Constit: 40. quæ incipit *Apostolarûs officium*. *Urbanus* autem constit: 114. eodem modo incipiente, revocant licentias quascunque legendi, v el

di, ve
Qu
VIII. I
bendi
& facu
dum,
di? R
enim
hibito
perfor
cund
genti
tione
N
Urba
gend
verò
quia
tand
nece
de j
est,
offic
tene

di, vel habendi libros prohibitos.

Quæres I. An per Bullam *Urbani VIII.* Episcopis sublata sit licentia habendi & legendi libros prohibitos, & facultas licentiandi alios ad habendum, vel legendum libros huiusmodi? Respondeo, esse sublatam, Ait enim Bulla, libros *quomodolibet prohibitos, se interdicere, Quibuscunq; personis, Laicis, & Ecclesiasticis, quacunq; dignitate, etiam Ecclesiastica fulgentibus, etiam speciali notâ, & mentione dignis.*

Neque dicas præcitatum Bullam *Urbani* revocare præcise licentias legendi libros prohibitos; Episcopus verò non indiget licentia huiusmodi, quia ex officio illos legit ad confundendos errores; nam licentia non est necessaria in ijs, quæ aliàs de se, & de jure sunt concessa. Contra enim est, nullo jure probari Episcopum ex officio posse legere libros prohibitos; tenetur quidem ex officio, expurgare li-

re libros nondum prohibitos, nam prohibiti sufficienter purgantur per ignem; is enim debet esse executor prohibitionis, atque etiam procurare, ne quis apud se illos retineat, aut legat, quæ præstare potest sine illorum lectione, aut retentione, cum in Bulla dicatur, ut statim comburantur.

Quod dixi de Episcopis, applicandum etiam est Inquisitoribus (nisi habeant specialem licentiam) cum a fortiori videatur facultas sublata istis, quam Episcopis, qui ex Officio sunt antiquiores. Deinde ex præscripto Bullæ, libri Inquisitoribus delati comburendi sunt, ergo frustratur illorum licentia. Si tamen specialem licentiam habeant, adhuc alios ad legendum libros prætractos, licentiare non possunt. Aliud enim est, habere licentiam, aliud licentiare alios, ex diversis autem non fit illatio, maxime in odiosis.

Eadem facultas sublata est Prælati-
tis Re-

tis Re
Urban
idem
express
edenda
licam
tionis
Religio
cunqu
licent
Demu
bus e
a for
cense
Ide
tore,
cunqu
asticis
nis, q
specta
Qu
cessit
prohi
deo n

tis Regularium, ut ex Bulla ejusdem
Vrbani VIII. colligitur. Præterea
 idem Pontifex vult in Decreto supra
 expresso, Constitutiones editas, &
 edendas in concernentibus Catho-
 licam Fidem, & Officium Inquisi-
 tionis sanctæ, comprehendere omnes
 Religiosos, derogando in his quibus-
 cunque eorum Privilegijs, & sic &
 licentijs legendi libros prohibitos.
 Demum si Episcopis & Inquisitori-
 bus ea licentia sublata est, ut dixi,
 à fortiori ipsis Regularibus sublata
 censebitur.

Idem dic de Regibus, & Impera-
 tore, ex illis Bullæ verbis. *Quibus-
 cunque Personis, Laicis, & Ecclesi-
 asticis, cujuscunque statûs, conditio-
 nis, qualitatis, & præeminentiæ, etiã
 peccali notâ & mentione dignis.*

Quæres II. An in aliquo casu ne-
 cessitatis occurrentis, possint libri
 prohibiti legi, aut retineri? Respon-
 deo negativè. Ratio est, quòd Bul-
 la di-

la dicat, eos quantocjus comburi debere, versum autem *debet* importat necessitatem exequendi. *Glossa vir. de beat.* Nec video causam necessitatis, quia libri prohibiti, uti aboliti per sententiam, ad nihil deserviunt, ac proinde nullam necessitatem inferre possunt. Unde non subsistit, quod dicit *Naldus*, illos nimirū retineri posse ad effectum judicandi, an possint recipere correctionem, quia cum jam sint damnati nullam possunt recipere correctionem, aliter supremum Tribunal, cuius est libros damnare, defecisset prohibendo libros, qui potuissent corrigi, & permitri, & jubendo, ut eiusmodi libri omninò comburantur.

Quæres III. An habens licentiam legendi libros prohibitos, possit illā uti extra Territorium concedentis, ac proinde ubique terrarum? Resp: posse. Quia est Privilegium personale, quod sequitur personam, quocunque pergat. Nisi limitetur locus, in quo legendus sit liber prohibitus,

nam

nam p
tum so
Quæ
quibus
aut reti
soluon
prohibe
hæresim
cionem
obscar
stionem
quæ in
in Ina
corum
pta pro
tis sus
legerit
tionis
ob cau
suspect
Ab In
debet
tum d
hilom

de- nam privilegium tantum valet, quã-
 trat- tum sonat.

de- Quæres IV. A quo Iudice, &
 tis, quibus pœnis puniendus sit legens,
 fen- aut retinens libros prohibitos? Pro
 pro- solutione nota, ex triplici fine libros
 bof- prohiberi. Primò, quia continent
 icit- hæresim. Secundo, propter suspi-
 e ad- cionem hæresis. Tertio, propter
 pe- obscœnitates. Respondeo iam quæ-
 sint- tionem hanc resolvi ex Bulla Pij IV.
 cor- quæ incipit *Dominici gregis* registrata
 nal, in *Indice*, ubi legitur. *Qui hereti-*
 sisset- *corum libros vel cuiusvis Auctoris scri-*
 tent- *pta propter hæresim, vel falsi dogma-*
 ut- *tis suspicionẽ damnata, atq; prohibita*
 tur. *legerit, habueritvè, in excommunica-*
 iam- *tionis pœnam ipso jure incidat, eamq;*
 illa- *ob causam in eum tanquam de hæresi*
 ntis, *suspectum inquire, & procedi liceat.*
 Resp: Ab Inquisitore igitur hæc pœna ferri
 on- debet. Et licet Bulla loquatur tan-
 quo- tum de primis duobus casibus, ni-
 cus, hilominus extenditur jurisdictio In-
 tus, quisi-
 nam

quisitorum etiam ad tertium, prouti
 responsum fuit Inquisitori *Cremonæ*,
 sub die 21. Ianuarij 1627. Si quis
 verò legat, aut retineat libros pro-
 hibitos alia ex causa, præter peccati
 mortalis reatum, Episcoporum ar-
 bitrio severè se noverit puniendum.
 Ita expressè *Pius IV.* in Bulla citata.
 Plura vide in Bulla *Cænæ Dòmini*.

Excusat tamen ab his parvitas ma-
 teriæ, ea enim excusat à mortali pec-
 cato, sine quo excōmunicatio ma-
 jor non incurritur. Parvitatem au-
 tem materiæ in hac parte, alij putant
 pauca verba, alij decem lineas, alij
 unam paginam. Ego existimo, quòd
 sicut in materia furti illa dicitur par-
 va materia, in qua spectatis circum-
 stantijs non infertur nocumentum
 grave illi, cui res aufertur, sic in
 præsentì, eam dicendam parvitatem
 materiæ, per cuius lectionem, inspe-
 ctis circumstantijs libri, legentis, &c.
 non timetur grave periculum per-
 versionis ipsi legenti.

Quæ-

Qua
 libros
 quisto
 enim h
 qua vic
 nalis ca
 Quæ
 retici n
 furas t
 ve.
 tuit E
 talem
 demn
 quo i
 tio fir
 expres
 buscun
 lis, A
 ticos
 cesse
 libru
 Hare
 cat, n
 catum

Quæres V. An legens, seu retinens libros prohibitos, denuntiandus sit inquisitori? Respondeo affirmative. Sic enim habent Edicta Inquisitorum, quæ vide apud *Bordonum Sacri Tribunalis cap: 14.*

Quæres VI. An legens librum Hæretici nondum damnati, incurrat censuras taxatas? Respondeo affirmative. Quia condemnatio non constituit Hæreticum, sed iam existentem, talem declarat, ac proinde ante condemnationem est vere Hæreticus, de quo in Bulla, in qua non solum mentio fit de hæreticis sectarijs ibidem expresse nominatis, sed de alijs quibuscunque, ut colligitur ex verbis illis, *Ac omnes & singulos alios hæreticos quoquo nomine censeantur.* Necessè verò est, ut legens, seu retinens librum, sciat illius auctorem esse Hæreticum, quia ignorans non peccat, neque incurrit pœnas, quæ peccatum supponunt.

Q

Quæres

Quæres VII. Quis incurrit has pœnas apud Regulares, si retineantur huiusmodi libri in suis Bibliothecis? Respondeo. Incurrit Superior Monasterij, & Custos Bibliothecæ, isti enim propriè dicuntur retinere, quia habent curam librorum ex officio. Incurrit etiam ille Religiosus, qui extractum de loco retinet in sua camera, sive id faciat de licentia Superioris, sive non.

Quæres VIII. An retinens alienum librum prohibitum, apud se depositum, has pœnas incurrat? Respondeo, quòd sic. Quia verba Bullæ sufficienter verificantur, cum retineat librum prohibitum, neque enim Bulla requirit, ut liber sit proprius retinentis. Et ex vulgatis iuribus, ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.

Quæres IX. An legens librum, quem nullatenus intelligit, incurrat? Respondeo negative, juxta illud Canonis;

tonis.
gligere
enim, e
Et Ioan
quòd le
Quæ
tur de
effectur
onem
fender
dicit
ut Hæ
scribe
pedien
tur, n
Lauda
ris, no
cum.
Bulle
defen
Dico,
dere
bet, a
defend

tonis, *Legere, & non intelligere, est negligere, id est, non legere, negligere enim, est compositum ex non & legere. Et Ioan: 22. de verborum signif: dicit quòd legere, sine intelligere parum est.*

Quæres X. Quomodo quis dicatur defendere librum Hæretici, ad effectum incurrendi excommunicationem? Respondeo, ille dicitur defendere librum Hæretici, qui aliquid dicit, vel agit in favorem libri, pro ut Hæretici, laudando, approbando, scribendo protegendo librum, aut impediendo, ne inveniatur, comburatur, ne tradatur Inquisitoribus, &c. Laudans stylum aut ingenium Auctoris, non defendit librum uti Hæreticum. Ita omnes cum *Bonac: Disp: 1. Bullæ q. 2. p. 4. n. 20.* sed nunquid defendens unicam hæresim, incurrit? Dico, quòd sic. Quia dicitur defendere librum, licet unicam ejus probet, ac laudet hæresim. Qui tamen defendit librum, in quo unica est hæ-

resis, non incurrit, quia liber non est de hæresi ex professo.

Quæres XI. A quibus non incurritur hæc excommunicatio? Respondeo. Non incurritur ab eo, qui legit libros aliorum infidelium, scilicet Gentilium, Hebræorum, Mahometanorum, &c. quia isti non sunt Hæretici, & textus solum loquitur de hæreticis. Excluduntur etiam libri hæreticorum, non continentes hæresim, neque de Religione tractantes, cum Bulla loquatur de libris hæreticis, de hæresi, vel Religione tractantibus. Præterea non excluduntur libri *Origenis*, & *Tertulliani*, licet habeant errores contra fidem, quia ab Ecclesia ob communem utilitatem permittuntur, imò nunc sunt expurgati. Item non incurrit legentes libros Catechumenorum, qui à fide defece- runt, quia isti non subsunt Ecclesiæ jurisdictioni, cum intra ipsam ingres- si non fuerint per portam, quæ est Baptismus.

Quæ-

Quæres XII. An quis propria auctoritate possit comburere libros prohibitos? Respondeo negative. Tum quia adest obligatio tradendi Inquisitoribus ex Bulla *Iulij III.* de qua *Azor: par: 1. lib: 8. q. 16. q. 11.* & ex eorundem Inquisitorum Edictis. Tum quia per privatam auctoritatem comburens, impedit jus Inquisitoris investigandi cuiusnam sit liber, & apud quos antea fuerit. Tum quia sicut hæreticus deferendus est ad sanctum Tribunal, sic & liber, accessorium enim sequitur naturam sui principalis. Unde & comburentes incurunt excommunicationis pœnam ab Inquisitoribus positam. Ita *Delrius lib: 5. sec: 7. Sanchez: lib: 2. cap: 10. num: 56. Farinac: quest: 180. n. 40. Lerana Tomo 4. Ver: Libri, num: 16. Ricciull: lib: 5. cap: 24. sua p. de Fide, Diss: 20. sec: 2. num: 23. Portell: Ver. Libri, num: 13.*

Quæres XIII. An libri prohibiti

Q3

combu-

comburendi sint ab Inquisitoribus? Respondeo affirmative. Tum quia hæreticorum libri comparantur Zizanix ex Divo *Augustino in quest: Evangel: super caput. 13. Matthæi*: sed Zizania alligatur in fasciculos, & traditur comburendum igni, ex eodem *cap: 13.* ergo & hæreticorum libri. Tum quia libelli famosi lacerandi sunt & comburendi. *L. Un: C. de libell: famosi*: qui tantum lædunt famam proximi, ergo à fortiori libri hæreticorum, quibus hæretici conantur destruere fidem Catholicam, in convitium & contumeliam Divinæ Maiestatis.

Quæres XIV. An habens licentiam legendi libros prohibitos, vel aliter illos apud se habens, testari de illis possit? Respondeo negative. Quia habens huiusmodi libros, comparatur Religioso Professo, in eo quòd sicut hic testari, & disponere non potest de rebus, quas ex licentia Superioris,

ris sui
hibitis
ri pot
per ill
usus le
Deci
tio 37.
minus
dum
rum v
splend
poner
ad eor
eorum
onibus
bus, n
dis.
Qu
fores
spond
priva
ctiva
spend
res, pr

ris sui habet, ita neque de libris prohibitis de licentia habitis quis testari potest, eò quòd nihil proprij super illos habet, solus enim simplex usus lectionis illi conceditur.

Decimò. *Urbani VIII.* Constitutio 37. quæ incipit *Sanctissimus Dominus noster* agit de imaginibus nondum à fede Apostolica canonizatorum vel beatificatorum, cum radijs, splendoribus, aut laureolis, non proponendis, tabellis, aut luminaribus ad eorum sepulchra non apponendis, eorumve gestis, miraculis, revelationibus, beneficiorum impetrationibus, non publicandis, aut imprimendis.

Quæres I. Prædictorum transgressores quibus pœnis afficiantur? Respondeo. Eos si regulares fuerint privari à Pontifice, ubi supra voce activa & passiva, nec non à Divinis suspendi. Si verò sint Clerici sæculares, privari suis officijs, suspendi à Divinis,

vinis, & ab administratione Sacramentorum, executioneq; suorum ordinum respective, alijsq; pœnis arbitrio Ordinariorum, aut Inquisitorum plecti. Qui autem libros impresserint, aut imagines pinxerint, sculpserint, vel formaverint, vel quoquomodo quicumque artifices circa præmissa qualitercunq; deliquerint, prædicta omnia amittunt, & insuper pecuniarijs, alijsque etiam corporalibus pœnis juxta criminis gravitatem eorundem Ordinariorum & Inquisitorum arbitrio affiendi sunt.

Quæres II. An depingi possint imagines horum, qui obierunt cum opinione sanctitatis, sive signis sanctitatis? Respondeo affirmative. Nam si aliorum hominum etiam non eximiorum, imagines depinguntur, non venerationis causa, sed ut eorum memoria apud alios conserventur, quidni idem cum opinione sanctitatis decedentibus præstari possit.

Quæres

Quæ
gines
ribus
clefij
mativ
ribus.
hoc de
gines
torum
mem
nes a
rietil
super
cario
natin
Qu
nerar
vatis
mus
lum
tùm
decl
anti
eos

Quæres III. An huiusmodi imagines sine laureis, radijs, & splendoribus depictæ exponi possint in Ecclesijs ad ornatum? Respondeo affirmative, modò non apponantur Altaribus. Ratio est, quia non sunt in hoc deterioris conditionis, quàm imagines aliorum virorum, uti Imperatorum, Regum, & aliarum personarum memoria dignarum, quarum imagines appenduntur in Ecclesiarum parietibus ad ornatum. Non autem super Altaria, quia in tali situ collocatio, arguit potius cultum quàm ornatum.

Quæres IV. An eiusmodi viros venerari possimus saltem occulte & privati honoribus? Respondeo possumus. Quia in decreto prohibetur solum cultus publicus, conveniens tantum Sanctis, seu Beatis, ab Ecclesia declaratis, vel pro talibus habitis ab antiquo tempore. Quare venerari eos non possumus per invocationem

Q5

in Li-

in Litanijis, in orationibus Missalis, aut Breviarij, nec in publicis concionibus sanctos, aut beatos appellare, aut invocare, nec illis templa, oratoria, eremitoria, altaria erigere, &c. hæc enim omnia ad cultum publicum spectant, possunt tamen scandalo cessante etiam alijs scientibus in privatis colloquijs, aut precibus sancti & beati nominari, ac invocari, sicut egiſſe constat *S. Gregorium Nazianzenum in oratione de Sancto Athanasio, & altera, de Sancto Basilio, & Sanctum Hieronymum in vita Paula* pro tempore, quo *Athanasius, Basilius, Paula*, ab Ecclesia universali inter Sanctos recensiti non erant.

Quæres V. An illorum sepulchris aptari possint vota, ut communiter sit Beatis, & Sanctis ab Ecclesia recognitis, in gratiarum actionem beneficiorum receptorum? Respondeo. Possunt modo recipiantur attestations eorum, qui gratiæ factæ conscij sunt,
& refe-

& refe
ad Ep
bare d
nomin
perior
locum
materi
sitionis
Superi
hoc l
ry In
tifico
tores
illa in
clesia
omnia
VIII. d
Qu
dum
noſter
supra
care
ijs, q
confer

& referantur ad Ordinarium, hoc est ad Episcopum loci, qui illas approbare debet. Licet enim quandoque nomine *Ordinarij* veniant etiam Superiores Regulares, nihilominus hic locum habere non possunt, quia hæc materia tangit *Officium sanctæ Inquisitionis*, in quo casu Regulares etiam Superiores pro subditis habentur. Nec hoc loco venit sub nomine *Ordinarij* Inquisitor, cum in Decreto Pontificio, contradistinguantur Inquisitores ab Ordinarijs. Præterea vota illa in secreto aliquo seorsim ab Ecclesia loco custodienda sunt. Quæ omnia probantur ex decreto *Urbani VIII.* dato 2. Octobr: 1525.

Quæres VI. Quid velit Pontifex, dum in Bulla *Sanctissimus Dominus noster* num: IV. declarat, quod per suprascriptas prohibitiones præiudicare in aliquo nolit, neque intendat ijs, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis.

poris cursum, aut per Patrum, viro-
rumq; Sanctorum scripta, vel longis-
sima temporis scientia, ac tolerantia
Sedis Apostolicæ, vel Ordinarij, co-
luntur. Nota nonnullos Dei servos
publicum cultum acquisivisse sine
formali beatificatione, aut canonizati-
one ex supra dictis causis. Quæres
ergo an *per communem Ecclesiæ con-
sensum* veniat etiam consensus unius
Civitatis? Deinde qualis cursus tem-
poris immemorabilis sufficiat.

Ad I. Dico, sufficere consensum
unius Ecclesiæ Episcopalis & Diœ-
cesanæ, quælibet enim Ecclesia par-
ticularis dicitur Ecclesia, ergo à for-
tiori Ecclesia Episcopalis, & hanc
sufficere colligitur ex postremis ver-
bis, dum in Decreto dicitur, *non præ-
iudicari ijs, qui ex scientia seu tole-
rantia Ordinarij coluntur*, sufficit er-
go consensus Ecclesiæ Episcopalis, &
tolerantia Episcopi. In singulis fe-
re Civitatibus habentur peculiare

Sancti,

Sancti
luntur
mano
Sancti
Ioanne
Castro
shyteri
dis M
Ad
sus in
annor
Zaban
script.
vol. 4
Urban
Insuper
immen
prædic
mus
Qu
broru
stis I
quor
sensu

Sancti, & Beati, qui ab incolis con-
 luntur, quamvis in Martyrologio Ro-
 mano non inveniuntur, uti *Parmae*
Sanctus Ioannes primus Abbas, Sanctus
Ioannes Evangelista, Moderannus in
Castro Berceti, &c. Beati Domini Pre-
sbyteri, Ioannis Buralli Generalis Or-
dinis Minorum, Ursolina Virgo, &c.

Ad II. Respondeo, temporis cur-
 sus immemorabilis dicitur spatium
 annorum centum, ex *Baldo, Cæpola,*
Zabar. Felin. apud Gabriel. de præ-
script. Concil. 1. num. 71. Rota Rom.
vol. 4. decis. 583. Et ita declaravit
Urbanus in prædicta Bulla his verbis:
Insuper longissimum tempus, illiusq[ue]
immemorabilem cursum, de quo in
prædicto Decreto intelligi declaravi-
mus, esse tempus centum annorum.

Quæres VII. An in impressione li-
 brorum, qui tractant de vita & ge-
 stis Beatorum, seu Sanctorum anti-
 quorum ex communi Ecclesiæ con-
 sensu juxta dicta quæst. præcedenti,
 servan-

servanda sit forma præscripta in decreto, ne scilicet imprimantur sine speciali examinatione, & approbatione Episcopi, & habita responsione Sacræ Congregationis? Respondeo negativé. Quia hoc Decretum emanavit præcisè respectu eorum hominum qui non per communem Ecclesiæ consensum, aut non per scientiam, & tolerantiam Episcopi coluntur, ut expresse ibidem dicitur, sed tantum respectu illorum, qui paucis ab hinc annis decesserunt, & in dies decedunt cum fama sanctitatis, aut Martyrij, pro quibus supradicta forma omninò servanda.

Quæres VIII. An prædicta forma specialis licentiæ Ordinarij approbantis miraculum, vel beneficium receptum cum responsione sacræ Cōgregationis observanda sit, quando aliquis Sanctus, vel Beatus ab Ecclesia recognitus, vel pro tali habitus juxta *n. 4.* edit novum miraculum, vel gra-

vel gra
servan
gitur a
alia be
minibu
sanctita
tendend
atos ab
ctificat
longiff
tia &
hilom
benefic
approb
tis in
pijs vir
25. in
ratione
Qu
homin
vener
consti
pter s
tamen

vel gratiam? Respondeo, ea forma
 servanda non est, quia illa restrin-
 gitur ad miracula, revelationes, &
 alia beneficia, quæ fiunt ab his ho-
 minibus, qui decedunt cum fama
 sanctitatis, aut martyrij, quare ex-
 tendenda non est ad Sanctos, nec Be-
 atos ab Ecclesia beatificatos, vel fan-
 tificatos, neque ad antiquos cursu
 longissimi temporis cultos ex scien-
 tia & tolerantia Episcoporum. Ni-
 hilominus horum etiã miracula &
 beneficia a fidelibus in dies recepta
 approbanda sunt ab Episcopo, voca-
 tis in Consilium Theologis, & alijs
 pijs viris, juxta *Trident. initio, sess.*
25. in titulo de invocatione & vene-
ratione Sanctorum prope finem.

Quæres IX. An liceat reliquias
 hominis non canonizati habere &
 venerari? Respondeo. Eas in templo
 constituere publice honorandas, pro-
 pter supra dicta non licet, habere
 tamen, & eas venerari licet etiã
 alijs

alijs videntibus, modo scandalum
 absit. Id enim habet praxis Eccle-
 siæ, mox enim ac Martyres defuncti
 erant, currebant fideles ad Reliquias
 rapiendas, & similiter quando mo-
 riuntur homines clari sanctitate, mul-
 ti devote osculentur manus, & pe-
 des illorum & de vestibus eorum pro-
 reliquijs servant, nec id unquam pro-
 hibitum fuit. Præterea si licet ho-
 norare viventes, quos credimus San-
 ctos, cur non mortuos?

Undecimò. Pariter *Urbanus VIII.*
 Constitutione sua 50. jubet libros
 ubicunque compositos; de quacun-
 que materia tractantes, ab his, qui
 degunt in statu Ecclesiastico non
 transmitti aliò, ut imprimantur, si-
 ne *Vicarij & Magistri sacri Palatij* in
Urbe, vel extra eam, sine *Ordinarij,*
 & *Inquisitoris*, aut ab eis deputato-
 rum licentia: & consequenter ubi
 munus id ad *Universitates & Acade-*
mias pertinet, sine *Censorum* ibi de-
 signatorum facultate. Quæ-

Qua
 immea
 Aposto
 diatè
 diatè g
 postoli
 Mediat
 tur ab
 Parma
 vol: 3
 Qu
 hoc D
 Eccles
 habit
 transi
 existur
 bitare,
 de usu
 lib: 3
 Adve
 œmic
 se ser
 stenti
 lorum

Quæres I. Quis status dicatur *immediate*, quis *mediate* subiectus Apostolicæ Sedi? Respondeo. *Immediate* subiectus dicitur ille, qui *immediate* gubernatur à Ministro Sedis Apostolicæ, ut *Bononia, Ferraria, &c.* *Mediate* subijcitur ille, qui gubernatur ab aliquo feudatario Ecclesiæ, ut *Parma, Placentia, &c.* Ita *Rota Rom: vol: 3. lib: 3. decis: 18. n. 4.*

Quæres II. Quid intelligatur in hoc Decreto per *degentes* in statu Ecclesiastico? Respondeo. Intelligi habitantes, non verò qui obiter per transitum, aut ad breve tempus ibi existunt. Quia *degere* significat *habitare*, ut habetur §. *penult: instit: de usu & habit.* De quo & Sanchez *lib: 3. de Matrimonio disp: 23. n. 12.* Advertendum tamen est, quòd in proœmio ipsius Decreti non videatur esse sermo de *degentibus*, sed de *existentibus* ut patet illo verbo, *nonnullorum existentium*: quia tamen in se-

R

quenti-

quentibus bis sermo est de degentibus, ideò prædictæ expositioni standum est, maxime cum materia sit pœnalis. Pro maiori autem parte anni degens in statu Ecclesiastico acquirit quasi domicilium, teste *Sanchez lib: 3. de Matr: disp: 23. n. 12.*

Quæres III. Quæ sit causa finalis huius Decreti? Respondeo. Me putare, ne Typis mandentur aliquæ doctrinæ contrariæ stylo *curiæ Romanæ*, aut in statu Ecclesiastico non permiffæ, de quibus alibi non curatur.

Quæres IV. An Regularis degens in statu Ecclesiastico, subfit pœnis huius Decreti, si editurus librum à se compositum de licentia fuorum Superiorum domicilium transferat extra statum Ecclesiasticum præcisè ad effugiendâ obligationem præfati Decreti? Respondeo. Non subest, etiam si transferat domicilium, illud repetiturus statim, ac evasit obligationem dicti Decreti, nimirum cum
 primùm

primùm
 tur eni
 nemini
 tamen
 bus eo
 dificatio
 onibus
 firmatur
 disp: 18
 drig:
 profici
 ubi eiu
 tiâ ex
 non o
 nis inc
 tum à
 Imò
 prohib
 Ecclesi
 re faci
 potest
 Prælat
 hoc D
 a suis

primū liber fuerit impressus. Uti-
 tur enim jure suo, & utens jure suo
 nemini facit iniuriam. Obtinenda
 tamen semper est facultas à Censori-
 bus eo in statu deputatis, quæ mo-
 dificatio sequentibus etiam resoluti-
 onibus semper adhibenda est. Con-
 firmatur ex *Sanchez lib: 3. de Matr:
 disp: 18. n. 21. Navar: Lopez: & Ro-
 drig: docentibus*, non delinquere
 proficiscentem die festo ad locum,
 ubi eiusmodi festum non obligat, gra-
 tiā exercendi opera servilia, cum lex
 non obliget extra locum obligatio-
 nis incolam illius, & non vetet exi-
 tum à loco, in quo obligat.

Imò cum præsens decretum solum
 prohibeat, ne degens intra statum
 Ecclesiasticum, extra illum imprime-
 re faciat libros à se compositos, &c.
 potest alicui videri non improbabile,
 Prælatum Regularem non obstante
 hoc Decreto posse libros conscriptos
 à suis subditis existentibus intra

statum Ecclesiæ, eos mittere imprimendos extra statum Ecclesiasticum sine approbatione Ordinarij, ac Inquisitoris loci, in quo degunt Authores illorum librorum; cùm sic Prælatus non edat libros à se compositos (quod solum constat prohiberi in hoc Decreto) & alias versemur in materia pœnali, quæ non est amplianda, sed restringenda ad casus expressos, secundum propriam verborum significationem.

Addo, quòd si Regularis extra statum Ecclesiæ degens, tunc temporis aliquem edidit librum à se compositum, si postea transferat domicilium intra statum Ecclesiæ, & tunc iterum velit edere dictum librum, item extra statum Ecclesiasticum; non obstante illo Decreto *Urbani VIII.* non videtur cogendus illum subijcere approbationi Ordinarij, ac Inquisitoris loci in quo de præsentis habitat: Siquidem Decretum loquitur solum de

libris

libris i
xime c
ad lib
fit quic
fiat illa
Nec
brum, &
pœnas
brum in
subijci
nam il
one re
tum c
approb
respect
Urbani
tionem
ad eam
tamen
hac de
observ
Li
probab
tas in

libris imprimendis; & cū sit maxime odiosum, non debet ampliari ad libros reimprimendos; cū hoc sit quid diversum, & à diversis non fiat illatio.

Nec obstat, quòd reimprimens librorum, à se aliàs impressum incurrat pœnas latas contra imprimentes librorum indebite; si illum de novo non subijciat approbationi Superiorum, nam ibi loquitur de libri reimpressione respective ad jus commune editum circa librorum impressionem & approbationem, hīc verò loquimur respective ad Decretum præfatum *Urbani*, quod cū non faciat mentionem de librorum reimpressionem, ad eam non debet extendi, manente tamen obligatione juris communis hac de re editi, quod utique debet observari.

Licet autem etiam videri possit probabile, non incurri pœnas taxatas in eventu, quo Author libri illū

donet amico ad effectum, ut faciat illum imprimere extra statum Ecclesiasticum, contra prohibitionem huius Brevis; quatenus in hoc dicitur: *Nemo in statu predicto (id est Ecclesiastico) degens libros de quavis materia tractantes, & ubivis compositos audeat aliò deferre, aut mittere imprimendos, &c.* Quæ non videntur hic verificari; cum Author libri verà illum non deferat aliò, aut mittat ad imprimendum, & alias pœnæ sint molliendæ, non exasperandæ. *l. Interpretationem, ff. de pœnis.* In hoc tamen facit difficultatem, quòd in tali casu intercedere videtur fraus, ac dolus, at nemo ex suo dolo debet juvari. *l. non debet, ff. de dolo malo, & fraus debet in suum Authorem retorqueri, l. pen: C. de leg: quamquã possit opponi his juribus, quòd dolum nulli facit, qui utitur jure suo. l. non utitur, ff. de Reg: jur.*

Nec ex pœnæ incurruntur, si Author

tho
Eccl
est in
ab in
non
clesia
ad im
temp
in sta
non
N
vis c
ræ,
ber;
de li
tract
teria
ari,
gore
terq
in fi
20. 2
veni
lia, u
ligari

thor libri incipiat degere in statu Ecclesiastico, postquam liber cœptus est imprimi extra, nec postea desistat ab impressione. Patet, tum quia sic non verificatur à degente in statu Ecclesiastico mitti, aut deferri librum ad imprimendum; cùm Author, quo tempore misit librum, non degeret in statu Ecclesiastico, sicq; casus iste non comprehenditur sub Breui.

Neq; sub prohibitione huius Brevis comprehenditur impressio scripturæ, quæ moraliter dici non possit liber; cùm in Breui fiat mentio solum de libris: *Libros de quavis materia tractantes*, & alioqui simus in materia odiosa, quæ debet non ampliari, sed restringi, scripturaque in rigore non fit, nec dici possit liber: præterquã quod hic facit doctrina, quam in simili tradit Sanchez l. 2. mor: cap: 10. num: 31. Nomine verò scripturæ venit ea, quæ non continet tot folia, ut a librarijs soleat communiter ligari tanquam liber. Quæ-

Quæres V. Quibus pœnis huius Decreti transgressor subijciatur? Respondeo. Ex eodem Decreto, libros eiusmodi, præter alias pœnas arbitrio suæ Sanctitatis infligendas, absq; alia declaratione ex nunc prohiberi, & pro expresse prohibitis haberi.

Quæres VI. In librorum editione quid servandum est? Respondeo. Ne sine approbatione Ordinarij, ac Inquisitoris loci, aut Censoris, ad quæ id spectat in quo liber imprimi debet, & proprij Prælati Regularis licentia (si librum editurus, regularis sit) & Authoris proprij nominis appositione, ac probatione ipsa apposita, prælo mandentur. Ita enim habetur in Concilio *Lateranensi*, sub *Leone X.* in *Concilio Trident: sess: 4.* & *Indice librorum*, sub pœnis locis allegatis contentis.

Quæres VII. Quid si Generalis alicuius Ordinis velit imprimere librum

brum aliquem à se conscriptum? Respondeo. In tali casu non esse opus, ut intra ipsum Ordinem obtineat licentiam illum imprimendi, cum non habeat in Ordine superiorem (de quo Tridentinum loquitur) à quo illam impetret, & alias ipse sibi eam dare possit, non secus ac alijs, ne illis deterioris conditionis sit. Ita *Pellizarius Tract. 6. cap. 4. n. 27.* & viri valde docti ab illo consulti. *Bordonus, Resolutionum par. 2. Resol. 48. n. 28.* Confirmatur. Potest Generalis se licentiare ad absolutionem, ut probat idem *Bordonus Resol. 3. n. 23.* ad electionem Confessarij ut probat *Resol. 34. n. 33. & 34.* ad casus reservados, ut probat *Resol. 39. n. 63.* ad dispensationem, ut probat *Resol. 10. n. 13. & Resol. 11. n. 55.* Ergo idem facere potest respectu impressionis Librorum. Nec obstat, quòd in exemplis allatis negotium exercetur per tertium, qui patet in locis citatis.

saltem dispensationem posse exerceri ab ipsomet Prælato in personam propriam judicando se indigere tali dispensatione, sic etiam judicare potest suum opus esse integrum, sanum, & alienum ab erroribus, cum totis viribus elaboraverit, ut doctus, & scientificus exeat sine ulla suspitione erroris.

Quæres VIII. An Regulares sint pœnis in locis citatis expressis, si edant de novo librum alias impressum. eum de novo non subjicientes examini, & approbationi Ordinarij, ac Inquisitoris, aut Censoris, ut supra? Respondeo subsunt, quia quod liber alias fuerit impressus, non facit, quominus adhuc subsistat finis illum iterum examinandi, cum possit contingere, ut qui alias eum examinarunt, ex incuria, aut imperitia aliqua in eo præterierint, quæ indigebant correctione, unde non est frustraneum examinare libros alibi impressos:

pressos: sicut nec frustraneum est, quod Episcopus successor in sua Dioccesi per examen de novo approbet Confessarios à suo prædecessore iam approbatos: quòd videmus passim fieri, & quidem justissimò.

Quæres IX. An Regulares contrahunt eas pœnas si quem librum imprimere faciant absque legitima Superiorum approbatione, eò quòd certò sciant ex testimonio virorum doctorum nihil in eo reperiri dignù censurâ, & consequenter cessare finem legis requirentis præfatam librorum approbationem? Respondeo quòd quamvis possèt aliquis speculativè loquendo, sustinere id licere, ob doctrinam, quam tradunt *Navar. Mexia, Henriq. Angel. Sà, Camitol. Megala, Granado, & Abb.* apud *Dianam p. 1. tract. 10. resolut. 28.* quòd cessante adæquato fine legis in aliquo casu particulari, cessèt obligatio legis pro eo casu particulari: hinc
 infe-

inferentes cum eodem *Diana p. 5. tract. 14. resol. 96.* Laicum doctum sine peccato posse disputare de rebus fidei cum hæretico, ac infideli, non obstante, quòd hoc prohibeatur in cap. *Quicumq; de hæret. in 6.* practice tamen videtur oppositum omnino sustinendum, tum quia doctrinam illam negant communiter alij Doctores, ut videre est penes *Dianam* in cit. *resolut 28.* tum quia negari posset in præsentì casu cessare finem adæquatam legis in eo casu particulari, cum præceptum non e-
dendi libros sine approbatione Superiorum inductum sit, non solum ad vitandum periculum prævaricationis sed etiam ad servandam debitam subordinationem fidelium erga Ecclesiam in rebus fidei: qui finis utique non cessat in præsentì casu: tum quia admisâ illâ doctrina graviter offenderentur Ordinarij, ac Inquisitores, qui pro inde nixi opinione op-
posita

positâ possent procedere contra usurpantes facultatem ipsis ex officio competentem; tum quia in propria causa nemo est bonus Iudex, præsertim in ijs, quæ subsunt foro contentioso, & alienæ præjudicant jurisdictioni.

Quæres X. An ijs pœnis subiaceant non apponentes nomen Authoris? Respondeo. Non esse improbabile, apponi posse nomen alterius, qui succedat in jus Compositoris, titulo donationis, aut hæreditatis, suisque expensis imprimi faciat librum proprio nomine, cum is vere sit Author, si non compositionis, saltem impressionis, & Concilium non distinguat inter Authorem compositionis, & Authorem impressionis, sicque mens ipsius sufficienter impleri videatur hoc ipso, quòd apponitur nomen illius, qui librum curat imprimi.

Imò docet *Azor Par. 1. lib. 8. cap. 17. quæst. 3.* Ad implendum Concilij præceptum sufficere, quòd apponatur

natur libro impresso nomen *Academiae Collegij*, ac *Vniversitatis*. In jure venit nomine *Personae*, quamvis ficta, unde & cum ipsis potest iniri contractus, & contra ipsa inquiri: tum quia *Collegium* & *Vniversitas* realiter loquendo, nihil aliud sunt, quam ipsae personae singulares, tum quia defacto editi sunt libri cum simili nomine, ut *Collegium Conimbricense*.

Quæres XI. An Regulares possint puniri ab Ordinarijs, ac Inquisitoribus, si forte in librorum impressione delinquant contra præallegata decreta, nec Censoribus, quibus id cõpetit, libros imprimendos subijciant? Respondeo posse, & probatur ex eo, quòd cui datur jurisdictionio, ea quoq; concedi videntur, sine quibus illa exerceri non potest. *l. 2. ff. de jurisd: omn: Iudic: cap: Pastoralis, c. preterea, de offic: de leg:* Unde cum Ordinarij, & Inquisitores vi supradictorum

rum Decretorum constituentur Iudices librorum, sive scriptorum, sive impressorum consequens est, ut & ipsis concedatur facultas coercendi transgressores præfatorum Decretorum, ne alioqui jurisdictio illa concessa supra librorum divulgationem reddatur inutilis, ac frustranea. Quòd si talis jurisdictio extenditur ad Regulares, etiam exemptos (quomodo vere extenditur, attenda præsertim Constitutione *Urbani VIII.* edita 5. *Novembr: 1631.* quà declaratum est, constitutiones Pontificias in concernentibus fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis officium hætenus editas, & impostero etiam super quacunque alia re edendas, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendere; nisi illi in edendis specialiter excipiantur) utique & Regulares poterunt ab Ordinarijs, & Inquisitoribus puniri, si in hac materia delinquant.

Quæres

Quæres XII. An incurrantur pœnæ, si liber imprimendus detur Typographo, supponendo hunc sine approbatione, ac examinatione debita nihil impressurum, interea verò Typographus id munus non obeat? Respondeo non incurri. Quia sicut bona fides excusat à culpa, ita & excusat à pœna censuræ, quæ præsupponit gravem culpam.

Quæres XIII. An idem liber duobus, aut tribus possit dedicari? Respondeo. Vel is, cui liber dedicatus est, donum misit, vel non? si misit, petam cur? An pro uno chartæ folio, an quia potius putabat omnia sibi fuisse dedicata volumina? Porrò finis ita actionem specificat, ut illo cessante, cessare cætera videantur. Ergo si ab eo, cui liber dedicatus est catenâ v. g. aureâ donaris, quòd putârit, sibi omnia dedicari volumina, quâ te non donâset, si unum solum folium, aut exemplar sibi dedicari scivif-

scivif-
dit,
ad r
nihil
navi
udn
pote
teri
D
Con
acce
one
Fid
fitic
dein
re e
mod
dan
exc
Q
etia
ut
amp
cial

scivisset, involuntarius catenam dedit, potest de fraude conqueri, & ad restitutionem teneris. Si verò nihil tibi ob librum dedicatum donavit, cessat ratio præmissa, & si aliud non emergat inconveniens, librum poteris sine conscientia scrupulo alteri dicare.

Duodecimò. Idem *Urbanus VIII.* Constit. sua, quæ incipit *Cum sicut accepimus*, statuit, quòd Constitutiones Apostolicæ in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hæctenus editæ, & deinceps etiam super quacunque alia re edendæ, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi in edendis illis specialiter excipiantur.

Quæres I. An hæc Bulla afficiat etiam *Generales*? Respondeo afficere, ut colligitur ex illis verbis. *Etiamsi ipsi privilegiati forent magis speciali notâ, & expressione digni.*

S

Quæres

Quæres II. An Bullæ Pontificiæ imposterum edendæ, non solum spectantes Catholicam Fidem, & Officium sanctæ Inquisitionis, sed etiam concernentis alias materias extraneas, comprehendant Regulares, si de illis nulla fiat mentio in Bullis edendis? Ratio dubitandi desumitur ex illis *Urbani VIII.* verbis. *Edendæ verò imposterum per nos, & Romanos Pontifices Successores nostros, tam in favorem præfatæ Fidei Catholice illiusq; propagationis, & sanctæ Officij Inquisitionis, quàm super quacunq; alia re, negotio, seu materia, constitutiones, dispositiones, & ordinationes huiusmodi, similiter omninò comprehendant Regulares, nisi expressè excipiantur, &c.* Respondeo. In Bullis edendis non comprehenduntur Regulares, quando de ipsis nulla fit mentio, est enim certum id ex communi Doctorum, nam Bullæ Pontificiæ spectari possunt quadrupliciter. Primo, quate-

quate
nerali
cuius
& fu
Laici
& fœ
Si qu
nus s
raliffi
omn
tur
onib
que
funt
bus
niun
xime
Cler
3.
Pon
& in
cun
Rel
tos,

quatenus loquuntur per terminos generalissimos disponentes de materia, cuius omnes homines sunt capaces, & sub hac ratione comprehenduntur Laici, Clerici, & Religiosi, masculi & fœminæ, exemplum fit in Canone: *Si quis suadente diabolo*, cuius terminus *si quis*, universalissimus & generalissimus comprehendit supradictos omnes, ut patet. II. Prout loquuntur de solis Laicis & in his dispositionibus non includuntur Clerici, neque Religiosi, quia isti nullo modo sunt Laici. III. Sub Constitutionibus loquentibus de Clericis, non veniunt Regulares, ut notum est, maxime in odiosis. *Abbas in cap: 1. de Cler: n. 7. in cap: 1. de Institut: n. 3.* Quartò, quatenus Constitutiones Pontificiæ loquuntur de Religiosis, & in hoc sensu comprehendunt quoscunque Religiosos cuiuscunque sint Religionis quomodolibet privilegiatos, quæ deinceps edentur à summis

Pontificibus de quacunq̄ue materia tractent, etiamſi non ſpectent ad Sanctam Fidem, neque de officio Inquiſitionis, ut expreſſe dicitur in hac Bulla per illa verba in ratione dubitandi allata.

Quæres III. An, & quomodo Inquiſitores, ſeu Epifcopi poſſint procedere contra Generales Ordinum? Quoad Religioſos ſubditos, & alios Superiores minores, nulla eſt difficultas, tam de jure communi, *cap: Ad abolendum 9. de heret: cap: Ut officium 11. Cod: in 6.* quàm ex Bullis modernis: remanet difficultas quoad Generales, qui videntur poſſe puniri ab Inquiſitoribus. Tum quia denuntiandi ſunt. Tum quia in hac materia pares ſunt cum cæteris Religioſis ex probatis per Bullam *Urbani VIII.* Reſpondeo. Inquiſitores poſſunt, & debent recipere denuntiationem, ulterius tamen procedere contra Generales non poſſunt, ſed ad-

mone-

mon
cerna
tur
6. il
piscop
sciver
heret
fama
nebu
Rati
vult
perfo
tis
di &
Q
ceder
gular
denu
ſi ſi
quia
et e
ped
tur
cet S

monere supremum Tribunal, ut decernat, quid agendum. Ita colligitur ex cap: *Inquisitores 16. eod: in 6. ibi. Si tamen Inquisitores ipsi, Episcopos, vel alios Superiores Pralatos sciverint, vel invenerint circa crimen hæreseos commississe, aut eos de hoc difamatos, existere vel suspectos, id tenebuntur Sedi Apostolica denuntiare.* Ratio est, quia Sedes Apostolica non vult sibi præiudicari respectu harum personarum, quæ ex vi suæ dignitatis immediate sunt subiectæ suæ Sedi & auctoritati supremæ.

Quæres IV. An Inquisitores procedere possint contra Superiores Regulares impediens, ne sui subditi denuntient alios Religiosos de hæresi suspectos? Respondeo affirmative, quia delinquant contra *Officium Sanctæ Inquisitionis* denuntiationem impediens, contra id, quod disponitur in dicta Bulla *Pauli V.* ne scilicet Superiores Regulares audeant, &

præsumant impedire illos Religiosos qui volunt denunciare alios Religiosos, ubi contra ipsos impediētes, vel causam denuntiationis perquirentes statuuntur diversæ pœnæ, præsertim excommunicationis latæ sententiæ reservatæ.

Quæres V. An Inquisitores procedere possint contra Superiores Regulares negligentes publicationem suorum Edictorum, & Decreti de lectione viginti unius Bullarum privando, vel eos suspendendo à suis Officijs? Respondeo. Inquisitor recipere potest querelam sibi delatam contra Superiorem negligentem prædictorum Edictorum, & Decreti lectionem, non tamen potest ulterius procedere, sed in hoc debet consulere supremum Tribunal. Et ita responsum fuisse refert *Carena par. 2. tit. 17. in fine n. 99.*

D E C R E T A

*Sacra Congregationis Concilij S. D. N.
Urbani VIII. jussu edita.*

D E

R E G U L A R I B U S

A P O S T A T I S , & E J E C T I S .

*Sub pœna privationis omnium Officio-
rum, vocisq; activæ ac passivæ, ac per-
petuæ inhabilitatis ad illa imposte-
rum obtinenda, bis in anno legen-
da, die à Superiore præ-
scribenda.*

Sacra Congregatio Cardinalium
Concilij Tridentini Interpretum,
Regularium eictorum, & fugi-
tivorum statui consulere, illorumq;
scandala summove, & succrescentem
numerum frangere operæ præ-
stitimans, auditis Religionum Supe-
rioribus, reque diligentissime perpen-
sa, communito etiam consilio cum

S. D. N. Urbano VIII. atque ex peculiari Sanctitatis Suæ facultate, infrascripta decreta edidit.

Ac primò, ut infecta semina, è quibus pravi eiusmodi fructus potissimum prodeunt, deinceps ne ferantur in vinea Domini, censuit esse innovandas, & Sanctissimi autoritate innovat Constitutiones, & Decreta generalia fan: mem: *Clementis VIII.* ad Regularium reformationem, ac novitiorum receptionem professionem, atque institutionem spectantia, districteque præcipit Generalibus, atque alijs omnibus Ordinum Superioribus, ut illa exacte observent, atque, ut observentur, efficiant, sub pœnis statutis in ijsdem Constitutionibus. A quibus tamen excipiendum censuit, caput illud, quo decernitur, ne in Conventibus, seu Monasterijs ad Novitios recipiendos hætenus designatis, & approbatis, seu imposterum designandis, & approbandis, Novitij ad
 habi-

habitu ullatenus recipi possint, nisi prius à Congregatione Reformationis Apostolicæ, vel proprijs locorum Ordinarijs expressè, & nominatim approbati fuerint. A cuius quidem decreti observatione Sacra Congregatio iustis de causis censuit Regulares esse absolvendos, prout autoritate Sanctissimi Domini nostri absolvit, atque eximit.

Deinde, ut apostatâdi opportunitas Regularibus præripiatur, statuit, ut de cætero nullus permittatur ad arctiorem Religionem transire, nisi prius Superiori legitime constiterit, eam Religionem paratam esse illum recipere, qui licentiam petit, tumq; Regularis recta se transferat ad arctiorem. Quod, ut re ipsa adimpleatur, idem Superior omni studio, ac diligentia invigilet.

Rursus statuit, ut fugitivi & Apostatæ, sive habitum regularem deserant, sive non, possint, ac debeant

ab Episcopo loci, ubi moram trahunt, in carceres conijci, ac Superioribus Regularibus consignari, secundum regularia instituta puniendi, utque ipsi quoque Superiores teneantur eos perquirere, ad Religionem reducere atque efficere, ut apprehendantur; salva tamen in omnibus facultate Ordinarijs locorum attributa decreto *Concil. cap. 3. sess. 6.* Quod si Apostatæ huiusmodi citra montes infra quatuor, ultra montes verò infra octo menses à præsentis Decreti publicatione inchoandos, sua sponte ad suam quisque Religionem redierint, tum pœnarum omnium ipsis propter Apostasiam inflictarum, aut infligendarum remissionem, atque impunitatem assequantur. Ita tamen, ut debeant à Superiore absolutionem humiliter petere, & coram eo culpam fateri, atque emendationem polliceri; Superior verò é contra benignè illos teneatur excipere, ab huiusmodi pœnis absol-

absol
plect
A
onib
possi
re au
atur,
mnia
dispo
in p
bus
etian
& c
ann
prob
unaq
carce
Elap
rest
per
one
pec
ejic
Gen

absolvere, & paterna charitate complecti.

Ad hæc, ut impofterum é Religionibus nullus legitime profeffus eijci poffit, nifi fit veré incorrigibilis; veré autem incorrigibilis minimé cenfatur, nifi non folum concurrent ea omnia, quæ ad hoc ex juris communis difpofitione requiruntur, fublatis hæc in parte Statutis, & Constitutionibus cuiusque Religionis, & Ordinis, etiam á fede Apoftolica approbatis, & confirmatis: verùm etiam unius anni fpatio in jeiunio, & pœnitentia probetur in carceribus, proindequæ unaquæq; Religio privatos habeat carceres in qualibet faltem Provincia. Elapfo autem anno fi nihilominus non refpuerit, fed animo indurato in fua pervicacia perfeveraverit, ne contagione peftifera plurimos perdat, tamquæ pecus morbida, ac membrum putre eijci tandem poffit, fed ab ipfomet. **Generali tantùm de confilio, & affenfu fex**

fu sex Patrum ex gravioribus Religi-
 onis eligendis in singulis Capitulis,
 vel Congregationibus generalibus;
 tumque non nisi instructo, secundum
 eorum stylum, & Constitutiones, pro-
 cessu, & plenè probatis causis expul-
 sionis ad Sacrorum Canonum præ-
 scriptum. Interea tamen usque pri-
 mum generale Capitulum, seu Con-
 gregationem proximè celebrandam,
 si quempiam ex justis & necessarijs
 causis expellere oportebit, ejectio fieri
 possit à Generali cum consilio, &
 assensu sex Patrum, ut supra, quos
 idemmet Generalis eligere debeat in-
 fra quatuor menses à præsentis De-
 creti publicatione: servata tamen in
 reliquis forma superius præscripta.
 Sic verò ejecti, quamdiu non redie-
 rint ad Religionem, in habitu cleri-
 cali incedant, atque Ordinarij loci
 jurisdictioni, & obedientiæ, subsint;
 proindeque Generalis illico expulsi-
 onis sententiam eidem Ordinario no-
 tifica-

tifica
 Cong
 ferio
 visce
 tern
 quan
 relin
 trum
 lorur
 mun
 teme
 mag
 qui
 ficij
 ne p
 Chris
 eoru
 quif
 P
 ores
 tera
 ad S
 jube
 I

tificare teneatur. Cæterùm Sacra Congregatio Religionum Superiores ferio admonet, ac per IESU Christi viscera obtestatur, ut, memores paternæ charitatis, & mansuetudinis, quam profitentur, nihil intentatum relinquunt, ut lucrentur animas fratrum suorum fere in profundum malorum delapsas, antequam gravissimum, atque extremum expulsionis remedium experiantur. Idque eò magis, quod subditorum sanguinem, qui ex malo negligentium, & sui officij immemororum Prælatorum regimine peribunt, Dominus noster IESUS CHRISTUS in supremo DEI iudicio de eorundem Prælatorum manibus sit requisiturus.

Præterea statuit, ut iidem Superiores nemini ex Religiosis expulsis litteras testimoniales concedant, illos ad Sedem Apostolicam reiicientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem.

Item, ut ejecti extra Religionem degen-

degentes sint perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublata Ordinarijs locorum facultate dictam suspensionem relaxandi. aut moderandi.

Ac postremò esse innovandam, & suæ Beatitudinis authoritate innovat Constitutionem fel: record: *Gregorij IX.* relatam, *in cap. fin: de Regul:* ac propterea declarat, eam Constitutionem in ijs quoque vendicare sibi locum, servandumque esse, qui juste diffinitiveque, ac juris ordine servato expulsi fuerint, dummodo tamen in expulsis huiusmodi subsit spes evidens emendationis ex literis saltem testimonialibus Ordinarij, cuius conscientiam in his literis concedendis S. Congregatio seriò oneravit.

Ne qua verò difficultas in superscriptis Decretis, & Ordinationibus exequendis suboriatur, Sacra Congregatio, Sanctissimo Domino nostro annuente, atque approbante, universis Generalibus, Provincialibus, Com-

missa-

nissarijs, Ministris, Præfidentibus,
 Abbatis, Prioribus, Præpositis, Guar-
 dianis, Vicarijs, & quibuscunque alijs
 Superioribus quorumcunque Ordi-
 num, vel Congregationum, Mona-
 chorum, Conventuum, Collegio-
 rum, Domorum, ac locorum Regulā-
 rium, ubique locorum existentium in-
 terdicit, seriòque mandat, ut illa dili-
 genter observent, atque observari
 facerent in omnibus Cœnobijs, ac
 Monasterijs, Collegijs, ac Domibus,
 quorumcunque Monachorum, ac Re-
 gularium ubique locorum existi-
 entium, efficiantque, ut tam Decreta su-
 perius prædicta fel: recor: *Clementis VIII.*
 quam præsentis Ordinationes in sin-
 gulis eiusmodi locis bis saltem in an-
 no legantur in publica mensa.

Si quis verò ipsorum adversus ea,
 quæ superius præscripta sunt, vel eo-
 rum aliquid, quoquomodo facere, vel
 non fieri præsumperit, ipso facto pœnam
 incurrat privationis omnium officio-
 rum,

rum, quæ tunc obtinebit, vocisque activæ, & passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa imposterum obtinenda, pœnaq; huiusmodi sit Sanctitati suæ, ac Sedi Apostolicæ reservata, ijsdem Superioribus, etiam Generalibus, & Protectoribus illam moderandi, seu relaxandi potestate penitus interdicta, & nihilominus sit irritum, & inane quicquid secus, à quoquam actum extiterit. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcunque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Congregationum, Monasteriorum, Conventuum, Domorum, ac locorum Regularium quorumcunque, nec non illorum etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exceptionibus quoque, indultis, & privilegijs, etiam in

corpo-

corpore juris clausis aut ex causa, vel titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis & innovatis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis, specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, & forma in illis

T

tradita

tradita observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, quibus quo ad ea, quæ supradictis quomodolibet adversantur, illis alias in suo robore permanfuris, specialiter & expresse Sanctitatis suæ autoritate derogat, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Dat: Romæ die 21. Septembris. 1624.

DUBITATIONES

AD HOC DECRETUM.

Quæres I. In quò consistit incorrigibilitas in Ordine ad expulsionem? Respondeo in tribus, primò, ut ea talis judicetur, qualem disponit jus commune, reiectis statutis Ordinum super ea disponentibus; Secundò, eidem debet addi unus annus carceris; tertio, demùm perficitur & completur incorrigibilitas ex perseverantia post carcerationem in mala vita, unde finito carceris an-

ris anno non statim eijciendus est, sed expectandus est per aliquod tempus, ut per eius mores appareat emendatio, vel permanentia in suis malis operibus. Hæc duo posteriora satis clara sunt ex ipsis Decretis, primum satis obscurum; ideò videndum modò est, in quo consistat incorrigibilitas jure communi.

Incorrigibilis jure communi ille dicitur, qui de uno delicto pluries repetito, vel pluribus diversis, & illis gravibus, fuit legitime convictus, & punitus, si postquam fuerit ter monitus, redierit ad vomitum. Colligitur id totum ex *cap: cum non ab homine 10. de judic: & de monitione ex cap: 1. dist: 34. cap: in Canonibus 57. 16. q. 1. cap: Cum contingat 45. de sentent: excom.*

Dixi primò *jure communi*, quia, Decreta petunt incorrigibilitatem juris communis præcise, & non statutorum

torum Ordinis. Et cum duplex fit incorrigibilitas, *juris* jam definita, & *facti*, cum scilicet deest aliquid, ut quia delinquens non fuit punitus, sed dissimulatum eius crimen, aut non fuit processus fabricatus. Decretum hoc disponit tantum super incorrigibilibus de *jure* non de *facto* talibus.

Dixi secundo *requiri pluralitatem delictorum, vel delicti*, quia ex quo incorrigibilitas dicit perseverantiam & obstinationem in delicto, vel delictis, per unum, vel alterum non potest cognosci, nec inferri perseverantia in peccato sine illius, vel aliorum repetitione. Et præterea cum trina monitio debeat præcedere incorrigibilitatem, debuit eam præcessisse pluralitas delictorum, non enim solet formaliter moneri, qui semel peccavit, sed tantum corrigi. Et id totum colligitur ex eodem *cap: 10. de judic.*

Dixi

Dixi tertio, quod ea crimina debent esse gravia, quia expulsio est gravissima poena, ideò ei debet proportionari, & correspondere grave delictum, qualia sunt furtum, homicidium, perjurium, seu aliud crimen, inquit præfatus textus. Talia crimina sunt enim crimen læsæ Maieſtatis, Divinæ, & humanæ, balfphemia, falſitas, adulterium, ſtuprum, falſificatio monetæ, latrocinium, falſificatio ſigilli, apoſtaſia, votorum tranſgreſſio, & ſcandalofa ebrietas, ut habet *Porrel: in Reſponſ: Moral: Tomo 2. caſ: 35.* his enim omnibus graves poenæ taxatæ ſunt, & ex genere poenarum cognoſcitur qualitas delictorum. Depositi-
 onem enim, excommunicatio, & anathema, quibus incorrigibiles per dictum textum puniuntur, ſunt poenæ graviffimæ, ergo reſpondere eis debent graviora delicta.

Dixi quarto, incorrigibilitatem ſupponere punitionem delicti, ut expreſſe

dicitur in eodem textu, & ratio est, quia pœna non tantum ordinatur ad punitionem, sed etiam ad emendationem. Unde *D. August: lib: 1. Retract: cap: 9.* ait, *pœnam esse culpæ medicinam* si ergo medicina non operatur, sed revertitur penitus ad peccatum, jam manifestat, se non esse correctum.

Dixi quintò, *necessarium esse, ut ter sit monitus super his omnibus, & non resipuerit, de hac monitione habetur cap: 1. dist: 34. & cap: In canonicis 57. 16. quest: 1. cap: constitutionem 9. de sent: excom: in 6.* sed quomodo fit huiusmodi monitio? Estne quid diversum à citatione ad allegandum, & se defendendum, quare non debeat castigari: quod est etiam quærere, an necessaria sit trina monitio diversa à citationibus, per quam Iudex admoneat Religiosum delictorum patratorem, ut se corrigat, & deinceps abstineat à delictis, aliter,

alite
tur c
mal
ut c
verb
à te
men
tis e
adm
ant
eijci
tur
bet,
eme
onen
ratio
dati
D
gibi
prof
app
pro
ficu
catis

aliter, si se non emendaverit, eijcietur extra Ordinem? Puto hanc formalem monitionem esse necessariam, ut colligitur ex mox citato *cap: illis verbis: Mandamus ut tales, si tertio à te moniti se ipsos contempserint emendare, illius efficiantur immunitatis extorres.* Sunt ergò formaliter admonendi, quò deinceps abstineant à delictis, & se emendent, aliter eijcientur ab Ordine. Monitio igitur hæc, quæ omninò trina esse debet, refertur fuscè ad correctionem, & emendationem, non autem ad citationem in ordine ad sententiandum, ratione cuius non intenditur emendatio, sed punitio.

Dixi sextò, eum constitui incorrigibilem, qui post trinam monitionem *prosequitur delinquere*, ex hoc enim apparet illum non se emendasse ac proinde factum esse incorrigibilem, sicut ergò abstinentia, & cessatio à peccatis arguit emendationem, & corre-

tionis utilitatem, & effectum, ita perseverantia in peccatis arguit delinquentis pervicaciam, obstinationem, & incorrigibilitatem, ut docent omnes.

Quæ verò requirantur, habes in præcitis Decretis. Ubi tamen adverte, finito anno, carceratum non esse statim expellendum, sed dandam illi libertatem more aliorum Religiosorum, ut per hoc veniri possit in cognitionem, an se emendaverit, nec ne, quod indicant illa verba, *Anno elapso, si nihilominus non respuerit, &c.*

Quæres II. Supposito quòd incorrigibilis jam aliàs fuerit processatus (quia non potest dici incorrigibilis, nisi de criminibus convictus & punitus, quod sine processu non contingit) an hi processus sufficiant ad actualem expulsionem? Respondeo negative, quia ex illis processibus reus non fuit declaratus incorrigibilis, sed tantum tale & tale delictum commisisse, & talem

talem subjisse pro illis sententiam, ideo
 novus processus formandus est, per
 quem probanda est incorrigibilitas
 formaliter in ordine ad carceratio-
 nem annualem præscriptam in Decre-
 tis, ad quod præstandum juvant ef-
 ficaciter processus antecederent fabri-
 cati.

Quæres III. An formato processu
 citari debeat Religiosus ad defenden-
 dum, quare non debeat declari in cor-
 rigibilis? Respondeo. Debet omnino,
 aliter sententia lata valida non est ex
 1. cap: 1. de causa: possess: ubi Grego-
 rius Papa dicit, nec nos contra inaudi-
 tam partem aliquid possumus definire.
 2. Ex Clement: Pastoralis de sentent:
 & re judic: versic. Nec prædicta sup-
 pletio, ubi dicitur Imperatorem, non
 posse supplere citationem: quia est de
 jure naturali, & 2. q. 1. cap: Deus, ubi
 dicitur, Deum noluisse punire peccata
 Sodomorū, nisi descenderet, & videret
 nec Adam nisi prius eo vocato, & ejus

defensione audita. 3. Quia citare partem, ut se defendat, est de jure naturæ, quod dicat unicuique locum se tuendi concedendum esse. 4. Ante sententiam est plene cognoscenda culpa, quod effici non potest, nisi pars citetur, & audiatur, an aliquid habeat, quo à culpa purgetur.

Quæres IV. Supposita iusta carceratione ex formali incorrigibilitate probata, an e carcere fugiens, expelli possit? Respondeo non posse, sed in carcerem reducendus est, & annus debet continue, non interpolate peragi, ut respondit Sacra Congregatio 13. Novemb: 1632. *Patri Generali Minimorum ibi Fugientes verè e carceribus, etiam pro huiusmodi fuga delicto esse puniendos, & posse ferreà custodia in carceribus detineri.*

Quæres V. An à Religione ejecti sunt infames? Respondeo sunt. Nam vel fama definitur cum Summistis. *Ille se dignitatis status, vitæ & moribus*

bus comprobatus, & in nullo diminutus.
 Et tunc infamis meritò dicitur eje-
 ctus, quia dignitatem Monachismi læ-
 fit, ab honorato suo statu decessit per
 pessimam vitam, moresque deprava-
 tos. Vel si famam definiamus cum
 Theologis, quòd sit *communis & cla-
 ra* opinio, & æstimatio bonæ & in-
 culpatæ vitæ voce manifestata, quam
 de aliquo habent homines. Et tunc
 infamissimus dicitur ejectus, e commu-
 nis enim omnium sensus eiectiones ju-
 dicat sceleratos & improbos. Præte-
 rea, sicut qui prohibitus est à testi-
 monio ferendo, vel à testamento con-
 dendo propter sua demerita, dicitur
 infamis, ut demonstrat *Gellius lib: 6.
 cap: 7. & lib: 15. c. 13.* Sic Sacer-
 dos privatus ob flagitium jure con-
 fessiones audiendi, Prædicator præ-
 dicandi, Doctor docendi, infamis me-
 ritò dicitur.

Quare tanquam talibus nulla est ad-
 hibenda fides, si quid in Religionem
 effuti-

effutiant, nec multum curandum de eorum maledictis; *dementia enim est maxima*, ut ait *Seneca Epist: 92. vereri ne infameris ab infamibus*; *genius namque illorum notus, quia quod ipsi agunt, aut agere cogitant, id per summam impudentiam Ordini affingunt, ut ejectionem suam, & flagitia excusent, ac velent. Et tantum abest, ut eorum maledictis Religioni, & Fratribus maculam inurant, ut his potius eam laudare videantur, ait enim Gregorius in Ezechielem, perversorum derogatio vite nostrae approbatio est, quia jam ostenditur, aliquid justitiae nos habere, si illis displicere incipimus, qui non placet DEO.*

Nec novum est in mundo, malos maledictis insequi bonos, incontinens enim, & impura Domina, sed suarum passionum serva, puri, & *S. Ioseph: eum incontinentiae notavit, Gen: 39. superbi, & elati Hebraei, humilem Moysen, superbiae redarguerunt num: 16.*

scele-

scele
scele
sic A
stenc
mei
Q
ti hu
iteru
spon
se ha
Et r
jus
solv
tenu
go c
meli
emer
deb
ro
tat
utp
tali
dea
cti

sceleratus *Rapsaces*, sceleribus nutritus,
scelerum accusabat sincerum *Ezechiã*,
sic *Alexander* ærarius multa mala o-
stendit *Paulo* 11. ad *Timoth:* 4. sic *Se-*
mei maledixit *David* 2. *Reg:* 16.

Quæres VI. An eiectioni, si emenda-
ti humiliter petierint in Religionem
iterum recipi, admitti debeant? Re-
spondeo? quod sic. Ita enim expres-
se habetur in *cap: finali de Regularibus*.
Et ratio est, quia Religio non habet
jus à vinculo Religionis aliquem ab-
solvendi, & ab ea eijciendi, nisi qua-
tenus id permittunt illius delicta, er-
go cessante istà causâ, & eiectione ad
meliorem frugem reducto, & penitus
emendato, debet cessare effectus, &
debet eum humiliter, & de corde pu-
ro petentem iterum recipere. Limi-
tat tamen *Corduba*, nisi aliud obstet:
utpote si sit probabile, scandalum ex
tali admissione secuturum, vel si re-
deant morbo aliquo contagioso infe-
cti: vel alias inhabiles ad Ordinis
officia

officia: vel tandem si ad aliorum terrorem valde conducatur, hos iterum non admittere; limitat etiam *Lessius*, nisi Religio justas non admittendi causas haberet, dictas scilicet, vel alias.

Imò potest Religio tales ejectos cogere ad redeundum. Prob. 1. *ex cap. fin. de Reg.* ubi statuitur hos ejectos debere censuris Ecclesiasticis cogi redire ad Religionem. Dubijs autem, quæ possunt fieri circa hanc decretalem, respondet bene *Sanch. lib. 6. in Decal. n. 17. 18. & 30.* Secundò, quia isti eiecti non liberantur à votorum obligatione, & remaneant veri eiusdem Ordinis Religiosi, & Prælati Ordini subditi, ut declaravit *Joann: 22.* ut refert *Festus in summario constit: Predicatorum 4. p. cap: 25.* de gravissima culpâ his verbis. *Ille autem, qui propter culpam suam expellitur ab Ordine, adhuc Prælato subditus est, sicut morbida ovis quamvis à grege*

grege expulsa, tamen pastoris est. Tertiò, quia ob eorum delicta, non de-
 bent commodum libertatis perpetuæ
 consequi, & fieri potioris conditio-
 nis, quam alij Religiosi.

Insuper prædicti eiekti tenentur in
 sæculo existentes vivere morigerate,
 & aptos se reddere ad vivendum in
 Religione, si ad eam vocentur à Su-
 perioribus. Ratio est, quia per
 professionem, quam emisertunt, obli-
 garunt se ad perseverandum in Reli-
 gione usque ad mortem, nec per eie-
 ctionem sunt soluti ab hac obligatio-
 ne, sed separati ad tempus, donec cor-
 riganur: ergò quantum est ex par-
 te ipsorum, debent esse parati ad im-
 plendum id, quod promiserunt, sed
 nisi se corrigant, non redduntur apti
 ut admittantur, sed potius resistunt,
 ergo. Deinde, *in cap: fin: de Regul:*
 innovato à S. Congregatione Conci-
 lij præcipitur Prælati Religionum,
 ut tales quærant, & ad Religionem
 redu-

reducant, quando salvâ Ordinis disciplinâ admitti possunt, unde infer-
tur, nullum ita eijci posse, ut Religio
non debeat ipsum admittere, si est
correctus, ac proinde tenetur se cor-
rigere, ut adimpleat, quòd in profes-
sione promisit.

An verò sic redeuntes admitti de-
beant in eodem gradu antiquitatis,
quem habebant ante ejectionem, &
cum ijsdem prærogativis, pendet ex
varijs legibus Religionum, regulari-
ter tamèn dicendum est, quod non.
Cum enim meruerint eijci, digni quo-
que sunt, ut eiusmodi prærogativis
priventur. *Suarez. 4. Tomo de Re-
lig: tract: 8. lib: 3. c. 15. n. 17.*

Quæres VII. Utrùm eiecti tempo-
re, quo manent extra Religionem,
possint transire ad aliam, sive æqua-
lem, sive laxiorem sine licentia Supe-
riorum suæ Religionis? Respondeo
negative. Quia eiecti etiam tempo-
re eiectionis perseverant Religiosi il-
lius

lius
subie
tia S
trans
Q
Relig
essent
affirm
fin: d
per
aut a
runt,
repor
tur
melio
facti
nent
si re
prof
rat i
U
bedi
tene
velin

lius Ordinis, à quo sunt eiekti, & illi subiecti, non ergò possunt sine licentia Superiorum Ordinis eiusdem hunc transitum facere.

Quæres VIII. An eiekti maneant Religiosi cum onere trium votorum essentialium, sicut antea? Respondeo affirmative: Colligitur hoc ex *cap: fin: de regul.* Et ratio suadet, cum per eiectionem non sint dispensati, aut absoluti à professione, quam fecerunt, alias ex suo delicto commodum reportarent, contra ea, quæ traduntur *cap: 1. de post: Pralat:* essentque melioris conditionis, quàm Religiosi facti Episcopi aut Cardinales, qui manent vere Religiosi. Accedit, eiektum, si revertatur, non emittere novam professionem, non ergò dispensatus erat in votis professionis.

Unde manent cum eodem voto obedientiæ, quantum ad hoc, quòd teneantur obedire Superioribus, si eos velint ad Religionem vocare. Non

U

tamen

tamen ex vi huius voti tenentur sub-
 jici Episcopis specialiori modo, quam
 alij Clerici, quia votum obedientiæ,
 quod emiserunt, solum erat obediendi
 Prælatis Religionum, non alijs.
 Nec tenentur ex vi eiusdem voti trans-
 fire ad aliam Religionem. Quia nullo
 modo illam voverunt, sicut neque
 Religionem in genere, sed solum illam
 determinate, à qua expulsi sunt.
 Idem in Decreto supponitur, dum dicitur
 de Superioribus, *ne huiusmodi
 expulsis literas testimoniales concedant
 jubentes ingredi aliam Religionem.*
 Quoad votum paupertatis, ejecti habere
 non possunt dominium cuiusvis rei,
 quia hoc est directe contra votum,
 nec usum irrevocabilem, ob eandem
 rationem, sed solum usum rerum ad
 victum, vestitum, &c. necessarium
 quia hoc non est contra votum
 paupertatis, nec professi possunt
 carere his rebus. Quare si illæ à
 Religione non concedantur, eo ipso da-
 tur li.

tur licentiã quærendi, & habendi illas. Nec possunt *testari*, quia hoc supponit dominium rei. Nec facere magnas expensas, donationes, &c. ob eandem rationem. Si quid autem acquirant, acquirunt Monasterio, vel Religioni, unde sunt expulsi, manent enim Religiosi, ut alij. Et etiam si iniuste sint eiekti, aut detenti extra Religionem, acquirunt ipsi. Quia mala voluntas Prælatorum inique eicientium Religiosos, aut extra Ordinem detinentium, non debet in damnum Religionis vergere. Huiusmodi tamen eiektorum bona post illorum mortem, si extra Religionem eos mori contigerit, applicari debent ad *Cameram Apostolicam*, propter Constitutionem *Gregorij XIII. numero 43.*

Quæres IV. An eiekti teneantur ad alias observantias Regulares? Respon-
deo non tenentur. Ratio est, quia hæc præcepta non sequuntur perso-
nam

nam præcise quasi ratione sui, ut faciunt vota essentialia, sed in ordine ad statum illum vivendi in communi uniformiter sub tali disciplina, ergo ab ea communitate iuste remotus, amplius non tenetur, cum non sit deinceps membrum unitum illi corpori communitatis, cum quo debeat se conformare in observantijs Regularibus. Confirmatur. Quia vota obedientiæ & paupertatis in multis relaxantur tunc, & mortificantur, ut evidens est, ergò à fortiori cetera observantiæ.

Quæres X. An eiectioni promovendi possint ad superiores Ordines? Respondeo negative. Quia cui vetita est functio Ordinis, vetita etiam est illius susceptio, cum Ordines suscipiantur, ut exercentur, istis autem prohibita est functio cuiuscunque Ordinis, ut liquet ex Decreto adducto, ergò. Deinde eiectioni sunt irregulares quia infames, ut dictum est. Idem dicent-

dicendum de huiusmodi eiectis, si alias non erant in sacris constituti, scilicet non posse promoveri ad sacros Ordines propter dicta.

Quæres XI. An Religio teneatur præstare alimenta Religiosis legitime eiectis? Respondeo negative. Tum quia ij dimittuntur in punitionem suorum defectuum, Iudex autem non solet alere, quos punit: tum quia injustum videtur, quòd Religio maximos sumptus efficiat in Religiosis alendis, formandis, ac erudiendis in studijs, & postea etiam eos alere teneatur post legitimam expulsionem: Tum denique, quia alioqui, cum ij dimittantur in pœnam suorum delictorum, commodum reportarent ex delicto fruentes alimentis Religionis, & gaudentes libertate sæculi, ita
Fagund:

Neque prædicti eiecti audiuntur, si prætendant venire ad versus renuntiationem bonorum factam ex causa

ingressus Religionis. Ita enim ex *Rota* quadam decisione refert *Novarius*. Et certe cum prædicta acquisita sint Religioni, non debet illis privari ex ea causa, præsertim quòd alias ex suo delicto commodum maximum reportarent eiectioni, & idcirco etiam plures eiectionem procurarent.

Quæres XII. Quomodo eiectioni tenentur incedere? Respondeo. In habitu Clericali, ita enim in *Decretis* habetur. Quare non tenentur portare habitum Religionis, imò non debent, nam hoc cederet in dedecus Religionis, nihilominus casu dato, quod Religio eos eiciens ob aliquam rationabilem causam, ipsos habitu non privaret, tenentur ad illum portandum, cum vere Religiosi sint, & alias possint extra Religionem vivere cum habitu, quemadmodum Episcopi e Religionibus assumpti, extra

illas

illas vivunt cum Religionis habitu.

Quæres XIII. An Generalis possit delegare facultatem eijciendi á Religione Provincialibus pro eorum Provincijs, seu Commissarijs, vel Vicarijs Generalibus? Item, an sex Patres, de quorum consilio & assensu eiectione fieri debet, sint eligendi de tota Religione, an sufficiat ex qualibet Provincia, seu Regno; præterea, si á Religione huiusmodi sex Patres non fuerunt electi in Capitulo Generali, quid faciendum usque ad primum Capitulum Generale? Demum, an Generalis possit ferre sententiam eiectionis, si maior pars sex illorum Patrum dictam sententiam approbet, non verò omnes sex. Respondeo ad primum negative. Ad secundum sufficere ex qualibet Provincia, seu Regno. Ad tertium, recurrendum ad Sacram Congregationem in singulis casibus. Ad quartum, votum ma-

ioris partis sufficere. Ita Anno 1653. Sacra Congregatio *Concilij Tridentini Interpretum* respondit ad instantiam Procuratoris Generalis Ordinis *B. Mariae de mercede redemptionis captivorum*. Potest tamen Generalis formalis processum sine Patribus deputatis. Nam Patres illi adhibendi solum sunt ad ejectionem, quæ est quid diversum à fabricatione processûs.

Quæres XIV. Quis dicatur proprie & rigorose Apostata? Respondeo. Essentialis ratio apostasiæ consistit in hoc, quòd quis recedat à Religione animo deserendi illam, unde qui hunc animum non habuerit, non erit proprie Apostata, sed fugitivus. Ita Doctores, nota tamen primo, licet e Religione hoc animo recedens non relinquat habitum, nec habeat animum illum relinquendi, adhuc erit vere Apostata: Sicut enim *habitus non facit Monachum, cap: Porretum est*. Sic retentio habitûs non tollet

tollet esse Apostatam eum, qui à Religionem modo dicto recedit. Idem colligitur ex Decretis *Clementis VIII. de casuum reservat: pro Regul:* ubi inter casus reservabiles à Regularibus ponit Apostasiam à Religionem, sive habitu dimisso, sive retento, ubi manifeste supponitur posse esse Apostasiam etiam habitu retento. Nota secundò. Quamvis ad veram Apostasiam requiratur animus non revertendi ad Religionem, nihilominus in foro externo id extenditur etiam ad eum, qui recedit à Religionem animo non revertendi ad illam, nisi post longum tempus, prout colligitur ex textu *in paragr: Pavonum, instit: de rer: divis.*

Quæres XV. An Monasterium teneatur solvere debita contracta à Religioso Apostata, vel fugitivo? Respondeo negative. Nisi in casu, quo rediens ad Religionem secum adduxerit aliqua bona, ex quibus possent

solvi talia debita. Ratio utriusque partis est, quia sicut ratio naturalis dicitur, quod qui sentit commodum, debeat etiam sentire onus juxta *regul. Juris in 6.* sic etiam, quod, qui nulum commodum sentit, nec sentiat damnum.

Quæres XVI. An Religio teneatur præstare alimenta Religiosis Apostatis aut fugitivis, saltem quando ratione morbi aut senectutis non possunt ea sibi comparare aliunde? Respondedo non teneri. Tum quia frangenti fidem, frangenda est, ideoque cum Apostata, vel fugitivus fregerit fidem, quæ Religioni obedientiam, & obsequium promiserat, par est, ut & ipsa Religio non servet ei fidem datam de præstandis alimentis. Tum quia eatenus Religio tenetur alere Religiosum, quatenus iste illi inservit, hæc autem ratio cessat in casu nostro, ut patet.

Verum attamen est, quod si Religiosus

osus
quo
steri
ctus
exp
casu
tium
tene
ipse
vus
nis
Ita
ligi
pen
enti
præ
Mor
exp
cap
me
de
gie
quod

ofus Apostata, aut fugitivus, ab aliquo capiatur, revocandus ad Monasterium, aut ipsemet pœnitentiâ ductus redeat, tunc Religio tenetur de expensis, & alimentis, cùm in priori casu alter ex tunc utiliter gerat negotium Religionis, faciens id, quod ipsa tenebatur efficere: in posteriori verò ipse Religiosus Apostata, aut fugitivus prævenit obligationem Religionis, quæ tenebatur eum revocare. Ita Sanchez, addens potiori jure Religionem teneri ad alimenta, ac expensas Monachi fugitivi licité fugientis, & ex justa causa, v. g. ad se præsentandum Superiori, siquidem Monasterium tenetur dare Monacho expensas necessarias ad litem, & justa cap. Ex parte de accusat. debentur alimenta Monacho accusanti Abbatem, de quo vide Sylv. verb. Apostata q. 10.

Quæres XVII. An Religiosus fugiens ad Prælatum Superiorem, eò quòd certò illi constet se gravari injuste

juste nimis á Prælato immediato, vel quòd velit illum gravare notabiliter, sit Apostata? Respondeo negativè. Quia non deserit Religionem, cùm potius pergat ad suum Prælatum superiorem imò licitè id facere potest, cùm jure naturali defensionis utatur. Nec Concilio *Tridentino* contradicit, quia hoc solum loquitur in casu quo Religiosi non injustè nimis gravantur á Prælatis suis.

Qui autem fugiunt ad Superiorem Prælatum, vel sine fundamento, vel non nimis, sed tantum leviter ab inferiori Prælato gravati, vel si graviter gravati, ad faciendum quærelam contra ipsum, cùm tamen commodè eam facere possent vel per literas, vel alio tempore, licet non sint veri Apostatæ propter dicta, contraveniunt tamen Decreto Concilij *Tridentini* relato, & velut vagi & profugi puniri debent juxta statuta suarum Religionum.

Quæres

Q
gula
depo
gion
firm
Reli
ratio
cont
culo
ad p
Q
gios
spon
Tun
18.
Reli
Mon
ritu
illi
Apo
Greg
stri
Q
nes

Quæres XVIII. An Episcopus regularis renuntians Episcopatu, vel depositus, si non revertatur ad Religionem, sit Apostata? Respondeo affirmativè, Nam non est exemptus à Religione ratione Episcopatus, sed ratione vinculi matrimonialis, quod contraxit cum sua Ecclesia, à quo vinculo cum jam sit liberatus, tenetur ad propriam Religionem redire.

Quæres XIX. Cui acquirat Religiosus Apostata, vel fugitivus? Respondeo. Acquirit suæ Religioni. Tum quia ita definitur in cap: *Abbas 18. q. 2.* Tum quia isti sunt veri Religiosi, ac per consequens debent Monasterio acquirere, si autem moritur in Apostasia, vel fuga bona, quæ illi supersunt, pertinent ad Cameram Apostolicam propter Constitutionem *Gregorij XIII.* quæ incipit *Officij nostri.*

Quæres XX. An suscipiens Ordines in Apostasia sit irregularis? Respondeo

spondeo est. Quia cum Apostata fit ipso facto excommunicatus, ut late probat *Casarubius in Compendio privileg: Mendic: verbo Apostata ab Ordine, & Sanchez lib: 6. in Decal: c. 8. n. 20.* Necessè est, quòd dicamus Ordines recipientem, esse irregularem, cum excommunicatus Ordines recipiens fit irregularis, *cap: Cùm illorũ de sentent: excom: parag: si autem* hos. sunt etiam infames ex *cap: Alieni 2. q. 7. & cap: Infames: 6. q. 1.* Patetq; ex ijs, quæ attulimus supra, dum eiectos esse infames diceremus. Exercentes etiam Ordines sacros, fiunt irregulares, tales enim sunt, qui exercent Ordines sacros cum aliqua censura. Neque decet statim super his cum illis dispensari, esto redeant ad Religionem, ne qui hodie in circo saltat, mane in Altari ministret, ut loquitur jus Canonicum.

Quæres XXI. Quid sentiendum de cooperantibus ad fugam, vel apostasi-

stasi
pec
tur
lega
ea l
mif
Rat
men
tate
am
rest
tene
lis,
os
ing
ligi
C
de
tre
fav
Eos
pro
bus
in

stasiam? Respondeo. Hi non solum peccant graviter, eò quòd cooperantur ad rem intrinsece malam & sacrilegam, sed etiam tenentur restituere ea lucra temporalia, quæ Religio amisit [propter fugam talis Religiosi. Ratio est, quia tunc fit grave nocumentum Religioni contra eius voluntatem, ergo peccatur contra iustitiam, ac per consequens est obligatio restituendi damnum. Non tamen tenentur Religionem ingredi pro illis, quos apostatare faciunt, aut alios quærere, qui pro illis Religionem ingrediuntur. Ingressus namq; Religionis voluntarius esse debet.

Quæres XXII. Quid dicendum de detinentibus in suis domibus Fratres Apostatas, occultantibus, ipsiq; favorem impendentibus? Respondeo. Eos esse ipso facto excommunicatos, propter multa Privilegia Religionibus concessa, de quibus *Casarubius in Compend: Privileg: Verbo Apostata*
ab Or-

ab Ordine. Episcopi tamen retinentes Apostatas non possunt à Prælatiſ Ordiniſ excommunicari, de quo vide Concilium *Tridentinum*, *ſeſſ* 24. *cap.* 5.

Quæres XXIII. An Apoſtata ſit ipſo jure & facto excommunicatus, ſi habitum retineat? Reſpondeo affirmative. Nam in *cap: ut periculosa*, ideò fertur excommunicatio in eos qui temere ſuæ Religioniſ habitum dimittūt, ut periculosa Religioſiſ evagādi ſubtrahatur occaſio, ergò ſive habitu indutus, ſive eo exutus Religioſuſ à Religione defecerit, ut libere evagetur, in excommunicationem incurret, ut bene *Azor.* Nam tam periculosa eſt vagatio cum habitu, quàm ſine illo, imò magiſ periculosa & ſcandalosa, quia cum habitu nocet ſibi & Religioni, eam ſuiſ malis actibus infamando, ſine illo autem non nocet niſi ſibi ipſi, cum non cognoſcatur ab omnibuſ.

Quæres

Quæres XXIV. Apostata, & fugitivi an possint ubique, etiam extra territorum apprehendi à Superiore suo, incarcerari, & duci ad Monasterium? Respondeo posse. Qui enim debent alijs perpetuam obedientiam, possunt de manibus quorumcunque capi. Et ita statuitur in *cap: final: de Regular: ijs verbis. Si verò hujusmodi fugitivos inobedientes invenerint, eos excommunicent, & tamdiu faciant ab Ecclesiarum Prælatiis excommunicatos publicè nuntiari, donec ad mandatum ipsorum humiliter revertantur.* Quæ omnia innovantur in Decreto.

Quæres XXV. An Religiosus in pœnam alicuius delicti à suo Superiore detentus in carcere possit licite ex illo fugere? Respondeo non posse. Tum quia tenetur obedire Prælato quoad pœnas juste inflictas. Tum quia non potest se abstrahere à jugo & obedientia suorum Superiorum.

Prædicta intellige etiam de carcere perpetuo, cum ad illum plerique Religiosi, se obligaverint ex vi professionis, quando crimen proportionatū perpetraverint.

Quæres XXVI. An possit Religiosus vivere extra Monasterium retento habitu? Respondeo. Possè cum facultate, quia nec hoc est intrinsece malum; nec derogat vôtis Professionis, cum etiam ibi possit observari; Obedientia, Paupertas; & Castitas. Hoc de jure communi accipiendum est, nam jure novo *Clementis VIII.* in *Decreto* sequenti afferendo, sic habetur. *Degentes extra Conventus claustra, ad eâ quamprimum revocentur; nec de cætero, nisi ex gravissima causa à Sede Apostolica probanda hujusmodi facultates concedi possint.* Ubi nota pro servitio Principum sæcularium, sacram Congregationem non velle hoc admittere, unde Anno 1644. jussit; ut existentes extra claustra hoc titulo ad eâ revocarentur. Quæ-

Quæres XXVII. Religiosus extra claustra delinquens quomodo puniendus sit? Respondeo. Præscribitur modus in *Trident: sess: 25. cap: 14.* scilicet *Regularis non subditus Episcopo, qui intra Claustra Monasterij degit & extra ea ita notoriè deliquerit, ut populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore infra tempus ab Episcopo præfigendum seuerè puniatur, & delinquens, ab Episcopo puniri possit.* Circa quod adverte, ut Episcopus teneatur instare apud Prælatum ut puniat Religiosum, debere delictum huius esse notorium & scandalosum populo, sic enim habet *Concilium*, nec sufficit, quòd tale delictum sit notum alicui, vel aliquibus paucis.

Quæres XXVIII. An sit Apostata Religiosus reclamans contra propriam Professionem, cum tamen sciat illam esse validam? Respondeo. Esse. Utpote qui à propria Religione recedit, animo amplius non redeundi

ad illam, & quidem sine licentia proprij Prælati; cùm licentia ab eo obtenta fuerit extorta dolose & fraudulenter, ideoque perinde se habet, ac si non esset obtenta.

Quæres XXIX. An Religiosus transiens absque legitima facultate Superioris ad aliam Religionem, siue arctiorem, siue laxiorem, siue æqualem sit Apostata? Respondeo negative. Quia Apostasia, teste *Suarez: Tomo 4. de Relig: Tract: 8. lib: 8. c. 10. n: 10.* secundum communem Doctorum sententiam est proprie retrocessio à statu Religioso, in nostro autem casu non retroceditur à statu Religioso simpliciter sed solum à tali statu Religioso, ergò &c. sic tamen transeuntes, non unam pœnam incurrunt, de quo vide *Tridentinum sess: 14. cap: 11. de Reformatione, & Peyrinis de Relig: subd: q. 1. c. 24. Lezanam Tomo 1. c. 22. n. 24.*

D E C R E T A
 C L E M E N T I S VIII,
 D E
 R E F O R M A T I O N E
 R E G U L A R I U M

*Sub pœna privationis omnium Officio-
 rum, vocisq̄, activæ & passivæ, ac per-
 petuæ inhabilitatis ad illa imposte-
 rum obtinenda, bis in Anno legen-
 da, diebus a Superiore designâdis.*

Nullus omninò prætextu cu-
 iuscunque privilegij vel supe-
 rioritatis, etiam Generalatûs,
 à servitio Chori censeatur immunis,
 nisi pro tempore, quo quis in pro-
 prij Officij munere actu fuerit occu-
 patus: Cùm Lectoribus autem & Præ-
 dicatoribus, Superiores ijs tantum di-
 ebus, quibus eos legere aut prædica-
 re contigerit, dispensare possint. Idem
 quoque præstare valeant cum ægro-
 tis, & studiorum causa legitime im-
 peditis. In eos verò qui negligentes, aut

tes, aut inobedientes fuerint, salutari pœnitentia Superiores animadvertant, ad præscriptum Regulæ, & Constitutionum, alimenti etiam si opus fuerit subtractione.

Lectio sacræ Scripturæ, vel casuum conscientiaë bis in hebdomada, præscriptis diebus, in singulis Conventibus habeatur, ad quam Fratres omnes conveniant, eaque absolutâ, mutua collatione circa explicatam doctrinam sese utiliter exerçant.

Quò *Tridentini Concilij* Decreta de paupertatis voto custodiendo fidelius observentur, præcipitur, ut nullus ex Fratribus, etiamsi Superior sit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, proventus, census, eleemosinas, sive ex concionibus, sive ex lectionibus, aut pro Missis, tam in propria Ecclesia, quam ubicunque celebrandis, aliòve ipsorum iusto labore & causa, & quocunque nomina acquisita, etiamsi subsidia consanguineorum,

orum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tanquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere possit, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conventui incorporentur, atque cum cæteris illius bonis, redditibus, pecunijs ac proventibus confundantur, quo communis inde victus, & vestitus omnibus suppeditari possit. Neque Superioribus, quicumque illi sint, ullo pacto liceat eisdem Fratribus, aut eorum alicui, bona stabilia, etiam ad usumfructum, vel usum, administrationem, aut commendam etiam depositi, aut custodiæ nomine concedere. Eorum verò, quæ ad necessitatem concessa erunt, nullus quicumquam possideat ut proprium, neque ut proprio utatur. Qui in præmissorum aliquo deliquerit, pœnas nedum à *Concilio Trident:* præscriptas, sed alias quoque multò graviores, Superiorum arbitrio imponendas incurrat.

Nulla quoruncunq̄ue Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona immobilia, vel mobilia Fratres excusare possit, quo minus culpæ, & pœnæ ab eiusdem Concilij Decretis impositæ, & ipso facto incurrendæ obnoxij sint, etiamsi Superiores assererent huiusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus.

Fratrum vestitus, & suppellex cellarum ex communi pecunia comparatur, & omninò uniformis sit Fratrum, & quoruncunq̄ue Superiorum, statuiq̄ue paupertatis, quàm professi sunt, conveniat: ita ut nihil superflui admittatur; nihil etiam, quod sit necessarium, alicui denegetur.

Quæcunq̄ue Fratrum vestes, sive lanæ sive lineæ, omnisque alia suppellex in aliquem cōmodum Conventus locum deferantur, ibique ab uno, vel duobus Fratribus huic muneri depu-

deputatis diligenter custodiantur, ut inde Superioris arbitrio, prout unicuique opus fuerit, subministrari opportune possint.

Omnes etiam Superiores, quicunque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, sive eadem (ut aiunt) pitantia, in communi mensa prima vel secunda, nisi infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur, neque singulare aliquid, quo privatum quisque in cibum utatur, ullo modo afferri possit, si quis in ea re peccaverit nihil ea die alimenti percipiat, nisi panem, & aquam.

Superiores omnes, etiam Generalis, qui redditus, aut præstationes peculiare ratione officiorum habet, eorum accepta, & expensa in libro distincto fideliter, & diligenter adnotari current, neque in alios usus, quam ratione Officij sui necessarios, quicquam expendant. Cum verò contigerit ipsos in aliquo Conventu commorari,

eam pecuniæ quantitatem in commune conferant, ex qua sibi & ijs, qui secum erunt, victus ad præscriptum Regulæ, & constitutionū suppeditetur.

Nullus ex Superioribus locorum, administrationem bonorum, aut aliarum rerum dispensationemque pecuniarum, & reddituum sui Conventus, per se ipsum habere, sive exercere possit; sed universum id onus tribus Fratribus ejusdem Conventus a Generali ita demandetur, ut unus rerum & bonorum, reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat; alter tanquam Depositarius, pecunias, ac cætera ab illo collecta, & exacta fideliter asservet: alius de pecunijs, & rebus a Depositario acceptis, Priori, & Fratribus, ac Conventui universo de necessarijs, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed juxta charitatis regulam, veluti bonus Dispensator provideat, officiorū hujusmodi confusione penitus interdicta. Cæ-

Cæterum hi tres tam impensè quàm accepti singulis mensibus Superiori locali, adhibitis etiam duobus vel tribus Fratribus ejusdem Conventus probatoribus, rerumque usu peritis, rationem reddent: Deinde ipsimet rursus, præsentibus Priore, & peritis prædictis, Generali, cum advenerit: denique ipse Generalis, in quolibet proximo Capitulo saltem coram tribus iudicibus ab ipso Capitulo ad hoc constitutis, illorum omnium, universamque suæ administrationis tam publicæ, quàm privatæ rationem reddere teneatur, cujus etiam exemplū authenticum exactis Capituli describatur, ad hoc, ut ad omne mandatum nostrum, vel Sedis Apostolicæ Romam transmitti possit.

In quocunque Conventu, Fratrum is tantum deinceps constituatur, & imposterum retineatur numerus, qui ex redditibus illius proprijs, vel ex communibus consuetis, vel etiam singulo-

gulorum eleemofynis, alijsq; quibus-
cunq; obvenientibus in commune
(ut præfertur conferendis) commodè
possit sustentari; reditus verò & su-
pradicta omnia in communi loco, ac
tuto diligenter afferventur.

Superioribus autem, ne Concilij
Tridentini, aut hæc nostra Decreta
declarare, interpretari, aut relaxare
ullo modo possint, omnino interdici-
mus, & prohibemus, decernentes ir-
ritum &c. Si quis autem cõtra præ-
sumpserit attentare, is eo ipso omni
gradu, officioq; privatus, & ad ea
perpetuò inhabilis existat.

Nullus nisi actu legat, vel prædicet,
aliquo sui gradus privilegio gaudeat.

Si alicui ex necessaria causa, Ge-
neralis iudicio probanda, socius ex
eodem ordine, qui illi ministret con-
cedendus erit, is nisi vigesimũ quin-
tum agat annum, & qui communi
servitio sit deputatus, non conceda-
tur, & si commodè fieri potest sit la-
icus conversus.

Ut

Ut omnis scandalorum, & vagationis occasio tollatur. Convētus clauſura perpetuò, ac diligenter ſervetur, ac propterea à Superiore janitor conſtituatur, qui diligentia, ac morum integritate maxime commendetur; is januæ cuſtodiendæ ſemper aſſiſtat, eamq; nemini Fratrum aperiat, niſi ſocium, & exeundi licentiam obtinuerit.

Nullus à Conventu egredi audeat, niſi ex cauſa, & cum Socio, licentiaq; ſingulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta à Superiore, qui non aliter eam concedat, niſi cauſa probata, ſociumq; exituro adjungat; non petentis rogatu: ſed arbitrio ſuo, neq; eundem ſæpiùs. Licentiæ verò generales exeundi, nulli omninò concedantur.

Contravenientes autem pœna gravi etiam carceris ad Superioris arbitrium plectantur eandem etiam janitor ſubeat, ſi ſciens exeundi facultatem fecerit.

Cum

Cum autem quis in Conventum revertitur, Superiorem iterum adibit benedictionem recepturus, qui à Socio itineris rationem, & quid rei actum sit diligenter requirat.

Nullos Fratres Romam venire Superiores permittant, nisi prius à Generali, vel Protectore dumtaxat licentiam in scriptis impetraverint.

Si quis autem sine huiusmodi facultate Romam venire præsumperit, voce activa, & passiva biennio privatus existat, subiturus etiam alias arbitrato Superiorum infligendas pœnas, Quæ item omnia adversus eos, qui supradictos admiserint, & receperint, sine ulla exceptione locum habeant.

Habeat Superior clavem ita fabricatam, ut cum sibi videbitur, cellas omnes referare possit, & propterea nullus cellam, etiam noctu ita claudat, quin semper à Superiore possit aperiri.

In medio dormitorij totam noctem lampas colluceat. Nul-

Nullus etiam Superior cellas five in clauſtro, five alibi ſeparatas à cōmuni dormitorio habeat, ſed unusquisque unica cella, eadem cum cæteris aliorum fratrum coniuncta, nudis omnino parietibus, ac lecto, & menſa humilibus, uniformique ſupellectili (ut præfertur) quemadmodum Religioſos decet contentus ſit: poſſit tamen Generalis alicui ex Superioribus Conuentuum, ſi eorum muneris, & officij neceſſitatem id exigere cognouerit; alteram etiam cellam concedere.

Cellæ, five ædiculæ, quæ extra dormitorium ſeparatim ſunt, ad officinas, aut aliàs ad communem uſum & commoditatem Conuentus redigantur.

Sigillatim ſuo quiſque lecto cubet; neque ulibi duo eodem lecto dormire poſſint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt.

In privatis cellis nulli camini permittantur: ſed omnes obſtruantur ſtatim,

tim, cardinibus etiam e parietibus convulsis, ut res illa non ad tempus facta sed ad perpetuò duratura videatur, cellis tamen Generalis, aut alterius Superioris, ac Prædicatoris exceptis.

Conventus fenestræ omnes, quæ in vias publicas, aut in vicinas laicorum ædes prospiciunt, muro ita obstruantur, ut omnino is prospectus impediatur.

Valetudinarium in singulis Conventibus certo, ac salubriori loco cõstituitur, quod pro loci situ, ac Fratrum numero, quoad fieri poterit, commodissimum esse possit, in quo Fratres omnes, cum ægrotabunt curentur, nec inde nisi recuperata sanitate abire permittantur. Qui verò infirmorum curæ præpositi sunt, omni sedulitate, ac charitate operam suam præstabunt, ac curabunt, ne quid ægrotis omnino desit, quod ad sanitatem recuperandam pertineat.

Inea-

tij,
busc
Con
mun
fi ex
lica
conc
N
prof
vent
qual
C
terd
pra
omn
olab
U
caff
dir
frag
ipfi
loc
Gen

Ineatur ratio, qua sublatiſ licentijſ, aut facultatibus haſtenuſ quibuſcunq; conceſſiſ, degentē extra Conventuſ clauſtra, ad ea quamprimuſ revocentur, nec de cætero, niſi ex graviffima cauſa à Sede Apoſtolicã probanda, huiuſmodi facultateſ concedi poſſint.

Nulli impoſterum ad habitum, aut profeſſionem admittantur, niſi in Conventibus per Sedem Apoſtolicã in qualibet Provincia deputandis.

Curent Superioreſ, ut Cõſtitutio interdicens largitionēſ munerum, & præſcribens hoſpitalitateſ formã ab omnibus in quolibet Conventu inviolabiliter obſervetur.

Ut omniſ officiorum ambituſ occaſio præcludatur, caveant omneſ à directã, vel indirectã vocum, ſeu ſuffragiorum procuratione, tam pro ſe ipſiſ, quã pro alijs, tum in Capituliſ locorum, tum in cæteriſ, præſertim Generalibuſ Capituliſ aut Congregationi-

tionibus, seu alibi. Quicumq; secus fecerit, præter alias pœnas, & censuras hæctenus contra huiusmodi ambientes inflictas, quas in suo robore permanere volumus, in pœnam privationis officiorum, quæ obtinent, eo ipso incidant, & ad futura quæcunque pariter inhabiles habeantur, super quocum eis dispensari à nemine possit, nisi à nobis, vel successoribus nostris, & pro qualitate culparum gravius etiam plectantur. Porrò supradictas omnes pœnas ad complices, ac simpliciter scientes: & non revelantes extendimus.

In Superiorum, & Officialium omnium electionibus forma præscripta à Sacro Conc: Trid: & Ordinis constitutionibus inviolabiliter servetur, jurentque Electores secundum veritatem cuiusque conscientie, probiores, ac magis idoneos se electuros, ac propterea priusquam ad electionem deveniatur, in primis, & ante omnia præle-

prælegantur constitutiones de qualitate, & requisitis eligendorum. Ad officia, gradus, & Prælaturas illi præcipue eligantur, qui possint, & consueverint regulas Ordinis & Constitutiones observare, præsertim quæ pertinent ad servitium chori, ac vestitum, & victum communem.

Eligantur in Capitulo Generali vel Provinciali aliquot graves, & periti ex Fratribus cuiuslibet Provinciæ, saltem tres, qui admittendos ad prædicationem verbi DEI, vel ad audiendas confessiones etiam ipsorum Fratrum, ac Lectores publicos diligenter simul examinet, priusquam probentur, & ad huiusmodi ministeria admittantur. Horum etiam curæ sit examinare, & probare, tam quoad doctrinam, quam quoad mores promovendos ad quoscunque Ordines, in quo servetur Decretum Congregationis Interpretum Sacri Concilij Tri-

dentini, hac de causa nuper editum & promulgatum.

Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, ut memores sint rationis quam in novissimo die reddaturi sunt pro grege sibi commisso, ac propterea omni studio invigilent, ut quæ in eorundem Ordinum Regulis, & constitutionibus de oratione mentali, silentio, jeunijs, Capitulo culparum, alijsque spiritualibus exercitijs prudenter, ac pie sancita sunt, ea omnia, & singula ad unguem observentur, intelligantque super his veluti fundamētis omnium Religionum ædificia construenda, & amplianda esse quæ ut faciliorem exitum sortiantur, & fructus uberiores in animis Fratrum producant, valde opportunum erit, si in quolibet Conventu, singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina, regularique observantia.

Quo verò omnia ordinate peragantur,

tur, appendatur tabella in loco conspicuo uniuscujusque Conventus, in qua distincte adnotetur quid singulis horis cuiusque diei quilibet Frater præstare debeat, ut certo quoque signo præmonitus, maiore animi præparatione suo muneri satisfacere possit. Quæ Ordinis Constitutiones, his Decretis non adversantur, inviolate custodiendæ erunt.

Quibus horum Decretorum capitibus certa pœna præscripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediati Superioris infligatur. Ut autem hæc Decreta (donec alia quæ pleniorum reformationem facient, edantur) ab omnibus observari possint, districtè præcipimus Generalibus, ac omnibus alijs quibuscunque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant, ea omnia inter alias eorundem Ordinum constitutiones perpetuò valituras redigi, interdicta omnino eorum singulis facultate illas

declarandi, & adversus eas unquam dispensandi. Alioquin sciant se in pœnam, Generalatus, & officiorum privationis, ac inhabilitatis perpetuæ ad alia quoque munera ipso facto, & sine ulla exceptione respective incidisse.

Ne verò prætextu dilatæ publicationis eorum observatio, quoquomodo differri possit, aut impediri, volumus, ut post illorum publicationem in Conventu, vel Monasterio cuiuslibet Ordinis de Urbe factam, Generalem, aliosque Ordinum Superiores, cæterosque quoscunque Fratres præsentés, statim, reliquos verò absentes citra montes, unius mensis, ultra montes, trium mensium spatio inarctent, ac si eorum singulis personaliter intimata fuissent.

Insuper mandamus, quòd Generales in singulis Conventibus citra montes, unius mensis, ultra verò montes, trium mensium cursu, Decreta supra dicta

dicta publicari faciant, sub pœna privationis Generalatus, alijsque arbitrio nostro imponendis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 25. Mensis Iunij. 1599.

Decretum illud, quo Fratres Romanam petere cum Generalis, & protectoris licentia duntaxat permiffum est, Sanctitas Sua extendit ad Provinciam, decrevit, ita ut Provincialis ipse ex causa communi totius provincie duntaxat facultatem huiusmodi facere valeat, declaravitq; pœnam privationis vocis activæ, & passivæ contrafacientibus inflictam Sanctitati Sux reservatam esse, interdicta omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali, ac Protectori facultate illam moderandi, ac relaxandi,

Datum Romæ die 20. Martij,

Anno 1601.

DUBITATIONES

AD HOC DECRETUM.

Decretum hoc media illa, rationesque vivendi præscribit, quibus verum disciplinæ Regularis, Religiosæq; perfectionis tragemitem assequamur. Multa ibi dilucida sunt, & ideo specialibus quæstionibus non pertractanda. Cætera hîc resolvere studebimus.

Primò igitur statuit, ne Religiosi, non urgentibus causis in Decreto enumeratis, super alios extolli cupientes, immunitates, exemptiones, privilegia, in Religionibus quærant. Et vero hæc observantiæ Regulari obstant, magnaque parte illam evertunt. Audiatur *D. Bonaventura* qui in *pharetra* sua sic inquit: *Si peculiaritas à Monachis habeatur, nec concordia, nec charitas in Congregatione eadem poterit permanere. Rationem sic subjungit. Quia qui post te ad Ordinem*
veni-

veniunt, non attendunt quid ante eos laboraveris, sed solum accipiunt, quale ijs exemplum præferas in præfenti, in laboribus vigilis, cibus, in alijs observantijs Ordinis, in quibus vellent sibi seniores suos præire: alioquin aut scandalizantur de ipsis, aut imitari eos incipiunt. Iungatur Bonaventuræ S. Ignatius, sæculi nostri decus, & Societatis IESU univèrso in Orbe celeberrimæ Antesignanus, qui ferventi Zelo observantiæ regularis vigere suos cupiens, inter cætera quæ illis commendata reliquit, illud non posterum est, ut penitus singularitates, privilegiaq; in Religione abijciant. Unde ingredientem Societatem interrogari præcipit. *An contentus fuerit eodem atque alij modo in Collegio agere, nullisq; privilegijs aut prerogativis minimum omniũ, qui in eo fuerint, anteire.* Adstipulantur Sancti Patres alij, quos longa ferie invenies apud Lezanam.

Tomo 1. cap: 12.

Hæc tamen nolim accipi de ijs, qui juxta instituti sui leges, similia privilegia adepti sunt, scio etenim plures, quorum vita exemplaris, modesta & humilis, suadet illorum immunitates non obesse, sed prodesse Religionibus, illas namque non ad commoditatem propriam, non ad honorem proprium, sed ad Religionum suarum auctoritatem, suæque familiæ decorem, quæritant. Solùm igitur ij tanguntur, qui nullis omninò meritis, sed nescio quo prætextu ad exemptiones, & immunitates aspirant, qui ut extollantur, promoveri se procurant ad laureas, esto literaturâ vix aliquâ sint præditi, & fortassis de quibus illud emanavit adagium. *Maneat ejus argentum apud nos, a sinuq; laureatus revertatur in patriam.*

Quæres I. Illud *actû legere, vel predicare*, an trahi possit ad casus similes, videlicet, libros edere, casus conscientix resolvere &c. Respon-
deo

deo potest, quia dictio taxat in Decretis, non excludit casus similes, vel urgentiores, maxime cum intentum Pontificis in illo Decreto videatur esse, quod Magistri & graduati Religionum, exercentur semper in aliquo literario exercitio, si volunt uti graduum suorum privilegijs.

Quæres II. An Lectores dicantur actu legere tēpore vacationum? Respondet *Peyrinis Tomo 1. ad secundā Julij 2.* Constitutionem, quod sic & bene. Quia tunc student, ut legant, & nunquam minus vacant, quam cum vacant, qui Officij debito satisfacere volunt.

Venio jam ad sanctam & Religiosam Paupertatem, de quā in eodem Decreto copiose differitur. Circa quā.

Quæres I. An possint Religiosi habere dominium seu proprietatem jurium, aut bonorū spiritualium? Respondeo posse. Quia per votum paupertatis non renuntiant bonis, aut
juribus

juribus spiritualibus, sed solùm bonis temporalibus. *S. Thom. 2. 2. quest. 186. art. 7. ad 4. Lessius de justit. lib 2. cap. 4.* Imò etiam quarundam rerum quæ non sunt pretio æstimabiles, v. g. paucarum reliquiarum, *Agnus Dei &c.* Quia per votum paupertatis solùm abdicarunt à se dominium rerum pecunia, aut pretio æstimabilium. Ita colligo ex *Sancto Thom.* ubi supra. Hinc si habeant, vel accipiant, jura aliqua Ecclesiastica, v. g. facultatem excommunicandi, absolvēdi, dispensandi, &c. sine licentia, non erunt proprietarij, propter eandem rationem. *Navar. comm. 2. de Regul. Sanchez. lib. 7. in Dec-log. cap. 19. n. 58.*

Quæres II An Religiosus dicens aliquid esse suum v. g. *mea vestis, meus liber,* peccet? Respondeo. Si id dicat, intendens, se habere dominium illius rei, vel usum, independenter à Superiore, & mentitur, quia dicit falsum, & peccat peccato proprietaria-

prietatis, quod opponitur Paupertati. Si autem velit solum dicere illam rem esse suam quoad usum dependentem a voluntate Prælati, nullo modo peccat neque contra veritatem, neque contra paupertatem, ob rationem oppositam.

Quæres III. An peccet Religiosus peccato proprietatis, tenens, retinens, aut possidens quamcunque rem sine licentia sui Superioris, etiamsi talis res sit ex illis, quæ usu consumuntur? Respondeo affirmative. Ratio est quia per votum paupertatis adstringitur ad non exercendum aliquem actum proprietatis, est autem præcipuus actus proprietatis, tenere, possidere, aut retinere aliquid sine licentia Superioris.

Quæres IV. An in Monasterijs, in quibus vel ob nimiam paupertatem, vel ob malitiam & negligentiam Superiorum, non potest observari vita communis dando singulis Religiosis
ea, quæ

ea, quæ sunt simpliciter ipsis necessaria secundum decentiam statûs vel defacto non dantur, possit permitti Religiosis aliquod peculium, &c. in Ordine tantum ad usus simpliciter necessarios, & amovibiliter à voluntate Superiorum? Respondeo posse. Nam eatenus *Concil: Trident:* & summi Pontifices prohibuerunt Religiosis peculium, &c. quatenus vel supponebant concedi Religiosis omnia necessaria, vel præcipiebant Superioribus, ut ita facerent, ut constat ex mente, & verbis ipsorum Decretorum, ego in casu proposito cessât hæc lex. Nec enim præcepta Ecclesiastica obligant cum morali impossibilitate, qualis in allato casu esse censetur. Deinde Superiores tenentur concedere Religiosis, ea quæ necessaria sunt ad vitam, & decentiam statûs: Si ergo hoc fieri non possit, nec Religiosus aliter possit, necessitati suæ succurrere, nisi

medi-

mediante aliquo peculio, &c. poterit id ipsi permitti. Hac occasione.

Quæres V. An & quomodo teneatur Religio suppeditare suis Religiosis necessaria ad victum, vestitum, habitum, medicinas? Respondeo. Teneri, & quidem potius large ac abundanter, quam parce & diminute stante quòd juxta effatum *S. Bernardi* relatum à *Perez. in Reg. S. Benedicti cap. 32. n. 7. Ubi non est abundantia, non est observantia*, & ut habetur in *Psalmo 58. si non fuerint saturati & murmurabunt*. Teneri inquam, & non solum ex charitate, aut fidelitate, sed ex justitia, ut in terminis docet *Peyrinis de Rel. Præl. q. 1. c. 5. n. 59*. Probatur autem responsio. *Tum quia qui in sacrario operantur, quæ de sacrario sunt, edunt, & qui Altari deserviunt, cum Altari participant*. Cùm ergò Religiosi, in sacrario operentur, & Altari deserviant, constat eis deberi alimentà necessaria

cessaria ipsorum statui ac conditioni proportionata. Tum quia in Professione Religiosa initur reciprocus contractus inter Religiosum profitentem, & Religionem admittentem ejus Professionem, quo ille se obligat ad inserviendum Religioni, seque ei per omnia subjicit in perpetuum, Religio verò se obligat ad illum alendum, regendum, tractandum, &c. at omnis contractus est ultro citròque obligatorius, ergò &c. Tum quia Bona Monasteriorum dantur à Fidelibus in sustentationem Religiosorum, qui in ijs degunt, adeòque isti jus habent ad illa, & Monasterium obligatur ea illis distribuere juxta propria statuta & communem Ordinis consuetudinem.

Ex quo bene infert *Navar: lib: 3. de Restit: cap: 1. n. 201.* quod si Religiosus vere indigeat re aliqua ex deputatis ad usum communem, & suam superiori proponat indigentiam, iste

iste verò ei nolit providere, potest ille eam rem occulte accipere. Ratio est, quòd ea deputantur ad usum communem, & cùm Superior non sit Dominus, sed dispensator, injuste denegat, ideoque ipsi possunt uti jure suo, præsertim attentâ doctrinâ *Suares Tomò 3. de Relig: lib: 6. cap: 9.* quòd perinde est habere Prælatum abutentem potestate sua, ac illum non habere, unde fit, ut sicut absente Prælato posset Religiosus subditus consulere propriæ necessitati ex bonis communibus Monasterij, sic etiam possit eo præsentem. Nec id est exercere actum dominij sed solùm sibi assumere usum rei necessariæ, qui voto paupertatis non repugnat. Cavendum tamen summe in tali casu est, ne quidquam sumatur ultra præcisam necessitatem.

Quæres VI. An Prælatus Regularis ad sublevandas Monasterij sui necessitates, possit, & debeat facere ali-

Z

qua de-

qua debita, si ipsum Monasterium non habeat sufficientes redditus, aut eleemosynas? Respondeo. Licet superiori plurimum cavendum sit, ne suum Monasterium gravet ære alieno; ob multa incommoda, quæ hinc sequuntur, expedit tamen interdum gravare Monasterium debitis aliquibus; quam minus sufficienter providendo necessitatibus subditorum, ijs præbere ansam detrahendi de Superioribus, conquærendi de Officialibus, Monasterij, inducendi proprietatem, sicq; disciplinam regularem evertendi, ut proinde teste *Pellizario Tract: 3. cap: 6. n. 18.* cuidam Superiori locali glorianti, se in suo gubernio nullum debitum contraxisse, imò ex redditibus Monasterij ipsi superfuisse, prudentissime responderit sapientissimus Generalis illius Ordinis. *Quam ego malletm ut potius gravâsses Monasterium ære alieno, quàm quòd tuis subditis ansam præbuisses tot & tantarum quari-*

quæ
nus p
ra cõ
cond
obfer
ria a
Peyr
ut re
redit
ant
oner
mili
nate
sent
dege
Q
ubi
fitar
pon
non
pec
deo
con
con

quarimoniarum. Sic ille, & non minus prudenter, quam pie, cum certâ constet experientia, nihil magis conducere ad promovendam regularem observantiam, quam subditis necessaria abundanter ministrare, ut fatetur *Peyrinis* sup: citatus. Quanquam, ut recte idem advertit, in casu quo creditus, aut eleemosynæ non sufficient ad debitam Monasterij sustentationem, magis conduceret minuere Familiam, sic enim non gravaretur Monasterium ære alieno, & alioquin possent ministrari necessaria Religiosis ibi degentibus.

Quæres VII. An in Monasterijs, ubi à Superioribus assignantur Depositarij, ad hoc, quod apud illos deponant Religiosi suas pecunias, si id non faciant, sed apud se retineant, peccent peccato proprietatis? Respondeo. Peccant, quia possident illas contra voluntatem sui Superioris, & contra Decreta summorum pontificum:

cum : quæ omnia constant, ex Decreto Sacræ Congregationis *Apostolicæ Visitationis* jussu *Urbani Papæ VIII.* pro *Franciscanis Conventualibus Monasterij Sanctorum Apostolorum Romæ 13. Julij, 1627.*

Quæres VIII. An possit Superior Monacho cōcedere aliquam rem, quæcunque illa sit, ad usum irrevocabilem? Respondeo non posse. Quia hoc est esse directe proprietarium; cū de essentia paupertatis sit, nihil habere, nisi dependenter à voluntate Superioris.

Quæres IX. An peccet Religiosus contra votum paupertatis si Superiori volenti ea quæ illi concessa sunt; auferre, resistat, aut si non sit paratus ad eius nutum se illis abdicare? Respondeo peccare. Quia tunc est manifesta proprietas, cū velit aliquid tenere, aut possidere contra voluntatem Superioris sui.

Quæres X. An Religiosus, qui ex
eo,

eo, quòd alteri concessum ad usum est, clam sibi aliquid assumit, v. g. librum, vestem, &c. peccet peccato proprietatis? Respondeo. Peccat, Quia sine consensu Superioris assumit sibi aliquid, alteri destinatum. Si tamen constaret aliquem Religiosum habere aliquid superfluum, & contra voluntatem sui superioris, & alius indigeret tali re, nec aliter subvenire posset suæ necessitati, si illam ab illo acciperet, non peccaret contra paupertatem. Ratio est, quia in tali casu debet præsumi voluntas Superioris, quòd talis res superflua uni, applicetur alteri indigenti. Attendendum tamen est ne inde sequatur scandala, suspensiones, quærelæ, quæ evenire solent.

Quæres XI. An Religiosus, acceptans donationem, aut legatum absq; licentia sui Superioris, peccet? Respondeo. Peccat, quia vel acceptat sibi, vel Monasterio? si sibi, est pro-

prietarius, si Monasterio, si ad hoc non habet consensum saltem implicitum, usurpat auctoritatem illius. Ita Sanchez lib: 7. in Decal. c. 31. n. 34. Talis tamen acceptatio, si est in favorem Monasterij, tenet, quia semper præsumitur voluntas Monasterij & Ecclesiæ in illis, quæ cedunt in ipsius utilitatem.

Quæres XII. An Novitius professionem facturus, & sua Religioni relicturus, possit Religionem obligare ad sibi solvendum quotannis 40. v. g. *scuta*? Supposito quòd facultates relictæ multum excedant dictam pensionem? Respond: Possè, & Conventum deinde teneri solvere. Cùm enim sit Dominus rerum suarum, potest eas relinquere, cuicumque vult absolute, vel limitate. Nec hoc est contra votum paupertatis, aut Concilium, quia semper suppono, quòd hunc redditum retineat & expendat cum voluntate Superioris, idq; in
 usus

usus necessarios. Conventus autem acceptans hæreditatem sic gravatam, tenetur solvere: sicut si dictus novitius mandasset Conventui, ab ipso instituto hæredi, dictam pensionem alicui alij Personæ extra Religionem solvere, & Conventus acceptasset, nonne teneretur ex debito justitiæ solvere? sic tenetur solvere Novitio jam professo. Ita *Ledes: de statu Relig. in communi. c. 4. concl. 3. dub. 14.*

Quæres XIII. An peccet Religiosus contra paupertatis votum, quando rem cum Superioris licentia acceptam, occultat, ne superior auferat? Respondeo. Peccare, nam sic occultans, vult contra superioris licentiam rem illam ablati, si conscius esset, possidere: quod directe est esse proprietarium. *Proprium enim est, quidquid celatur Abbati, vel tenetur contra voluntatem Prælati, ut ait Antonin: 3. part: tit: 16. cap: 1.*

Quæres XIV. An Religiosus ha-

bens multa, de quibus constat, quòd sint superflua, de superioris licentia, paratus tamen omnia in manus Superioris resignare cum fuerit requisitus, nec de illis disponere absque Prælati licentia, sit in statu peccati mortalis, contra votum paupertatis? Respondeo. Convenire Doctores, quòd tam Superior concedens, quam subditus retinens, peccent mortaliter. Superior quidem, quia abutitur potestate, peccat peccato infidelitatis, qua obligatur ad curandum pro posse, ut fervetur in Religione & equalitas, uitaque communis. Subditus autem peccat peccato avaritiæ, plura retinens, quam sibi & usui suo necessaria sint. Ita *Antoninus loq sup: cit: Ledges: ubi sup: &c.* Et utrumque peccare mortaliter declaravit Sacra Congregatio Cardinalium, ut refert *Quaranta in sum: Bull: Verbo casus, declar: 2.* Peccatum tamen hoc non est proprietatis, quia proprium solum est, ut di-

ut diximus, quod celatur Abbati, & quod retinetur contra voluntatem illius.

Quæres XV. An à solis Professis contrahatur proprietatis vitium? Respondeo. Quod sic, quia votum paupertatis violare non possunt alij, cum nemo violare dicatur id, ad quod se nondum obligavit.

Quæres XVI. Qualis licentia requiratur, ut Religiosus possit recipere, & retinere aliquid pro suis usibus absque vitio proprietatis? Respondeo. Licentiam expressam optimam esse, sufficere tamen tacitam, & præsumptam. *Eò quòd sit eadem virtus taciti expressi. L. Labeo ff: de pactis.* Vide Authores multos idem docentes apud *Bordonum variarum Resolut: parte priore q. 4.* Responsio tamen hæc locum non habet, quando in Religione adesset præceptum, ut licentia expresse peteretur, nam tunc non sufficeret tacita, quæ locum non habet,

bet, quando formaliter exigitur expressa.

Quæres XVII. An taciturnitas Superioris scientis aut videntis Religiosum aliquid recipientem, vel expendentem, neque contradicentis, æquipolleat licentiæ tacitæ? Respondeo. Utique per *reg: 43.* *Qui tacet, consentire videtur.* Sed consensus excusat à vitio proprietatis, ergo & taciturnitas. Confirmatur: quia consentire, & non contradicere, paria sunt, *L. In adoptionibus ff: de adop:* sed tacens non contradicit, ergo consentit. Quæ dicta sint non de taciturnitate permissiva, qualis est illa, quæ superior ex timore, aut verecundia tacet, aut quia loqui non potest, nam in hoc casu Religiosus non excusatur à vitio proprietatis, quia causâ permissiva non excusat à peccato, verum de approbativa, qualis est ea, quæ secluso timore potest repugnare, & non repugnat.

Quæres

Quæres XVIII. An licentia concessa sub uno superiore, duret etiam sub alio? Respondeo affirmative, modo ea licentia non revocetur. Responsionis ratio est, quia gratia simpliciter facta non expirat concedente amoto ab officio *cap: sè super gratia*. Et licet, ibi sermo sit de morte, tamen extenditur etiam ad mortem civilem per quamcunq; remoti-
onem *Glossa Ver: mortuo Prelato, cap: un: de Sede vacan: in 6.*

Quæres XIX. An Religiosi ludentes peccent peccato proprietatis? Respondeo. Religiosi ludentes de licentia sui Superioris, si non extet, prohibitio Regulæ, vel Constitutum, in quibus ipse dispensare non potest, non peccat peccato proprietatis, quia rem ludo exponunt dependenter à voluntate Superioris, quæ tamen non præsumitur in ludis illicitis, sed licitis & honestis, ubi parva pecunia insumitur, & moderata ad-
statum

statum Religiosi. Ita Sanchez lib: 7.
cap: 16. n. 76.

Quæres XX. An peccet contra votum paupertatis Religiosus, qui sine licentia recipit nummos ab externis, eosque expendit in emendis libris v. g. eosque libros retinet in cubiculo palam expositos? Respondet *Diana Trac: de pauper: Resol: 26. ex Azor: Fabio Corrol: Homob: negative.* Quia libros emptos ita tenere expositos, est consequenter eos voluntati ac potestati Superioris subijcere, quod est emisse ac possidere tales libros de licentia Superioris, saltem tacita, & præsumpta. Verum probabilius dicitur oppositum, ex eo, quòd licentia extendi non potest ad omninò incognita, ideòque cum in casu proposito Superiorem lateat, an aliqui ex illis libris palam expositis acquisiti sint absque eius licentia, ex eo quòd libri ipso inscio empti, expositi sint manifeste, non videtur censeri dare

dare licentiam ad illos detinendos. Præterquam quòd sic Religiosæ paupertatis observantia magna ex parte deficeret. Nisi pro Diana velimus dicere, quòd cum in isto casu, libri empti acquirantur Monasterio, quoad eorum acquisitionem potest præsumi licentia Superioris.

Quæres XXI. An delinquat contra paupertatem Religiosus, qui indigens aliquibus libris, curat eos emi ab aliquo amico, sibiq; tradi ad usum quoad voluerit, manente eorum dominio penes ipsum amicum, idque ut ijs libere uti possit deferendo de Monasterio in Monasterium, & ubi amplius ijs non indiguerit, reddere possit, amico tanquam Domino? Respondeo. Non delinquere, si tales libros recipiat cum licentia Superioris, secus si recipiat sine licentia. Ita Sanchez. lib: 7. mor: c. 19. n. 49. Patetque, quia in priori casu Religiosus nihil sibi usurpat tanquam proprium, sed
 solum

solum usum, isque petitur cum licentia, in posteriori autem casu Religiosus absque licentia, sibi usurpat usum librorum, qui est pecuniâ æstimabilis, adeoque peccat contra paupertatem.

Quæres XXII. An peccet contra paupertatem Religiosus, qui habens libros, aut alias res similes ad usum proprium concessas, ijs revera non indiget, neque ijs utitur, & tamen non vult ea commodare alijs Religiosis Monasterij indigentibus, ac petentibus? Respondeo. Peccare, & mortaliter quidem, si materia iudicio prudentis, sit gravis, & interveniat iussio Superioris id præcipientis, cum sic usus talium rerum sit proprietarius, & Religiosus in dictarum rerum dispositione se gerat ut Dominus, quod utique est contra paupertatem. Secus dicendum, si non adsit iussio Superioris ob rationem oppositam. Tunc tamen etiam contra charitatem peccaturum puto.

De

De manuscriptis autem proprijs studijs ac laboribus confectis, quid sentiendum sit, dixi in dubitationibus ad Decretum de largitione munerum §. 5.

Quæres XXIII. An Religiosus factus Episcopus, recuperet jus succedendi Parentibus, & cognatis, nec non administrandi bona dum vixerit? Respondeo affirmative. Ratio est, quia per Professionem non omnino, ac irrecuperabiliter extinguitur jus succedendi, sed consopitur & suspenditur, unde Religiosus translatus ad Episcopatum, recuperat jus succedendi priore professione suspensum, proportionaliter ut *L. 1. parag: Filio qui mortis digestis ad Tertullian:* dicitur, jus succedendi non omninò amitti servitute pœnæ, sed suspendi eo statu durante, ideòque concessa beneficio Principis restitutione, liberari. Ita *Fagund: lib: 7. in Decat. c. 6. n. 5. ex Sanchez. Azor Molina &c. monens*

nens Religiosum translatum ad Episcopatum, desinere acquirere Monasterio, & acquirere suæ Ecclesiæ à tempore, quo à Papa confirmatur in Episcopum, ex tunc quippe eximitur penitus à jurisdictione Monasterij. Confirmatur responsio ex responsione ad quæst: seq.

Quæres XXIV. An Religiosus creatus Episcopus, eo ipso eximatur à voto paupertatis? Respondeo affirmative. Ita *Pellizarius Tract. 4. cap. 2. sec. 5. n. 366. Diana p. 3. Tract. 2. Resol. 50. ex foto, Vasque, Medina, imò & Sanchez. lib. 6. mor. c. 6. n. 13.* qui concedit istam opinionem esse probabilem, licet ipse oppositam sequatur. Ratio responsionis est, quòd *cap. Vn. 18. q. 1. de Religioso Episcopo dicitur. Velut legitimus hæres paternam hæreditatem postea jure vendicandi potestatem habet: signum ergò est Religiosum Episcopum esse verum Dominum, cum vendicare, & sibi acquire-*

quirere solis veris Dominis compe-
tat, *L. in rem ff. de rei vindicat.*

Quæres XXV. An Religiosus ad
breve tempus substitutus in locum
Prælati Monasterij, v. g. per 15. dies,
possit sibi ipsi conferre facultatem dan-
di, & accipiendi res pretio æstima-
biles, pro eo tempore quo erit in eo
Monasterio subditus? Respondeo.
Possè sibi conferre totam eam facul-
tatem, quam possèt tunc dare cuicun-
que alteri ex suis subditis. Moveor,
quòd Superior ut talis non debet es-
se deterioris conditionis, ac sint eius
subditi, esset autem, si frui non pos-
set favoribus, & gratijs, quas potest
conferre subditis.

Quæres XXVI. Quæ requiratur
quantitas in pecunia, rebusque alijs,
ad constituendum in Religiosis pec-
catum proprietatis? Mirum est, quan-
tùm variant Authores. Ego Respõ-
deo. Hanc quantitatem, esse id, quòd
impenditur congruæ sustètationi ho-
minis

minis plebei uno die, qui cibis ordinarijs, vestitu, & habitatione sufficienti ad bonam sui conservationem absque luxu & superbia utatur, ut communiter sunt cives quamvis plebei commode viventes. Probatur responsio. Nam juxta *Apost: 1. ad Tim: 6.* Non potest esse homo contentus, nisi habeat, quæ necessaria sunt ad sustentationem congruam, dicit enim. *Habentes autem alimenta, & quibus tegamur, ijs contenti simus, unde rogabat sapiens Deum. Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria,* qui ergo damnum patitur per negationem sustentationis debitæ uno die homini in mediocritate constituto, habet justam causam, ne sit contentus, adeoque ut irascatur, & dissolvat mutuam benevolentiam adversus eum, qui sic defraudaverit ipsum, si ergo tantum accipitur, invito Superiore accipi censendum est,

pecca-

peccatumque proprietatis incurri.

Et licet videatur hæc regula non esse bona respectu locorum opulentorum, quæ ex damno allato non patiuntur tale damnum, nec rationabiliter dissolvunt amicitiam, cum abundant divitijs: hoc tamen est per accidens, quia quòd homo sit dives vel pauper, est per accidens ad rationem hominis, in ponderando autem damno spectari debet, quòd per se homini debetur. Sicut enim qui lethaliter vulneraretur, gravem pateretur injuriam, utut haberet medicamenta, per quæ vel vix sentiret dolorem vulneris, vel statim sanaretur, sic & in casu nostro.

Et certe semper mihi visa est difficilis alia determinatio, ex valore pecuniæ, mercium, &c. Nam vel hic valor accipitur, ut est in uno loco, & hoc non valet pro alia regione, ubi non est idem valor, vel accipitur valor, ut est in diversis locis, & hic

non est etiam capax unius determinationis, quod enim apud nos habet tantum valorem, habebit multò majorem apud aliquos, & multò minorem apud aliquos, & multò minorem apud alios. Idem dic de determinatione ex valore mercium, quia quod in una Religione æstimatur plurimi, in alia erit vile.

Quod punctum de non pluribus in Monasterijs alendis, quam ex consuetis redditibus ali possint, & ut alibi statuitur, de non recipiendis Conventibus nisi in eis duodecim Fratres degere valeant, alias Ordinarij visitationi & jurisdictioni subderentur, attinet. Nota id comprehendere etiam eas Religiones, quæ onera Missarum non recipiunt, ut Religio *Capucinarum*, & habere etiam locum extra Italiam. Ita enim respondit Sacra Congregatio Concilij ad 17. & 18. dubium circa ea, *Decreta de celebratione Missarum.*

Notã

Nota etiam in eo casu omnimoda
 jurisdictio, visitatio, & correctio, ac-
 cipienda est solum quod spectat ad
 disciplinam Ecclesiasticam, non quo-
 ad observantias regulares. Ratio est,
 quia cum votum Religiosorum non
 sit de obediendo Episcopis, sed pro-
 prijs Prælati, solum poterunt illis
 esse subiecti sicut alij Clerici sæcula-
 res, ac per consequens non quoad ob-
 servantias regulares. Ita *Lezana To-*
mo 1. cap: 11. n. 4.

Nota præterea, ibi non tangi Con-
 ventus ante ea Decreta erectos, sed
 post *erigendos*. Vide Decretum Sa-
 cræ Congregationis sub *Gregorio XV.*
 & *Urbano VIII.* emanatum: sed uti-
 nam fuisset additum, ut illa Monaste-
 ria jam recepta, in quibus dictus nu-
 merus non potest sustentari, vel non
 est saltem probabilissima spes, quod
 de brevi poterit, dimitterentur. Et-
 enim ubi parvo nimis habitatur in
 numero, ubi tres quatuor degunt,

impossibile moraliter est, ut vita regularis, & disciplina observetur, cogunturque ibi Religiosi frequenter ita ostiatim mendicare, ut potius continui Cursores, & eleemosynarum quaestores nuncupandi sint, quam Religiosi, & potius videantur ibi stare ad victum sibi quaerendum, quam ad DEO serviendum. Inde Religiosorum vilipendium. Inde sibi quisque quaerit peculium, ut possit necessitatibus suis subvenire, ut si quando contigerit eum ad talia loca inhabitanda mitti. Inde unusquisque facit, quae sibi placita sunt. Inde scandala, relaxationes paupertatis, aliorumque votorum, & taliter assueti si deinde reducantur ad Conventus, in quibus vigeat regularis disciplina, jam fracto jugo, ruptis vinculis, eis subijci amplius non possunt. Quod malum si ponderarent Praelati, equidem tot tuguria vel relinquerent, vel non susciperent.

Electio

Electio res valde familiaris est inter Regulares, & novis quotidie difficultatibus exposita. Agit de illa Decretum, & nos quæ digniora circa eam existimabimus, non prætermitemus.

Quæres I. An tractatus & colloquium, si fiat à vocalibus ante electionem, vitiet electionem? Respondeo. Non vitiat, imò jure communi debet præmitti electioni, *Glossa verb. tractantes cap: 1. dist: 23. per cap: in Genesi 55. de elect.* Unde habetur tractatu omisso, nullam sequi electionem, unde *Anton: de Butrino* dicit tractatum esse de substantia electionis, sicut est de essentia alienationis in *cap. Cum inter, & in cap. In causis de elect.* Quomodo enim legitima electio fieri potest à vocalibus, nisi prius inter se discurrant, & judicent, quinam digni sint, ut excludantur indigni, & inter dignos assumantur digniores? non ergo hoc pro-

hibent summi Pontifices, & multorum Ordinum Constitutiones, pœnas taxantes contra subornatores in Electionibus, intelligi enim solum debent contra illos, qui precibus vel donis suadent alijs, ut dent vocem quibusdam ob finem pravum, vel iniuste mentiendo vitia, vel virtutes eligendorum. Confirmatur responsio nostra, qui enim tenetur ad finem, tenetur & uti medijs necessarijs ad finem obtinendum, juxta regulam juris: *Qui vult consequens, vult & antecedens, conducens ad illud*, cum ergo electores teneantur eligere digniorem, tenentur etiam inquirere ipsū, ad quod facit dictus tractatus.

Quæres II. An electores si sciant eum, de cuius electione agitur, esse indignum, & futurum perniciosum bono communi, teneantur manifestare Præsidi electionis defectus illius, esto occultos? Respondeo affirmative. Quia in tali eventu eligendus
non

non habet jus proximum suæ famæ, bonum enim commune præferri debet bono privato particularis Religiosi.

Quæres III. An teneat electio per fabas facta? Respondeo negative. Ratio est, quia in casu quo aliqui ex electoribus ex fraude, vel mala alia intentione, ad impediendam electionem plura suffragia dent, vel quid simile maligni faciant, munus erit Præsidis præcludere viam, tali malignanti, & ut fiat electio legitime, præscribere scrutatoribus, ut aperiant votum eorum de quibus est talis suspicio, & manifestentur, ut puniantur, quod fieri non posse si electio fiat per fabas, per se patet. Et licet *Tridentinum sess. 25. c. 16.* præcipiat, ut eligentium nomina nunquam publicentur, hoc tamen ideo præcipit, ut ibi dicitur, *quo omnia rectè, & sine ulla fraude fiant* Non ergo extenditur ad casum allatum.

Quæres IV. An possit quis licite suffragium suum negare alicui, quem per solam Sacramentalem Confessionem novit indignum? Respondeo I. Indigno ita cognito, nemo tenetur denegare suffragium. Ita *D. Thomas in 4. dist: 21. q. 3. a. 1. quæstionculâ 1. ad 3.* Ratio est, quia non tenetur quis mederi salutis & animæ, proximi, ut habet *D. Thomas* loco citato, nisi eo modo quo scit illam periclitari ergo sciens in foro conscientie aliquem esse indignum, in eodem foro tantummodo debet illi remedium adhibere, admonendo, ut à tali electione absteineat, ergo non tenetur ad denegandum illi suffragium extra illud forum. Respondeo II. Nullum Electorem posse unquam uti scientiâ partâ per Confessionem Sacramentalem, ad non eligendum aliquem, quem aliunde non novit indignum. Aliàs siquidem multi delinquentes retraherentur à Confessione au-

one auriculari facienda de graviori-
 bus peccatis, si præviderent ex eo-
 rum Confessione sumi posse occasio-
 nem ipsis denegandi suffragia in ele-
 ctionibus. Nec refert, quod forte
 sequetur ex eorum electione detri-
 mentum aliquod temporale, vel eti-
 am spirituale; hoc enim non ita no-
 cebit Ecclesiæ universali, sicut noce-
 ret aversio & horror Sacramenti pœ-
 nitentiæ, si ex eo sumi potest ansa
 denegandi suffragium in electione.
 Non item refert, quòd ille peccator
 sit indignus qui eligatur, nam eiuf-
 modi indignitas non magis cogno-
 scitur ex Sacramentali scientia, quam
 si jugiter ignoraretur. Deniq; qui
 confitetur animo contrito, post abso-
 lutionem debet à Confessario pro in-
 nocente reputari, alioquin absolvi
 non debuisset, si rediturus iterum ad
 vomitum præsumebatur.

Quæres V. An Superior teneatur
 publicare electionem, si ipsi constet
 electum.

electum fuisse indignum? Respondeo. Teneri, & hoc ne alioqui feratur sententia contra reum inauditum, & in materia gravi condemnetur non citatus.

Quæres VI. Eligendus ad Prælatu-
ram qualis esse debeat? Respondeo.
Debet esse cæteris sanctior & doctior.
Ita enim habetur ex *cap. Vnum dist.*
25. ubi dicitur, quod eligendus ad Ec-
clesiasticam dignitatem, talis debet esse
ut cæteri comparatione illius grex di-
cantur. Et verò natura ipsa id dicitur,
apes enim & grues, cæteraque ani-
malia, quæ sibi constituendi Regem,
habent instinctum, semper eligunt,
qui cæteris præstat magnitudine, &c.
Idem præscribitur in *Tridentino sess.*
24. de refor. c. 1. & 18.

Quæres VII. An in electione, in-
digenæ præferendi sint extraneis?
Respondeo. Esse. Probatum ex illo
ierem. 30. Conteram jugum ejus de collo-
tuo, & vincula ejus dirumpam.

non dominabuntur eis amplius alieni:
 Ibi notanda sunt illa verba: *conteram*
jugum, & vincula dirumpam, quia
jugum portare, vinculisque ligari, est
gubernari ab alienigenis, Deut. etiam
7. habetur. Non poteris alterius gen-
is hominem, Regem facere. Deinde
ap. enim nullus invitis 16. ait Cæle-
stinus Pâpa, Tunc autem alter de al-
tera eligatur Ecclesia, si de civitatis
status clero nullus dignus, (quod eve-
ire non credimus) poterit reperiri.
probat idem D. Thomas 2. 2. q. 63.
2. ad 4. Quia unusquisq; ut pro-
pensorem habet animum ad suam
propriam civitatē & Ecclesiam, quā
ad aliam, & hac ratione poterit esse
utilior. Itaq; sanctissimæ sunt illæ
leges, quibus cavetur, quod non nisi
naturales assumantur ad officia patriæ
uæ, & ut Sotus lib. 4. de just. q. 6.
2. paulò ante 10. concl. ait., Vti-
am eas ubiq; sanciret Ecclesia, quem-
admodum & in Trident. Concil. me
presen-

præsente inquit consultabatur.

Quæres VIII. An postquam quis dedit suum suffragium, posuitq; schedam in urnam, possit eam recipere, ac votum mutare; si de novo audivit vitium Personæ cui suffragatus est? Respondeo non posse. Quia sic posset quilibet ex malitia electionem in longum protrahere. Deinde scheda projecta in urnam, ita miscetur cum alijs ut impossibile sit eam cognoscere: unde posset quis in fraudem electionis fingere, velle se sumere suam schedam ad mutandum votum, & sumere aliam. Accedit quòd Elector priùs debeat adhibere omnem diligentiam, ad cognoscendas qualitates personæ eligendæ, unde si vitium latens audit, postquam votavit, non est quòd sollicitetur, cùm fecerit quantum potuit & sic legem implevit.

Quæres IX. An semel reprobatus propter vitium ab aliqua dignitate, possit iterum eligi ad illam vel aliam?

am? Respondeo non posse. Quia
semel malus semper presumitur ma-
ius, quæ est *8. reg: jur: in 6.* nisi
 probetur emendatus.

Quæres X. An licitum sit offerre
 munera, ut non eligatur indignus,
 in casu quo Electores essent determi-
 nati ad eligendum indignum præter-
 misso digno? Respondeo esse. Imò
 concedit *Suarius Tomo 1. de Relig:*
lib: 4. c. 50. & Lessius lib: 2. de just:
cap. 35. dub: 19. n. 113. quòd si ali-
 qui Electores injuste electionem im-
 pedirent, posset illis pecunia offerri
 pro redimenda vexatione Ecclesiæ,
 cuius plurimum interest dignum ha-
 bere Pastorem. Alijs tamen vijs pri-
 us procurandum est, ne quispiam suf-
 fragetur indigno.

Quæres XI. An Electio Prælato-
 rum regularium possit arctari ad cer-
 tum genus hominum v. g. ad eos,
 qui tot, & tot annos attigerunt, tali
 ut tali gradu sint insigniti? Respon-
 deo

deo posse. Tum quia sic non tollitur libertas eligendi, nam electio Papæ est restricta ad Cardinales, ita ut non possit eligi, nisi unus ex illis, & tamen est libera, tum quia valet consuetudo, ut Abbas certi Monasterij non eligatur, nisi de certo quodam Monasterio. *cap. Cùm dilectus de consuet.* Tum quia hinc non sequitur Electores in aliquo casu posse adstringi ad eligendum indignum, nam si intra genus illud Personarum non reperiatur ullus dignus, tunc cessat ratio statuti, sicq; potest eligi alius dignus.

Quæres XII. An in Conventu ubi sunt tantum duo vocis passivæ capaces, unus alterum eligere possit? Respondeo non posse. Quia in hoc casu impossibile est servare essentiam electionis, quæ est assumptio unius ex pluribus ad minus ex duobus, qui pluralitas salvatur in duobus *reg: 46 in 6.* in casu autem præsentis eligendi non

non habet duos quos eligere possit ,
 sed unus alterum eligere debet. Ex
 quo fit, neque posse hac ratione ser-
 vari electionis secretum, ut per se
 patet.

Quæres XIII. An absens possit eli-
 gi? Respondeo, nulli dubium est, ni-
 hil de jure ob stare, quin possit eli-
 gi absens, & ignorans futuram de se
 electionem. Ita colligitur ex *cap:*
Quam sit 6. & cap: Cupiens 16. de
elect: in 6. Quia ex electione ele-
 ctus nullam actionem, nullum con-
 sensum, dum præcise eligitur, præ-
 stare debet, nisi in eiusdem accepta-
 tione, quæ postmodum fit, ergo eius
 præsentia necessaria non est. Limi-
 tanda est tamen responsio, respectu
 earum Religionum, in quibus electi
 in ipso electionis capitulo exercere
 habent aliquos electionis actus, unde
 in Generales, Provinciales, Definito-
 res eligi absentes non possunt, quan-

do hi ad electiones Priorum, &c. concurrere debent.

Quæres XIV. An valeant acta in Capitulo, si inter Capitulares reperitur aliquis affectus censurâ aliquâ excludente ab electione? Respondeo valere, si censura sit occulta, ideôq; ignorata ab alijs Capitularibus, quidem defectus unius, aut aliorum, non debet nocere Capitulo ignorantia, ut recte advertunt *Abbas cap: Cùm Vitonensis de Elect: n. 2. Navar: lib: 1. Consil: de Elect: Tum ex Regula 73. in 6. Utile non debet per inutile vitari.*

Quæres XV. An idem in plures Officiales eligi possit, v. g. in definitorem, & Superiorem localem? Respondeo non posse. Et Probatur.

I. Quia in Canonibus sacris *Decret: 1. par: Distinct: 89. cap: 1.* Uni Personæ duo non esse committenda Officia definit Papa *Gregorius* in hæc verbâ. *Singula Ecclesiastico*

juris

aris officia, singulis quibusq; personis
 ſingillatim committi jubemus, ſicut e-
 im in uno corpore multa membra ha-
 bemus, omnia autem membra non e-
 undem actum habent, ita in Eccleſiæ
 corpore, ſecundum veridicam Pauli ſen-
 entiam, in uno eodemq; ſpiritu, ali-
 onferendam eſt hoc officium ali-
 ſi- nittendum eſt illud, neque uni quan-
 uo- tumlibet exercitata Personæ uno tem-
 o id- pore duarum rerum Officia commit-
 bbas- tendenda ſunt. Et infra ſicut indecorum
 . 2- eſt, ut in corpore humano alterum mē-
 ex- brum alterius fungatur Officio, ita
 per- vimirum noxium, ſimulq; turpiſſimum,
 res- ſi ſingula rerum ministeria Personis to-
 ni- tidem non fuerint diſtributa.

II. Electio dicta enervatur ex De-
 r. ret: lib: 3. Tituli 5. de Præbendis &
 De dignitatibus cap: 28. ubi legitur. De
 : multa providentia fuit in Lateranenſi
 mit- Concilio prohibitum, ut nullus diver-
 prius- ſas dignitates Eccleſiaſticas, vel plures
 officia- Eccleſias Parochiales reciperet contra

sacrorum Canonum instituta, alioquin recipiens sic acceptum amitteret, & largiendi potestate conferens privaretur. Quam prohibitionem novo Decreto ampliat Pontifex, & adijcit hoc idem in Personatibus esse decernimus observandum, addentes, ut in eadem Ecclesia (infertur, eadem Religione) nullus plures dignitates, aut personatus habere præsumat, etiam curam non habeant animarum.

Consonant his Decret: itidem Libri sacris 3. c. 5. 7. 13. & 14. alijque passim textus complures, quibus locis pluralitas beneficiorum, & canonibus inimica esse dicitur, & dissolutionis, ac evagationis materiam inducere, mandaturque singula officia singulis committenda personis, sub pœnis ibi contentis.

III. Dispositio hæc censetur irrita ex Tridentino sess: 24. de Reformatione cap: 17. quod decidit, Ecclesiasticum ordinem perverti, quando unus plurimum of-

um officia occupat Clericorum, statuit-
 que ut deinceps unum tantum benefi-
 cium Ecclesiasticum singulis conferatur,
 extendendo id ad omnia beneficia,
 tam secularia, quam regularia, ut lo-
 quitur Concilium.

Quæ omnia subsistunt firmius, & à
 Religione non una veniunt observa-
 ta exactius, quòd earum constitutio-
 nes Pontifices non aliter approbarunt,
 & confirmarunt, quam in quantum,
 sacris Canonibus, & Concilij Tridenti-
 ni Decretis non adversantur. Illud
 tiam expresse sæpius apponentes, fo-
 re irritum & inane, si secus super his
 quoquam quavis auctoritate, scien-
 ter vel ignoranter contigerit atten-
 dari.

IV. Unus Sponsus debet una Spõ-
 ra tantum esse contentus, sed defini-
 tor vel superior, respectu officij sui
 e habet tanquam sponsus erga suam
 sponsam, ut eruitur ex cap. Ne pro-
 feectu de electione ergo nequit ha-

bere & definitorium, & Superioratum, aliàs effec, ac si quis plures haberet uxores, vel Bigamiam contraheret, quod detestatur Ecclesia.

Quando alicui hoc modo assignantur duæ dignitates, sequitur maxima inæqualitas, scilicet, quòd alius quidem quantumlibet probus & doctus, officioque dignissimus, *esurit, alius autem ebrius est.* Confirmatur. Nam ex textu infra immediate citando, consuetudo hæc, imò (verba sunt Potificis) *corruptela, processit a radice ambitionis, à qua Religiosis abhorrendum est.*

VI. Unum officium, ut prudentissime advertit *Bonifacius VIII.* & habetur in *6. de consuetudine titulo 4. cap: 1.* propter sui magnitudinem diligenter aliquis ægre adimplere potest, incongruum igitur est ut duc conferantur eidem. Propter quod haud dubie, uti est in *Decretal: lib. 3. tit: 5. cap. 13.* supra citato. *Salernitano.*

nitano.

*itano Archiepiscopo significavit Pon-
 ifex, esse omni rationi contrarium, ut
 unus Clericus in una vel diversis Ec-
 clesijs plures dignitates, vel persona-
 us obtineat.*

Et sane cum Patres Definidores,
 iuxta constantem Doctorum sententi-
 am, curare debeant, ut eadem scien-
 tia polleant, qua Generales ipsi, ac
 Provinciales præditi sunt, utpote isto-
 rum in causarum decisionibus Con-
 iudices, ac in gubernando Collegæ,
 quiquidò patet, esse periculum, ne im-
 plendæ huic obligationi plane sine
 impares, si localis etiam Prælaturæ,
 & Oeconomix curis distrahantur.

VII. Evacuatur hæc Electio. Quip-
 pe dum eligitur Pater Generalis, aut
 Provincialis ad quam electionem non
 modò Definidores, sed & Superiores
 locales ex Ordinis non unius statutis
 concurrunt, numerari tot vota, suf-
 fragiaque non possunt, quot nume-

rarentur, si officia hæc conferrentur
 diversis. Etenim Patres Definitores,
 qui simul Superiores locales sunt, in
 dictis electionibus non minus uno
 tantum voto suffragantur, quam si lo-
 cales Superiores non essent, Superio-
 ratusque à Patribus Definitoribus gu-
 bernati vocem amittunt, unde restrin-
 guntur & imminuuntur vota, quod
 & illicitum est, & vergere potest in
 fraudem Electionum, & grave Reli-
 gionis detrimentum.

VII. Pater Generalis, & Provinci-
 alis causas suas expedire debet cum
 Patrum Definitorum consilio consen-
 su *collegialiter & simul* habito, alias
 si separatim consentirent, actus pror-
 sus esset irritus & nullus. Ita *Parmit:*
in cap: Cùm Ecclesia num: 14. & plures
 alij apud *Sigismundum à Bononia de*
Elect: & potest: Pralat: Regul: dub: 3.
n. 3. & 9. Quare & sacra Congre-
 gatio Propagandæ Fidei declarat in
 Ordine meo *non licere Patri Generali*
vota

*vota definitorum per literas exigere
secus uota per literas data, nulla sint,
ac invalida.* Iam verò quâ ratione de
præfacto consilio, & consensu negotia
celerrime occurrentia modo dicto ex-
pediri possunt, si Patres Definitores
per Conventus quibus præficiuntur,
disperguntur remotique à Patre Ge-
nerali, vel Provinciali sunt.

IX. Videtur sic absolute exerceri
non posse a Patribus Definitoribus de-
bita iustitia, quam tamen servaturos
se communiter jurant. Constat enim,
dum locales Superiores agunt eos vel
incidere sæpius actu, vel saltem in-
cidere posse in culpas, & negligentias,
quarum Superiores alij non Defini-
tores, vi administrationis suæ culpa-
biles nonnunquam efficiuntur. Quo-
modo autem picem in alijs punient,
quâ ipsi inquinati erunt, & errores
plectent, quorum ipsi sunt participes?

Accedit, si Fratres subditi graven-

tur in Conventibus, quibus Patres Definitores præponuntur, & difficilimos reddi ad Definitorium recursus, utpote cui intersunt, & intolerabile recurrentibus illorum iterum quos detulerint jurisdictioni ordinariæ subjacere, & in una persona tam Definitorem, quam Superiorem localem sibi videre infensum.

X. Ad electionem Superiorum localium concurrunt cum Patre Generali, aut Provinciali, Patres Definitores, cumque hi votis suis tanquam plures prævalere in Religionibus certis possint, accidere potest, ut semper ipsi se invicem in Superiores ejusmodi eligant, & in ijs Officijs cōsistent. Atque cum personarum dispositio etiam ab ijs dependeat, pro parte sua eas eligant, quas voluerint, nec unus obstet alteri, ut hic vicissim ejus favorem in simili materia experiatur.

Quod quàm cum insigni justitiæ distri-

distributivæ, bonique communis detrimento, & requisitæ in Electionibus Superiorum localium, libertatis jactura, Conventuumq; quibus præfunt Patres non Definitores, lamentis Contingere valeat (cùm subjecta in Ordine deteriora sibi projici *vident*) nemo non *videt*.

Prædicta procedunt seclusis Religionum statutis, à sede maxime Apostolica approbatis, quæ si antelatas electiones concedant, hæ validæ sunt, ac inexpugnabiles.

Declaremus iam decretum, quo Religiosi Romam petere non possunt, nisi cum licentia Generalis, aut protectoris, aut Provincialis.

Quæres igitur An subditus gravatus injuste, deque gravamine protestans, & appellans, nec licentiam eundi ad sedem Apostolicam, obtinere potens, possit illam adire? Respondeo Possè Neque enim id contrariatur *Concilio Trident. sess. 15. de Regul: c.*

gul c. 4. aut summis Pontificibus, si-
quidem non prohibentur ibi Religi-
osi recurrere ad superiores suos per
viam appellationis, sed tantum quod
ad eos personaliter non recurrant sine
superiorum suorum licentia, quæ duo
longe divisa, & distincta sunt. Ne-
que enim credendum est vel à Gon-
cilio, vel à Pontificibus tolli Religi-
osis id, quod eis competit de jure
naturæ quod cum suadeat, ut quisq;
seipsum meliori modo quo potest, de-
fendat, certe reus injuste gravatus,
ad judicem superiorem legitimū ap-
pellare potest, ut hoc modo, se ab
injusto gravamine salvet. Id quod
exemplo *Pauli Apostoli* confirmatur,
qui *Actorum 25. Casarem appellavit.*
Adde neminem privari voce activa
& passiva (quam pœnam affigit *Cle-
mens VIII. Romam* sine debita licen-
tia venientibus) nisi præcesserit cul-
pa, in casu autem nostro nulla adest
culpa, ergo &c.

Nota

Nota autem I. Si superior petitam licentiam denegaverit, tunc subditus gravatus coram testibus fide dignis, licentiam petat, licet certò sciat eam sibi denegandam, & procuratis literis testimonialibus ab illis, qui audierunt dictam licentiam ab eo fuisse petitam, superiorem adeat, juxta Bullam *Sixti V.* quæ incipit *ad Romanū spectat.* Quas literas illi facere tenentur, cum de injustitiâ gravaminis omninò constat. Quia injuste gravato debitum charitatis postulat, ut omnes succurramus. Vide *Suarez Tom. 4. de Relig. tract. 1. lib. 3. c., 1. n. 7.* Addunt *Navar. com. 3. de Regul. n. 15. ad 4. & Sayrus in Clavi Regia. lib. 12. cap. 17.* Si subditus petendo licentiam superiorem majorem adeundi, timet rationabiliter de maiori aliquo gravamine, non tenetur eam petere, sed potest etiam illâ non petitâ Superiorem adire, quia nemo tenetur sibi majus gravamen procurare.

Nec

Nec iudicanda sunt hæc nimium subditis favorabilia, cum Superiores aliquando ita sint indiscreti, parum charitativi, seque magis pascentes, quam subditos, ut ijs misera sit agenda vita, nisi eiusmodi jurium fulcris sustententur. Imò advertit *Portel: in addit ad dubit: Reg: verbo Habitus n. 3. Diana Tomo 3. Tract. 2. resol: 115.* Quòd Religiosus gravatus recurrens ad suum Prælatum, si *prudenter* timet sibi impediri iter, & plus gravari, potest habitum dimittere, & sic incognitus iter suum prosequi, nam portare habitum est præceptum humanum, quod non obligat cum periculo carceris v. g. infamiæ, gravaminisque iniusti.

Nota II. Regularis non potest appellare à punctionibus sibi juxta statuta inflictis. Quia appellatio inventa est ad tollendum injustum gravamen. sed gravamen non sentit Religiosus, cum secundum statuta ad que profes-

b- professus est, corrigitur, quia ad id
 li- sponte se obligavit, *scienti enim &*
 a- *volenti non fit injuria.* Et verò sic
 m- appellare teste *Lexana* inf: mox cõ-
 ta, tando, est inventum diabolicum, ho-
 n- norem religionis inhonestans, pacem
 it- & tranquillitatem religiosorum per-
 3- turbans, signumq; maximæ relaxati-
 5- onis, cum regulariter loquendo, so-
 ns- lum apud aliquos ambitiosos, super-
 ti- bos, & deformatos locum habeat;
 ra- eosdem his elogijs condecorat *Peyri-*
 fic- *nus Tomo 1. q. 1. c. 20.* Latrones sunt
 am- & fures; bonum nomen, & famam
 nu- suorum confratrum harpagantes, Fra-
 ri- trucidæ, fratrum suorum honorem ma-
 ni- eulantes, ferientes, & quandoque o-
 ap- mninò tollentes, Matricidæ, Religio-
 sta- nem pijsissimam, & munificentissimam
 en- illorum matrem, quæ tot, tantisque
 va- gradibus eos cumulavit, dignosque
 eli- reddidit honorari ab omnibus, ne-
 qua- care quantum in ipsis est, non ve-
 ef- rentes: Ingrati homines, ingrata
 bestia,

bestiæ, imò ingratiore, & bestialiores bestijs: nam *cognovit Bos possessorem suum, & asinus præsepe domini sui*: ut ait *Isaias cap: 1.* Isti autem benefactricem suam non cognoscunt.

Nota III. Non licet Regularibus ad tribunalia sæcularia appellare, aut coram illis querelam facere contra suos Prælatos: sicut nec ad tribunalia Ecclesiastica, quibus non subduntur. Cùm enim ab ipsorum jurisdictione exempti sint, nullo jure id possunt, appellatio enim, seu querela, non est, nisi ad superiorem. Secus facientes quas pœnas incurrant, vide *Lezanã Tomo 2. Vocab: Appellare*.

Nota IV. Appellationem debere fieri tempore legitimo, scilicet 10. dierum *cap: Concertationi, & c. Non solum de appel: in 6. c. Cùm dilectus fin: de elect.* Hic porro terminus decem dierum currit a die scientiæ latæ, sententiæ, quia datur reo ad deliberandum, an velit stare sententiæ latæ,

latæ, an ab illa appellare, ad quod est necessaria scientia illius. Nec potest Iudex hoc tempus minuere, aut augere, quia illud est introductum à jure in favorem partium.

Nota V. Appellationem hoc ordine debere fieri à Priore ad Provinciam, ab hoc ad Generalem, à Generali ad protectorem &c. Ita enim statuit Sacra Congregatio Anno 1587. Possunt tamen Religiosi immediate à suo superiore appellare ad Sedem Apostolicam. Probat per duo *cap: ad Romanum 5. & 7. 2. q. 6.* Ratio est, quia Papa est principalis, universalisq; superior Regularium, unde illorum est Prior, Provincialis, Generalis, omnesq; illi immediate subijciuntur, *cap: Autoritate paragr: 1. de privil: in 6. glos: c. 1. de rebus Ecclesie non alienandis in 6. vide Navar: Consil: 2. & 4. de appel: n. 3.* Idem sentit *Lezana de sacra Congreg: Regulariũ Tomo 1. c. 9.* quæ jure cõputanda videtur inter tribunalia Regularium.

DECRETA GENERALIA;

Fel: record.

CLEMENTIS PAPÆ VIII.

De Novitijs ad habitum Regularē, & professionem non admittendis, nisi in Conventibus designandis, sub pœnis ut supra, bis in Anno legenda, diebus à Superiore præscribendis.

CLEMENS PAPA VIII.

Regularis disciplinæ restitutioni, pro qua potissimum juxta nostri muneris debitum laborare non desistimus, illud in primis magnum impedimentum afferre quotidiano usu compertum est, quod in omnibus Conventibus, ijs præsertim, qui majori reformatione indigent, singuli ad Religionem venientes; passim recipiuntur. Unde fit, ut quò magis, nos varijs constitutionibus male affectas radices amputare studeamus: eò magis in dies depravata, in-
fructu-

fructuosaque eiusmodi noviter pro-
 fitentium germina succrescant. Cui
 quidem malo occurrere volentes, præ-
 senti Decreto statuimus, districteque
 præcipimus omnibus Generalibus, Pro-
 vincialibus, Commissarijs, Ministris
 cæterisque Superioribus Conventu-
 um intra Italiæ, & insularum adia-
 centium fines existentium quibuscun-
 que, & quorumcunq; Ordinum men-
 dicantium, ut de cætero neminem sub
 quovis prætextu, aut colore ad ha-
 bitum regularem admittant, nisi in
 Conventibus auctoritate nostra pro-
 pediem in unaquaq; Provincia desi-
 gnandis. Insuper sancimus, ut quo-
 ad eiusmodi Conventus, ut præfertur
 per nos deputati non fuerint; omnes
 præfatorum Ordinum Superiores à
 receptione quorumcunq; novitio-
 rum, sive ad habitum, sive ad pro-
 fessionem omnino abstineant. Supe-
 rior, qui hujus Decreti transgressor ex-
 titerit, ipso facto pœnam privatio-

nis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vocisq̃ activæ, & perpetuæ inhabilitatis ad alia impofterum obtinenda, fe noverit incurrifſe, ac alijs etiam pœnis arbitrio noſtro ſubiaceat. Receptiones verò, & profeſſiones quaslibet eorum, qui contra huiſmodi Decretum noſtrū admiſſi fuerint, nullas & irritas ex nunc decernimus, & declaramus. Privilegijs, ſtatutis, & conſuetudinibus quibuſcunq̃ in contrarium minime obſtantibus. Datum Romæ die
12. Martij, 1596.

Renovatio, & ampliatio eiufdem
Decreti.

*De Novitijs ad habitum Regularem
non recipiendis, niſi in Monafterijs,
& locis designandis.*

Sanctiſſimus in Chriſto Pater, &
Dominus noſter D. Clemens Divi
nâ providentia Papa VIII. cum jan
dudum

dudum animadverteret collapsæ Regularis disciplinæ restitutioni ; pro qua potissimum, juxta sui muneris debitum, vigilare, ac laborare non desistit, illud in primis magnum impedimentum afferre, quòd in omnibus Monasterijs, & Conventibus, ijsque præsertim, qui majori indigent reformatione, singuli ad Religionem profitendam accedentes, passim, ac sine delectu recipiuntur, ac inde fieri, ut quò magis varijs constitutionibus male affectas radices evelleret studet, eò magis infructuosa noviter profitentium germina quotidie succrescant: cumque ob zelum, ac desiderium, quo tenetur Sanctitas Sua, omnes Regulares ad vetus suæ cuiusque religionis institutum redigendi, districtè prohibuerit, ne quis in certis Monachorum, & mendicantium Ordinibus ad suscipiendū habitum Religionis admitteretur, profitereturve, quousque Monasteria, & Conventus

aliquot destinarentur, in quibus posset commodius Regularis observantia, secundum reformationem à Sanctitate sua institutam introduci: Quia tamen non obstante tali prohibitione, cognovit nonnullos fuisse, vel sub colore facultatis, & licentiæ à Sanctitate sua obtentæ, vel quia talis prohibitio ad illorum notitiam non pervenerit, receptos, & admissos, præter mentis suæ sensum: Idcirco huic malo prospicere volens, ne licentiarum, ac facultatum huiusmodi subreptione, ac prætextu, decretum Sanctitatis suæ irritum reddatur; nunc denudò strictè præcipit, ac mandat omnibus Generalibus, Provincialibus, Commissarijs, Ministris, Præsidentibus, Abbatibus, Prioribus, & Guardianis quibuscunq̄ue, cæterisq̄ Superioribus, Conventuum, Monasteriorum ac Domorum quocunq̄ue nomine appellantur, intra Italiam, & Insularum adiacentium fines existentium,

um, quorumcunq̄ue Ordinum mendicantium, (exceptis tamen Carthufianorum Fratrum Minorum de ftrictiori obfervantia, nec non Capuccinorum S. Francifci, Reformatorum S. Dominici, Difcalceatorum Ordinis Carmelitarum, nec non Fratrum Congregationis Fulienfis Ciftercienfis Ordinis, ac Eremitarum Eremiti Camaldulenfis, & Montis Coronæ: Clericorum Regularium Theatinorum, Societatis IESU, S. Pauli Decollati, & aliorum de Somafcha, Miniftrorum, Infirmorum, refpectiue Ordinibus, Societatibus, feu Congregationibus nuncupatis, quæ etiam antea exceperat, & nunc iterum excipiendo, voluit prohibitionem hanc ad illa nullo modo extendi.) Ne fub cuiufvis licentiæ, & facultatis impetratæ, vel impetrandæ obtentu, nifi per literas in forma Brevis dumtaxat, & non alias quemquam ad habitum Regularem fufcipiendum, nec etiam conver-

fos, nisi in Conventibus, Monasterijs, & Domibus, auctoritate ejusdem S. D. N. propediem in unaquaque Provincia designandis, recipere, aut receptos ad professionem admittere ullo modo audeant. Quinimò contra primam prohibitionem Sãctitatis suæ receptos, etiam si imperfectum habitum, aut sine caputio gerant, post præsentis Decreti in Romana Curia publicationem, omninò eijcere debeant.

Superiorem autem, qui huius Decreti transgressor extiterit, ipso facto pœnam privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vocis activæ, & passivæ; & perpetuæ inhabilitatis ad alia impofterum obtinenda, eo ipso incurrere voluit, ac decrevit & alijs etiam pœnis arbitrio Sanctitatis suæ imponendis subiacere.

Receptiones verò, & professiones quaslibet eorum, qui contra huiusmodi Decretum admissi fuerint, nul-
las,

las, & irritas esse ad quemcumque effectum, ex nunc decernit, & declarat.

Hoc autem Decretum noluit Sanctitas sua eos ordines comprehendere, qui Conventus, Domos & Monasteria à se probata pro Novitiorum receptione, & educatione, hæctenus permissione sua constituerint.

Cæteras verò licentias, sive particulares quæ in hanc diem effectum non sunt fortitæ, revocat & annullat.

Vult autem Decretum hoc suum in solitis locis Urbis publicatum ita prædictorum singulos afficere, ac si cuilibet personaliter fuisset intimatum, privilegijs, statutis, & constitutionibus quibuscumque in contrarium minime obstantibus. Datum

Romæ apud Sanctum Marcum
die 20. Mensis Iunij 1599.

F O R M U L A

*Concedendi facultatem pro Novitijs ad
Regularem habitum recipiendis in
Monasterijs, & locis designatis.*

Sanctissimus in Christo Pater, &
D. N. D. Clemens divina provi-
dentia Papa VIII. cum regularem
disciplinam restituere, atque in pri-
stinum statum revocare maxime cu-
peret, Regularesque omnes vitam,
moresque suos ad rationem ejus in-
stituti, quod quisque professus esset,
ita componere, ut quæ ad votorum
vim, habitum, victumque commu-
nem pertinent, ea potissimum singuli
religiosissime observarent, generali
Decreto, quod de mense Junij anni
1659. promulgatum fuit, Ordinum
Religiosorum Superioribus (nonnul-
lis exemptis) prohibuit, ne aut No-
vitijs reciperent, aut quemquam ad
professionem ante admitterent, quam
a Sanctitate sua monasteria aliquot
ad eam

ad eam rem præscripta essent, in quibus observantia regularis vigeret. Nunc verò eadem sanctitas sua à locorum etiam Ordinarijs, quibus id muneri demandaverat, certior facta in infra scriptis Monasterijs, & Conventibus Ordinis nostri præfinitum esse numerum dumtaxat eorum, qui vel ipsius Monasterij censibus, vel consuetis elemosynis sustentari ibi cōmode possunt, atque in illis omnia fideliter observari, quæ sunt cum illorum professionis perfectione conjuncta, nempe castitatis, paupertatis, & obedientiæ vota, una cum cæteris decretis particularibus, vel institutis ipsius, vel Pontificiis etiam ad victum, vestitumq; communem spectantibus ipsi Decreto, ut supra edito, & promulgato, nequaquam obstante) potestatem facit Superiori ejusdem Ordinis Novitiatus in infra scriptis Monasterijs, & Conventibus erigendi, Novitios recipiendi, educandi, atque ad pro-

ad professionem admittendi, modo tamen id ad præscriptum instructionis jussu suæ sanctitatis editum, neque alio modo fiat. Quoniam verò ea est suæ Sanctitatis mens, & voluntas, ut in Monasteriis, & Conventibus, ad alendos Novitios præfinitis, regularis observantia perpetuò retineatur, mandat, & præcipit, ut in ipsis præscriptis jam personarum numerus imposterum servetur, nullusque omnino Superior cujusvis conditionis, personarum, & Novitiorum numerum augere præsumat, ea pœna proposita, ut in omnibus privatus officijs vocis activæ, & passivæ jus omne amittat. Vult denique Sanctitas sua hujusmodi facultatem per Congregationem Reformationis Apostolicæ, hæc Decreto Secretarij manu subscripto concedi, non obstante decreto, ut supra promulgato. Datum Romæ die, & Præscribitur verò numerus Sacerdotum. Clericorum Novitiorum Conventorum autem. &c. N. VI-

N. VISITATIONIS, ET RE-
FORMATIONIS APOSTOLICÆ
SECR.

*Decretum super forma recipiendi
Novitios Regularium ad habitum,
& professionem.*

SANCTISSIMUS in Christo Pater &
D. N. D. Clemens Divina pro-
videntia Papa VIII. qui alias pro
Regularis disciplinæ restitutione, sin-
gulis Regularium Ordinibus (qui-
busdam exceptis) prohibuit ne ad
Regularem habitum Novitios im-
posterum reciperent, receptosve ad pro-
fessionem admitterent, quousque in
aliquibus cuiusvis Ord. Monasterijs,
seu Conventibus (in quibus Novi-
tius pro recipiendis, & educandis
Novitiis designarentur, & approba-
rentur) ad ejus, quam professi sunt,
Regulæ præscriptum, vitam moresq;
restituerent & componerent, certior
deinde factus quosdam omnium fere

Ordi-

Ordinum Conventus, seu monasteria & a
 ad pristinam illam regularem vivendi gnar
 formam, & disciplinam, quam diu habi
 tius desideraverat, fuisse redacta: in adm
 eisdem Monasteriis, & Conventibus, ut vel
 Novitiatus erigi, Novitiique recipi ab i
 possent, (sub certis tamen legibus, exist
 ac ea præsertim, ut licentia à Cong. di fu
 Reformationis Apostolicæ prius ob- Nov
 tenta esset) concessit, & ad illa desi- erin
 gnavit & approbavit, nunc volens, licet
 ut ea, quæ pro Novitiorum recepti- in o
 one, & institutione, de mandato San- con
 ctitatis suæ præscripta fuerunt, im- aute
 posterum accuratius, & exactius ob- rios,
 ferventur, ultra formam traditam in adhi
 Constitutionibus fel. rec. Sixti Papæ nem
 V. etiam Sanctitatis suæ super recepti- & m
 one Novitiorum, decrevit, ac præ- Nov
 sentis Decreti virtute mandavit, ne stitu
 in Conventibus seu Monasterijs ad ader
 Novitios recipiendos, de Sanctitatis pub
 suæ, seu dictæ Congregationis refor- do
 mationis licentia hæctenus designatis; mitt
 & ap-

& approbatis, seu imposterum designandis, & approbandis Novitij ad habitum recipi ullatenus possint, vel admitti nisi prius ab ipsa Congreg: vel à proprijs locorum Ordinarijs, aut ab illis, in quorum dioecesi Novitiatūs existunt in quibus Novitij recipiendi fuerint, expresse, & nominatim Novitij ipsi recipiendi approbati fuerint, & ut recipi, & admitti possint, licentiam in scriptis (gratis tamen non omnibus etiam quoad scripturam concedendam) obtinuerint, monet autem Sanctitas sua eosdem Ordinarios, omnem curam, & diligentiam adhibere, ut circa ætatem, conditionem, educationem, scientiam, vitam, & mores cæterasque qualitates in ipsis Novitijs requisitas, observentur institutiones pro illis recipiendis ab eadem Congr: Reformationis factæ, & publicatæ, neque aliter, nec alio modo aliquem ad habitum recipi permittant; Ordinariorum ipsorum cō-

scienti-

scientiam onerando, si quempiam approbaverint, vel admitti permiserint, qui non sit idoneus, & juxta constitutiones, & institutiones prædictas, approbandus & admittendus. Firmis nihilominus remanentibus pœnis omnibus contra Superiores quorumcunque Ordinum, qui in admittendis ad habitum & professionem, Novitijs, formam constitutionum, & institutionum prædictarum non servaverint, aut Novitium aliquem, quantumvis idoneum, & approbatum, in quovis alio Conventu, & loco, seu Monasterio, præterquam in hætenus à sua Sanctitate, vel à dicta Congregatione designatis, & approbandis, vel ultra numerum in eorum singulis præscriptum, seu præscribendum receperint, vel admiserint, seu alias præmissis, quovis modo contrafecerint. Irritum ex nunc, & inane decernens quicquid fecus, & alias, quavis auctoritate, & quovis gestum, vel attentatum fuerit.

rit. Non obstantibus quibuscunque,
&c. Datum Romæ apud S. Petrum,
die 19. Maij 1602. Pontificatus eius-
dem S. D. N. Anno undecimo.

*Institutiones super receptione, & edu-
catione Novitiorum Religiosorum in
Monasterijs, & Conventibus designa-
tis, vel designandis, Clementis e-
iusdem jussu editæ.*

CUm ad regularem disciplinam
in singulis Religiosorum Mo-
nasterijs propagandam, Novi-
tiorum institutio maxime utilis sit,
ac necessaria, & nihil ad gravem illâ,
ac laudatissimam priscorum Patrum
vivendi rationem relaxandam mayo-
rem vim habuisse compertum sit,
quàm vel nimiam in recipiendis No-
vitijs facultatē supra nūmerum, quem
capere, atq; alere Monasteria ipsa pos-
sent, vel negligentiam in probando,
& examinando eorum spiritu, an ve-
re esset ex DEO, atque ex præcipuo

D d

illi in

illi inserviendi, vel denique incuriam in eis educandis, atque instituendis. Idcirco, ut huiusmodi incommodo deinceps occurratur, præcipitur omnibus, & singulis, ad quos spectat, ut in recipiendis Novitijs, & in eorum institutione, atque educatione, nec non in ministri, & aliorum ministrorum electione, præter alia, quæ in sacris Canonibus, ac Decretis, præsertim Concilij Tridentini Pontificis, & cuiuscunque Ordinis, aut institutioni constitutionibus continentur, tam in alias designatis, quam nunc, & in posterum ad hoc designandis Monasterijs, & Conventibus, hæc quæ sequuntur inviolate observari, & exequi perpetuo curent.

Primum, quod attinet ad Noviti-
orum recipiendorum formam, ultra
diligentem perquisitionem, quæ ha-
benda erit de uniuscuiusque natali-
bus, corporis habitudine, moribus, &
vita antecta, ac præcipue eorum, qui
sextum-

Sextumdecimum ætatis suæ annum excedent, an criminosi, an ære alieno gravati, vel reddendæ alicuius administrationis rationi obnoxij sint, juxta formam constitutionis fel: rec: Sixti V. & moderationum subsecutarum. Illud etiã Superiores ad quos spectabit, sedulò perquirant, ut quibus in Monasterijs, & Conventibus, ex Apostolica facultate Novitiatus fuerint instituti, in ijs ad Religionem nullus in posterum admittatur, qui & ex honestis parentibus natus non sit, & condiciones sacris Canonibus, Summorumque Pontificum constitutionibus præscriptas non habeat, juxta Decretum super forma recipiendi Novitios die 19. Maij 1620. editum.

Quisque recipiendus in aliquo Ordine Regulari, etiam mendicantium, in ea sit ætate constitutus, quam eius Ordinis, in quo recipietur, regularia instituta, & ordinationes requirunt; eam verò literarum scientiam calleat,

aut illius addiscendæ spem in dubiam præferat, ut minores, & suis temporibus maiores Ordines, juxta decreta Sacri Concilij Tridentini suscipere valeat. Sed si quis annum vigesimum quintum excedens ad habitum regularem admitti postulaverit, & talis eruditionis expers inventus fuerit, in conversorum tantum, quibus literarum scientia non est necessaria, numerum referatur, ipsi autem conversi non recipiantur ante vigesimum ætatis suæ annum; & nisi saltem præcipua doctrinæ Christianæ capita noverint.

Demum Superiores diligentè exquirant, quo spiritu, qua mente, ac voluntate id regularis vitæ genus elegerint, quem sibi finem proposuerint, num zelo melioris frugis, ac perfectioris vitæ, & ut DEO liberius famulari possint, an potiùs levitate, vel humano aliquo affectu, aut inordinato animo ducantur, & an eorum paren-

parentes ope, & subsidio ipforum indigentes destituantur.

Provideant quoque, ut omnes etiam conversi recipiendi; priusquam ad habitum regularem admittantur, ab ijs, quibus munus hoc incumbit, de regula, quam professuri sunt, tribus votis essentialibus, statuque regulari, & alijs cuiusque Ordinis peculiaribus institutis, & constitutionibus diligenter instruantur. Et quia quarundam Religionum moris est, nedum conversos ad professionem admittendos, verum & oblatos ut vocant, recipere, circa ipforum oblatorum receptionem unaquæque, religio suas peculiare constitutiones, specialiaque instituta observare teneatur.

Statim atque novitij ad habitum recepti, & in locum novitiatus introducti fuerint, per generalem omnium peccatorum confessionem totius anteaactæ vitæ conscientiam discutiant, & expurgent.

Quod verò ad loci qualitatem uniuscuiusque novitatus spectat, locus huiusmodi propria clausura ab ea parte Conventus & Monasterij, in qua degunt professi, segregatus sit, atque distinctus, habeatque tot ad dormiendum cellulas separatas, quot erunt numero novitij, vel dormitorium ita capax, ut pro singulis singuli lectuli commode sterni possint, in quo etiam cellula, vel certus ac determinatus locus pro Magistro, eiusque socio reperiat. neft atq tun cre ver rab aud der

In eo etiam, præter alias communes commoditates aptus locus ad spirituales collationes, seu conferentias faciendas, ac lectiones, instructionesque Magistri audiendas, & in quem hyemis tempore ad calefaciendum se igne communi recipiant. ne reg ste re at, cio tu gr ve pe na

Oratorium insuper seu Capella, si commode fieri poterit, ad novitios in spiritualibus, præsertim in ceremonijs, Ecclesiasticisque functionibus exercendos. M fo

Hor-

Hortus quoque peculiaris ad honestam recreationem bene conclusus, atque munitus adfit, sin minus, hortum cæteris Fratribus communem recreationis tēpore ingrediuntur. Iphis verò novitijs ibi commorantibus, curabit Magister cum loci Superioris auctoritate (si opus fuerit) ne in eundem quisquam alius ingrediatur.

Ad huiusmodi locum Novitiatus nemini eiusdem, vel alterius ordinis regulari etiam Conventus, & Monasterij Officiali, ullo unquam tempore sub quovis prætextu aditus pateat, præterquam Magistro, ejusque socio, ac etiam Monasterij, aut Conventus Superiori, si quandocunque ingrediendum sibi necessariò existimaverit, quo tamen casu aliquem semper ex senioribus Conventus, vel Monasterij Patribus socium assumat.

Huius loci clausuræ clavis apud Magistrum semper asservetur, illique soli liceat ex gravi tantum causa ingressum

gressum illuc alicui permittere: si quis autem novitiorum quempiam alloqui voluerit, Magistro præsentem, & non aliter alloquatur.

Novitiorum Magistro socius, si per novitiorum instruendorum multitudinem necessarius fuerit, vita, & moribus (quoad fieri poterit) confimilis deputetur, qui in his, quæ ad novitiatum regimen spectant, dicto Magistro immediate subiectus existat, eliganturque tam Magister, quam socius per Provinciale Capitulum, per triennium ad minus onus huiusmodi subituri. Quòd si aliquo casu extra tempus capitulare nova loca novitiatum concedi contingat, tunc electionem magistri novitiorum, & socij huiusmodi in his novis locis per Generalem, vel Provincialem, seu ministrum, aut eorum visitatores, seu Vicarios, de Definitorum tamen, vel graviorum aliorum Patrum consensu fieri permittatur: idemque servetur, si in-

si intra triennium, alterum, vel utrumque urgenti aliqua de causa ex illis locis amoveri, vel mori contigerit, in cuius, vel quorum locum alij confimiles subrogari debeant.

Tam novitiorum Magister, quam socius ab ijs omnibus officijs, oneribusque vacationem habeant, quæ novitiorum curam, & regimen impedire valeant. Ipse Magister sacerdotali ordine sit initiatus, ac in quinto saltem supra trigessimum ætatis suæ anno constitutus, & per decennium à professione emissâ in Religione persistiterit: socius verò trigessimum annum excedat, sintque ambo doctrina, & quantum per Superiorum diligentiam, & vires fieri poterit, vitæ etiam antea exemplo præstantes, orationis præterea, & mortificationis operibus addicti prudentiâ, charitateque referti, non sine affabilitate graves, zelum DEI cum mansuetudine præferentes: ab omni cordis, ac

animi perturbatione ira præsertim, & indignationis, quæ in se, & erga alios charitatem impedire consueverunt, quam longissime alieni, & tales demum, qui in omnibus seipsum bonorum operum exemplum præbeant, ut ij, qui eorum curæ subsunt, illos non tam metuant, quam revereantur, nec illis unquam detrudere quicquam possint.

Habeat etiam Magister plenam, & absolutam potestatem, circa Novitiorum institutionem, ac Novitiatu regimen, ita ut in illis nemini (Visitatoribus ac Superioribus majoribus, vel etiam localibus exceptis) quovis colore se ingerere liceat.

Curam adhibeat diligentem, ut Novitij omnes in regulari disciplina sedulo exercentur, agnoscantque præcipue divinæ, qua digni facti sunt, vocationis præstantiam & excellentiam, quæ vera sit, atque perfecta votorum solennium, & quam necessaria
cujus-

cujusque Ordinis Constitutionum ob-
servantia modum in oratione, tum
vocali, tum mentali fructuose perfi-
stendi, illicitas passiones, & vitia (ad
quæ natura per peccatum labefactata
omni tempore prona est, atque procli-
vis) per sensuum custodiam, & mor-
tificationem cohibendi, austeritatem,
jejunia, cilicia, disciplinas, conscien-
tiæ puritatem, crebram illius discussi-
onem, Sacramentorum frequentiam,
confessionis præsertim, quæ bis saltẽ
singulis mensibus fiat, per apertionem
quotidianam motuum internorum,
cordis, & tentationum manifestationẽ,
per exercitium humilitatis circa vilio-
ra ministeria, per modestiam in omni-
bus actionibus, diuturnumq; silentiũ.

Quilibet Novitius bis quotidie o-
rationi mentali, & vocali incumbat,
unusquisque secundum propriam ca-
pacitatem, & ordinem sibi à Magi-
stro præscriptum, ac pluries in die
propriam conscientiam unusquisque
exami-

examinare contendat. Ipsi autē Magistro soli Novitiorum confessiones audiendi cura committatur. Liceat tamen Superiori, etiam locali, si ita expedire judicaverit, vel per seipsum, vel per alium ab eo deputandum, semel aut bis in anno eorundem Novitiorum confessiones audire.

Quotidie Missæ sacrificio intersint, & statutis horis in Choro nocturnis, diurnisq; divinis Officijs assistant.

Exercitationibus etiam corporalibus vacent, legant, vel scribant res spirituales, modestam animi recreationem interponant, quæ in solitario loco, & commodo extra Novitiatum semel in hebdomada, vel in alternis saltem hebdomadibus longior statuat, fiatque semper Magistro præsentē, vel socio, qui multum invigilent, ne duo ab aliis commorentur disjuncti, atque eo tempore, cujusque, in quam natura feratur; propensionem scrutentur.

Non

Non liceat eis, durante Novitiatus, & probationis tempore, una cum Professis, nisi in Choro, in Ecclesia tempore officiorum, in processionibus aut in cœnaculo causâ refectionis cōnorari, nec permittatur eis Professonis domo exeuntes comitari.

Pro communibus, & proprijs cujusque necessitatibus, quæ accidere possunt, unus ex novitiis ipsis, ætate, moribusque provectior deputetur, qui absente socio, Magistro permittente, omnia prout opus fuerit, agat, cui etiam januæ custodia, & rerum levioris momenti provisio intra Novitium committi poterit.

Cum autem, licet Clericorum bene instituendorum cura debeat esse præcipua, Conversorum tamen Religiosa instructio non sit prætermittēda, quin otius æquaminiter amplexāda, quā-
 oquidē satis exploratum est, illorum etiam, cum regulam profiteantur eandem, perfectam educationem, tum
 Religi-

Religioni decorem, & ornamentum, tum alijs Christi fidelibus ædificationem, exemplum, atque utilitatem afferre. Conversis ipsis à Clericorum Novitiatu separatus ad dormiendum locus (quantum commode fieri poterit) assignari præcipitur. Illi tamen hac separatione non obstante Magistro Novitiorum, seu Superioribus Monasteriorum, & Conventuum iuxta cujusque Ordinis Statuta, & Constitutiones subditi esse, & obedientiam præstare, debebunt, à quo non tantum circa corporalia obsequia probandi, & exercendi, verum etiam pro eorum capacitate, & commoditate, de spiritualibus, præsertim de modo mentaliter orandi, diligenter instituendi erunt, quod ut commodius fiat, ad Capitula, & spirituales Conciones, quæ per Magistros Novitijs fieri solent, accersiri debeant, & in Ecclesijs statutis horis conveniant, nisi tunc in suis officijs actualiter occupati fuerint.

Tem-

Tempore verò probationis elapſo, ij tantum, qui non ſolùm Religioſæ perfectionis capaces: ſed ad laborem corporalem apti novo, ac diligenti examine reperti fuerint (dummodo ætatis ſuæ annum quoad Clericos decimumſextum, quo verò ad Converſos, vigefimum primum exceſſerint) ad profeſſionem admittantur. Sed qui ad Converſorum habitum recepti fuerint, ad Clericorum ſtatum tranſire, etiam durante tempore probationis, non poſſint.

Superior cuiuslibet Conventus, in quo Novitiatus fuerit conſtitutus particularem librum habeat, in quo uniuſcuiusque Novitij profeſſio regiſtretur, illamque Novitius profeſſus propria manu, & duo teſtes, qui præſentes fuerint, ſubſcribant.

Converſus verò literarum ignarus, profeſſus, in eorundem, teſtium, qui præſentes ſubſcripſerint, præſentia propria manu ſignum Crucis apponat, aſſervetur-

veturque liber, & custodiatur in Archivio, ubi scripturae ad Monasterium seu Conventum pertinentes reponi consueverunt.

Quia vero in quibusdam Ordinibus filiationis usus est receptus, declaratur, quod licet decretum sit, ut novitijs educandis certa Monasteria, aut Conventus designata quilibet Ordo habere debeat, licitum tamen sit Superioribus Monasteriorum, & Conventuum huiusmodi Ordinum, in quibus filiationis usus receptus est, eos quos praenarratis qualitatibus suffultos repererint, in suorum locorum filios, juxta cuiusque Ordinis constitutiones adscribere, sicque adscriptos cum iuxta praesentes institutiones, & alias, servatis servandis, ad Ordine recepti fuerint, ad loca novitiatum cum testimonialibus literis transmittere, ut tamquam dictorum Conventuum, seu Monasteriorum filij, eorundem nomine, & instantia recipi, at
in No-

in Novitiatu probari, & deinde, antequam ad eadem Monasteria, seu Conventus filiationis huiusmodi remittantur, in professorio ad perfectionem, ut permiffum est, exerceri debent.

Porrò, ne loca unius Monasterij, seu Conventus ab alio præoccupentur, Capituli Generalis, aut Provincialis partes erunt, numerum præscribere pro omnibus, & eam similiter rationem circa alimentorum contributionem (si opus fuerit) inire, ac singulis Conventibus, & Monasterijs præscribere, quæ magis expedire videbitur.

Ut autem Novitij jam in Professorum numerum (sicut præmittitur) recepti melius in bono spiritu, regularisque disciplinæ observantia stabiliantur, & confirmentur, mandatur, ut statim professionem emissam, si in Conventibus, ac Monasterijs pro novitiatibus assignatis locus aderit se-

cundi novitiatus, siue professorij ab ea, quæ Novitiorum est, atque antiquorum Professorum habitatione distinctus, & segregatus, ibi collocentur, si Monasterium, aut Conventus eos alere queat, sin minus, in alium commodiorem Conventum, aut Monasterium transferantur, in quo is locus cum requisitis ad novitiatum supra narratis recipiatur, vel accommodetur, aut de novo construatur.

Ad hoc tamen illæ religiones excipiuntur, quæ suarum constitutionum, seu institutorum vigore majoris temporis cursu novos professos intra Novitiatum detinere consuescunt, quibus in hac parte non derogatur, illis tamen permittitur, ut prædictis earum constitutionibus non obstantibus, id ipsum facere possint, si ratio, ac Religioni magis expedire dijudicaverint, quibus in locis vendi adhuc arctiori, quam serventur anti-

antiquiores professi, ita quod in negotijs Monasteriorum, aut Conventuum non se intromittere, nec communibus tractatibus interesse, neque aliquid exterioris obedientiæ officium exercere debeant, ibique permaneant quousque ad ætatem sacris Ordinibus suscipiendis sufficientem devenerint, vel saltem per triennium post professionem, quo etiam tempore poterunt, quinimo, & debebunt literarum, studijs operam navare sub directione, ac regimine Superioris, qui eas qualitates habeat, quibus novitiorum Magistrum præditum esse portere dictum est.

Declaratur tamen, quod propter præmissa non censeatur concessa licentia recipiendi novitios, nisi in locis, si vero novitiatu designatis, aut in posterum designandis, & pro numero dumtaxat in eorum singulis præscripto, vel præscribendo.

Denique si illi, qui inter Religi-

ofos gradu, & ordine Superiori sunt, & alij, ad quos spectat, in prædictis omnibus, vel eorum aliquo deliquerint, seu quovis modo contrafecerint, officiorum omnium, quæ tunc obtinebunt, privationem, gravioreſque pro modo admiffæ culpæ poenas, ſe ſubituros certò ſciant. Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 19. Martij 1603.

DUBITATIONES
AD HOC DECRETUM.

QUæres I. An in quolibet Conventu recipi Novitij poſſint?
 Reſpondeo propter Decretum *Clementis VIII.* innovatum à Sacra Congregatione *Concilij* ſub *Urbano VIII.* non poſſe Religiones (quibusdam exceptis) & ſupra expreſſis, inter *Italia & Infularum adjacentium fines* in Novitios aliquos recipere, niſi in Cōventibus auctoritate Apoſtolica approbatis, receptioneſque, & profeſſio-

essiones aliter factas, irritas omninò
 esse, & transgressores varias pœnas in-
 currere. Item postea, propter *Mo-*
rum proprium, seu *Breve Urbani* edi-
 tum *11. Apr. Anno 1632.* habetur,
 eos, qui in Conventibus non appro-
 batis Novitiatum jam pridem non fe-
 cerant, de novo admitti posse ad
 professionem sine novo Novitatu, eti-
 am in eadem antiquitate, & jure, si-
 cut priùs erant. Constat etiam, quòd
 cum Sacra Congregatio cerneret plu-
 res Regulares ab Ordinarijs locorum
 habitùs, & professionis relaxationem
 postulare, sub prætextu quod Novi-
 tiatum non gessissent in Conventibus
 Sede Apostolica designatis, ipsique
 Ordinarij facile prædictam relaxati-
 onem illis sæpiùs concederent, ideò
 huic malo obviare intendens Sacra
 Congregatio *Concilij* sub anno 1636.
 statuit, quòd si aliqui contra formam
 prædictorum Decretorum recepti, &
 professi e Religione infra quinquen-

nium exire, vel Superiores extra eam
 respective illos eijcere voluerint, an-
 nuente Sanctissimo, tam ipsi professi,
 quam Superiores respective tenean-
 tur jura, quæ sibi favere visa fuerint,
 prius deducere coram eadem sacra
 Congregatione, quæ ex speciali eti-
 am suæ Sanctitatis facultate super hoc
 concessa providebit. Inhibendo præ-
 terea Primatibus, Patriarchis, Archi-
 episcopis, Episcopis, & sacrae Roma-
 nae Ecclesiae Cardinalibus, etiam de
 latere legatis, sedisq; Apostolicae Nun-
 cijs, ne imposterum in hoc quoquomodo
 se ingerant, absque speciali eiusdem
 Sanctitatis commissione, sub poena
 ipso facto incurrenda, quoad Episco-
 pos, Archiepiscopos, Patriarchas, &
 Primates interdicti ab ingressu Eccle-
 siae, quoad Abbates, Prælatos inferi-
 ores, ac alios Iudices prædictos ex-
 communicationis latae sententiae, quod
 verò ad Nuncios, & ad sacrae Roma-
 nae Ecclesiae Cardinales, etiam de la-
 tere

tere legatos, indignationis suæ Sanctitatis, & pœnarum arbitrio eiusdem imponendarum. Item ibidem pro maiori cautela, contra delinquentes statuit, ac decrevit, quòd si iidem, ut supra, recepti, & professi, juribus suis minime deductis coram sacra Cōgregatione *Concilij*, & sine illius expressâ licentia e Religione exire, vel Superiores religionis eos eijcere aucti fuerint, ipsi recepti, & professi tanquam Apostatæ puniantur, & pro talibus habeantur, nec non contra eosdem juxta formam Decreti de Regularibus apostatis, & ejectis procedatur, & Superiores, qui ejecerint pœnam suspensionis à divinis, nec non privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebunt, ac perpetuæ inhabilitatis ad ea imposterum obtinenda, vocisq̄ activæ, & passivæ ipso facto absq̄ue alia declaratione incurrant. Extat etiam aliud Decretum ejusdem sacre Congregationis eodem

anno 1636. subscriptum ab Eminen-
tissimo Cardinali *Verospio*, & Ilustris-
simo Domino *Paulucio*, Secretario ap-
ud *Novarium in lucerna Regularium*
in fine, in quo statuitur, prædictos,
qui habitum, & professionem in lo-
cis non designatis non habuerint, au-
diri non posse transacto quinquennio.

Nota autem intentionem Sanctissi-
mi in eo *Brevi seu Motu, proprio*,
eam proculdubio fuisse, ut prædicti
Religiosi, qui Novitiatum Conventi-
bus non designatis egerant, non egre-
derentur, aut eijcerentur à Religio-
nibus, sed potius professionem ratifi-
carent. Hoc enim colligitur, tum ex
ipso *Brevi seu Motu proprio* in principio,
ubi ratione ipsius concedendi, ait Põ-
tifex, *ut in vocatione, quâ, vocavit eos,*
dominus, permaneant. Tum quia præ-
cipit Superioribus, ut prædictos Re-
ligiosos ad professionem denuò emit-
tendam admittant. Tum quia, ut
ad id eos alliciat, post ratificatam
professi-

professionem, præcipit restitui ad propria jura, & habilitates, quas primò habebant, ac si prior professio fuisset valida. Tum denique, quia propterea sacra Congregatio in decreto relato, prohibet facilem egressum dictorum Religiosorum. Nec obstat, quòd talium professiones fuerint irritæ, & nullæ, ut constat ex decretis adductis. Ex eo enim, quòd irritæ fuerint, solùm sequitur teneri eos, quia ita professi sunt, etiamsi id omninò occultum fuerit, professionem denuò facere, ut illis conceditur in prædicto *Brevi*, aut *Motu proprio*, vel si nolint id facere, causam prosequi in judicio. Ubi si nihil effecerint nec professionem suam ratificaverint, erunt in peccato mortali, & maximo detrimento suæ conscientiæ, usurpando bona Religionis quæ sunt propria Professorum, qualia sunt primò, alii redditibus & eleemosynis Religionis; secundò, posse confiteri peccata sua

sacerdoti approbato solum à Superiore Regulari, & non ab Ordinario; tertio frui privilegijs, veris Professis tantum concessis.

Quæres II. Quæ informationes fieri debeant à Regularibus, antequam admittant Novitios ad habitum Religionis? Respondeo, extare desuper Constitutionem Sixti V. in ordine 71. his verbis. *Perpetuo statuimus, & ordinamus, juvenes aut viros adultos majores 16. annis, non aliter, in aliquam Religionem recipi posse, nec debere, nisi prius de eorum Parentibus, Patria, dequæ antea vita diligenter inquiratur, & ex accurata informatione, & fide digna relatione compertum, & exploratum sit, eos neque aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia similia aut graviora, reos vel suspectos existere, ut propterea damnati sint aut ne damnentur, formident, ne ingenti ære alieno supra vires facultatum*

tum suarum gravatos, vel reddendos
 ratiocinijs ita obnoxios, ut ex hujus-
 modi causa, his vel modestia eis jam
 illata, vel timendum sit, ne inferatur:
 nisi deniq; constet, ipsos non humana
 aliqua ratione, sed tantum devotionis
 & pietatis fervore vitam Religiosam
 spontè & ex animo elegisse, deniq; his
 omnibus in Generali, vel Provinciali
 Capitulo plena, indubitata fide facta
 tam Superioris, Generalis, seu Pro-
 vincialis, quàm Definitorum consensu
 approbati, & ad habitum Regularem
 admissi fuerint; omnes autem & quos-
 cunq; ut dictum est, & criminosos vel
 suspectos, aut ari alieno, ut etiam
 diximus, vel rationibus reddendis o-
 bligatos, ad Religionem perpetuò in-
 habiles declaramus. Ita Sixtus V.

Quæres III. An istæ informatio-
 nes sumi debeant de quocunque po-
 tente admitti ad Religionem? Re-
 spondeo. Non debere sumi, nisi de
 juvenibus secularibus, qui sunt ma-
 jores

jores 16. annis, & tunc primò fiunt Religiosi. Unde fit, ut Religiosus ab uno Ordine transiens ad alium, non habeat opus præmittere dictas informationes, utpote quæ probabiliter possunt supponi factæ, quando admissus est in priorem Ordinem, siquidem Bulla *Sixti V.* clare loquitur de solis juvenibus sæcularibus primò receptis ad habitum Ordinis, & cum sit odiosa, non debet extendi ad casus in ea non comprehensos.

Quæres IV. An præfatæ informationes sumi debeant, si admittendus aliunde cognoscitur sufficiens quoad omnes conditiones? Respondeo negative, Ita *Suarez Tomo 4. de Relig. trac. 10. lib. 2. cap. 3.* Ratio est, quia cessat finis Constitutionis *Sixti V.* adeoq; cessat ejus obligatio. Præterea, *quæ clara sunt, examinatione non indigent, cap. manifesta, 2. quæst. 1. Et in notorijs juris ordinem non servare, ordo est. cap. Ad nostram. de jurejurando.*

Quæ-

Quæres V. An prædictæ informa-
 tiones debeant esse juridicæ, nimi-
 rum factæ, per duos aut tres juratos,
 qui jurent talem recipiendum in No-
 vitium, non habere aliquid ex im-
 pedimentis allatis? Respondeo quòd
 sic. Quia aliàs non facerent fidem,
 aut probarent intentum; *cap. tuis &*
capit. nuper de testibus. Suarez Tomo
3. de Relig. Miranda Tomo 1. Manual.
q. 21. a. 1. Rodriquez Tomo 3. quæsti-
onum Regul. q. 10. a. 13. & alijs.

Quæres VI. An professio sit irrita
 ad habitum receptorum conditioni-
 bus dictis non servatis? Respondeo.
 Ita quidem declarasse in prædicta sua
 Constitutiones *Sixtum V.* postea ta-
 men *Clemens VIII. Anno 1602.* illam
 reduxit ad terminos juris communis,
 salvis semper pœnis contra transgres-
 sores inflictis, ideò licet professio se-
 cuta sine illis valida sit, Prælati ta-
 men illam dantes incidunt in pœnas
 à *Sixto V.* positas, videlicet in pri-
 vatio-

vationem vocis vtriusque, dignitatum, honorum, & inhabilitatem ad hæc perpetuam.

Quæres VII. An ad hoc, ut aliquis ex vi Bullæ *Sixti V.* excludatur à Religione tanquam criminofus, fufficiat præcife quòd commiserit crimina recensita in ea Constitutione? Respondeo negative, sed requiritur, ut constet actis publicis, Iudices, & Curiam sæcularem, ante susceptionem habitus de ipso crimine adversus eos accusationem suscepisse, vel inquisitionem instituisse. Ita enim habet ipse *Sixtus V.* in alia Constitutione, quæ incipit *Ad Romanum Pontificem* 12. Calendas Novembris Anno 1588. data. Quamquam si quis per calumniam fuisset injuste inquisitus de aliquo gravi delicto, si postea constaret illum fuisse innocentem, non ideò excludendus esset à Religione, cum talem casum non comprehendat Constitutio *Sixti V.* Idem proporti-

onali-

onaliter putat asserendum cum plū-
 ribus DD. *Pellazarius Trac: 2. cap: 3.*
 2. 9. in casu, quo quis juridice de-
 delicto convictus, & ad pœnam da-
 mnatus, illam jam implevit, & tam
 Reipublicæ, quàm parti læsæ satisfecit,
 intentio enim Papæ solum est præ-
 cavere, ne colore Religionis, crimi-
 nosi maneant impuniti. Addit *Suar:*
 & *Tomo 3. de Relig: c. 7. n. 19.* non de-
 bere excludi à Religione eum, qui
 commisit reverà aliquod ex ijs deli-
 ctis, & de eo inquisitus juridice, illud
 negavit, sicque fuit absolutus. Ra-
 tio est, quòd ejusmodi delictum in
 his circumstantijs reputatur occul-
 tum, & accusatio, aut inquisitio, cum
 jam per absolutionem sit terminata,
 perinde est ac si non præcessisset.

Quæres VIII. An in præsens ne-
 cesse sit ad Novitiorum receptionem
 fidem dictam facere in Capitulis Ge-
 neralibus, seu Provincialibus? Re-
 spondeo, quòd non. Tum quia ipse-
 met

met *Sixtus* in sua Constitutione altera supra citata concessit, ut sumptis debitis informationibus Novitij recipi possint ad habitum quocunque tempore a tribus deputatis per Capitulum Provinciale, aut etiam locale. Tum quia ad talem effectum in quolibet Ordine juxta proprias Constitutiones, varia privilegia Regularibus concessa sunt.

Quæres IX. An casu, quo Novitius recipiendus interrogetur de aliquo defectu gravi, & forte etiam non parum infamatorio, teneatur eum Novitius pure ac sincere aperire? Respondeo quod sic. Ratio est, quia sicut, si quis velit cum alio convenire in emptione equi v. g. & eius condiciones inquireat, tenetur verum fateri, ita & in casu nostro, hoc ipso, quod Novitius recipiendus vult quasi pactum inire cum Religione, quam intendit ingredi, ideoque voluntarie se subjicit examini, juste in-

terro-

terro
ri ve
bell
quo
in e
tam
Ita
lib:
N
deto
ipsu
casu
infa
tegi
non
alias
aut
hab
scir
cen
11.
not
bon
ferr

terrogatur, ac proinde tenetur fate-
 ri veritatem, alioquin dari posset quasi
 bellum ex utraque parte justum,
 quod negant DD. communiter, nisi
 in casu ignorantiae probabilis, quæ
 tamen in præsens locum non habet.
 Ita *Suar: Tomo 4. de Relig: Tract: 10.*
lib: 2. c. 3. &c.

Nec obstat, quòd nemo teneatur
 detegere propriam turpitudinem, se
 ipsum infamando, siquidem in nostro
 casu, nulla vel certe levis sequitur
 infamia cum is, cui modo dicto de-
 tegitur defectus, vi secreti naturalis
 non possit illum alteri manifestare, &
 aliàs infamatio, quæ fit apud unum,
 aut alterum tantum, qui perinde se
 habebunt erga infamatum, ac si nihil
 scirent, non censetur notabilis, ut do-
 cent apud *Lessium lib: 2. cap: 11. d.*
11. Navar: Cajet: Cordub. Et si esset
 notabilis, debet postponi communi
 bono Religionis, quod sine dubio præ-
 ferri debet famæ personæ privatæ.

Præterquam quod volenti, & consentienti, non fit iniuria, qui autem vult & petit admitti ad Religionem, sponte se subijcit huic incommodo detegendi proprios defectus, sicque cedit juri suo, juxta illud, *qui vult finem, vult consequentia ad finem.*

Quæres X. An interrogatus de moribus novitij recipiendi; possit detegere defectus illius graves? Respondeo. Possè imò & teneri. Quia nemo habet jus tuendæ famæ cum damno gravi alterius inde injuste consequenti. Ita in terminis *Lesius sup: D. 9. n. 59.*

Quæres XI. An possint admitti ad Religionem, qui sunt onerati debitis? Respondeo cum distinctione. Vel debitor est impotens ad solvendum tum in re, tum in spe, & sic potest admitti ad Religionem, cum inanis sit actio creditoris, quam excludit inopia debitoris, & debitor in tali statu perinde excusatur a solutione debiti,

tibus succurri non possit. Ita *S. Tho. 1. 2. q. 101. a. 4. Suar: Tomo 311. de Relig: lib: 5.* alijque communiter
 Ratio est, quia propter opera consilij
 non debet prætermitti præceptum
 divinum, & naturale, at filius tene-
 tur ex præcepto naturali subvenire
 parentibus, ergo &c.

Quæres XIV. An possint & debe-
 ant recipi in Religionem novitij
 scijs, & invitis eorum parentibus
 Respondeo. Possè, imò & in aliquo
 casu teneri ex charitate, quamvis re-
 gulariter non expediat, præsertim
 parentes sint viri potentes, qui gra-
 via damna ideo Religionem inferre pos-
 sint, quo casu præferri sine dubio de-
 bet bonum totius Religionis, bonum
 privato particularis novitij. Cœte-
 rum responsio nostra patet, quia si
 nulla fit injuria parentibus, cum filii
 in electione status sint liberi, & nulli
 ratione subjiciantur voluntati paren-
 tum, ut colligitur ex *S. Thoma 2. q. 104.*

bo. 1. 104. a. ult. Unde S. Bernardus cap:
 3. 11. ait: Sola causâ, quâ non liceat
 ter obedire parentibus Deus est, ipse enim
 filij dicit, qui amat patrem, aut matrem
 unius quàm me, non est me dignus. Quò
 ne. Facit etiam illud D. Hieronymi ep: 1.
 nire ad Heliodorum. Licet parvulus pen-
 deat ex collo nepos, licet sparsò crine,
 be. & scissis vestibus ubera, quibus te nu-
 in. trierat, mater ostendat licet in limine
 us. pater jaceat, per calcatum perge Pa-
 que. trem, siccis oculis ad vexillum crucis
 re. revola, solum pietatis genus est, hac in
 n. re esse crudelem. Quòd verò filij ali-
 gra. quando debeant recipi ad Religio-
 pos. nem invitis Parentibus, hinc constat,
 de. quòd quis potest in eo statu versari,
 non. ut non possit moraliter vitare æter-
 ete. nam damnationem, nisi ingrediendo
 a. fi. Religionem, idque ob naturæ suæ
 filij. proclivitatem ad malum, ob immi-
 null. nentia pericula, & animæ & corpo-
 ren. ris, ob frequentes occasiones peccan-
 2. di, cui utique ex charitate tenemur

consulere, cū unicuique mandaverit
DEUS de proximo suo.

Quæres XV. An admitti possit ad
Novitiatum, qui matrimonium con-
traxit, & simul consummavit? Re-
spondeo. Non posse, nisi adsit consen-
sus alterius Coniugis. Quia seclu-
so tali consensu eiusmodi admissio di-
recte repugnat cum usu matrimonij,
quem alter conjux licite potest exi-
gere, & consequenter continet mani-
festam injuriam, & sic ex natura rei
est illicita & invalida.

Quæres XVI. An si alter conjux
dedit alteri facultatem ingrediendi
Religionem, possit eam ad libitum re-
vocare ante Professionem? Respon-
deo posse. Et probatur. Quia in pro-
posito casu, conjux, qui ingreditur
Religionem, potest sua sponte exire
ante Professionem, & ad alterum re-
dire, qui tenetur illum recipere, &
vitam maritalem cum eo agere, er-
go & ipse potest alterum revocare,
& ipsi

& ipsi tenetur parare, jura enim debent esse paria, & uterque intelligi debet esse pro eo anno in probatione, an sibi expediat, perpetuò ab alio separari. Ita *Suar: Tomo 3. de Relig: lib: 5. c. 3.* oppositum tenet *Peyrinis de Rel: Pral: q. 3. c. 1. num: 52. tum ex Regula 21. in 6. Quod semel placuit, amplius displicere non potest*, tum quia licentia ingrediendi Religionem data alteri conjugii, respectu illius est quidam favor, & privilegium, dans autem privilegium, non potest illud revocare, nisi in casu abusùs, qui non adest in casu nostro.

Quares XVII. An possint admitti ad Habitum Religionis coniuges, si consummato matrimonio alter illorum adulteretur? Respondeo. Possent, si adulterium sit notorium, cum hac tamen differentia, quòd conjux innocens potest admitti altero invito, utpote liberatus à debito conjugij ob

adulterium ab altero perpetratum, juxta *cap: significasti, de divortio, & cap. fin: de adult.* Conjux verò nocens, non potest admitti invito altero coniuge innocente, cum enim divortium sit in favorem innocentis, non debet inde privari dominio, quod habet super conjuge nocente, alioqui puniretur sine culpa.

Quæres XVIII. An illegitimi sint incapaces habitûs, & Professionis regularis? Respondeo negative, nisi peculiare Religionum Constitutiones obstant. Quia licet *Sixtus V.* in sua Constitutione *Cùm de omnibus* prohibuerit hos ad Religionem admitti, & professionem fore irritam declaraverit, tamen *Gregorius XIV.* in sua Constit. *Circumspecta* oppositum statuit, certis tamen conditionibus appositis, quas ibi vide.

Quæres XIX. An possint admitti ad Religionem, qui præ morbo, aut senectute non possunt observare regulam.

lam proprij Ordinif? Respondeo non posse. Tum quia turpis est pars, quæ non congruit suo toti, quod tamẽ eveniret in casu nostro, tum quia profitens in Religione promittit observare regulam, & Constitutiones sui Ordinis, quomodo autem id promittere potest, qui certò scit se fore ad hoc impotentem Novitiatus autem ordinatur ad Professionem.

Quæres XX. An Infames, histriones, carnifices, satellites, &c. ad Religionem recipi debeant? Respondeo negative. Quia sunt infames, vel quasi infames, & non decet Religionem similibus deturpari.

Nec illiterati ad statum Clericorum recipiendi sunt, nisi ea saltem sciant, quæ ad Divinum Officium recte persolvendum requiruntur.

Quæres XXI. An admitti possint ad Religionem Episcopi? Respondeo. Non posse sine licẽtia Papæ. Tum quia ita expresse definivit *Innocen: III. in*

cap. Nisi cum pridem de renuntiatione.

Tum quia status Episcoporum altior est statu Religiosorum, & ita ab illo ad istum non est transitus sine dispensatione Summi Pontificis. Prælati autem Episcopo inferiores ad Religionē admitti possunt propter oppositam rationem. *S. Thomas 2. 2. q. ult. a. 7. Suar: 3. Tomo de Relig: lib: 5. c. 4. &c.*

Quæres XXII. An sit de essentia Novitiatus, ut peragatur intra Monasterium? Respondeo. Esse. Tum *ex cap: I. de Reg: in 6.* ubi dicitur. *Quod si per totum annum sequentem in Monasterio permanserit.* Tum ex quadam declaratione sacræ Congregationis relata a *Sanchez lib: 5. in Decal: c. 4. n. 27.* Tum quia Novitiatus ad eum finem est institutus, ut & Novitiuus experiatur asperitates Religionis, & Religio sumat experientiam. morum ipsius, quod obtineri non potest, si Novitiuus Novitiatum extra Monasterium peragat.

Quæ-

Quæres XXIII. An de licentia Prælati possit peragi quædã pars Novitiatus extra Monasterium? Respondeo. Possè. Quia Conversi Novitij, v. g. non possunt experiri præcipuas austeritates Ordinis, nisi exercean- tur in quæstuando, etiam extra Ci- vilitatem, quod utique supponit illos per plures dies pernoctare, & com- morari extra Conventum.

Si autem quæras, per quantum tempus manere possit Novitius extra Conventum? Respondeo non conve- nire, DD. siquidem *Navar. conf. 32. de Regul.* concedit Novitium de li- centia Superioris possè degere extra Conventum per 6. menses *Azor To- mo 1. lib. 12. c. 2. q. 8.* admittit hoc pro toto anno Novitiatus. Alij apud *Sanchez* non cõcedunt nisi duos men- ses. Alij cum *Diana de Dub. Regul. resol. 84.* assignant majorem partem anni, unde patet tale tempus iudicio prudentis definiendum esse, spectato
 impri-

imprimis sine, ad quem institutus est Novitiatus, qui est, ut Novitius experietur Ordinis asperitates, quas minùs bene experiri potest, extra Cōventum.

Quæres XXIV. An sit de essentia status Religiosi, ut peragatur in peculiari habitu Religionis susceptæ? Respondeo affirmative, nisi aliud constet ex Regula Ordinis alicuius à Papa approbata. Probat. Tum quia in *Concil. Trid. sess. 25. de Regular. cap. 15.* id videtur expresse decidi, dum statuit annum Novitiatus ad valorem professionis numerandum esse à die susceptionis habitus; Tum quia in ipsa delatione habitus Religiosi adest quædam austeritas, quæ inter experimenta Religionis recensetur, ideòq; necesse est ut Novitius hoc experietur.

Quæres XXV. An sit de essentia Novitiatus, quod duret per annum integrum, & hunc continuum, non autem interpolatum? Respondeo quod sic. Quia is annus præscribitur, ut Novitius
tius
spe
infl
fer
pat
die
Ita
com
tam
one
cur
obf
exp
vit
C
deb
ten
po
Re
Ton
Na
&c
qu
tu

tius integre ac perfecte experiatur austeritates Religionis, at inter alia non infimum locum tenet, quod eas perferat sine intermissione, ut vel hinc patet, quòd difficilius est jejunare 40. diebus continuis, quàm interpolatis. Ita Sanchez lib. 5. in Decal. c. 4. ex communissima DD. sententia. Nota tamen paucorum dierum interpolationem non interrompere Novitiatum, cum non adsit moralis interruptio, nec obstat quò minus Novitius dici possit experi Religionem, & Religio Novitium. Vide *Lesium lib. 2. c. 41. n. 59.*

Quæres XXVI. An validus censi debeat Novitiatum, si Novitius toto tempore illius ægrotet, ideoque non possit experi austeritates Religionis? Respondeo. Validum censi Ita *Suar. Tomo 3. de Relig. lib. 5. c. 1. n. 15. ex Navar. Miranda, Sanchez, Rodriquez, &c.* Et probatur. Quia sic Novitius, quantum est ex se, vere manet in statu probationis in tali Religione, & sub il-

sub illius obedientia, quod autem actu probari non possit, est per accidens. Nec refert, quod annus probationis institutus est ad capiendam experientiam. Tum quia finis legis non est de substantia legis. Tum quia in casu proposito, Novitius satis probatur per infirmitatem, in qua Religio sufficienter potest explorare naturam illius, & aptitudinem ad Religionem, sicut & ipse poterit cognoscere charitatem & mores Religionis.

Quæres XXVII. Utrum annus Novitiatûs debeat esse completus de momento in momentum? Respondeo affirmative. Ratio est, quia *Trident.* statuit, ut nullus ad professionem admittatur, qui minori tempore, quam per annum in probatione steterit, sed qui unâ horâ, vel mediâ minùs, stetit minùs anno juxta *L. 3. §. Minor. ff. de minor.* ergò &c. Nec hoc debet cuiquam videri durum. Cum enim qualibet horâ fungi nascuntur, potest

potest dari in illa hora talis occasio,
 quæ & Religioni suadeat, ut Novitiū
 expellat, & Novitio, ut sponte egredi-
 atur. Et adverte, quod in Anno bis-
 sextili duo dies debent computari pro
 anno, quia tunc ille annus eo solum
 modo dicitur completus. Et adverte
 etiam, quod iste annus debet quoque
 compleri ab illis etiam Religiosis, qui
 transeunt de una Religione ad aliam,
 cum debeant prius probare & probari.

Quæres XXVIII. An Novitiū eje-
 ctus ab Ordine, & iterum admissus de-
 beat repetere Novitiatum? Respondeo
 debere. Si iuste fuit eiectus, sicut enim
 ipse iudicatus est ineptus ad Ordinem,
 ita nullus est Novitiatus in eo factus.
 Secus, si iniuste fuit eiectus, nam ne-
 mo sine culpa privari debet jure suo,
 nisi occurrat iusta causa id faciendi,
 quare cum in isto casu Novitiū absq;
 sua culpa supponatur privatus jure
 prosequendi Novitiatum, restitui de-
 bet in integrum. Sic *Bordonus*, addēs
 non

non interrompi Novitiatum per accessum ad Superiorem causam appellationis, aut ad dicendum jus suum, cum sic non adsit recessus ab Ordine, sed justus recursus ad Superiores.

Quæres XXIX. An expediat Religiosos aliorum Ordinum recipere in propriam Religionem? Respondeo negative. Primo quia ut plurimum mutatio Religionis est signum inconstantis animi, & mutabilis, cum *Apost. 1. ad Cor 7.* dicat. *Unusquisque in vocatione, qua vocatus est, in ea permaneat.* Secundo. Quia non raro qui curant transire ab uno in alium Ordinem, id faciunt ut studio majoris perfectionis, sed ex rationibus mere naturalibus, v. g. ut commodiorem vitam degant, ut faciliorem accessum ad honores habeant, &c. Tertiò. Quia in eo, qui aliam Religionem probavit, & deseruit, plerumque manent aliqua vestigia prioris Professionis, & aliquæ apprehensiones di-

versæ

versæ ab instituto Religionis, in quâ de novo admittitur, ideoque timeri potest aliqua difformitas, quæ possit pacem communem turbare.

Quæres XXX. An Novitij teneantur ad observantiam Regularum, & Constitutionum Ordinis, in quo probantur? Respondeo. Per se, & directe non teneri, teneri tamen ex gravi decentia, posito quòd velint manere in probatione. Ita *Suarez* loco supra citato. *Sanchez Lezana &c.* Prima pars probatur, tum quia nondum professi sunt Regulam, neque se totos Religioni tradiderunt, sed versantur in probatione ad experiendum an debeant admitti, nec ne. Tum quia etiam Cathechumeni non adstringuntur legibus Ecclesiæ, donec per baptismum in Ecclesiæ gremium perfecte admissi sint, quippe qui non sunt vera membra Ecclesiæ, sed sunt in via, ut fiant per baptismum. Eadem autem ratio militat quoad Novitios respectu ob-

fervantiæ regularis, cum hi vere non sint partes communitatis Religiosæ, sed solum sunt in via, ut per professionem Religiosam ad eam admittantur.

Partis secundæ ratio est. Tum quia ut habetur *cap: Recolentes de statu Monach:* dignum est, ut qui similem cum alijs vitam suscipiunt, similem sentiant in legibus disciplinam. Tum quia ipsi Novitij ad hoc videntur se virtualiter obligasse, quando habitum susceperunt, inito pacto cum Religione, ut quamdiu ibi manerent, sicut ab ea sustentari debent, ita & ab ea religiose corrigi possint.

Quæres XXXI. An Novitij egredientes à Religione teneantur solvere expensas in suis alimentis consumptas in Monasterio? Respondeo, secluso pacto, non teneri. Tum quia Novitius libere potest redire ad sæculum, non posset autem libere redire, si ad præfatas expensas teneretur, sæpe enim retineri posset, quod non haberet, un-

ret, unde solvat expensas. Tum quia ingrediens Religionem, statim se offert servitio ac utilitati Religionis, ideòque debitum est, ut eius bonis alatur: quamquam *Lezana* putet hanc responsionem non habere locum in eo, qui Religionem ingrediatur depravata intentione, cum non deceat illum referre commodum ex delicto.

Quæres XXXII. An egredienti novitio sit restituendus habitus factus expensis ipsiusmet novitij? Respondeo. Dictum habitum non esse restituendum ei, bene tamen valorem illius temporis, quo eum deponit, non quo factus est. *Barbosa in cap: de reg: n. 5.* afferens Decretum Sacræ Congregationis. Ratio responsionis est, quia per *Trident: Sess. 25. de Regul: cap: 16.* Novitij restituenda sunt omnia, quæ à principio ad Religionem detulerunt.

Quæres XXXIII. An novitij possint uti privilegijs sui Ordinis? Re-

spondeo posse, tum quia juxta communem DD. sententiam, novitij in favorabilibus veniunt appellatione *Religiosi*, cap: *Religioso*, *paragrapho Quamvis de sent: excom: in 6.* Ubi ut novitius gaudeat privilegio Canonis, dicitur comprehendi sub nomine Religiosi. Tum quia novitij pro tempore novitiatus sunt sub potestate Religionis, & suo modo sustinent onera illius, ergo & par est, ut participant privilegia. Ita *Suar: Mol: Azor Diana* relati à *Pellizario Tract: 2. c. 7. n. 1.*

Quæres XXXIV. Si Novitius ordinetur, à quo Episcopo ordinari debeat? Respondeo. Licet probabile sit, eos debere ordinari à proprio Episcopo, quippe per Novitiatum non censentur acquisivisse domicilium in loco probationis, cum non habeant animum perpetuò manendi in Religione, sed eam experiendi, eaque expertà statuendi, num ibi permanfuri sunt,

sunt, quomodo non compararet domicilium, qui à proprio domicilio recederet aliò, nondum firmiter statuens illic permanere, sed solùm experiri, an id sibi expediat. Est tamen probabile, Novitios posse ordinari ab Episcopo, in cuius Diœcesi probantur, siquidem novitius per habitûs Religiosi assumptionem censetur acquirere domicilium, utpote qui ingreditur Religionem cum proposito ibi manendi perpetuò, quantum est ex parte sua, nisi forte mutatio aliqua contingat, ratione cuius institutum Religionis ei conveniens non videatur, quod certe non obstat, quò minus dicatur acquirere domicilium, sicut nec obstat alijs, qui regulariter eo animo constituunt domicilium, ut si casus incidat, aut melior occasio offeratur, mutaturi sunt. Ita *Pellicarijus tract: 2. cap: 7. n. 47.* cum DD. ibi citatis. Dimissorias autem dare debet Prælatus Conventûs, non

secus ac alijs Religiosis, quorum privilegijs frui novitios, dictum est supra.

Quæres XXXV. An Novitij ordinari possint titulo paupertatis? Respondeo negative. Quia ut Regularis hoc titulo ordinari possit, requiritur, ut sit professus, ex Constitutione Pij V. in ordine 75. in qua extendens Decretum Concilij Trid: de Clericorum secularium promotione ad sacros Ordines, etiam ad Clericos regulares, sive seculares more Religiosorum in communi viventes, prohibet, ne dicti Religiosi non professi ullo modo promoveantur absque titulo patrimonij, aut beneficij, ipsi non suffragante titulo paupertatis, sub pœnis ibi contentis.

Quæres XXXVI. An valide ac licite possit eligi in Prælatum Monasterij, qui post emissam professionem expressam in aliquo ordine, transit ad alium, ibique adhuc est novitius? Respondeo-

cum militet eadem ratio. Vide *Peyrinis de officio Pral: regul: q. 3. cap: 1. n. 209.*

Quæres XXXVIII. An renunciatio facta à novitio ante ingressum religionis, intuitu tamen ingressus, valeat? Respondeo, Valet, ita *Vega 1. p. sum: cap: 91. casu 4. Passarel: in privil: minim: notab: 37. ad finem, ubi refert declarationem Sacra Congregationis pro hac sententia factam Anno 1573. die 22. Octob: in hæc verba: Congregatio Concilij censuit Decretum Concilij Trident: sess: 25. de Regul: cap: 16. non habere locum in renuntiatione facta ante susceptionem habitus. Quam sententiam defendit etiam Sanchez lib: 7. in Decal: cap: 5. num: 4. Et in praxi eam observari, asserit Peyrinis ad constitutionem Sixti IV. n. 73.*

Comprehenduntur ergo in eo decreto, omnes contractus, in quibus novitius spoliatur se aliqua parte notabili hæreditatis suæ, absque spe eam ampli-

amplius recuperandi, ut donatio, renuntiatio, alienatio. Illi autem contractus, in quibus novitius nihil deperdit de suo, ut sunt emptio, venditio, permutatio, locatio & similes non comprehenduntur hoc decreto. Et ratio est, quia finis huius Decreti est, ne novitius patrimonio suo destitutus, hac occasione cogatur profiteri.

Quæres XXXIX. Si novitius renuntiatione facta in favorem Monasterij, vel alterius, modo debito facta. è vivis decedat, an renuntiatione illa valeat, maxime si revocata non sit? Respondeo negative. Quia *Trident.* expresse dicit, quòd dicta renuntiatione non intelligatur effectum suum sortiri, nisi secuta professione. Et ita sibi à Sacra Congregatione responsum agit *Passar.* ubi supra, *parag.* *Si autem.*

Si quæras, si professio secuta quidem sit, sed invalida, quid dicendum?

G g s Respon-

Respondeo cum Sanchez supra citato renuntiationem non valere. Quia Tridentinum petit sequi professionem, & verba intelligenda sunt cum effectu & perinde est actum non fieri, ac esse nullum, *L. duo sunt Titij, ff. de testam. tutel.*

Quæres XXXX. Ad validitatem professionis an requiratur legitima auctoritas in recipiente? Respondeo affirmative. Quia professio est contractus onerosus, ultrò citròq; obligatorius, qui fieri non potest sine consensu utriusque partis, ergo pro parte Religionis requiritur persona idonea, quæ habeat potestatem eam obligandi. Quæ autem sit hæc Persona, inspicienda sunt statuta specialis Religionis cujusque. Unde sequitur Superiorem ad officium suum electum invalide, ad professionem recipere non posse.

Quæres XXXXI. In dubio an professio sit valida, nec ne, pro quo præsumen-

sumendum sit? Respondeo. Professione, tum quia in dubijs melior est conditio possidentis, & Religio est in possessione. Tum quia summa est ratio, quæ pro Religione facit *L. sunt persone, ff. de Relig. & sumpt. fun.* Dubius itaque de validitate suæ professionis eam ratificare tenetur, ut dicit *Suar. Tomo 3. de Relig. lib. 7. c. 2. n. 6.*

Quæres XXXXII. An certus de nullitate suæ Professionis, quam bona fide à principio fecit, teneatur quocunque tempore eam ratificare? Respondeo. Non teneri, licet per sententiam publicam cogatur in Religione manere, unde si non potest illam in foro exteriori probare, potest secluso scandalo fugere. Intellige in foro conscientia, nam de foro externo infra patebit quid dicendum sit. *Ita Suarez Tomo 3. de Relig: lib: 7. cap: 2. n. 6. & cap: 3. n. 1. & 9. Navar: comm: 4. de Regul. num: 76. ver-*

su Ad.

su Advertendum 4. & lib: 3. conf: de Regul: conf: 89. n. 6. & 7. Henriq: lib: 11. cap: 11. n. 3. Hinc & in cap: 8. num: 9. in comm: lit. S. Rodri: Tomo 3. quest: Regul: quest: 17. art: 71. Versu super quibus, Sa verbo Religio, num: 71. Sanch: lib: 7. de matrim: disp: 37. num: 11. Vech: de nov: disp: 14. a. num: 3. Less: lib: 2. de just: c. 41. dubit: 7. n. 65. Peyrinis de officio Prelati Regul: q. 3. c. 1. n. 141. Probatur. Tum quia nemo potest ad Religionem cogi. Tum quia sententia super hoc a Iudice lata, cum falso fundamento innitatur, non obligat, & si obligaret, ad summum obligaret ad actus externos. Tum quia sententia non obligat ad vovendum, seu ad servandum vota, si ergo non vovit, vovere denuo non tenetur.

Quæres XXXXIII. Si professio fuit irrita non ratione inhabilitatis profitentis, sed quia fecte, aut metu, vel dolo irritante illam, emissâ est, an requi-

requiratur ad eam validandam novus Conventus consensus? Respon-
 deo. Sufficere, si accedat liber pro-
 fessi consensus, qui sciens suam pro-
 fessionem esse irritam, velit eam ra-
 tam habere. Ratio est, quia consen-
 sus Conventus jam interfuit à princi-
 pio validus. *Navar lib: 3. cons. de*
Reg: cons: 50. n. 1. Sanchez: lib: 7. de
matrimonio, disp: 57. n. 60. & 61. Sà
verbo Religio, n. 23. Suar: Tomo 3.
de Rel: lib. 7. c. i. n. 16.

Idem docent multi & graves DD.
 apud *Peyrinum* supra citatum n. 146
 de professione, quæ fuit irrita ratio-
 ne qualiscunque inhabilitatis. Quia
 licet Conventus non potuerit legiti-
 me acceptare, Papa tamen pro bono
 pacis, & Religiosorum consolatione
 dictam Professionem acceptat Religi-
 onis nomine, *in cap: significatum de*
reg: & in cap: 1. eodem tit: in 6. Opi-
 nionem tamen oppositam sequi vo-
 lens, posset, si defectus esset occultus,
 à Præla-

à Prælato Conventûs in Sacramento Pœnitentiæ novam acceptationem requirere, & si ipse solus non posset, tacito nomine, posset impetrare Conventûs consensum vel licentiam petere à Papa.

Quæres XXXXIV. An quando novitiatus fuit invalidus, quia Novitiatus habeat uxorem v. g. & sine illius consensu ingressus est, vel alia de causa, cessante impedimento propter mortem mulieris, &c. Absque novo Novitiatu revalidari possit? Respondeo. Posse, quia cum jam probatæ sint anno integro austeritates novitiatus, novitij qualitates, satisfactum est fini, propter quem jura dictum Novitiatum instituerunt, *Sanchez lib: 7. de matr: disp: 37. n. 47. & 48.*

Quæres XXXXV. An Novitiatus iterandus sit, quando aliquis Conventorum ad statum Clericorû transfertur? Respondeo negative. Quia Novitiatus conceditur ad experimentum

tum sumendum de qualitatibus novitij, & Religionis, ut uterque sit in libertate, ille ad exeundum, hæc ad expellendum, sed quando Conversi transferuntur ad statum Clericorum, non ponuntur in libertate vel permanendi, vel exeundi ex Religione, ergo &c. Fateor in oppositum circumferri aliquam declarationē sacre Congregationis Anno 1618. emanatā quæ tamen *Peyrino* teste loco supra citato n. 148, fortè non est vera, vel si est vera, non est usu recepta.

Quæres XXXXVI. Quod tempus determinatum est Religiosis ad reclamandum, seu allegandum, se non esse professos? Respondeo. Quinquenniū, quo elapso, nullatenus id possunt facere. Ita *Trident: sess. 25. c. 19.* Hoc tamen intellige, nisi allegaverint legitimas causas, ob quas non potuerint intra prædictum tempus reclamare. Quia ita pie interpretanda est *mens Concilij.* Ita probabiliter *Navar.*

com. 4. de Reg. a. num. 71. Intelligitur etiam quoad forum exterius, nam quoad interius, si professio fuit nulla propter metum, coactionem, &c. nulla erit per se obligatio. Cùm nec summus Pontifex possit efficere, ut consensus coactus, durante coactione, sit liber, qualis requiritur ad professionem. Hoc tamen decreto non obstante, putat *Peyrinis tomo 1. de subdito, q. 1. cap. 25.* posse Prælatos Religionum etiam transacto quinquennio eijcere Religiosum, quem noverint habuisse in professione defectum alicujus conditionis irritantis illam. Quia Concilium solum videtur determinare illud quinquennium pro reclamatione professorum. Porro reclamatio professi audiatur, quicquid requiratur, vide *Trident. loco citato.*

Quæres XXXXVII. Quid sentiendum de professione Hermaphroditum? Respondeo si in eo prævaleat sexus virilis, valida erit in Monasterio virorum,

rorum, si prævaleat sexus fœmineus, in Monasterio Monialium. Ratio est, quia hic judicatur vir, aut fœmina, juxta sexus prædominantem; si verò uterque sexus sit æqualis, & aptus ad coitum, in neutro Monasterio poterit valide profiteri. Quia tunc respectu fœminarum erit vir, & respectu virorum fœmina. Ita *Henri-quez lib: 14. de Regul: cap: 8. num: 6.* Qui bene advertit etiam in casu, quo hermaphroditus haberet sexum prævalentem, v. g. viri, non esse admittendum inter illos, nam afferret maximum periculum incontinentiæ Religiosis.

Quæres XXXXVIII. An professio facta fictæ, id est sine intentione profitendi, sit valida? Respondeo. Non esse quoad Deum, quia non est vera, sed ficta promissio, sicut homo pictus non est verus homo. Quoad forum externum tamen valida est. Quia Ecclesia non judicat nisi de externis

Professio autem facta animo promittendi, sed non se obligandi, quoad Deum, & homines, valida est. Quia ex natura promissionis sequitur naturaliter obligatio, sicut illuminatio ex sole.

Quæres XXXXIX. An Decretum Concilij Tridentini sess: 25. cap: 19. de Regul: vendicet sibi locum non modò cum professus nullitatem suæ professionis allegat, causalque deducit, verum etiam cum Superiores ipsi ex se illum eiecere tanquam in validum professum? Respondeo affirmative, dimissionesque ac ejectiones professorum à Religione, siue ex capite illegitimitatis, vel ex alio defectu, fieri debere conjunctim coram Ordinario, & Superiore Regulari loci ad præscriptum Tridentini loco citato. Ita decrevit sacra Congregatio in Neapolitana die 16 Decemb: 1617. & die 15. Novemb: 1653. quæ decreta vide extensa apud Lezanam Tomo 1. cap: 2. dubio 1. n. 53.

Quæ-

Quæres L. An qui habuit Novitiatum in diversis Conventibus, necesse sit ad validitatem professionis ipsius, ut acceptetur ab utroque Conventu, an sufficiat acceptari a posteriori, ubi Novitiatum perfecit, & professionem emisit? Respondeo; sufficere acceptationem posterioris. Ratio est, quia prior Conventus non habet amplius jus super Novitium à se licentiatum, cum sit modò sub disciplina secundi Conventus. Confirmatur, quia sicut per translationem alicuius Religiosi ex una Religione ad aliam, deperditur omne jus, quod prior Religio in ipsum habebat, ita etiam per translationem ex uno Novitiatu ad alium, deperditur omne jus, omnisque potestas in Personam Novitij translati: ad quid ergo necessarius est prioris Conventus consensus? Adde, supponi Prælato posterioris Conventus constare de idoneitate Novitij ad professionem

admittendi, ut quid ergo erit opus
 requirere consensum alterius Con-
 ventus. Ex Regula enim illa juris,
 quæ inter illas est 31. habetur, eum,
 qui certus est, certiorari ulterius non
 oportere. *Lezana loco citato dubio 4.*
n. 85. & 86. &c.

Quæres LI. An decepti quoad
 essentialia, v. g. quòd non tenebitur
 servare castitatem, aut in Ordine
Minimorum, quòd non obliga-
 bitur abstinere carnibus, valida sit
 professio? Respondeo. Nullius eam
 esse vigori. Quia cum deceptio sit
 circa substantialia regulæ, quæ sunt
 vota, tollit omninò voluntarium re-
 quisitum ad votum. *Sayrus in Clava*
regia lib: 6. cap. 9. Ledesma pa-
gina 218.

Si tamen deceptio fiat non circa
 substantialia, sed circa statutum ali-
 quod particulare illius Religionis,
 quod est apud illam maximi ponde-
 ris, & in maxima observantia, tunc
 dece-

deceptio quidem illa non annullat professionem, sed dat professo justam causam petendi transitum ad aliam Religionem. Primum probatur, quia circa substantialia deceptus non est unde ad illa tenetur. Secundi ratio est, nam cum sit deceptus in re gravi, & multum contra suam voluntatem gravatus, nec possit gravamen illud alterâ ipsi viâ compensari, habet justum titulum petendi dispensationem, ut ad aliam Religionem transire possit.

Quæres LII. An liber, in quo registratur Novitiorum professio, fidem faciat, probetque in judicio? Respondeo affirmative. Quia hic liber est sicut liber Ecclesiæ Rectoris, ex quo probatur nativitas, & mors. Nota hic autem, esse optimam consuetudinem earum Religionum, in quibus non solum scribitur annus, dies & hora professionis, sed etiam annus, mensis, dies, & hora induitionis No-

vitij, sapiùs enim accidere potest, ut ij, qui non Religionis, sed panis amore, ad Religionem veniunt, postquam esurientem repleverint ventrè, murmurent, impinguati recalcitent, & antiquarum miseriarum obliti, nauseantes cœleste Religionis manna, in Ægyptum sæculi reverti quærant, prætendentes, quòd annum professionis non expleverint, quibus *Peyri- no teste in addendis ad Constit: Urbani VIII. cap. 8.* si conscientia fineret, portæ omnes essent aperiendæ, & pulsantibus campanis dimittendi.

Quæres LIII. Cum professus unius Ordinis transire petit ad arctiorem Religionem, unius Superioris sit eam facultatem facere? Respon- deo. Generalis in toto Ordine, vel Provincialis in sua Provincia. Quia ad ipsos ordinarie spectat recipere Fratres ad Religionem, sed per ead- dem causas dissolvitur contractus, per quas fit, ergo &c. Ubi autem

Priores

Priores conventuum habent facultatem Fratres ad Ordinem recipiendi, poterunt ipsi talem facultatem concedere ob eandem rationem.

Si verò loquamur de tráfitu ad Religionem æqualem, & adsit iusta causa dispensandi, potest Prælati Regularis dispensare, ut tradunt *Panormit. Rodriq. Sanch. Mir.* & alij relati à *Peyr: de Rel: sub: q. 1. c. 24. ex Glossa in c. Cùm singula de præbend: & dignit: in 6.* adducente ad hoc *c. statuimus. 19. q. 3.* si verò non adsit iusta causa, tunc solus Papa potest dispensare, ut docent DD. ab eodem *Peyrino* allegati. Ratio est, quia talis facultas non videtur deneganda supremæ potestati Papæ, præsertim cum sic votum commutetur in bonum æquale, Deoque parùm referat, quòd in hoc vel illo loco ei debita solvantur.

Si loquamur autem de transitu ad Religionem laxiorem, idque sine causa fa-

fa, facultatem eiusmodi nec ipse Pontifex dare poterit. Pro quo vide DD. multos ubi supra apud *Peyrinum*. Et ratio est, quia dispensatio circa legem dependentem à jure Divino, ut in casu nostro, non potest à Pontifice fieri, sine justa, & legitima causa, ut habet in specie *Rodriq: tom: 3. quest: Regul: q. 52. art: 10.* sed hic intervenit dispensatio, ergo, &c. oppositum dic, si iusta causa, & legitima interveniat, quo casu esse probabile facultatem talem concedi posse etiam à Prælato Religionis docet *Peyrinis* loco citato cum multis DD. quos ibi vide. Cæterum cum omnes fere Religiones habeant sua peculiaria privilegia prohibentia huiusmodi transitum, etiam ad Religionem arctiorem, ut est videre apud *Casarub: in Compen: privil: verbo Apostat &*, & verbo *Religio*, ad evitandas censuras in eiusmodi privilegijs positas, tam cōtra receptos, quàm cōtra recipientes,

entes, confulum est ut volentes zelo perfectioris vitæ transire, obtineant licentiam à Pontifice, vel à sacra Cōgregatione Regularium.

Causæ autem legitimæ transeundi ad Religionem minùs strictam esse possunt, si Religiosus infirma vel incommoda valetudine utatur: Vel certe sit naturâ corporis adeò fragili, ut austeritates Religionis strictioris ferre nequeat: si sit senex, ac proinde ineptus asperitatibus Ordinis (si in propria Religione extet aliquod perfectionis impedimētum, quod non sit in alia) si odio habeatur ab illis Correligiosis, aut indigne, ac male tractetur (siquidem nullam dedit causam, vel si dedit, eam sustulit respiscendo) si in Ordine ita infamatus sit ob aliquod delictum commissum, ut semper in eo victurus sit tristis, & pudore suffusus: si imprudenter ibi professus est, aut ex simplicitate credens eam Religionem non

esse sic austeram: si obnoxiam aeris
 intemperiem non possit reperiri Mo-
 nasterium, in quo degat sine periculo
 (quod tamen non potest moraliter e-
 venire (si in uno Ordine laxiori subve-
 nire possit gravi indigentia parentum,
 cui commode nequit succurrere
 in strictiori. Ita *Sanch: lib: 5. mo-
 ral. cap: 4. n. 72. ex Rodriq: tom:
 3. quest: 52. art. 9. Azor: tom: 1.
 lib: 12. cap. 14. quest. 8. & alijs.*

Quæres LIV. An Novitij in arti-
 culo mortis existentes possint profi-
 teri ante annum probationis exple-
 tum, dummodo tamen in ætate legi-
 tima constituti sint, sicque lucrari in-
 dulgentias, & gratias alijs Professis
 concessas? Respõdeo affirmative. Quia
 ita concessit *Pius V.* Monialibus *S.
 Dominici* Anno 1570. Unde isto
 privilegio potiri possunt omnes com-
 municationem habentes cum *Domi-
 nicanis.* Ita *Lezana Tomo 1. cap. 25
 num: 39. &c.* Probabile etiam est
 sic pro-

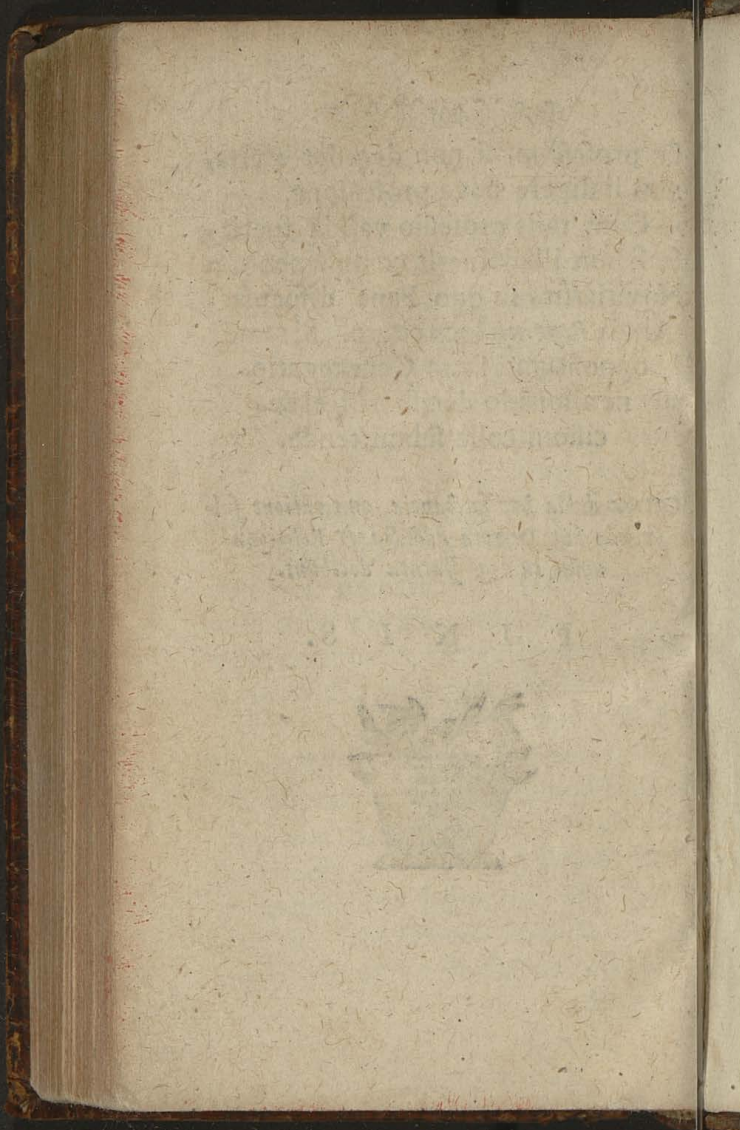
fic professum, si non decedat e vita,
non indigere nova professione.

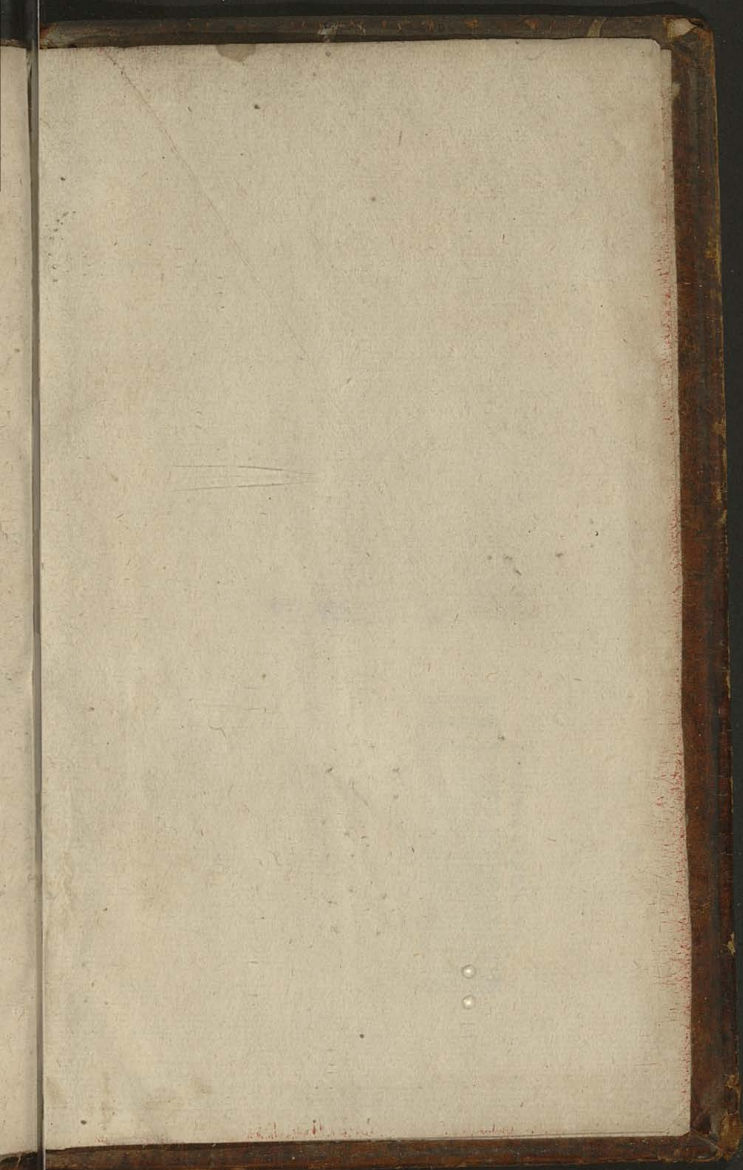
Cum talis professio valida fuerit,
& solum illi defuerit complementum
Novitiatûs, in quo Papa dispensat.
Unde *Peyrinis* loco citato. Si tamē
oppositum a sacra Congregatio-
ne aliquādo decisum sit, ei de-
cisioni colla submittenda.

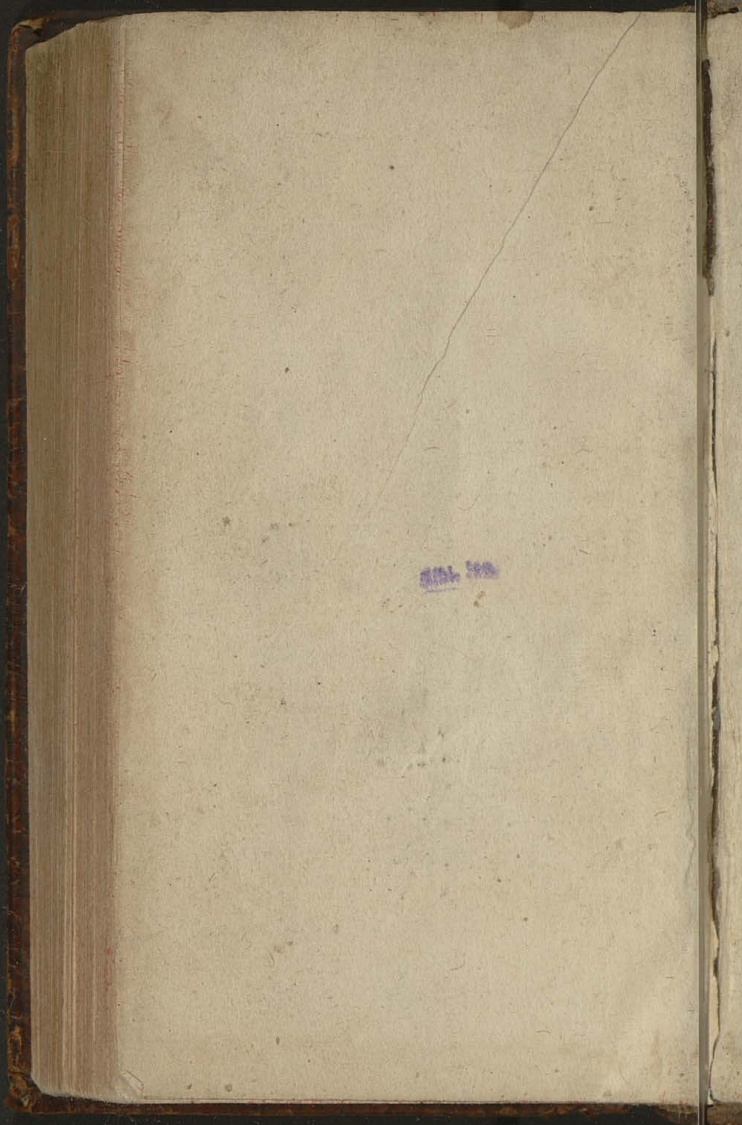
*Cætera dubia huc spectantia, qua ratione sol-
venda sint, Decreta adducta, & Religionis
unius cuiusq̃ statuta docebunt.*

F I N I S.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0007576

